



INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Sidas årsredovisning 2010

Publicerad av: Sida, 2011

Copyright: Sida

Omslagsbild: © 2006 Anna Gerrard, Courtesy of Photoshare. "Local women in Magu, Tanzania. These women have empowered themselves through working together with other women to breed organic chickens and grow specialty mushrooms for sale at regional markets."

Layout: Citat

Art.nr.: SIDA61382sv

ISBN: 978-91-586-4165-5

Publikationen kan laddas ner från
www.sida.se/publikationer

Innehållsförteckning

1. Generaldirektören har ordet	10
2. Inledning: Sida under 2010	12
3. Utvecklingssamarbetet	18
3.1 Långsiktigt utvecklingssamarbete	20
3.1.1 Verksamhet	20
3.1.2 Biståndseffektivitet	21
3.2 Konflikt- och postkonfliktländer	23
3.2.1 Verksamhet	23
3.2.2 Biståndseffektivitet	24
3.3 Reformsamarbete i Europa	25
3.3.1 Verksamhet	25
3.3.2 Biståndseffektivitet	27
3.4 Selektivt samarbete	28
3.4.1 Verksamhet	28
3.5 Regionalt utvecklingssamarbete	30
3.5.1 Verksamhet	30
3.6 Stöd till civila samhället	31
3.7 Stöd till forskningssamarbete	32
3.8 Globala utvecklingsinsatser	34
3.9 Humanitärt bistånd	35
3.10 Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	37
4. Myndighetens övriga verksamhet	42
4.1 Stöd till innovation, flexibilitet samt komplettera och stimulera andra finansiella resurser	41
4.2 Sidas arbete för att motverka oegentligheter och korruption	44
4.3. Bistå regeringen med expertstöd, underlag för utformning av biståndspolitiken samt för genomförande av biståndet	47
4.4 Uppföljnings- och utvärderingsverksamhet	49
4.5 Öppenhet och information	50
4.6 Utbildningscentrum i Härnösand	52
4.7 Samarbetet inom Östersjöregionen	53
4.7.1 Sidas Östersjöteam	53
4.7.2 Demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland	54
4.7.3 Miljösamarbete i Ryssland	55
4.8 Twinning och TAIEX	55

5. Uppgifter enligt regleringsbrev 2010	58
5.1 En effektiv organisation och god intern styrning och kontroll	58
5.2 Ett enhetligt mål- och resultatstyrningssystem	59
5.3 Säkerställa att policys får genomslag	59
5.4 Väl fungerande system för statistikhantering	59
5.5 Regeringens tre tematiska prioriteringar	60
5.6 Sveriges politik för global utveckling	64
5.7 Biståndseffektivitet	67
5.8 Näringsliv, handel och investeringar	68
5.9 Stöd, samverkan och rådgivning	71
6. Uppgifter utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010	76
6.1 Kompetensförsörjning	76
6.2 Strategin för humanitärt bistånd	77
6.3 Strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	78
7. Intern styrning och kontroll	82
7.1 Sidas process för intern styrning och kontroll	82
7.2 Kvarstående brister avseende intern styrning och kontroll	86
8. Not till resultatredovisningen	92
8.1 Allmänt	92
8.2 Definitioner	94
8.3 Biståndseffektivitet	96
9. Finansiella dokument	102
9.1 Kommentarer	102
9.2 Resultaträkning	107
9.3 Balansräkning	108
9.4 Anslagsredovisning	110
9.4.1 Redovisning mot anslag	110
9.4.2 Redovisning mot statsbudgetens inkomstitlar	111
9.4.3 Bemyndiganden	112
9.4.4 Finansiella villkor	113
9.5 Finansieringsanalys	118
9.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter	120
9.7 Noter	122
10. Styrelsens fastställande av myndighetens årsredovisning	148
11. Organisation	152
12. Redovisning av vissa kostnader	156
12.1 Tabeller enligt regleringsbrevet 2010	156
12.2 Analys av förvaltningskostnaderna	185
13. Förkortningar	192

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1.	Biståndsverksamhet, antal insatser och kostnader, tkr.....	18
Tabell 2.	Antal biståndsinsatser och fördelning av insatsavtalens längd och volym, tkr	19
Tabell 3.	Antal insatser inom långsiktigt utvecklingssamarbete, antal och förvaltningskostnader	20
Tabell 4.	Kostnad generellt budgetstöd, tkr.....	21
Tabell 5.	Utfallet för Parisindikatorerna 3, 5a samt 9 inom långsiktigt utvecklingssamarbete	22
Tabell 6.	Antal insatser inom konflikt- och postkonfliktländer, antal och förvaltningskostnader, tkr	23
Tabell 7.	Utfallet av indikator 9 konflikt och postkonfliktländer.....	25
Tabell 8.	Antal insatser inom reformsamarbete i Europa, antal och förvaltningskostnader, tkr.....	26
Tabell 9.	Utfall av indikator 3, 5a och 9 inom reformsamarbete i Europa.....	27
Tabell 10.	Antal insatser inom selektivt samarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr	29
Tabell 11.	Antal insatser inom regionalt utvecklingssamarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr	30
Tabell 12.	Antal insatser inom strategin för Sidas stöd till civila samhället, antal och förvaltningskostnader, tkr.....	32
Tabell 13.	Antal insatser inom strategin för Sidas stöd till forskningssamarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr.....	33
Tabell 14.	Antal insatser inom strategin för globala utvecklingsinsatser, antal och förvaltningskostnader, tkr	34
Tabell 15.	Antal insatser inom strategin för Sidas humanitära bistånd, antal och förvaltningskostnader, tkr	36
Tabell 16.	Antal insatser inom strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet, antal och förvaltningskostnader, tkr.....	38
Tabell 17.	Antal insatser som bidrar till bekämpning av korruption, antal och tkr.....	44
Tabell 18.	Området regeringen och det civila samhället, kostnad/år tkr	45
Tabell 19.	Antal ärenden i Beslutsförberedande Kommittén.....	45
Tabell 20.	Kompetensutveckling inom anti-korruption och revision 2010.....	46
Tabell 21.	Förslag till strategier samt underlag till policyer och metodriktlinjer inskickade till regeringen, antal och förvaltningskostnad, tkr.....	47
Tabell 22.	Kostnad per multikategori, tkr.....	49
Tabell 23.	Multilaterala insatser, antal och förvaltningskostnad, tkr	49
Tabell 24.	Kontaktkostnader, kronor	50
Tabell 25.	Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per sektor i tkr	53
Tabell 26.	Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per typ av samarbetspartner i tkr	53
Tabell 27.	Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per land i tkr	53
Tabell 28.	Kostnader sektorn Demo och MR 2008–2010 per landkategori, kostnad tkr.....	61
Tabell 29.	Kostnader sektorn Miljö och klimat 2008–2010 per landkategori, kostnad tkr.....	62
Tabell 30.	Kostnader Jämställdhet 2008–2010 per kategori, kostnad tkr	62
Tabell 31.	Antal beslutade insatser samt avtalat belopp, tkr	69
Tabell 32.	Tillväxtorienterade huvudsektorer per region, kostnad 2008–2010, tkr	69
Tabell 33.	Handelsrelaterat stöd kostnader 2008–2010, tkr	70
Tabell 34.	Personalstatistik	76

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1.	Långsiktigt utvecklingssamarbete resultat 2005–2010	23
Figur 2.	Europaländer: resultat 2007/8–2010	28
Figur 3.	Sidas process för intern styrning och kontroll.....	83
Figur 4.	De tre tematiska prioriteringarna.....	61
Figur 5.	Sidas organigram	153

ÅTERRAPPORTERING

Uppgifter enligt instruktionen för Sida

1§ Sida ansvarar för att hantera bidrag eller annan finansiering till stöd för insatser som kostnadseffektivt bidrar till att uppfylla målen för det internationella utvecklingssamarbetet inklusive det humanitära biståndet och reformsamarbetet i Europa, som en del i genomförandet av Sveriges politik för global utveckling.
Kap 3

2.2§ För att uppfylla de biståndspolitiska målen ska Sida i sin insatshantering särskilt beakta skilda förutsättningar och behov i olika miljöer.
Kap 3

2.5§ För att uppfylla de biståndspolitiska målen ska Sida i sin insatshantering särskilt bidra till efterlevnaden av regeringens internationella åtaganden för biståndseffektivitet.
Kap 3.1.2 + 3.2.2 + 3.3.2

2.1§ För att uppfylla de biståndspolitiska målen ska Sida i sin insatshantering särskilt skapa utrymme för flexibilitet och innovation.
Kap 4.1

2.4§ För att uppfylla de biståndspolitiska målen ska Sida i sin insatshantering särskilt komplettera och stimulera andra finansiella resurser som kan bidra till fattigdomsbekämpning och långsiktigt hållbar utveckling.
Kap 4.1

2.3§ För att uppfylla de biståndspolitiska målen ska Sida i sin insatshantering särskilt motverka oegentligheter och korruption.
Kap 4.2

3.1§ Sida ska bistå regeringen med expertstöd, bedömning, analys, resultatredovisning och annat underlag som är nödvändigt för regeringens utformning av biståndspolitiken och för genomförande av det bilaterala och multilaterala biståndet samt det gemensamma EU-biståndet.
Kap 4.3

3.2§ Sida ska inom ramen för den egna verksamheten och i samarbete med andra aktörer bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling.
Kap 5.6

3.3§ Sida ska bistå Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (SADEV) och andra aktörer som bedriver uppföljning och utvärdering inom Sidas verksamhetsområde.
Kap 4.4

3.5§ Sida ska aktivt och digitalt tillgängliggöra information om sin verksamhet.
Kap 4.5

3.6§ Sida ska vid myndighetens utbildningscentrum i Härnösand anordna utbildning och kompetensutveckling för Sidas samarbetspartner inom utvecklingssamarbetet.
Kap 4.6

3.9§ Sida ska vid myndighetens Östersjögrupp på Gotland utveckla Sveriges relationer med Östersjöregionen.
Kap 4.7.1

3.8§ Sida ska inom ramen för samarbete inom Östersjöregionen ansvara för samarbete med Ryssland inom miljöområdet samt inom området demokrati och mänskliga rättigheter.
Kap 4.7.2 + 4.7.3

3.7§ Sida ska vara nationell kontaktpunkt för myndighets-samarbete (Twinning och Technical Assistance Information Exchange, TAIX) finansierat genom EU:s biståndsbudget.
Kap 4.8

8§ Sidas verksamhet ska organiseras så att den bedrivs på ett ändamålsenligt, resultatnriktat, kostnadseffektivt och uppföljningsbart sätt. Myndighetens verksamhet ska organiseras så att oegentligheter och korruption i biståndet motverkas.
Kap 5.1

3.4§ Sida ska sammanställa och till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) och OECD:s biståndskommitté (DAC) rapportera statistik enligt direktiv från DAC.
Kap 5.4

Uppgifter enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa resultat vad gäller genomförandet av Prisdeklarationen och des indikatorer för det strategi-styrda samarbetet i landkategori 1–3, med en bedömning/analys av förändringar och målluppfyllelse sedan 2005. Sida ska även kortfattat redovisa myndighetens arbete med att genomföra sina prioriterade mål med avseende på Parisdeklarationen och Handlingsplanen från Accra. Kap 3.1.2 + 3.2.2 + 3.3.2 + 5.7

Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en samarbetsstrategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara ointecknad 2 respektive 3 år efter det att nuvarande strategi förväntas löpa ut. I de fall avsteg från ovan behöver göras ska samråd ske mellan Sida och Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). Kap 3

Sida ska vidta nödvändiga åtgärder för att upprätthålla en effektiv organisation och säkerställa att myndigheten har en god intern styrning och kontroll, inklusive ett väl fungerande system för ekonomisk planering och uppföljning. Kap 5.1

Säkerställa införandet av ett enhetligt mål- och resultatstyrningssystem, bl.a. genom att stärka de centrala funktionerna för mål- och resultatstyrning, främja ett resultatorienterat arbetssätt och en resultatorienterad kultur genom kompetenshöjande åtgärder. I detta ingår bl.a. att säkerställa att den resultatrapportering myndigheten lämnar till regeringen utgår från de mål som beslutats av regeringen och myndigheten. Resultatrapporteringen ska styrkas med redovisning av indikatorer samt innehålla analys av faktorer som påverkar utfallet. Myndigheten ska säkerställa att kompetensen på detta område stärks och bevaras även på lång sikt. Kap 5.2

Sida ska säkerställa att regeringens policyer får genomslag i det bilaterala utvecklingssamarbetet genom att Sidas policyarbete i ökad utsträckning fokuseras på genomförandet av de av regeringen beslutade strategierna avseende utvecklingssamarbetet. Kap 5.3

Sida ska säkerställa att myndigheten har väl fungerande system för statistikhantering, bl.a. i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s återsrapporteringskrav. Kap 5.4

Sida ska redovisa hur regeringens tre tematiska prioriteringar fått genomslag i verksamheten. Kap 5.5

Sida ska redovisa hur myndigheten inom ramen för den egna verksamheten och i samarbete med andra aktörer bidrar till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU). Redovisningen ska särskilt fokusera på arbetsformer och metoder och ska ämnesmässigt relateras till de globala utmaningarna i rskr. 2007/08:89 samt skrivelse. 2009/10:129. Kap 5.6

Sida ska redovisa hur regeringens målsättning om ökad ekonomisk tillväxt i fattiga länder genom förbättra de förutsättningar för ett gynnsamt klimat för näringsliv, handel och investeringar har fått genomslag i myndighetens verksamhet, inklusive myndighetens verkställande av Sidas plan för handelsrelaterat samarbete. Kap 5.8

Sida ska redovisa åtgärder och resultat med avseende på genomförandet av handlingsplanen för genomförandet av riktlinjerna för ansvarsfördelningen för det svenska multilaterala utvecklingssamarbetet samt åtgärdsplan för ett förstärkt svenskt arbete med EU:s utvecklingspolitik. Kap 5.9

Uppgifter utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010

Sida ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 3:3§ Förordning (2000:65) om årsredovisning och budgetunderlag. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (F. 2008:747). Kap 6.1

Enligt strategi för Sidas humanitära bistånd 2008–2010 ska Sida varje år inom ramen för den årliga återrapporteringen rapportera uppfyllelsen av delmålen i strategin genom att tillämpa indikatorerna i resultatmatrisen. Vid avrapportering skall indikatorerna kompletteras med en kvalitativ analys, för att möjliggöra tolkning och bedömning av utfallet. Kap 6.2

Sida ska i sin årliga rapport om genomförandet av strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet 2009–2011 (UF2009/27888/UP) även redovisa myndighetens bedömning av arbetsformer för strategins genomförande. Kap 6.3

Sidas årsredovisning 2010



1. GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET



Foto: Kerstin Becker

2010 var ett turbulent år för Sida. Det förtroende myndigheten byggt upp som en biståndsgivare i absolut världsklass skadades av brister i vår egen förvaltning och förmåga att hålla oss inom de ekonomiska ramar som beslutats av riksdag

och regering. I den översyn vi gjorde av organisationen under våren uppmärksammades bland annat en alltför komplex och chefstät organisation med otydlig ansvarsfördelning och för lite fokus på kärnverksamheten.

Samtidigt visar flera opinionsundersökningar att svenska folkets vilja att bidra till det internationella utvecklingssamarbetet fortsatt är mycket stark. Det är svårt att dra någon annan slutsats än att det är vi, myndigheten Sida, som måste visa att vi fortsatt är den effektiva utvecklingspartner vi har rykte om oss att vara – att vårt arbete ger tydligt genomslag för svensk utvecklingspolitik och för fattiga och utsatta människors situation runt om i världen. Det är en utmaning vi tänker anta.

Förtroendet för Sida har varit och förblir en nyckelfråga för ledningen. Under hösten 2010 har Sida genomgått en omfattande förändring av myndighetens bemanning och organisation. Omställningen har inneburit en hård press på Sidas medarbetare under en period då vi förväntades – och lyckades – genomföra ett svenskt utvecklingssamarbete som är mer omfattande än någonsin tidigare i myndighetens historia.

Den årsredovisning ni har framför er ger en övergripande bild av bredden i det svenska utvecklingssamarbetet genom Sida. Årsredovisningen beskriver hur vi som myndighet levererar på de uppdrag vi har från riksdag och regering. Den ska dock inte läsas för sig själv; den kompletterande resultatbilagan redovisar resultaten av ett urval av konkreta biståndsinsatser inom de länder, regioner och områden där Sida verkar.

För 2010 redovisar vi bland annat genomslaget för en av regeringens tre tematiska prioriteringar för biståndet: *jämställdhet och kvinnors roll i utveckling*. Sam-

manställningen visar på problemets omfattning men också på glädjande framsteg i vissa länder inom bland annat utbildning, kvinnors politiska deltagande och minskad spridning av hiv/aids.

Några exempel: I *Kenya* har samarbetet mellan sjukvård, polis- och rättsväsendet vid insamling av kriminaltekniska bevis i samband med sexuellt våld utvecklats och förbättrats. I *Afghanistan, Bosnien, Colombia, Kenya och Moldavien* har jämställdhet de senaste åren hamnat högre på den politiska agendan och fått starkare genomslag i lagstiftning och myndigheters arbete. Sammantaget har Sidas andel utbetalda medel till insatser med jämställdhet som huvudsyfte ökat från sju procent år 2008 till elva procent år 2010.

Integrering av jämställdhet inom andra prioriterade områden, till exempel inom *demokrati och mänskliga rättigheter*, ger extra kraft och hållbarhet åt utvecklingssamarbetet. I *Bangladesh* har Sverige och andra givare samarbetat nära och framgångsrikt för att säkra de långsiktiga vinsterna av de demokratiska val som genomfördes 2008. Arbetet med att förbättra röstlängder och folkräkning har bland annat lett till nya ID-kort som stärker kvinnors deltagande i samhället. Av kvinnorna använder 45 procent sina ID-kort också för andra ändamål än att rösta till exempel för att öppna bankkonton eller ta lån.

Vi har också fortsatt utvecklingen av samarbetet med näringslivet för att nå utvecklingsmålen. Ett exempel är ett skolmjölkprojekt i *Zambia* där syftet är att utveckla en kostnadseffektiv modell för skolmjölk. Det långsiktiga målet är att förbättra elevernas hälsa och prestationer och samtidigt få in mjölkproducerande småbönder på den lokala marknaden. Det Sida-stödda projektet har föreslagits av Tetra Pak och utvecklats i samarbete med World Food Programme och berörda Zambiska departement.

Öppenhet om vad som fungerar bra eller mindre bra i vår verksamhet bidrar till att öka förtroendet för utvecklingssamarbetet och förbättra våra metoder. En av de saker jag särskilt vill nämna när vi ser tillbaka på verksamhetsåret 2010 är att vi lade en god grund för att tillgängliggöra fler av våra biståndsinsatser

digitalt till allmänheten – som ett led i regeringens initiativ *Öppna biståndet*. Under 2011 ska vi fortsätta detta arbete, med målsättningen att utvecklingssamarbetets resultat bara ska finnas några klick bort för dig som vill veta mera.

Sida har också, i enlighet med regeringens uppdrag, påbörjat arbetet med att utveckla ett enhetligt system för mål- och resultatstyrning inklusive ett system för insatsuppföljning och riskhantering. Arbetet med detta system har intensifierats under 2010 och Sida planerar att introducera det för ett urval av nya insatser under första halvåret 2011.

När det nu är dags att sammanfatta verksamhetsåret 2010 är det min övertygelse att vi går in i 2011 med ett betydligt bättre utgångsläge än vad som var fallet för ett år sedan. Sida har genomfört tuffa men nödvändiga besparingar. Sidas medarbetare har arbetat hårt och visat prov på stor omsorg om uppdraget. Resultatet av vårt arbete gör att Sida under 2010 håller sig inom den anslagskredit på tre procent som myndigheter normalt brukar kunna ta i anspråk för oförutsedda kostnader. En ekonomi i långsiktig balans är nu inom räckhåll. Det bådär gott för framtiden.

En hållbar ekonomi ger oss förutsättningar att ännu tydligare sätta utvecklingssamarbetet i främsta rummet. En viktig del av Sidas verksamhet under kommande år blir att uppnå en ökad fokusering och effektivisera biståndshanteringen, bland annat i fråga om biståndsinsatsernas antal, storlek och längd. Satsningen sammanfaller med att en större del av Sidas verksamhet flyttas från huvudkontoret i Sverige till utlandsmyndigheterna i våra samarbetsländer.

Ett bistånd som är närmare resultaten – både geografiskt och i det dagliga arbetet; ett bistånd där Sida samarbetar systematiskt med olika partners för ökad effektivitet; ett bistånd där vi lever upp till externa och interna krav på styrning och kontroll och redovisar frukten av vårt arbete på ett enkelt, balanserat och rättvisande sätt.

Så ser vi framför oss att förvalta och fördjupa det förtroende vi har från svenska skattebetalare och fattiga människor i utvecklingsländerna.

Charlotte Petri Gornitzka
Stockholm 2011-02-19

2. INLEDNING: SIDA UNDER 2010

Sidas uppdrag

Sidas uppdrag är att hantera bidrag och annan finansiering till stöd för insatser som kostnadseffektivt bidrar till att uppfylla målen för det internationella utvecklingssamarbetet. Uppdraget innefattar även det humanitära biståndet och reformsamarbetet i Europa, som en del i genomförandet av Sveriges politik för global utveckling.

Sidas grunduppdrag preciseras i myndighetens instruktion. Därtill kommer det årliga regleringsbrevet och andra beslut av regeringen i form av samsamarbetsstrategier, policyer och särskilda uppdrag. Sida har också att förhålla sig till olika internationella överenskommelser.

Under 2010 har Sida bedrivit utvecklingssamarbete med 45 länder och fem regioner. Sida hanterar också samarbetet inom flera globala, tematiska och humanitära strategier, Östersjöregionen, samt bedriver verksamhet vid utbildningscentret i Härnösand. Utfasning av utvecklingssamarbetet pågår i sju länder.

Sida ska inom sitt verksamhetsområde särskilt samverka med bland andra svenska utlandsmyndigheter (UM) i länder som Sverige har bilateralt utvecklingssamarbete med.

Av Sidas instruktion framgår att myndigheten får uppdra åt en UM i ett land som Sverige har bilateralt utvecklingssamarbete med att underteckna avtal, men också begära att en UM ska vidta de åtgärder som följer av avtal mellan Sverige och samsamarbetslandet samt lämna den information som behövs för Sidas verksamhet.

Sidas verksamhet och resultat

Under 2010 utbetalade Sida drygt 16 miljarder kronor, vilket utgör 99 procent av tillgängliga medel. Anslagsposten för Afrika svarar för 29 procent av det strategistyrda biståndet vilket kan jämföras med 27 procent år 2009. Inom det bilaterala samarbetet har Sida dock haft svårt att fullt ut utnyttja anslaget för Afrika. För att säkerställa att regeringens prioritering av Afrika får avsett genomslag i verksamheten har Sida under 2010, efter regeringens beslut, omfördelat medel från den regionala anslagsposten

till anslagsposterna för globala utvecklingsinsatser, humanitära insatser och konflikthantering, i syfte att möta behov i Afrika inom dessa områden.

Under året har Sida i enlighet med regleringsbrevet för 2010 tagit fram förslag på strategier för utvecklingssamarbetet med fyra länder, utarbetat fyra bedömningsunderlag inför regeringens framtagande av nya strategier samt tagit fram utfasningsplaner för två länder. Sida har också genomfört halvtidsöversyner av utvecklingssamarbetet i fem länder och tagit fram underlag till regeringens policyer för *fred och säkerhet, migration och utveckling, miljö och klimat*, samt *jämställdhet och kvinnors roll i utvecklingen*.

Sidas ambition att lämna stöd till färre men större insatser har gett visst resultat under 2010. Antalet insatser har minskat med sex procent i jämförelse med föregående år. Insatsavtalens medelvolymer har under samma period ökat något medan medianvolymer ökat mer markant. Längden för avtalen fortsätter dock att minska. En förklaring till denna utveckling är ökningen av nya insatser i konfliktländer, samt inom området demokrati och yttrandefrihet, där samarbetet genomförs inom ramen för relativt korta avtalsperioder.

Prioriteringar och genomslag

Prioriteringen av länder i konflikt- och postkonfliktsituationer har fått ökat genomslag i verksamheten. Konflikt- och postkonfliktländernas andel av den strategistyrda verksamheten har ökat från nio till 12 procent mellan 2009 och 2010. Genomförandet av regeringens nya satsning på demokratisering och yttrandefrihet har fortsatt. Ett omfattande ansökningsförfarande har resulterat i stöd till flera nya samsamarbetspartner.

Antalet insatser inom området utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder har ökat mellan 2009 och 2010. Inom reformsamarbetet gjordes utökade satsningar för att förbättra kommunal infrastruktur inom områdena vatten och avlopp, avfalls- hantering och energieffektivisering.

De av regeringen beslutade tre tematiska prioriteringarna: *demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och*

klimat, samt främjandet av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling är väl etablerade och präglar Sidas verksamhet på många områden. En mycket hög andel av nya insatser under 2008–2010 hade de tre prioriteringarna som huvud- eller delsyfte: demokrati och mänskliga rättigheter med över tre fjärdedelar, jämställdhet över två tredjedelar och miljö och klimat i cirka hälften av fallen. De tematiska prioriteringarna integreras genomgående i Sidas underlag till policyer och samarbetsstrategier. Nya instrument för integration och påverkan har utarbetats. Särskilt framgångsrikt var arbetet för att få jämställdhet att genomsyra Världsbankens stöd till de fattigaste länderna, liksom inom internationellt handelssamarbete.

Sida har under året verkat aktivt för att stimulera och skapa utrymme för innovation och flexibilitet i biståndet. Utöver direkta insatser medverkar Sida till att utveckla innovativa former för finansiering av utvecklingsinsatser. Ett exempel är att Sida genom att ställa ut garantier skapar förutsättningar för ökade privata investeringar inom ramen för det så kallade *Business for Development-programmet*. Sida har under 2010 fortsatt arbetet med att stärka flexibiliteten inom insatshanteringen. Samtidigt fortsatte arbetet med att i ökad grad förmå andra finansörer att komplettera insatser i samarbetsländerna. Ett exempel är den garanti Sida under 2010 utfärdade tillsammans med USAID till stöd för bosniska lantbrukare.

Sidas arbete med biståndseffektivitet

I linje med Parisdeklarationen och handlingsplanen från Accra ska Sida arbeta för bättre och mer hållbara utvecklingsresultat genom breddat ägarskap, ömsesidigt ansvarsutkrävande, bättre anpassning till samarbetsländernas system och förbättrad givar-samordning. På övergripande nivå är målen för Sidas arbete med biståndseffektivitet på god väg att uppnås i länder där Sida bedriver långsiktigt utvecklings-samarbete, även om måluppfyllelsen skiljer sig åt mellan enskilda länder. För samarbetet i konflikt- och postkonfliktländer, liksom för reformsamarbetet i Europa bedöms målen som helhet vara svårare att uppnå. I samtliga landkategorier har dock andelen programbaserat stöd ökat, vilket stärker ägarskap och ansvarstagande hos samarbetsparten och bidrar till bärkraftiga resultat.

Korruption utgör ett allvarligt hinder för utveckling i många av Sidas samarbetsländer. Under året avtalade Sida 240 nya insatser som direkt eller indirekt bidrar till att förebygga och bekämpa korruption i

samarbetsländerna. Sida har också genomfört kompetensutveckling av myndighetens medarbetare inom anti-korruptionsområdet.

Sida har under året utrett de juridiska och tekniska förutsättningarna för att inrätta ett förstärkt så kallat ”Whistle Blowing”-system. Ett antal överväganden av juridisk karaktär återstår att hantera innan systemet kan införas. Anti-korruptionsarbetet har ytterligare stärkts genom att bemanningen inom den särskilda utredningsgrupp som ansvarar för Sidas korruptionsutredningar har fördubblats. Även bemanningen i arbetet med korruption som utvecklingshinder har ökats.

Biståndets resultat och uppföljning

Lärande och utvärdering av biståndets resultat är en viktig del av Sidas verksamhet. Under 2010 har myndigheten deltagit i tolv internationella utvärderingar samt arbetat med elva bilaterala utvärderingar och ett 40-tal mindre utvärderingar/översyner.

Sida har under 2010 fortsatt arbetet med att redovisa fördjupad information om internationella utvecklingsfrågor och bistånd. Samtidigt har Sida funnit olika sätt att genom en bredare kommunikation väcka intresse hos nya målgrupper. Ett strategiskt inslag i att stärka öppenheten kring biståndet är den så kallade *transparensgarantin* och den under 2010 etablerade databasen Open Aid som ska göra det möjligt att digitalt tillgängliggöra information om hur biståndsmedlen används till allmänheten.

Under 2010 har arbetet fortgått med att införa ett enhetligt system för mål- och resultatstyrning vid Sida. Det sker inom ramen för utvecklingen av ett process- och IT-baserat stöd för Sidas verksamhetsprocesser. Systemet har varit föremål för en försöksverksamhet i ett antal länder och för olika stödformer. Resultaten har varit positiva och ska bland annat ge förutsättningar för framtida kvalitets- och effektivitetsvinster.

Sida i förändring

Sida har under det gångna verksamhetsåret bedrivit ett omfattande förändrings- och omställningsarbete. Antalet medarbetare i Sverige har minskat kraftigt till följd av anställningsstopp och en omfattande personalomställning. Den minskade bemanningen vid huvudkontoret syftar till att skapa ekonomi i varaktig balans och ge utrymme för en förskjutning av resurser till utlandsmyndigheterna. I linje med regeringens beslut beräknas andelen utlandsstationerad Sida-

anställd personal öka 2011, i huvudsak till följd av personalomställningen i Sverige. Antalet medarbetare i fält förutsätts därefter successivt öka till och med 2014 i enlighet med den skrivelse Sida lämnade till regeringen i mars 2010.

Sidas organisation ska bli mer kostnadseffektiv för att kunna hantera en större biståndsvolym med färre antal anställda, samtidigt som biståndets resultat i ökad grad ska vara i centrum för Sidas styrning av verksamheten. Arbetet med att stärka den interna styrningen och kontrollen har påbörjats i och med att Sidas process för intern styrning och kontroll fastställts. Detta arbete fortsätter och förväntas även bidra till ökad effektivitet.

Årsredovisningens disposition

Resultatet av Sidas verksamhet redovisas i den föreliggande årsredovisningen och i den separata resultatbilagan. I årsredovisningen redovisas i första hand verksamhetsnära resultat som rör myndighetens effektivitet, medan resultatbilagan innehåller redovisning, analys och bedömningar av resultat från ett urval av de biståndsinsatser som Sverige stödjer. Redovisningen i bilagan sker i enlighet med regeringens särskilda anvisningar och prioriteringar för verksamhetsåret.

Årsredovisningen inleds med en redogörelse för utvecklingsarbetet under 2010. Därefter följer en redovisning av verksamheten utifrån myndighetens övriga uppdrag. En särskild redovisning lämnas också utifrån regeringens krav i regleringsbrevet för 2010, samt utifrån övriga återrapporteringskrav. Dessutom lämnas en beskrivning av Sidas interna styrning och kontroll.

Utvecklingssamarbetet



3. UTVECKLINGSSAMARBETET

Sidas utvecklingssamarbete styrs av strategier beslutade av regeringen. Strategierna anger inriktningen för samarbetet med ett visst land, region eller inom ett visst tema. Sidas verksamhet har under 2010 styrts av 74 strategier fördelade på landkategorier och teman i enlighet med nedanstående tabell 1¹. Resultaten av arbetet med att genomföra strategierna har återrapporterats i särskilda strategirapporter för respektive strategi och överlämnats till regeringen. Strategirapporterna har också legat till grund för ett av de

två geografiska samråd som Sida har genomfört med UD under året för att följa upp biståndets genomförande och resultat för samtliga land- och regionstrategier.

Totalt disponibelt belopp för bistandsverksamhet genom Sida uppgick 2010 till cirka 16,673 miljarder kronor. Under året utbetalade Sida 16,445 miljarder kronor (inklusive kostnader för samarbete inom Östersjöregionen och förvaltningskostnader.), vilket innebär att 99 procent av tillgängliga medel nyttiggjordes. Inom ramen för strategistyrd verksamhet utbetalades cirka 15,4 miljarder kronor. Anslagsposten för Afrika

1 Inkluderar även utfasningsplaner.

Tabell 1. Bistandsverksamhet¹, antal insatser och kostnad, tkr

Strategistyrd verksamhet	Kostnad			Antal insatser		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Långsiktigt utvecklingssamarbete	3 729 813	3 662 206	3 328 606	700	602	596
Konflikt- och postkonfliktländer	1 370 305	1 598 413	1 811 647	270	283	317
Reformsamarbete i Europa	784 585	1 015 803	951 404	428	414	407
Demokrati och MR i alternativa former	231 314	256 936	304 881	138	132	139
Selektivt samarbete	530 832	354 274	348 602	517	357	276
Utfasningsländer	1 012 865	775 829	332 709	461	382	317
Regionala insatser	1 563 567	1 930 398	1 297 155	779	656	580
Humanitära insatser	2 374 952	2 572 932	2 698 363	366	398	382
Konflikthantering	156 930	81 608	198 264	59	43	52
Stöd genom svenska organisationer till civila samhället	1 229 619	1 319 918	1 113 450	99	67	61
Globala utvecklingsinsatser	2 007 527	2 405 278	2 265 401	700	682	630
Forskningssamarbete	456 526	497 275	418 322	93	82	81
Informationsinsatser	29 220	36 540	87 300	39	38	52
Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	0	62 049	93 970	0	12	55
Finansiering av utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder ³	5 057	271 521	154 481	3	11	14
Övrigt ⁴	119 852	48 126	8 612	198	116	67
Totalt bistandsverksamhet	15 602 964	16 889 104	15 413 167	4749	4196	3960
U-krediter	10 192	0	0	29	19	12
Totalt⁵	15 613 156	16 889 104	15 413 167	4778	4215	3972

1 Inkluderar även Reformsamarbete i Östeuropa.

2 Regeringsbeslut 2009-04-23 (UF2009/27888UP).

3 Regeringsbeslut 2009-04-23 (UF2009/27922/USTYR).

4 Här ingår regionala och övriga länders utfall, inklusive Ryssland, samt globalt som ej ingår i strategin Globala utvecklingsprogram.

5 En insats kan förekomma i en eller flera strategistyrda verksamheter. I totalsummorna är inga insatser dubbelräknade.

svarar för 29 procent av kostnaderna (27 procent år 2009), vilket innebär att prioriteringen av Afrika bibehållits, även om Sida haft svårigheter att fullt ut utnyttja denna anslagspost under 2010. Fördelning av medlen för Sidas strategistyrda verksamhet redovisas i sin helhet i tabell 1. Tabellen följer kategoriindelningen för Sidas strategistyrda verksamhet.

Indelningen i landkategorier utgår från den särskilda kontexten och formerna för Sidas samarbete i respektive land. Av tabellen framgår att stödet till kategori 1-länder, det vill säga länder där samarbetet är väl etablerat, och där det finns rimligt stabila förutsättningar för att bedriva långsiktigt utvecklingssamarbete, liksom under 2009 utgör den största kostnads-posten för året (22 procent både 2009 och 2010), även om andelen sjunkit något jämfört med 2008 (24 procent). Den ökade satsning som under senare år skett inom landkategori 2, det vill säga länder som befinner sig i en konflikt- eller post-konfliktsituation, avspeglas i landkategorins ökande andel av totala kostnader; från 9,5 procent år 2009 till cirka 12 procent år 2010. I de länder där svenska relationer ska främjas på annat sätt än genom bistånd sker utfasningen enligt plan, vilket illustreras av att kostnaderna för denna landkategori sjunkit till 2 procent år 2010 (andelen för 2008 och 2009 var 6,5 procent respektive 4,6 procent).

Sidas verksamhet utgörs huvudsakligen av insatser, det vill säga projekt och program som genomförs av samarbetspartners. En annan central del av det internationella utvecklingssamarbetet består av dialog och samverkan med andra aktörer som inte är direkt kopplade till specifika insatser och som svårare låter sig mätas.

Tabell 2. Antal biståndsinsatser och fördelning av insatsernas längd och volymer, tkr

	2008	2009	2010
Antal biståndsinsatser	4 778	4 215	3 972
Insatsavtalens medianlängd (månader)	44	41	38
Insatsavtalens medellängd (månader)	51,3	45,0	41,6
Insatsavtalens medianvolym, tkr	5 000	6 033	7 000
Insatsavtalens medelvolym, tkr	15 721	18 924	20 171

Antalet insatser vid utgången av 2010 var 3 972 stycken. Jämfört med förra året är det en minskning av antalet insatser med cirka 6 procent. Minskningen

av antalet insatser var större mellan 2008 och 2009 (12 procent), vilket reflekterar omläggningen av biståndet till utfasningsländer där Sverige ska bedriva selektivt samarbete, och där relationer ska främjas på annat sätt än via bilateralt bistånd, samt särskilda satsningar på att minska antalet insatser inom det långsiktiga utvecklingssamarbetet, det regionala samarbetet, stödet till civila samhället samt globala utvecklingsinsatser. Siffran för 2010 visar att arbetet att minska antalet insatser fortgår, om än i något lägre takt. Minskningen av antalet insatser har skett parallellt med att Sida volymmässigt ökat stödet till kategori 2-länder med 32 procent mellan 2008 och 2010 samtidigt som genomförandet av de särskilda insatserna för demokratisering och yttrandefrihet genomförts. Detta visar att ambitionen att reducera antalet insatser kunnat genomföras samtidigt som nya och förstärkta satsningar gjorts inom prioriterade områden.

Insatsavtalens medel- och medianlängd fortsätter att minska trots en strävan att öka dem. En förklaring till denna utveckling är ökningen av nya insatser i konfliktländer samt inom området demokrati och yttrandefrihet, där samarbetet genomförs inom ramen för relativt korta avtalsperioder. Trots detta har insatsavtalens medelvolym ökat med 6,6 procent mellan 2009 och 2010 och medianvolymen ökat med 16 procent under samma period (tabell 2). Detta visar att Sida trots kortare avtalsperioder ändå lyckas öka volymerna i insatserna totalt. Över perioden 2008 till 2010 har en mer markant ökning av såväl medelvolym (28 procent) som medianvolym (40 procent) skett.

Sida ska enligt regleringsbrevet för 2010 undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en stategiperiod och återrapportera detta i årsredovisningen. För samtliga strategier gäller att Sida inte har överskridit rätten att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av samarbetsstrategiperioderna. Målet har uppnåtts om att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad två respektive tre år efter det att nuvarande strategi förväntas löpa ut.

I nedanstående text redovisas utvecklingssamarbetets verksamhet under 2010 per landkategori för att belysa hur Sida beaktar skilda förutsättningar och behov i olika miljöer. Kategori 4 omfattar länder med ett demokratiskt underskott som gemensam nämnare. Biståndet till dessa länder är begränsat och redovisas därför inte här. Ett tiotal länder utgör Kategori 6¹ och innefattar de länder där Sida för närvarande håller på att fasa ut utvecklingssamarbetet. Detta samarbete

¹ Laos, Sri Lanka, Nicaragua, Honduras, Tadjikistan, Kirgizistan, samt övriga utfasningsländer.

redovisas inte i text nedan; däremot redogör Sida i avsnittet 4,5 Öppenhet och kommunikation kort för de satsningar på kommunikation som genomförts i samband med utfasningarna av det svenska utvecklingssamarbetet. För land kategorierna 1–3 rapporterar Sida hur arbetet med biståndseffektivitet har genomförts, med utgångspunkt i Parisdeklarationen och handlingsplanen från Accra. Sida har valt att redovisa ett *urval* av resultat från ländernas biståndseffektivitetsrapportering 2010. Slutligen redogör Sida för huvuddelen av det tematiskt styrda utvecklingssamarbetet och de strategier som ligger till grund för detta arbete.

3.1 Långsiktigt utvecklingssamarbete

Kategori 1 omfattar följande länder: Burkina Faso, Etiopien, Kenya, Mali, Moçambique, Rwanda, Tanzania, Uganda, Zambia, Bangladesh, Kambodja, Bolivia.

3.1.1 Verksamhet

Sidas verksamhet i kategori 1-länderna har under året styrts av tolv samarbetsstrategier, och lika många strategirapporter som redovisar biståndets resultat har producerats under perioden. Sida har under året lämnat in bedömningsunderlag till regeringen inför utarbetandet av nya samarbetsstrategier med Burkina Faso, Etiopien, Kambodja och Mali. Sida har vidare genomfört halvtidsöversyner av de pågående samarbetsstrategierna med Bangladesh, Moçambique och Zambia.

Länderna inom land kategori 1, med vilka Sverige bedriver långsiktigt utvecklingssamarbete, uppvisar mellan sig stora kulturella och politiska olikheter; har olika geografiska och ekonomiska förutsättningar och har valt skilda strategier för tillväxt och fattigdomsbekämpning. Det som förenar dem är att de för en förhållandevis sund makroekonomisk politik och tenderar att ha väl utarbetade och förankrade fattigdomsstrategier, vilka i flera fall är inne på tredje generationen. Regeringarna har vidare ett visst mått av

demokratisk legitimitet och de statliga institutionerna är förhållandevis funktionella, låt vara med omfattande kapacitetsproblem.

I normalfallet sluter därför Sverige och övriga samarbetspartners upp bakom landets egen strategi för att minska fattigdomen. Utvecklingssamarbetet fokuserar på att långsiktigt stärka landets institutioner för social service och demokratisk samhällsstyrning och tenderar att huvudsakligen ske inom ramen för sektorprogram eller givargemensamma program/fonder. I de flesta länder förekommer det också ett institutionellt samarbete mellan några av landets myndigheter och deras svenska motparter (företäradesvis Rikspolisstyrelsen, SCB, Riksrevisionen och svenska universitet). I samtliga fall kompletteras stärkandet av statliga institutioner med ett stöd till det civila samhället att kritiskt granska makthavare, utkräva ansvar och bidra till pluralism i samhället.

I Burkina Faso, Mali, Moçambique, Tanzania och Zambia ingår ett generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning i den svenska samarbetsstrategin. Den totala volymen budgetstöd till kategori 1-länderna har minskat under senare år (från cirka 1 028 miljoner kronor år 2008 till cirka 863 miljoner kronor år 2010, tabell 4). Detta avspeglar regeringens beslut att avsluta budgetstöd till Rwanda (2008) och Zambia (2010) samt de lägre resultatbaserade utbetalningarna till Mali, Moçambique och Tanzania.

Skillnaderna i det svenska utvecklingssamarbetets förutsättningar är förhållandevis stora länderna emellan. Det svenska samarbetet med den etiopiska regeringen är till exempel mycket begränsat och en ökande andel av stödet kanaliseras i dag via alternativa kanaler, såsom enskilda organisationer, FN-organ och universitet (85 procent via alternativa kanaler 2010 jämfört med cirka 34 procent 2008¹). Förhållandet är det omvända i Tanzania, Moçambique och Burkina Faso, där en större andel av utvecklingssamarbetet sker i

¹ Rapport från Sidas ekonomi- och planeringssystem (A+)/LIS (Y10_2010) Etiopien – genomförandepart, 2011-01-17.

Tabell 3. Antal insatser inom långsiktigt utvecklingssamarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	186	141	113	17 418	13 203
Antal avslutade insatser	139	123	143	–	4 003
Antal insatser med utbetalningar	371	404	352	–	16 708

programstödsform, med en stor andel statliga institutioner som partner (ca 70 procent i Tanzania och Moçambique och drygt 90 procent i Burkina Faso)¹, och där cirka hälften består av ett generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning². De skilda förutsättningarna för det svenska biståndet har konsekvenser för Sidas interna effektivitet. Till exempel är den genomsnittliga insatsstorleken i Etiopien 14,5 miljoner kronor per insats jämfört med 54 miljoner kronor per insats i Tanzania.

Det totala utfallet för landkategorin 1 2010 ligger strax under 2009 års nivå. Under 2010 utbetalades cirka 3,329 miljoner kronor, vilket är 82 procent av landallokeringarna vid årets början³, vilket i sin tur motsvarar de av regeringen angivna strategibeloppen. Motsvarande siffror för 2008 och 2009 är 96 procent⁴ respektive 87 procent⁵. Minskade utbetalningar kopplade till variabla trancher, det vill säga resultatbaserade utbetalningar för budget- och sektorstöd, samt pågående korruptionsutredningar, uppföljning av revisionsanmärkningar och förseningar i beredningsarbetet på grund av kapacitetsbrist på mottagarsidan är faktorer som påverkar utfallet. För två länder, Rwanda och Zambia, har utfallet de senaste åren legat avsevärt under strategibeloppen. Detta avspeglar avslutade budgetstöd till båda länderna samt innehållna utbetalningar till följd av oegentligheter inom det zambiska hälsoprogrammet. I båda länderna har Sida under 2010 sökt alternativ till de avslutade programmen. I Rwandas fall har dessa ansträngningar under 2010 lett till att utfallet uppgår till 98 procent av strategibeloppet.

Under året har 113 nya insatser avtalats och 143 insatser avslutats (tabell 3). Antalet aktiva insatser (insatser där utbetalning sker och som därmed har en aktiv bevakning av inkomna rapporter, revisioner, etcetera) har under perioden uppgått till 352 stycken, en minskning med drygt 12 procent jämfört med 2009. De aktiva insatserna har en genomsnittsvolym på 41 miljoner kronor vilket innebär en viss ökning jämfört med tidigare år (33 miljoner kronor 2008 och 38 miljoner kronor 2009).⁶ Den trend mot färre och större insatser som observerats de senaste åren fortsätter därmed i enlighet med Sidas målsättning att ytterligare effektivisera verksamheten.

Dialog med samarbetsländerna utgör ett allt viktigare komplement till de finansiella bidragen. Fokus i dialogen under 2010 har legat på vikten av ett kraftfullt anti-korruptionsarbete samt på ökad demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna. Deltagande och genomslag i dialog på hög nivå kräver ofta en samordning med och riktade stöd till offentliga reformprogram.

3.1.2 Biståndseffektivitet

Sidas uppföljning av Parisindikatorerna visar att biståndseffektiviteten har förbättrats sedan 2005 framför allt i länder med långsiktigt utvecklingssamarbete. För stora slutsatser ska dock inte dras utifrån de genomsnittliga siffrorna, utan rapporteringen, i synnerhet den kvalitativa, återger bättre hur biståndseffektiviteten har utvecklats i varje enskild landkontext. Förutsättningarna att arbeta med biståndseffektivitet i kategori 1-länderna är ofta bättre än i andra landkategorier, eftersom samarbetet utgår från ländernas egna fattigdomsstrategier, sektorplaner och prioriteringar och en större andel av biståndet utgörs av stat-till-stat samarbete, vilket skapar förutsättningar för att kanalisera biståndet genom ländernas egna system. Mekanismer för samordning av utvecklingssamarbetet är vanligt förekommande.

Samtliga tolv länder i landkategorin har under 2010 rapporterat om biståndseffektivitet. I tabell 5 redovisas utfallet för Parisindikatorerna 3, 5a samt 9.

Tabell 4. Kostnad generellt budgetstöd, tkr

Land	2008	2009	2010
Burkina Faso	70 000	90 000	108 000
Mali	80 000	130 000	120 000
Moçambique	350 000	330 000	320 000
Tanzania	425 000	390 000	315 000
Zambia	102 600	0	0
Totalt	1 027 600	940 000	863 000

1 Rapport från A+/LIS (Y10_2010), genomförandepart, 2011-01-17.

2 Rapport från A+/LIS (Y10_2010), biståndsform, 2011-01-17.

3 Delegeringsbeslut GD 2010-000168.

4 GD-beslut 2008-006402 (kolumn "prognos Sida 2008") samt anslagsavräkning 2008.

5 GD-beslut 2008-006402, beslut 2009-000379 samt anslagsavräkning 2009.

6 Statistiska uppgifter från Sidas system.

Tabell 5. Utfallet för Parisindikatorerna 3, 5a samt 9 inom långsiktigt utvecklingssamarbete

	Parisindikator	Utfall 2005	Utfall 2010	Mål 2011	Andel i % av portfölj
3	Bistånd i samarbetslandets budget	30%	78%	77% ¹	57%
5a	Användning av finansiella system	50%	66%	70%	57%
9	Programansatser	53%	79%	70% ¹	78%

Resultat redovisas med fokus på förändringar sedan 2005 i enlighet med anvisningar från regleringsbrevet 2010. Andelen i procent är baserad på utbetalningar i svenska kronor under 2010.

¹ Mål 2011 indikator 3: baserat på genomsnitt av ländernas egna satta mål; mål 2011 indikator 5a och 9: baserat på regleringsbrevet 2010.

I de 12 länderna utgör 57 procent av biståndet stat-till-stat samarbete (indikator 3 och 5a). Andelen programsamarbete omfattar betydligt mer, närmare 80 procent av den totala insatsportföljen, eftersom detta även inkluderar stöd till civila samhällets organisationer.

Indikator 3, andelen bilateralt bistånd som finns rapporterad i samarbetslandets årliga budget, visar att samarbetslandets budget används i allt större utsträckning i det bilaterala samarbetet, med några undantag. I två länder registreras inga medel i budgeten (Bangladesh och Etiopien,) vilket förklaras av att det svenska stödet i huvudsak kanaliseras via multilaterala organisationer eller alternativa kanaler som till exempel det civila samhället.

Indikator 5a visar att volymen bistånd (utbetalda SEK) som använder de nationella offentliga budgetgenomförande-, och rapporteringssystemen ökat sedan 2005; från runt 50 procent till 67 procent 2010. Målet för 2010 (64 procent) har uppnåtts på aggregerad nivå och målet för 2011 är på god väg att nås, även om ökningen planat ut under 2010 (figur 1). Länder som är mottagare av generellt budgetstöd och sektorbudgetstöd har högre måluppfyllelse då de nationella systemen per definition används för dessa stödformer. Antalet länder med generellt budgetstöd har dock minskat sedan 2009; från 6 till 4, och utbetalda medel för budgetstöd 2010 sjönk till samma nivå som 2007, något som bidragit till att andelen bistånd där ländernas egna system används, sjunkit något det senaste året.

Största ökningarna i användningen av de nationella systemen mellan 2005 och 2010 har skett i Mali;

från 38 till 56 procent, Moçambique från 30 till 79 procent, Uganda från 47 till 86 procent och i Kambodja från 0 till 19 procent. I Mali och Moçambique har budgetstödet andel av det totala stödet ökat, vilket påverkat utfallet. I Rwanda minskade användningen av de nationella systemen med 17 procent från 2007/08 till 2010. Rwanda har också lägre värden på samtliga Paris-indikatorer 2010 jämfört med 2005. Detta förklaras delvis av att Sverige från och med 2009 beslutade att budgetstöd inte längre ska lämnas till Rwanda. Sida har under 2009 och 2010 arbetat med att ta fram alternativ till det avslutade budgetstödet.

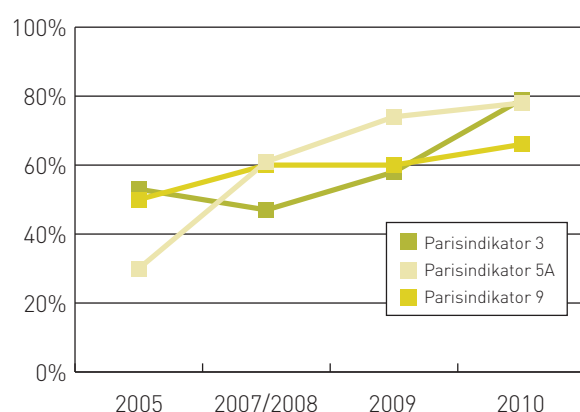
Indikator 9, andelen programansatser, har ökat stadigt sedan 2005 och både målet för 2010 och 2011 är uppnått. Även här bör siffrorna analyseras utifrån varje landkontext. Som ett exempel ökar andelen programansatser från 7 procent 2005 till 67 procent 2010 i Kambodja, vilket dock till stor del förklaras av att Kambodjas egna finansiella system och statistik för att registrera bistånd har utvecklats och förbättrats och nu uppvisar en mer rättvisande statistik. De flesta länderna har uppnått målet för 2010 och endast ett fåtal länder (Kambodja, Rwanda, Kenya) hamnar under målet 2011 på 70 procent. En slutsats är att målet för denna indikator i det långsiktiga samarbetet var rimligt. Möjligheterna att påverka utfallet av denna indikator är större hos givarna än för indikator 3 och 5.

Slutsatser

Parisindikatorerna mäter drygt hälften av ländernas totala portfölj i kategori 1. Den andra hälften utgör stöd till multilaterala (ca 20 procent) och enskilda organisationer (ca 30 procent). Ungefär 75 procent av stat-till-stat samarbetet använder ländernas nationella budget och system. Detta uppgår till uppskattningsvis 43 procent av den totala portföljen i vilken multilateralt stöd och stöd till enskilda organisationer ingår. Det sammanställda resultatet för länderna i kategori 1 visar att målen för 2011 redan har uppnåtts, eller är på god väg att uppnås. En större andel av biståndet reflekteras i ländernas budgetar och användningen av ländernas finansiella system ökar, liksom användningen av nationella system för upphandling. Förutsägbarheten i utbetalningar ökar något. Vidare ökar andelen programansatser, parallella enheter för genomförande minskar och samordning av besök samt gemensamt analytiskt arbete ökar. Tekniskt

samarbete som koordineras ökade från 2005–2009, därefter noteras dock en nedgång. Sammanfattningsvis konstaterar Sida att biståndseffektiviteten generellt sett utvecklats positivt i denna grupp av länder sedan 2005.

Figur 1. Långsiktigt utvecklingssamarbete: resultat 2005–2010



3.2 Konflikt- och postkonfliktländer

Kategori 2 omfattar följande länder: Burundi, Östtimor, Sudan, Somalia, DRK, Colombia, Liberia, Sierra Leone, Guatemala, Irak, Afghanistan, OPT.

3.2.1 Verksamhet

Verksamheten har under året styrts av 12 strategier/förhållningssätt och 12 strategirapporter som redovisar biståndets resultat inom landkategorin har producerats under samma period. Sida har under 2010 genomfört två halvtidsöversyner av samarbetet med Västbanken.

Länderna inom kategori 2 uppvisar sinsemellan stora skillnader, gemensamt för dem är dock att de präglas av en konfliktsituation, pågående eller historisk. Verksamheten rör sig mellan svaga stater som Somalia, till ett land i krig med svensk trupp närvarande, som Afghanistan och till ett medelinkomstland som Guatemala där grundorsakerna till det långa

inbördeskriget aldrig angreps när fredsavtalet skrevs under. Avsaknaden av fungerande rättssäkerhet och rättsväsende kännetecknar ofta dessa länder, i kombination med ojämlikhet och bristande skydd för mänskliga rättigheter. Sexuellt och könsbaserat våld är en del av konfliktproblematiken liksom den organiserade brottsligheten. Staterna och regeringarna har låg eller ingen legitimitet, de demokratiska institutionerna är ofta men inte alltid svaga. Det är vanligt att länderna saknar egna utvecklings- och fattigdomsbekämpningsplaner, vilket ofta leder till svag eller icke-existerande givarsamordning. Bilateral samarbetsavtal förekommer inte alltid. Grunden för samarbetet kan istället ligga i fredsavtal eller internationella överenskommelser om att stödja fredsmäklare och fredsbyggande. Förutsättningarna för dialog varierar mycket mellan länderna. I de länder där Sverige inte har någon representation är den bilaterala dialogen begränsad. I länder med svensk representation förs dialogen med olika aktörgrupper där samarbetslandets regering kan ingå. Det är dock inte alltid det finns förutsättningar att ha en dialog med ett konfliktlands regering.

Givet de specifika förutsättningarna i dessa länder har utvecklingssamarbetet fokuserat på stöd till sektorerna demokrati och mänskliga rättigheter, fred och säkerhet, social utveckling (utbildning och hälsa) samt humanitärt stöd. Marknadsutveckling finns i allt större utsträckning med som sektor i samarbetsstrategierna. Budgetstöd förekommer inte men sektorprogramriktat stöd kan förekomma. Inriktning på att öka biståndseffektiviteten i denna kategori länder utvecklas och prövas metoder för givargemensam finansiering liksom metoder för så kallad övergångsfinansiering från humanitärt stöd till utvecklingssamarbete. Där det inte är möjligt att samarbeta med regering och stat arbetar Sida i stor utsträckning med FN-systemet, lokala förvaltningar och civila samhället. Förutsättningarna för dialog varierar mycket mellan länderna. I de länder där Sverige saknar representation är dialogen sporadisk, i vissa länder förs

Tabell 6. Antal insatser inom konflikt- och postkonfliktländer, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	89	89	99	10 994	11 567
Antal avslutade insatser	70	79	69	–	1 932
Antal insatser med utbetalningar	156	170	195	–	9 256

dialogen huvudsakligen med andra samarbetspartners än regeringen och i de länder där Sverige har representation och samarbetsavtal med landet för dialogen med regering och för samarbetsstrategin relevanta partners.

Under 2010 har 1 812¹ miljoner kronor utbetalats vilket är cirka 99,5 procent av landallokeringarna i samarbetsstrategierna vid årets början. Utfallet är högre än 2009, vilket förklaras med att arbetet med att genomföra strategierna kommit in i en mer intensiv fas. De flesta samarbetsstrategier är under genomförande. För Sierra Leone gjordes inga utbetalningar under 2010 under de av regeringen givna strategibeloppen.² Detta kan förklaras av att nyttjande av utbetalda medel 2009 varit mycket lågt och att begärd revisionsrapport inte inkommit.

Under året har beslut fattats om 99 nya insatser, vilket är något fler än 2009, samtidigt som det genomsnittliga avtalsbeloppet har minskat. 69 insatser har avslutats, en liten minskning jämfört med 2009. Fler nya insatser har påbörjats och färre insatser avslutats under 2010, vilket beror på att beslut fattats om nya samarbetsstrategier och genomförandet påbörjades under året.

För 195 insatser har en eller flera utbetalningar genomförts under året. Som ett led i uppföljningen av insatserna har narrativa, finansiella och revisionsrapporter inkommit och granskats. Ansträngningar för att minska antalet insatser och öka storleken på insatserna för denna grupp av länder har ännu inte fått genomslag på kategorinivå; men däremot kan resultat redovisas för vissa enskilda länder. Samtidigt ska det dock enligt flera av samarbetsstrategierna finnas beredskap att genomföra mindre, korta, strategiskt viktiga insatser till exempel i samband med val, vilket påverkar förutsättningarna att arbeta med färre och större insatser. En strategi för att minska antalet insatser och samarbetspartners och öka effektiviteten är att söka olika fondlösningar inom ett område, exempelvis jämställdhet eller urfolks rättigheter.

3.2.2 Biståndseffektivitet³

Parisindikatorerna rapporterades för första gången 2007/2008 för kategori 2-länderna och resultaten visar att dessa indikatorer inte är användbara för att på ett rättvisande sätt mäta biståndseffektivitet i konflikt- och postkonfliktländer eftersom vissa länder saknar en fattigdomsstrategi eller annan sammanhållen utvecklingsplan och andelen bilateral bistånd utgör en mindre del, drygt 10 procent, av hela biståndet till denna kategori. Den större delen av det svenska strategistyrda biståndet utbetalas via multilaterala organisationer, vilket utgör ungefär halva biståndsportföljen i kategori 2-länder, och inkluderas inte i denna rapportering.⁴ Av återstående portfölj utgörs cirka 35 procent av stöd till enskilda organisationer.

Biståndseffektivitetsarbete sker främst genom ökad samordning mellan biståndsgivare som det ofta finns någon mekanism för, ökad andel programansatser, fler gemensamma landbesök och ökat gemensamt analytiskt arbete.

Det är bara två indikatorer (4 och 9) som inkluderar Sveriges stöd till civila samhällets organisationer. Sida väljer att redovisa utfallet av indikator 9 som är en relevant indikator för kategori 2.

Andelen programansatser (indikator 9) visar en positiv trend sedan 2007/08 och målet på 30 procent för 2010 har uppnåtts. Möjligheten att ytterligare öka andelen programansatser till över 49 procent är en rimlig målsättning att uppnå för Sida under 2011 i denna landkategori, då ytterligare samordning kring stödet till organisationer utanför staten är möjligt.

Tekniskt samarbete ökar i flera länder men är sällan samordnat, vilket kan ses som ett resultat av den låga graden av givarkoordinering samt att många gånger projektinriktat stöd. Samordning av tekniskt samarbete sker dock inom ramen för stöd genom multilaterala organisationer, vilket inte ingår i den kvantitativa rapporteringen.

Ett av återrapporteringskraven i regleringsbrevet för konflikt- och postkonfliktländer är att öka andelen gemensamma landbesök och minska det totala antalet besök (indikator 10a). I flera av länderna har inga gemensamma landbesök genomförts, då de svenska besöken inte i första hand innebär överläggningar

¹ Se tabell 1.

² Strategirapport 2010 Sierra Leone.

³ De länder som har deltagit i rapporteringen är Afghanistan, Colombia, Demokratiska Republiken Kongo(DRC), Irak, Guatemala, Liberia, Ockuperade palestinska territorier (OPT), Burundi, Somalia och Sudan. Somalia har enbart rapporterat kvalitativt, då Parisindikatorerna inte är relevanta för arbetet som bedrivs.

⁴ Multilaterala organisationer rapporterar direkt till DAC för att undvika dubbelrapportering. Burundi kanaliseras medel genom samarbetsformen delegerat partnerskap, och ingår inte i den delen som redovisas av Sverige.

Tabell 7. Utfallet av indikator 9 konflikt- och postkonfliktländer

		Utfall 2007/08	Utfall 2009	Utfall 2010	Mål 2011	Andel i procent av total portfölj i SEK
9	Programansatser	20%	23%	35% ¹	49% ¹	47%

Andelen i procent är baserad på utbetalningar i svenska kronor under 2010.

¹ Baserat på genomsnitt av ländernas egna satta mål.

med landets regeringar, varken bilateralt eller tillsammans med andra givare. Detta beror till viss del på att övervägande delen av biståndet kanaliseras genom multilaterala organisationer där Sverige delegerar ansvaret för kontakten med samarbetslandet till genomförande organisation. Undantaget är Afghanistan och Sudan, som rapporterar att gemensamma landbesök har genomförts.

Slutsatser

Det faktum att nära 90 procent av stödet på aggregerad nivå kanaliseras via multilaterala och civila samhällets organisationer medan endast en liten del (cirka 12 procent) kanaliseras via staten påverkar resultatredovisningen avseende biståndseffektivitet. Liberia är det land med högst rapporterad andel stöd genom staten, cirka 43 procent.

Parisindikatorerna ger inte en uttömmande bild av hur Sverige presterar avseende biståndseffektivitet. I flera av konflikt- och postkonfliktländerna finns det dock goda möjligheter att förbättra samordning, öka andelen programansatser, genomföra fler gemensamma landbesök och få till stånd mer gemensamt analytiskt arbete. Sida deltar aktivt i arbetet med att försöka öka andelen av biståndet som rapporteras i samarbetsländernas budget, inte minst inom ramen för EU-gemensamma initiativ.

I vissa kontexter ges säkerhetsfrågorna högre prioritet i de bilaterala relationerna än samordning av biståndet. Ofta finns ett bristande engagemang eller låg kapacitet hos samarbetslandets regering för att hantera biståndseffektivitet, vilket försvårar en gemensam dialogstruktur. Colombia och Liberia utgör exempel där goda förutsättningar funnits att utveckla givarkoordineringen. Om få givare finns på plats och kompetensen om hur biståndseffektivitetssagan bör drivas är begränsad, blir samordningen av biståndet en stor utmaning. I länder där Sverige har ett begränsat samarbete med landets regering är det generellt sett svårt för Sida att driva biståndseffektivitetsfrågor på övergripande nivå. Möjligheterna att öka andelen programansatser med multilaterala och civila samhällets organisationer finns fortfarande.

3.3 Reformsamarbete i Europa

Kategori 3 omfattar följande länder: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo, Makedonien, Moldavien, Serbien, Turkiet, Ukraina samt Vitryssland.

3.3.1 Verksamhet

Sidas verksamhet i kategori 3-länderna har under året styrts av 10 samarbetsstrategier. Strategirapporter som har tagits fram under 2010 redovisar resultat för samtliga dessa strategier. Under året har underlag för nya strategier tagits fram för Bosnien-Hercegovina, Moldavien och Vitryssland jämte underlag för en utfasningsstrategi för Makedonien. Inga halvtidsgenomgångar har genomförts för länder inom denna kategori.

Målet med reformsamarbetet är att bidra till en demokratisk och hållbar samhällsutveckling med närmande till EU som central dimension. Samarbetet har under året än starkare fokuserats främst till de två sektorerna demokrati och mänskliga rättigheter (MR), och miljö/hållbar samhällsbyggnad. I samtliga länder utom Vitryssland är nu samarbetet fokuserat på två eller tre sektorer varav demokrati/MR i samtliga tio samarbetsstrategier och miljö/samhällsbyggnad i samtliga strategier utom Turkiet. Sektorkoncentrationen har även inbegripit en utveckling mot större, längre och mer programinriktade insatser. Det bör samtidigt noteras att stödet till reformprocesserna inte främst handlar om stora finansiella resursöverföringar i form av budgetstöd eller sektorprogramstöd utan mer om institutions- och systemstöd för kapacitetsuppbyggnad. På grund av detta blir insatserna relativt sett fler och mindre än för länderna i kategori 1.

EU-närmandet för kategori 3-länderna förutsätter dels en nära samordning med EU:s bistånd i genomförandet av de svenska samarbetsstrategierna, dels ett stöd till Utrikesdepartementet i arbetet med att bevaka EU:s bistånd inom ramen för EU:s grannskaps- och partnerskapsstöd (European Neighbourhood and Partnership Instrument, ENPI) och förmedlemskapsstöd (Instrument for Pre-Accession Assistance, IPA). Sida har genomfört samråd med

EU-kommissionen i arbetet med samtliga strategier för vilka underlag tagits fram under året. Sida har också deltagit tillsammans med Utrikesdepartementet i samtliga sex kommittémöten för ENPI och i tre av de fem kommittémötena som ägt rum för IPA.

Inom ramen för Partnerskapsprogrammet, ett tre-årigt regeringsuppdrag 2009–2011 med syfte att stärka EU:s nya medlemsländer i biståndsverksamhet i Östeuropa, har en rad kontaktskapande insatser genomförts i Sverige samt i berörda nya medlemsstater, inklusive en utbildning om EU:s Östliga Partnerskap (Öst-P) för nya medlemsstater i Bryssel och ett seminarium om förvaltningsreformer för ÖstP-länder i Tallinn.

Sida hanterar även ett särskilt miljö- och klimatprogram med Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), som finansieras med medel från miljölåneanslaget. I programmet med EBRD har sex insatser beslutats med ett totalt belopp på 64 miljoner kronor. Sverige har genom Sida under året bidragit till en givargemensam fond för tekniskt bistånd via Europeiska Investeringsbanken till länderna i EU:s Östliga Partnerskap.

EU:s senaste översynsrapporter¹ visar att det svenska biståndet ligger väl i linje med ländernas behov. I några av de områden där framsteg har noterats, till exempel inom kemikalieområdet samt statistik i Serbien och domstolsväsendet i Bosnien, kan detta direkt relateras till det svenska stödet.²

Inom flera områden relaterade till EU-närmandet kvarstår tämligen stora brister, vilka sammanfaller med de prioriteringar som finns inom det svenska biståndet. Särskilda fokusområden under 2010 har varit arbetet med förvaltningsreformer, rättsväsendet, jämställdhet samt arbete inom miljösektorn. Merparten av de svenska insatserna som stöder reformer

inom dessa områden uppvisar positiva resultat om än med försening.

Genomförandet av samarbetsstrategierna har påverkats av kvarvarande effekter av finanskrisen, vilket i en del länder inneburit en minskad kapacitet hos nationella myndigheter att utveckla och genomföra projekt och program, samt försvårat för de investeringar som behövs inom till exempel miljösektorn. Trots ländernas ekonomiska problem och i många fall politiska blockeringar har merparten av de av Sverige finansierade insatserna genomförts enligt plan och med goda resultat. Sida lägger ökad vikt vid att före projektstart göra en noggrann bedömning av genomförandekapaciteten hos potentiella samarbetspartners.

En viktig roll för det svenska biståndet är att komplettera EU:s finansiella stöd samt att bidra i dialogen för ett starkt nationellt ägarskap och ett effektivt utnyttjande av de samlade biståndsmedlen.

Sverige bidrar till ett effektivt förändringsarbete genom att kombinera stöd till den statliga förvaltningen och det civila samhället. En betydande del av reformsamarbetet kanaliseras via svenska myndigheter och enskilda organisatorer. Under året har kanalerna för stöd breddats och mer stöd genomförs nu direkt av nationella myndigheter och via de nationella systemen, som i Georgien och Moldavien. Stödet via svenska enskilda organisationer har utvärderats under 2010 och visat sig vara en effektiv metod för att stärka ett lokalt civilsamhälle och spelar en viktig roll för stödet till utsatta grupper i på Västra Balkan³.

Totalt utbetalades 1173 miljoner kronor till kategori 3-länderna vilket innebär ett 100-procentigt utnyttjande av anslagna medel.

Under året har Sida inom ramen för reformsamarbete i Europa beslutat om 103 insatser och avslutat 111 insatser. Det innebär en ökning av antalet avslutade insatser i förhållande till tidigare år medan antalet beslutade insatser har minskat. Antalet insatser för

¹ EU:s översynsrapporter för länderna som står i begrepp att bli medlemmar utkommer årligen i november och 2010 års rapporter återfinns på: http://ec.europa.eu/enlargement/press_corner/key-documents/reports_nov_2010_en.htm.

² Serbia 2010 Progress Report, European Commission, samt Bosnia-Herzegovina Progress Report, European Commission.

³ Evaluation of Support to the Civil Society in the Western Balkans, InDevelop-IPM 2010, beställd av Sida.

Tabell 8. Antal insatser inom reformsamarbete i Europa, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	116	114	103	14 082	12 035
Antal avslutade insatser	119	146	111		3 107
Antal insatser med utbetalningar	282	270	282		13 386

vilka utbetalningar gjorts under året uppgick till 282 vilket var detsamma som 2008.

3.3.2 Biståndseffektivitet

Biståndseffektiviteten i reformsamarbetet med Europa har utvecklats positivt,¹ trots att antalet givare är få och minskande i antal. Parisdeklarationens indikatorer rapporterades första gången 2007w/08 och så sent som 2008 beslutade EU:s utvidgningsdirektorat att EU:s bistånd till Västra Balkan och Turkiet skulle omfattas av principerna för biståndseffektivitet. Tidsperspektivet för samarbetet är ofta begränsat tills dess att EU-medlemskap uppnås och motivationen att utveckla ett effektivt bistånd är svag. Biståndet har därför hittills snarare karakteriserats av projektstöd medan programansatser och ländernas egna system har använts i mindre omfattning.

Stat-till-stat samarbete i Europaländerna utgör 27 procent av de totala landportföljerna, övrigt bistånd kanaliseras via multilaterala eller enskilda organisationer. En hel del arbete återstår innan ländernas finansiella system och budget används för biståndet. Andelen programansatser (stat-till-stat och enskilda organisationer) har ökat till 36 procent och målet för 2011 har redan uppnåtts.

I de nio länderna utgörs cirka en tredjedel av biståndet stat-till-stat samarbete (indikator 3 och 5a). Andelen programansatser omfattar betydligt mer, drygt 60 procent av den totala insatsportföljen, eftersom detta även inkluderar stöd till civila samhällsorganisationer.

Indikator 3, andel bistånd som redovisas i samarbetslandets budget, utgör den största utmaningen för länder i Europakontexten när det gäller att nå målet för 2011. Resultatet på denna indikator är beroende av ländernas budgetsystem och det överlag låga resulta-

tet beror främst på bristen på procedurer i samarbetsländerna för att inkludera biståndsmedel i budgeten. Att andelen har minskat sedan 2007/08 beror delvis på att insatser har klassificerats på ett annat sätt i årets rapportering än tidigare år. Sidas klassificering har anpassats till OECD-DACs insamling av data, i vilken multilaterala organisationer själva rapporterar på sina insatser. Ett exempel där detta får genomslag i resultatet är insatser i Serbien som reflekteras i den nationella budgeten och implementerats av Världsbanken, vilka därmed inkluderades förra året, men utesluts i år. I Makedonien rapporteras användning av de statliga utbetalningssystemen ha lett till väsentliga utbetalningsförseningar och negativa konsekvenser för insatsernas genomförande. I Albanien och Makedonien utvecklas informationssystem så att alla medel som kanaliseras till landet inkluderas på ett transparent sätt. I andra länder är utsikterna små till förbättringar på kort sikt inom detta område. Insatser med avsikt att öka andelen bistånd reflekterat i samarbetslandets budget har bland annat nedprioriterats av Ukrainas regering och i Serbien har regeringen skjutit upp en planerad reform av budgetsyste- met på grund av den finansiella krisen.

Indikator 5a, användningen av samarbetsländernas offentliga finansiella styrning såsom budget, finansiell rapportering, genomförande, uppföljning och utvärdering, har ökat från 3 procent till 11 procent sedan 2007/2008, dock återstår mycket innan målet på 25 procent för 2011 uppnås. Skillnader råder mellan länderna, där Bosnien och Hercegovina uppnår 90 procent, medan andra länders finansiella system inte används alls, vilket beror på de offentliga systemens kvalitet, befintlig kapacitet och reformsträvan. Det finns möjligheter att öka användningen av ländernas system i framtiden.

Indikator 9, andelen programansatser har ökat kraftigt sedan 2007/8 och målet för 2011 har redan uppnåtts. Ett målmedvetet arbete där biståndseffektivitet har

¹ Länder som deltagit i rapporteringen är Albanien, Bosnien-Herzegovina, Kosovo, Moldavien, Georgien, Serbien, Turkiet, Ukraina, Vitryssland samt Makedonien. Vitryssland har enbart rapporterat kvalitativt, då Parisindikatorerna inte är relevanta för arbetet som bedrivs.

Tabell 9. Utfall indikator 3, 5a och 9 inom Reformsamarbete i Europa

	Utfall 2007/08	Utfall 2010	Mål 2011	Andel i procent av total portfölj i SEK
Indikator 3: Bistånd i samarbetslandets budget	14%	4%	45% ¹	27%
Indikator 5a: Användning av Finansiella system	3%	11%	25% ²	27%
Indikator 9: Programansatser	11%	36%	35% ²	61%

Andelen i procent är baserad på utbetalningar i svenska kronor under 2010.

¹ Genomsnitt av mål fastställt av landteamen.

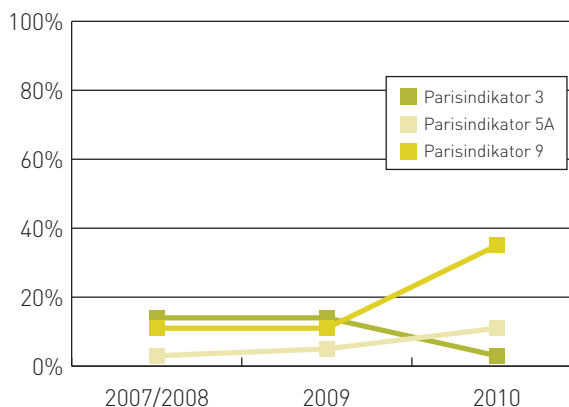
² Mål fastställt av UD i regleringsbrevet 2010.

integrerats i de nya samarbetsstrategierna och operationaliseras på sektor- och insatsnivå genom en systematisk tillämpning av programansatser har gett resultat. Arbetet har försvårats av att alla givare inte är villiga att tillämpa programansatser och Sida har ibland som enda givare drivit programansatser, för ökat ägarskap, förutsägbarhet och användningen av ländernas egna prioriteringar och ramverk, vilket i sin tur bidrar till bärkraftiga och hållbara resultat. Ett exempel från Ukraina, visar att trots avsaknaden av sektorstrategier kan stödet fokuseras till vissa områden med försök till formella samordningsprocesser – för att hitta mer effektiva arbetssätt.

I Europakontexten utgör tekniskt samarbete en stor del av biståndet, till exempel genom att svenska myndigheter stödjer reformarbetet. Sedan 2007 har andelen *koordinerat* tekniskt samarbete ökat från 43 procent till 77 procent 2010 (indikator 4). I större utsträckning används ländernas system för upphandling (indikator 5b), andelen utfäst bistånd som faktiskt utbetalas (indikator 7) ökar och antalet parallella genomförandestrukturer (indikator 6) har minskat till en enda, vilket är positivt. Andelen koordinerade besök och gemensamt analytiskt arbete (indikator 10a och b) har förbättrats något.

För att förbättra biståndseffektiviteten på ett övergripande plan har kapacitetsutveckling och påverkansarbete bedrivits under 2010 bland nationella och internationella partners i bland annat Serbien, Turkiet, Kosovo och Albanien. En bidragande faktor för de förbättrade resultaten har även varit ett pro-aktivt påverkansarbete av EU-kommissionen på landnivå och under strategiska möten som biståndseffektivitetsmötet i Sarajevo i mars 2010.

Figur 2. **Europaländer: resultat 2007/8–2010**



Slutsatser

Utmaningarna till trots visar rapporteringen för denna landkategori på en något positiv trend överlag, vilket syns i grafen ovan, speciellt vad gäller ägarskap, mottagarkapacitet och koordination. I flera länder finns det goda möjligheter att öka användningen av ländernas system och andelen programansatser. Övergången från projekt- till programansats tar ofta mer tid och ökade resurser i anspråk, genom att påverkansarbete och kapacitetsutveckling innebär högre transaktionskostnader i ett initialt skede av samarbetet, vilket först på längre sikt avtar och ökad effektivitet uppnås. Det är angeläget att besluta om vilka biståndseffektivitetsprinciper som bör prioriteras i fortsättningen utifrån de särskilda förutsättningarna som råder i Europakontexten. Med utgångspunkt från biståndets relativt mindre betydelse, ett ofta svalt intresse för biståndseffektivitet bland samarbetspartners och andra givare, och kortare tidsramar, kan man med fördel i framtiden prioritera ägarskap, användandet av ländernas system och resultatstyrning framför exempelvis givarharmonisering.

3.4 Selektivt samarbete

Kategori 5 omfattas av följande länder: Botswana, Namibia, Sydafrika, Kina, Indien, Indonesien, Vietnam

3.4.1 Verksamhet

Utvecklingssamarbetet har under året styrts av sju samarbetsstrategier. Strategirapporter för samtliga länder har producerats i vilka resultaten av samarbetet redovisas. Bedömningsunderlag har inte tagits fram för något av dessa sju länder eftersom samtliga

strategier är relativt nya, inte heller har några halvtidsöversyner genomförts under året.

Aktörssamverkan är en relativt ny biståndsform som fortfarande är under utveckling. Målet med aktörssamverkan är att stimulera och stärka framväxten av självbärande relationer av ömsesidigt intresse mellan svenska aktörer och aktörer i låg- och medelinkomstländer i syfte att bidra till det övergripande målet för internationellt utvecklingssamarbete. Regeringen har valt att utveckla aktörssamverkan i några av de länder där Sverige haft i vissa fall omfattande närvaro och stöd, men där länderna nu har nått en relativt sett högre utvecklingsnivå. Förutsättningarna för aktörssamverkan skiljer sig åt länderna emellan. Detta innebär att de former som väljs för ett land inte nödvändigtvis fungerar lika bra i ett annat. Att metoderna för aktörssamverkan så långt som möjligt är samstämmiga för de sju länderna är dock viktigt inte minst eftersom många svenska aktörer verkar i ett flertal av samarbetsländerna. Exempel på aktörer som är aktiva i länderna är Lantmäteriet, Sveriges Radio och Energimyndigheten.

Aktörssamverkan är arbetsintensivt i förhållande till de volymer som betalas ut. Eftersom Sidas stöd ska vara katalytiskt och begränsat är många av insatserna små i finansiella termer, men detta betyder inte att samarbetet är mindre krävande än för traditionellt utvecklingssamarbete.

För att nå ut till fler aktörer arbetar Sida genom ett antal facilitatorer¹ som, anpassat till de skilda förutsättningarna och behoven, kan erbjuda mötesplatser och stimulera till samarbeten mellan svenska parter och aktörer inom sektorer som landet prioriterar. Andra verktyg och metoder inom aktörssamverkan är små katalytiska planeringsbidrag samt stöd till längre samarbeten.

Under 2010 utformades ett särskilt ansökningsförfarande för aktörssamverkan inom tillämpad forsk-

ning för de sju länderna. 73 ansökningar inkom, varav 31 beviljades bidrag.² Andra former av samarbete är myndighetssamarbete som ska bygga på ömsesidigt intresse mellan den svenska myndigheten och myndigheten i samarbetslandet. Vad gäller samarbete med privata aktörer är metoder för detta under utveckling.

Det finns ett stort intresse för samarbeten från svenska aktörer med aktörer i Kina, Vietnam, Sydafrika och i viss mån Indien, inte minst inom energifrågor, miljöteknik och forskning. Vad gäller Botswana, Indonesien och Namibia finns det ett ökat intresse för samarbete från aktörer i länderna.

Parallellt med introduktionen av aktörssamverkan fasas ett antal sedan tidigare ingångna avtal av mer traditionell biståndskaraktär ut.

Under året har Sida inom samarbetet med kategori 5-länderna hittills beslutat om 98 nya insatser och avslutat 84 insatser. Antalet nya beslutade insatser för denna landkategori har stadigt ökat från 50 stycken år 2008 till 98 stycken under 2010. Antalet avslutade insatser under året har ökat marginellt jämfört med antalet under 2009. Vidare har Sida under året genomfört utbetalningar till 170 insatser, vilket innebär att minst 170 rapporter från olika samarbetspartners har granskats. I granskningsprocessen ingår även i att ta del av och analysera revisionsrapporter, utvärderingar och resultatredovisningar.

Som nämnts ovan är insatserna inom aktörssamverkan små i finansiella termer. Målen i strategierna är att öka antalet relationer mellan svenska aktörer och aktörer i dessa länder. Ökningen av antalet nya insatser ligger därmed i linje med syftet med aktörssamverkan.

I Vietnam är aktörssamarbete inom miljö och klimatförändringar samt hälsa och forskning mest förekommande. I Indonesien har året präglats av ett ökat intresse för svenska samhällslösningar och teknik inom miljö- och klimatområdet.

¹ Med facilitator avses en part som skapar förutsättningar och mötesplatser för aktörer att träffas och nå fram till områden och projekt för aktörssamverkan. Exempel är Exportrådet i Botswana och Namibia, Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU) och SWECO i Botswana, Namibia och Sydafrika, CENTEC i K.

² Beslut FORSKSEK 2010-004356.

Tabell 10. Antal insatser inom selektivt samarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	50	71	98	8 771	11 451
Antal avslutade insatser	111	80	84	–	2 351
Antal insatser med utbetalningar	183	170	170	–	8 069

I Kina är intresset bland kinesiska och svenska aktörer för samarbete fortsatt stort. Under året har ett beslut om stöd till etablerandet av ett center som skall samordna och stödja samarbete med fokus på Corporate Social Responsibility (CSR) tagits¹. Intresset bland svenska aktörer för samarbete med Indien ökar. I början av året arrangerades en hälsovecka i Indien med en stor grupp tillresta svenska aktörer.²

I Botswana har Sidas arbete genom Exportrådet genererat ett flertal intressanta samarbetsmöjligheter inom bland annat miljö och energi. Skatteverket har under året inlett ett längre samarbete med sin motsvarighet i Botswana³. I både Botswana och Namibia har myndighetssamarbeten hittills dominerat aktörs-samverkan. Sydafrika har det under året inlett samarbeten inom en rad olika sektorer, bland annat ekonomisk utveckling, fred och säkerhet och lokal demokrati.

3.5 Regionalt utvecklingssamarbete

Det regionala samarbetet omfattar följande regioner: Regionalt Afrika, Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika regionalt samt Latinamerika regionalt.

3.5.1 Verksamhet

Verksamheten har under året styrts av sju samlarbetsstrategier, varav fem avsett samarbete i Afrika, övriga två har avsett samarbete i Asien och Mellanöstern/Nordafrika. För det regionala samarbetet i Latinamerika har en utfasningsplan utarbetats. Strategirapporter för samtliga strategier och utfasningsplanen för Latinamerika har under hösten 2010 producerats och inlämnats till UD. Ett strategiförslag inför utarbetandet av ny samlarbetsstrategi för regionalt samarbete med Afrika söder om Sahara inlämnades förra året till regeringen, som fattade beslut om ny strategi i november 2010. Ett förslag till regional samlarbets-

strategi för delar av Asien har inlämnats av Sida till UD under första halvåret 2010 och beslut fattades av regeringen i september.

Regionalt samarbete utgår från de gränsöverskridande och regionala problem som flera länder delar i de olika regioner i vilka Sverige bedriver utvecklingssamarbete. Utgångspunkten för det regionala samarbetet är det tydligt regionala mervärde som finns i samarbetet. Det avser insatser och åtgärder som förväntas ge bättre effekt genom ett regionalt angreppssätt än vad det bilaterala samarbetets insatser skulle göra. Regionalt samarbete bedrivs ofta, men inte alltid, av regionala aktörer med verksamhet i flera länder. Detta kan vara exempelvis mellanstatliga och multilaterala organisationer, men också civila samhällsorganisationer och nätverk.

Exempel på regionala samarbeten som bedrivits under året som både svarar mot kravet på regionalt mervärde och utgår från de skilda förutsättningar och behov som finns i olika miljöer är det regionala demokratistödet i Latinamerika. Demokratistödet är fortfarande svagt i de flesta länderna i Latinamerika och kränkningar av de mänskliga rättigheterna är vanliga, särskilt gentemot kvinnor, barn och ursprungsbefolkningar som lever i fattigdom. Brist på kunskap om mänskliga rättigheter tillsammans med svaga skyddsmekanismer, både inom offentliga institutioner och civila samhället, är ett stort problem. Sida har bland annat givit stöd till de regionala organisationerna IIDH⁴ och FN-organet UNIFEM, samt den svenska enskilda organisationen Diakonia i syfte att öka egenmakten för människor som lever i fattigdom, med utveckling av mekanismer för att garantera demokratiskt deltagande, antidiskriminering och öppenhet. Genomförarna av insatserna är strategiskt utvalda och anses väl komplettera det stöd och de insatser som görs för förbättrad demokrati i Latinamerika bilateralt.⁵

1 Beslutsnr: 2010-001130 Team IDN/IND/CHN.

2 Sammanställning av hälsoveckan i rapport daterad 18 February 2010 av Yasmin Zaveri Roy.

3 Beslut AKTSAM 2010-000265.

4 Inter-American Institute of Human Rights.

5 Strategirapport för det Regionala Programmet i Latinamerika 2010.

Tabell 11. Antal insatser inom regionalt utvecklingssamarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	170	132	102	16 306	11 918
Antal avslutade insatser	211	156	154	–	4 311
Antal insatser med utbetalningar	448	419	318	–	15 095

Andra exempel är samarbeten med Afrikanska Unionen (AU), de sub-regionala samarbetsorganisationerna, så kallade Regional Economic Communities, Östafrikanska Gemenskapen och FN:s ekonomiska kommission för Afrika (UNECA). Det svenska stödet har understött de starkt framväxande afrikanska regionala organisationerna och därmed bidragit till att stärka och bygga upp institutionell kapacitet för hantering av gränsöverskridande utmaningar som miljö och klimat, fred och säkerhet, regional integration och handel, samt arbetet mot hiv-spridning och att motverka konsekvenser av hiv-epidemierna.¹

Volymmässigt utgör det regionala samarbetet en stor del av Sidas samlade anslag. Under 2010 utbetalades 1 297 miljoner kronor, vilket motsvarar de av regeringen angivna strategibeloppen. I förhållande till 2009 har dock anslaget för det regionala samarbetet minskat för samtliga regioner, inte minst för Latinamerika där det regionala samarbetet håller på att fasas ut.

Denna minskning av anslagna medel avspeglas givetvis också i statistiken för Sidas prestationer för det regionala samarbetet. Sida har under året beslutat om 102 nya regionala insatser vilket kan jämföras med 170 insatser 2008. Ett stort antal insatser har under året avslutats (154) som en konsekvens av utfasningen i Latinamerika och de minskade anslagen. Antal insatser med utbetalning har minskat med 24 procent mellan 2009 och 2010 (tabell 11).

3.6 Stöd till civila samhället

Från och med 2010 styrs stödet till det civila samhället genom svenska organisationer av en femårig strategi. Utvecklingssamarbetet bedrivs på de svenska organisationernas och deras medlemsorganisationers eget initiativ och ansvar, till exempel vad gäller tematisk och geografisk inriktning, och organisationen står för en egeninsats om tio procent av den totala kostnaden för det egna biståndsprogrammet. Under 2010 har Sida gett bidrag till 15 svenska ramorganisationer², vars olika kompetensområden och inriktning sammantaget innebär att ett stort antal aktörer av olika karaktär inom det civila samhället i ett hundratal utvecklingsländer fått stöd. Ett mervärde med

samarbetet med de svenska organisationerna är att det möjliggör stöd till ett brett spektrum av angelägna initiativ. En svensk organisation kan stödja samarbetspartner som uppmärksammar stater och det internationella samfundet på tortyr eller andra brott mot de mänskliga rättigheterna, medan en annan samarbetar med organisationer som utbildar fattiga människor i jordbruksmetoder eller sexuell och reproduktiv hälsa.

Under 2010 har Sida tagit fram en Instruktion som reglerar stödet till svenska civilsamhällesorganisationer (CSO) från motsvarande anslagspost³. Instruktionen anger de övergripande riktlinjerna för bidragsgivningen, vilka bland annat är utformade för att motsvara Sidas ökade krav på ramorganisationernas system för intern styrning och kontroll. Under året har Sida även påbörjat en dialog med de svenska organisationerna om hur kraven på styrning och kontroll ska göra det möjligt att samarbeta med svaga organisationer i utvecklingsländerna, vilka ofta är de som det är mest angeläget att stödja.

Sida har under året arbetat med biståndseffektivitet i samarbetet med det civila samhället. Sida har delat ordförandeskapet i en arbetsgrupp bestående av 14 bilaterala givare, internationella CSO-nätverk och partnerländer. Syftet med arbetet har varit att följa implementering av Paris deklarationen och handlingsplanen för Accra som rör det civila samhället och att föra biståndsgendan framåt vad gäller det civila samhället inför Busan 2011. En kartläggning har bland annat genomförts av givares krav och villkor på civilsamhällesorganisationer. Sida har också aktivt deltagit i den dialog med civila samhället som EU initierade i mars 2010, där förslag har tagits fram på hur medlemsländer och partnerländer kan underlätta för det civila samhället att arbeta effektivt. I instruktionen för de svenska organisationerna fastslås att principerna om biståndseffektivitet i så hög grad som möjligt ska tillämpas, genom ett tydligare ägarskap hos genomförande organisationer i utvecklingsländerna och ett ökat användande av bas- och programstöd.

Systemet med rambidrag och förhållandevis långa avtalsperioder innebär att det utvecklingssamarbete som finansieras genom anslagsposten kan präglas av kontinuitet och förutsägbarhet för de svenska organisationerna och deras samarbetspartner. Inför 2010 beslutade Sida och ingick avtal om rambidrag till samtliga femton svenska organisationer med behörig-

1 Strategirapport Stora Sjöregionen 2010, samt Strategirapport för svenskt stöd för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling i Victoriasjöns avrinningsområde 2010.

2 Afrikagrupperna, Diakonia, Forum Syd, Kooperation Utan Gränser, LO-TCO Biståndsnämnd, Naturskyddsföreningen (SNF), Olof Palmes Internationella Centrum, PMU InterLife, Rädda Barnen, SHIA, Svenska kyrkan, Svenska Missionsrådet (SMR), Plan Sverige, Världsnaturfonden (WWF), Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU).

3 Denna Instruktion beslutades i mars 2010 och ersatte därmed de anvisningar som gällt sedan 2007.

het att söka bidrag inom ramen för strategin. Fyra av dessa femton avtal omfattade fleråriga rambidrag, medan tre avtal omfattade bidrag under ett så kallat förlängningsår. Sida tillämpar sedan 2010 en ny avtalsstruktur med syfte att effektivisera uppföljningen och uppdatera avtalen med avseende på revision, finansiell rapportering med mera.

Det totala antalet insatser för stöd till civila samhället har fortsatt att minska från 99 stycken 2008 till 61 stycken 2010 (tabell 1, kapitel 3), vilket innebär en minskning med 38 procent. Arbetet med att minska antalet insatser har således fått ett starkt genomslag. Sida har under 2010 beslutat om 20 nya insatser och 40 insatser har avslutats (tabell 12). Antalet avslutade insatser har ökat jämfört med 2008 och minskat jämfört med 2009. Antalet aktiva insatser d.v.s. insatser med utbetalning under året, vilket innebär att en aktiv bevakning av inkomna rapporter, revisioner etcetera skett, har uppgått till 29 stycken. Detta är en minskning jämfört med 2008 och 2009 och är en effekt av ett målmedvetet arbete.

Under 2010 har Sida granskat tre slutrapporter för flerårigt rambidrag, sju rapporter för verksamhet under så kallade mellanår, samt fyra rapporter för ettåriga så kallade förlängningsår. Inför 2011 har fyra ansökningar om flerårigt rambidrag och två ansökningar om ettåriga förlängningsår inkommit till Sida och bedömts. Sida beslutade även om sex bidrag till svenska organisationers egeninsats till insatser som genomförs med finansiellt stöd från Europeiska Kommissionen.

Under året har systemrevisioner av tre organisationer med avtal om rambidrag genomförts. Vidare genomfördes stickprovsgranskningar av fyra ramorganisationers samarbetspartner i Syd. Under året tog Sida även fram ett verktyg för bedömning av hur relevant respektive ramorganisations utvecklingssamarbete är i förhållande till strategin för anslagsposten. Verktyget kommer att vidareutvecklas under 2011.

Genomförandet av strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället omfattar

även ett begränsat stöd till internationella processer för ökad biståndseffektivitet och aktörer av strategisk betydelse. Sida har samarbetat med CIVICUS (World Alliance for Citizen Participation) sedan 2004, och under 2010 beslutades om ett tvåårigt basstöd till denna världsomspännande organisation och dess arbete med att bland annat följa upp och främja regeringars fullföljande av rättigheter av särskild vikt för det civila samhället, exempelvis mötes- och föreningsfrihet. Sida beslutade även om ett utökat stöd till Open Forum's Global Facilitation Group, genom vilken CSO:er från hela världen samordnar arbetet för ökad biståndseffektivitet. De har bland annat tagit fram principer för CSOs utvecklingseffektivitet och förslag på åtgärder från givare och mottagarländer som skulle öka deras effektivitet.

3.7 Stöd till forskningssamarbete

Forskningssamarbetet styrs av strategin för Sidas stöd till forskningssamarbete 2010–2014. Dess övergripande mål är att stärka och utveckla forskning av relevans för fattigdomsbekämpning i utvecklingsländer, inriktat på följande områden:

- Resultatområde 1: En ökad förmåga hos samarbetsländerna och regionala forskningsaktörer att planera, genomföra och använda forskning i kampen mot fattigdom
- Resultatområde 2: En ökad produktion hos forskarsamhället av relevant forskning för fattigdomsbekämpning i utvecklingsländer
- Resultatområde 3: En ökad produktion av svensk forskning av relevans för fattigdomsbekämpning i utvecklingsländer.

Inom resultat område 1 har Sida arbetat med att underlätta för samarbetsländerna att själva ta fram strategier för forskning och högre utbildning. En viktig insats syftar till att bygga upp ett system för indikatorer för forskning, teknikutveckling och innovation som kan ge afrikanska länder ett bättre underlag för planering av forskarutbildning och investe-

Tabell 12. Antal insatser inom strategin för Sidas stöd till civila samhället, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	23	25	20	3 088	2 337
Antal avslutade insatser	51	18	40	–	1 120
Antal insatser med utbetalningar	54	39	29	–	1 377

Tabell 13. Antal insatser inom strategin för Sidas stöd till forskningssamarbete, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	12	16	16	1 976	1 869
Antal avslutade insatser	32	33	17	–	476
Antal insatser med utbetalningar	47	47	40	–	1 899

ringar i forskningens infrastruktur. Som ett resultat av insatsen ger NEPAD ut rapporten African Innovation Outlook som redogör för möjligheter och svårigheter inom afrikanska forsknings- och innovationssystem.

Sida stödjer framväxten av nationella och regionala forskningsråd som kan fördela medel till forskare utifrån ansökningsförfarande i konkurrens och vetenskaplig kvalitetsgranskning. Detta stöd är ett viktigt instrument i byggandet av en kultur för tilldelning av medel som baseras på meriter och inte på patron-klient-relationer. Längst i detta arbete har Sida kommit i Moçambique där den nationella forskningsfonden utvärderades 2010. I samarbete med Holland och Tanzania söker Sida former för samarbete mellan forskningsråd i Afrika och Europa.

Flera samarbetsländer har genom Sidas stöd startat egna forskarutbildningar, av stor vikt för att möta personalbehoven inom den expanderande högskolesektorn. Även fortsatt kommer behovet vara stort av att samarbeta med svenska forskare för att utveckla forskarutbildningsprogram och forskningsinriktningar.

Inom Resultatområde 2 har Sida strävat efter att koncentrera stödet till ett mindre antal stora internationella program, samt till strategiskt viktiga internationella initiativ. Reformagendan i den internationella jordbruksforskningen CGIAR och framtagandet av forskningsstrategi inom Världshälsoorganisationen WHO visar på ökad internationell samordning av forskning om kampen mot fattigdom, anpassning till klimatförändringar och utveckling. Även mindre samhällsvetenskapliga organisationer som United Nation Institute for Research on Social Development (UNRISD) och United Nations University-World Institute for Development Economics Research (WIDER) driver samlade globala forskningsagendor.

Det finns stor samstämmighet mellan forskningsfrågor som definieras i de internationella organisationerna och i samarbetsländernas forskningsstrategier. Här kan Sida bidra till att forskare från Syd får möj-

lighet att delta i och leda internationella forskningsprogram samt få positioner i de internationella organisationernas styrelser och arbetsgrupper.

Produktionstakten och kvaliteten på vetenskapliga publikationer har bedömts vara hög i de flesta av de organisationer som får stöd. Framförallt inom hälsoforskningen syns också praktiska resultat i form av vaccinkandidater och diagnosmetoder. Internationella organisationer som drivs från Syd kan visa goda praktiska resultat men har svårare att visa upp internationella akademiska framgångar. För att möta sådana brister har Sida ökat möjligheterna för till exempel svenska forskare att ingå i samarbeten med organisationerna från Syd för att skapa bryggor till internationella vetenskapliga tidskrifter och konferenser.

Inom Resultatområde 3 arbetar Sida med utlysningar av anslag för forskningssamarbete. Under 2010 utlystes bland annat stöd till svensk utvecklingsforskning kring de tre tematiska prioriteringarna: demokrati och mänskliga rättigheter, klimat och miljö samt jämställdhet och kvinnors roll i utveckling.

Utlysning av postdoc stipendier inom jordbruksforskning gjordes tillsammans med FORMAS under 2009 för anslag som fördelats under 2010.

Utlysning gjordes under 2010 för anslag för *Forskning om forskningens genomslag i utvecklingsprocesser* som fördelats under 2010. Syftet är att skapa en kunskapsbas för beslut kring svenskt forskningssamarbete och för NEPAD:s, OECD:s och UNESCO:s forsknings- och innovationspolitiska arbete.

Få givare prioriterar forskningssamarbete och nya insatser görs främst av privata stiftelser eller av forskningsråd som inte är knutna till utvecklingssamarbetet. Här finns stort utrymme för internationellt samarbete. Intresset för gemensamma utlysningar mellan Sida och andra forskningsråd har ökat sedan Swedish Research Links introducerades för tio år sedan. Programmet utvärderades med ett i huvudsak positivt resultat vad avser att etablera kontakter och den vetenskapliga bedömningsprocessen medan uppföljningsmekanismer befanns svaga.

Utvärderingen av programmet tillsammans med praktiska erfarenheter av samarbetet med MSB och FORMAS samt utlysningen inom aktörssamverkan ligger till grund för att Sida ska föreslå nya samarbetsformer med forskningsråden.

Under 2010 har 16 nya insatser avtalets och 17 insatser avslutats (tabell 13). Antalet aktiva insatser (för vilka utbetalning skett och som därmed har en aktiv bevakning av inkomna rapaporter, revisioner, etc.) har under perioden uppgått till 40 stycken, en minskning med 7 stycken jämfört med 2009. Totala antalet insatser har fortsatt att minska från 93 stycken 2008 till 81 stycken 2010, vilket innebär en minskning med 13 procent. Trenden mot färre och större insatser inom forskningssamarbetet fortsätter i enlighet med angiven målsättning.

3.8 Globala utvecklingsinsatser

Strategin för globala utvecklingsinsatser omfattar två delar, dels den ämnesstrategiska och dels kapacitetsutveckling av personer och parter i samarbetsländerna samt utveckling av den svenska resursbasen genom till exempel tjänster inom de multilaterala organisationerna för unga svenskar med akademisk examen. För ämnesstrategisk verksamhet har Sidas stött samtliga områden för att komplettera regeringens bilaterala och regionala strategier.

Strategins ämnesområden är:

1. Demokrati och mänskliga rättigheter
2. Miljö och klimat
3. Jämställdhet och kvinnors villkor i utveckling
4. Ekonomisk tillväxt inklusive handel och utveckling
5. Social utveckling och trygghet inklusive hiv/aids

Dessutom stöds organisationer inom området fred och säkerhet. Inom varje område identifieras den eller de viktigaste normativa aktörernas, till exempel WHO inom hälsa, UNESCO inom utbildning, OHCHR inom mänskliga rättigheter och ICT inom handel. Stöd ges sedan till dessa endera som kärnstöd,

det vill säga till hela budgeten eller till de delar av budgeten som leder till ökat inflytande för de svenska prioriteringarna. Därutöver ges stöd till viktiga aktörer inom det civila samhället på global nivå som kan ta fram exempel och driva på policy i relation till de normativa aktörerna, som till exempel ECPAT när det gäller barns rättigheter, International Penn när det gäller yttrandefrihet, Global Rights inom jämställdhet och International Lesbian, Transgender and Gay Association vad gäller sexuella rättigheter.

Stöd ges också till organisationer som effektivt kan kanalisera stöd till flera länder inom prioriterade områden. Ett exempel på detta är Fast Track Initiative on Education som stödjer primärskoleutbildning i en rad länder i samverkan med lokala givare och staternas egna utbildningsplaner.

Under året har portföljen fokuserats till färre insatser inom prioriterade teman, samtidigt som skiftet från projekt till programstöd har fortsatt.

Kapacitets- och institutionsutveckling

Sida har stärkt utvecklingen mot förändringsinriktade utbildningsprogram. Ett utvecklingsarbete har skett i syfte att ge bättre resultatstyrning i utbildningsprogrammen, vilket resulterat i ökade krav på och möjligheter till uppföljning och resultatrapportering. Utbildningsprogram har genomförts inom regeringens prioriterade ämnesområden. Regeringens tematiska prioriteringar, i form av demokrati och jämställdhet samt miljö och klimataspekter genomsyrar dessutom samtliga program. Ett exempel på utbildningsprogram är "Barns rättigheter i skolan" som bland annat har gett deltagarna ökad kunskap om barnkonventionen, metoder och förhållningssätt som respekterar barns rättigheter i klassrumsmiljön samt konsekvenser av en rättighetsbaserad ansats för ledningsstruktur och organisation. Exempel på resultat som uppnåtts och som Sida aktivt bidragit till är två projekt i Tanzania där dels en ny Barnrättighetslag antogs av landets parlament i november 2009, dels Tanzanias revidering av sin nationella utbildnings-

Tabell 14. Antal insatser inom strategin för globala utvecklingsinsatser, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	155	193	128	23 841	14 956
Antal avslutade insatser	244	159	203	–	5 683
Antal insatser med utbetalningar	440	432	364	–	17 278

policy och barnets rätt lyfts in på samtliga utbildningsnivåer. Förändringarna i lag och policy är ett första viktigt steg för att skapa förbättringar för barnen i skolan i landet.

Ett annat exempel är kursen ”Växtförädling och Sädesproduktion” som ska bidra till att utveckla landsbygdssektorn i samarbetsländerna genom att olika aktörer tillgodogör sig en holistisk kunskap om hela livsmedelskedjan samt att kvalitén på småböndernas egenproducerade utsäde förbättras. Här har till exempel en av deltagarna genom sitt projektarbete bidragit till att 17 bönder och drygt hundra elever undervisades i utsädesproduktion vad gäller sojaböner. Redan efter första skörden hade utsäde av förbättrad kvalitet producerats både för böndernas eget bruk, men också för den lokala marknaden.

Resursbasprogram

Inom programmet får unga kvalificerade akademiker tjänstgöra i multilaterala och bilaterala organisationer i två till tre år. Verksamheten utgår från ett långsiktigt perspektiv, dessa personer ska ses som rekryteringsbas för framtida anställning i internationella organisationer eller i Sverige.

På regeringens uppdrag finansierar Sida också verksamhet som genomförs av Internationella Programkontoret (IPK). Den omfattar finansiering av fem program inom utbildningsområdet och tio tjänster på IPK. Programmen bidrar till ökad global kunskap såväl inom grundskola och gymnasium som inom högskola och universitet. Insatserna bidrar också till att knyta nya kontakter med samarbetsparter i utvecklingsländer, exempelvis genom utbyten mellan skolor och universitet.

Den starka trenden mot en allt mer koncentrerad portfölj märks främst inom den ämnesstrategiska delen av portföljen. I linje med Sidas ambition att minska antalet insatser för att istället jobba med längre och större avtal har strategin totalt minskat antalet insatser med 25 procent jämfört med 2009. Under 2010 har 203 insatsavtal avslutats, medan 128 nya beslutats (tabell 14).

När man analyserar de nya insatserna beslutade under året framgår att ett 30-tal är långsiktiga avtal för biståndsinsatser inom strategin. Resten är korta uppdrag eller insatser för seminarier.

Totalt har strategin, inklusive regeringens omfördelningsbeslut under året, omfattat utbetalningar på knappt 2,3 miljarder kronor.

3.9 Humanitärt bistånd

Det humanitära biståndet bedrivs i mycket svåra miljöer, i länder vars strukturer slagits sönder av konflikter och/eller naturkatastrofer. Eftersom det humanitära biståndet är behovsbaserat och inte berörs av beslutet att koncentrera utvecklingssamarbetet till färre länder, har Sida ofta ingen närvaro i länderna där det bedrivs. Det ställer speciella krav på professionaliteten hos de organisationer som genomför det svenska humanitära biståndet, och på deras kapacitet att hantera till exempel risken för korruption i extrema situationer. Det humanitära biståndet kanaliseras inte genom stater, utan i enlighet med den humanitära strategin genom FN-organ, Rödakorsrörelsen och enskilda organisationer, både svenska och utländska. Dessutom finansierar Sida den internationella verksamhet som genomförs av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Humanitärt bistånd kan bestå av materiellt skydd, som mat, nödbostäder eller andra förnödenheter, samt av skyddsaktiviteter, som syftar till att säkra de drabbades situation, till exempel genom att tillvarata flyktingars rättigheter i enlighet med gällande konventioner. Biståndet fördelas efter behov, och skall vara neutralt och oberoende, d.v.s. inte ta hänsyn till etnisk, religiös eller annan tillhörighet och inte utgå från politiska målsättningar.

Förutsättningarna för att bedriva humanitärt bistånd varierar mycket i olika typer av katastrofer. I konfliktsituationer, eller i så kallade komplexa katastrofer, där flera orsaker samverkar till att skapa en katastrof, är ofta säkerheten en avgörande faktor. Här är neutraliteten också speciellt viktig – aktörerna som utför det humanitära arbetet får inte verka ta ställning i konflikten, utan måste fungera oberoende av politiska hänsynstaganden. Detta ställer också speciella krav på hur de humanitära organisationerna relaterar till militära styrkor.

De plötsliga naturkatastroferna, som jordbävningar och orkaner, utgör en mindre del av naturkatastroferna, men är genom sin dramatik de som ofta syns mest i rapportering. Naturkatastrofer som byggs upp under en längre tid, som till exempel torka och översvämningar, får sällan samma mediala genomslag, men drabbar betydligt fler personer varje år. Tydligt är dock, att antalet klimatrelaterade naturkatastrofer fortsätter att vara högt. Av 14 appeller för plötsligt uppkomna katastrofsituationer under året relaterade tre till konfliktsituationer (Pakistan, Kongo/Brazzaville och Kirgizistan), en till jordbävning (Haiti) och

Tabell 15. Antal insatser inom strategin för Sidas humanitära bistånd, antal och förvaltningskostnader, tkr

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	145	135	111	16 677	12 970
Antal avslutade insatser	129	154	70	–	1 960
Antal insatser med utbetalningar	178	160	143	–	6 788

åtta till klimatrelaterade katastrofer såsom torka, översvämningar eller extrem kyla (Syrien, El Salvador, Guatemala, Niger, Mongoliet, Pakistan, Burkina Faso och Benin).

Sidas stöd till katastroferna är anpassat till behov. På Haiti gick Sida ursprungligen in med akut stöd till tillfälligt boende, röjning av rasmassor samt vatten och sanitet. Röjning av rasmassor skedde genom program, där lokalbefolkningen mot betalning anlätades för att röja. Därigenom kunde man också undvika en situation där hela befolkningen blev beroende av livsmedelsbistånd, och programmet bidrog till att stimulera den lokala ekonomin.

När ett land drabbas av en katastrof ges alltid den första hjälpen av den drabbade befolkningen själv, genom sina egna nätverk och organisationer. Sida har därför ett nära samarbete med en rad större humanitära enskilda organisationer, där Sida redan beviljat och överfört medel för användning vid plötsliga katastrofer. När en sådan inträffar ansöker organisationen om godkännande från Sida för att få använda medel, och Sida beviljar i regel detta inom 24 timmar.

Den senaste tidens naturkatastrofer har visat på vikten att arbeta med att förebygga naturkatastrofer och minska utsattheten när sådana inträffar. Detta är främst en uppgift för utvecklingssamarbetet, men även på den humanitära verksamheten görs stora insatser för att minska utsattheten. Ett exempel är det arbete som bedrivits genom MSB i Moçambique, där den lokala räddningstjänsten utbildats i att hantera till exempel evakueringar vid stora översvämningar.

Inom ramen för den humanitära strategin¹ har Sida under 2010 beslutat om 111 insatser och avslutat 70. Det betyder att färre insatser beslutats än tidigare men även att betydligt färre insatser har avslutats. Vidare har Sida under året genomfört utbetalningar till 143 insatser, vilket innebär att ett hundratal rapporter från samarbetspartners har granskats inom ramen för strategin. Sida tillämpar samlingsavtal med

Unicef, OCHA och FAO i FN-systemet, och dessa rapporterar av alla insatser i ett samlat dokument. Dessutom tillämpades fram till 2009 det så kallade tematiska avtalet med Unicef, vilket medför att det tar tre år innan en insats kan slutrapporteras. Under tiden levererar Unicef interimrapportering bestående av deras globala rapportering. Antalet genomgångna rapporter är alltså mindre än antalet insatser som fått utbetalning.

Sidas ansträngning att minska antalet humanitära insatser genom att skapa ramavtal och samlingsavtal för stora humanitära aktörer har gett resultat. Antalet beslutade insatser har minskat med 25 procent på två år, trots att medlen ökat från 2,4 miljarder 2008 kronor till 2,7 miljarder kronor 2010.

Antalet avslutade insatser har minskat under 2010, från 154 under 2009 till 70 under 2010. Stora katastrofer i Haiti och Pakistan, samt en anslagspost som ökats med över en halv miljard kronor under året har gjort att avslut av äldre insatser inte kunnat prioriteras.

Exempel på resultat från det humanitära arbetet presenteras nedan

Genom stödet till ICRC har Sida bidragit till att uppnå följande resultat: I *Demokratiska Republiken Kongo* har ICRC under första halvåret återförenat 319 barn, varav 103 är före detta barnsoldater, med sina familjer och i enlighet med ICRC:s mandat att i konfliktsituationer övervaka situationen för fängslade besökt 12 378 fängslade i 57 olika fängelser i landet. Av dessa har 3 200 bedömts vara i behov av mat och nutritionstillskott för att undvika undernäring, och därmed erhållit sådant från ICRC. För 12 000 bybor i *Etiopien* har ICRC installerat vattenpumpar och latriner. I *Irak* har 134 doktorer utbildats, 23 sjukhus erhållit livsviktig utrustning och 20 500 interna flyktingar har erbjudits humanitärt bistånd. Till runt 130 000 människor som direkt drabbats av striderna i *Afghanistan* har ICRC delat ut mat och utökat försörjningsmöjligheterna. I *Colombia* har ICRC lyckats förhandla fram access till fem avskurna områden och därmed kunnat

¹ Se även avsnitt 6.2 för återrapportering på den humanitära strategin.

nå svårt utsatta människor med hälsoinsatser för första gången på ett år.¹

Genom stödet till Läkare utan Gränser har Sida bidragit till att uppnå följande resultat: Totalt 1 719 000 personer har fått tillgång till olika former av hälso- och sjukvård (primär, sekundär och mödrahälsovård, samt vård till offer för sexuellt våld) i 13 länder. Ytterligare snabbinsatser genom organisationens Rapid Reaction Mechanism (RRM)-avtal med Sida har gett utsatta befolkningsgrupper tillgång till sjukvård i ytterligare 9 länder som drabbats av plötsliga kriser.²

Genom stödet till Norska Flyktingrådet har Sida bidragit till att uppnå följande resultat: I *Burundi* har drygt 7 000 flyktningbarn, varav knappt hälften var flickor och som aldrig tidigare gått i skolan, fått genomgå en förkortad specialutbildning, varvid 92 procent klarade sin examen och har integrerats i vanliga skolsystemet. Stöd till lokala kommittéer i *DR Kongo* kring landrättigheter för återvändande, oftast kvinnor, har resulterat i att majoriteten av fallen lösts.³

Genom stödet till OCHA (FN:s kontor för humanitär samordning) har Sida bidragit till att uppnå följande resultat: Ett stärkt humanitärt system för samordning genom 16 aktiva nationella fältkontor och sex subregionala kontor, en stärkt kapacitet för snabb finansiell resursmobilisering efter plötsliga katastrofer, en fungerande beredskapsförmåga att sättas in vid plötsligt uppkomna kriser samt ett förstärkt påverkansarbete för att lyfta den humanitära agendan.⁴

3.10 Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet

Genom regeringsbeslut i april 2009 har regeringen fastställt en strategi för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet under 2009–2011.⁵ Syftet med strategin är att som ett komplement till andra insatser för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten bidra till att stärka förändringsaktörer som verkar för demokratisering och yttrandefrihet på såväl nationell som regional och global nivå.

Strategin omfattar tre finansieringsformer:

1. Öppet ansökningsförfarande där organisationer och andra relevanta aktörer genom utlysning i media har möjlighet söka stöd för insatser av såväl förutsägbar som skyndsam karaktär i linje med strategins målsättningar.
2. Skyndsamma insatser där medel ska finnas tillgängliga på landnivå för extraordinära insatser med avsikt att bistå enskilda individer, grupper och civilsamhällesorganisationer som verkar för demokratisering och yttrandefrihet.
3. Strategiska insatser/organisationsstöd som omfattar stöd till strategiska insatser av mer långsiktig karaktär samt till strategiskt viktiga organisationer som är relevanta för att säkerställa genomförandet av strategin.

Under 2010 har huvuddelen av arbetet med att genomföra strategin koncentrerats till att genomföra en gallring av 2000 projektförslag som inkommit som ett resultat av det öppna ansökningsförfarandet samt till beredning av de insatser som slutligen beslutats och avtalats. Detta arbete har varit mycket resurskrävande och transaktionskostnaderna är höga i förhållande till antalet beslutade insatser (33).

I enlighet med strategins inriktning så har Sida vid urvalet av insatser sökt täcka ett antal områden, såväl tematiskt (MR-försvarare, demokratisering, yttrandefrihet) som geografiskt. Hänsyn har tagits till strategins fokus på förändringsaktörer, insatser i repressiva miljöer, ”innovation” och ”additionalitet” i förhållande till Sidas övriga arbete inom demokrati/mänskliga rättigheter/rättsstat.

Som exempel kan nämnas att Sida har påbörjat ett strategiskt partnerskap kring pressfrihet och medieutveckling med organisationen *World Association of Newspapers*.⁶

1 Rapport ICRC.

2 Rapport MSF.

3 Rapport NRC.

4 Rapport OCHA.

5 Regeringsbeslut UF2009/27888/UP.

6 Beslut 2010-003243.

Tabell 16. **Antal insatser inom strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet, antal och förvaltningskostnader, tkr**

Prestationstyp	2008	2009	2010	Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
Antal beslutade insatser	0	12	44	1 482	5 141
Antal avslutade insatser	0	0	2	–	56
Antal insatser med utbetalningar	0	12	48	–	2 278

Andra exempel innefattar:

- Stöd till projekt som syftar till att stärka kapaciteten hos lokala civilsamhällesorganisationer och aktivister i länder med demokratiskt underskott att föra sin talan och kunna bidra till legala reformer (bland annat *International Centre for Non-Profit Law*).¹
- Stöd till människorättsorganisationers möjligheter att använda sig av rätten till yttrandefrihet och försvar av mänskliga rättigheter i repressiva miljöer genom att utveckla system för ökad säkerhet vid kommunikation och utbyte av information mellan människorättsorganisationer (bland annat *Fundación Acceso*).² samt
- Stöd som syftar till att stärka kvinnors deltagande och ledarskap i politiskt beslutsfattande samt till att bidra till en lagstiftning som tar hänsyn till kvinnors behov och situation (*Afghanistan Human Rights and Democracy Organisation*).³

Inom ramen för strategin har Sida fattat beslut om 44 insatser under 2010, vilket är en påtaglig ökning i förhållande till 2009, då beslut fattats om totalt 12 insatser. Stödet 2010 är fördelat på sex strategiska insatser, fem skyndsamma insatser samt 33 insatser under det öppna ansökningsförfarandet. Antalet insatser med utbetalningar har under året uppgått till 48.

Av de beslutade insatserna har största andelen inriktning på demokratisering (12), följt av media (8), mänskliga rättigheter (6) och ICT (3). Andra områden avser kultur (2), gender (1), HBT (1), facklig verksamhet (1) samt forskning (1).

Antalet länder som omfattas är 25, varav huvuddelen avser Asien (8 insatser), Afrika (8 insatser) och MENA (8 insatser).

¹ Beslut 2010-003231.

² Beslut 2010-002941.

³ Beslut 2010-003243.

Myndighetens övriga verksamhet



4. MYNDIGHETENS ÖVRIGA VERKSAMHET

4.1 Stöd till innovation, flexibilitet samt komplettera och stimulera andra finansiella resurser

Innovation utgör ett av fundamenten inte bara för länders ekonomiska, utan även för deras sociala, kulturella och miljömässiga utveckling. Sida arbetar aktivt för att i sin verksamhet stimulera och skapa utrymme för innovationer i samarbetsländerna. Sida klassificerar inte insatser efter graden av innovation och därför saknas underlag för kvantifiering som underlag för redovisning av i vilken mån Sida skapat utrymme för innovation. Istället redovisas några exempel på hur Sida stödjer innovation i biståndet.

Ett exempel är den uppsättning insatser som Enheten för forskningssamarbete inom Sida har utvecklat, inspirerat av idéer om nationella innovationssystem och innovativa kluster. Stödet omfattar ett tiotal insatser, vilka åskådliggör hur Sida har sökt och provat nya innovativa arbetssätt för att stödja användandet av forskning i samarbetsländerna. Huvuddelen ingår i en pågående strategisk utvärdering som väntas vara klar i mars 2011.¹ Kortfattat ingår följande insatser:

- Innovation Systems and Clusters Program i Östafrika (Tanzania, Uganda, Moçambique) med VINNOVA som svensk motpart. Programmet är inspirerat av TCI samt VINNVÄXT programmet hos VINNOVA² och kan ses som ett försök att se hur väl en sådan modell fungerar i utvecklingsländer. Programmet har som syfte att engagera Sidas bilaterala samarbetspartner (universitet, departement för vetenskap och teknologi) i arbetet att stimulera framväxten av innovationssystem och innovativa kluster i respektive land.
- Innovation Project i Bolivia. Samma metod används vid två universitet i Bolivia, med VINNOVA/Blekinge Tekniska Högskola som svensk motpart.

- Innovative University Program med National Council of Nicaragua, med 10 medlemsuniversitet. Syftet med stödet var att utveckla ett systematiskt angreppssätt för att öka medlemsuniversitetens engagemang att stimulera framväxten av innovativa kluster och öka användandet av den Nicaraguanska forskningen.
- Bio-Innovate är en konkurrensutsatt stipendiefond för innovationsprojekt inom bioteknik för jordbruk och miljösektorerna i Burundi, Etiopien, Kenya, Rwanda, Tanzania och Uganda. För Sida är programmet ett försök att omvandla ett forskningsstöd av mer "traditionell" form till ett innovationsprogram.
- Globelics är ett globalt nätverk som växt fram för att bemöta bristen på kunskap om innovationer i utvecklingsprocesser, inom forskning såväl som policy. Sida har stött Globelics årliga konferens för utvecklingsländer sedan 2006. Globelics har ansökt om ett större stöd för att konsolidera och utveckla sin verksamhet, framför allt via ökade aktiviteter i Afrika. Syftet med nätverksstöden har varit att öka kunskapen om användandet av forskning i utvecklingsländer, mobilisera internationellt erkända forskare att titta på frågor om innovation i utvecklingsländer, samt stödja forskare från utvecklingsländer att delta i internationella fora inom ämnet.

Utvecklingen av *Innovations Against Poverty* (IAP), en komponent i Sidas program för samarbete med näringslivet, Business for Development (B4D). IAP syftar till att stimulera utveckling och introduktion av varor och tjänster som skapar bättre förutsättningar för människor att lyfta sig ur fattigdom.

IAP är i grunden ett ansökningsprogram som kombineras med informationsspridning och rådgivning. Det riktar sig framför allt till innovatörer och små- och medelstora företag. Metodutveckling har pågått under hela 2010 och våren 2011 kommer den första ansökningsomgången att genomföras.

Utöver direkta insatser för innovation bidrar Sida till att utveckla innovativa former för finansiering av utvecklingsinsatser. Ett exempel är arbetet med "out-

¹ Innovations Systems and Clusters, A strategic Evaluation of a Sida Portfolio, Policy Research International, 12 January 2011.

² The Competitiveness Institute (TCI) är ett globalt nätverk för praktiker som arbetar med frågor om konkurrenskraft, innovationer och kluster. VINNVÄXT är VINNOVAs konkurrensutsatta tävling för regioner med syfte att främja hållbar tillväxt i regioner genom att utveckla internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationskluster. Programmet förutsätter en aktiv medverkan av aktörer inom näringsliv, forskning samt politik och offentlig verksamhet.

put based aid”, där implementerande parter får bidrag från Sida när tjänsten/varan levererats. Denna modell har Sida tillämpat vid spridning av solpaneler i Bangladesh och sanitetsanläggningar i Sri Lanka. Sida samarbetar med Världsbankens initiativ Global Partnership for Output Based Aid och har under 2010 även genomfört en utbildning för Sidas medarbetare och konsulter.

Inom ramen för B4D-programmet driver Sida utveckling av *”Innovative financing for Health”*, vars syfte är att påskynda utveckling av behandlingsmetoder, diagnostik och läkemedel för de stora ”försummade sjukdomarna”. Projektet har identifierat specifika finansieringsgap för innovationer med tydlig relevans för fattiga människors hälsa och föra dessa innovationer framåt till en punkt där det är intressant för privat riskkapital att ta över. Sida diskuterar nu samarbete med privata stiftelser, där Sida ställer en garanti för möjlig uppväxling av stiftelsernas investering i forskningsprojekt. Målet är att ha ett pilotprojekt operativt under kvartal ett 2011.

Skapa utrymme för flexibilitet

Sida klassificerar inte biståndsinsatser utifrån graden av flexibilitet och redovisar därför inte några kvantitativa uppgifter. I stället redogörs nedan för några exempel på vad Sida gör för att skapa utrymme för innovation och flexibilitet.

Ett sådant exempel är en komponent i B4D-programmet – *Sida Private Public Partnerships (SPPP)*. Syftet är att rimligt snabbt ta till vara på enskilda företags initiativ till projekt som bidrar till att utvecklingsmålen uppfylls. Normalt bidrar både företaget och Sida till finansieringen av projektet och en tredje part svarar för implementeringen.

Det första SPPP-avtalet tecknades i december 2010 med TetraPak och Zambias jordbruksministerium samt med World Food Program som implementerande organisation. Syftet med insatsen är att ge zambiska barn skolmjölk, en viktig insats eftersom många barn i landet är undernärda.

Komplettera och stimulera andra resurser

Det finns även många exempel på hur Sida arbetar för att aktivt *stimulera* att andra finansiella resurser läggs till och kompletterar samarbetsländernas insatser.

Förordningen för *Lån och Garantier* ger utrymme för Sida att formulera insatser som kan ge mycket stora finansiella utväxlingseffekter. Ett exempel är den garanti som Sida, tillsammans med USAID, utfärdar

för att bosniska lantbrukare ska få låna pengar till att utveckla sina företag som ger en utväxling av det svenska stödet med cirka 30 gånger pengarna.

Miljölånet för *solenergianläggningar i Bangladesh* (se ovan) gav möjlighet att växla upp de svenska gåvomedlen cirka åtta gånger i samarbete med lokala mikrofinansinstitutioner, så att biståndsmedlen inte bara räckte till 20 000 familjer utan till 175 000 familjer.

Private Infrastructure Development Group, PIDG, är ett samarbete mellan flera givare för att engagera privat kapital i infrastrukturinvesteringar i utvecklingsländer. Genom givarnas bidrag på 400 MUSD har PIDG mobiliserat investeringar för 12 miljarder USD, det vill säga en uppväxling med 30 gånger.

I samarbete med *World Association for Newspapers and New Publishers (WAN-IFRA)* stimulerar Sida investerare att engagera sig i nyhetsföretag i utvecklingsländer. Syftet är att stärka medieföretag med kompetens och kapital, så de blir ekonomiskt starka och därmed självständiga i förhållande till stat och näringsliv. Under 2010 genomförde Sida ett seminarium med WAN-IFRA, medieföretag, investerare och givare. Ett par slutsatser från seminariet är att det behövs systematiska ansträngningar för att stärka dessa aktörer, samt att Sidas garantisystem kan vara ett instrument för att mobilisera andra finansiella resurser.

Tillsammans med EBRD finansierar Sida *kommunal infrastruktur i Central- och Östeuropa*, bland annat för produktion av biogas och installation av avloppsrening. Hittills har sex projekt godkänts. Sidas stöd på 145 MSEK har växlats upp tre gånger genom att de svenska pengarna möjliggjort ett EBRD-lån på 425 MSEK. Även detta handlar om investeringar som utan Sidas katalytiska insats inte blivit av.

Reality Check

Sida arbetar med att hitta nya vägar för att följa upp resultatet av biståndet och förstå de fattigas verklighet med syfte att anpassa insatserna till de behov som föreligger. En form för uppföljning som Sida arbetar med är så kallade Reality Checks, som startade 2007 vid den svenska ambassaden i Bangladesh.¹ Reality Checks är en ”lyssnande” form för studie av utveckling. I Bangladesh besöker forskare varje år samma familjer i tre områden. Forskarna bor minst fyra nätter hos familjerna, delar deras vardag och interagerar med dem. Genom studien har kunskapen ökat om de behov som fattiga människor har, samtidigt

¹ Annual Report 2009.

som forskarna fått en uppfattning om hur samhälls-servicen fungerar på lokal nivå. Reality Checks har fokuserat på hälsa och utbildning i Bangladesh eftersom Sida ger sektorprogramstöd till dessa områden.¹ Studien har visat sig vara viktig eftersom den bättre fångat upp resultat och faktiska förändringar på lokal nivå.² Målsättningen på längre sikt är att den information som samlats in ska användas i dialog med den bangladeshiska regeringen för att försöka förbättra planering och implementering av de nationella hälso- och utbildningsprogrammen.³

Reality Checks har blivit en modell som Sidas personal i flera länder visat intresse för. Landteamet i Moçambique och i Mali. Personalen i Bolivia, Zambia och Kambodja är i uppstartsfaserna för att påbörja Reality-Checks studier.⁴

4.2 Sidas arbete för att motverka oegentligheter och korruption

Sida arbetar mot korruption på fyra nivåer:

- Främja etik och integritet i den egna organisationen
- Motverka och hantera korruption i svensk-finansierade insatser
- Stödja samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption
- Medverka i globalt anti-korruptionsarbete

Arbetet inom dessa fyra nivåer kan delas upp under två delvis sammanhängande men ändå separata verksamhetsområden. Det första handlar om att stödja samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption. Det andra avser att motverka förekomsten av korruption i svenskfinansierade biståndsinsatser. Resultat i relation till dessa två områden redovisas nedan.

1 Annual Report 2009.

2 Reality Checks – methodological guidance for application in country context (Bolivia, Mali and Zambia) "draft 1 nov 2010" utkast.

3 Strategirapport 2010.

4 Reality Checks – methodological guidance for application in country context (Bolivia, Mali and Zambia) "draft 1 nov 2010" utkast.

Stöd till samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption

Korruption utgör ett allvarligt hinder för utveckling i många av Sidas samarbetsländer. Sida bidrar till korruptionsbekämpning bilateralt, regionalt och globalt.

Av tabell 17 nedan framgår att Sida avtalat 238 nya insatser under 2010 som direkt och/eller indirekt bidrar till att förebygga och bekämpa korruption i samarbetsländerna. Antalet ligger därmed på samma nivå som föregående år.

Som framgår av tabell 18 utgör stödet till specialiserade institutioner som arbetar i samarbetsländerna med att bekämpa korruptionen en liten andel av verksamhetsområdet. Som tidigare år har Sidas stöd av betydelse för förebyggande och bekämpande av korruption fokuserats på sektorer som i de flesta fall listas som relevanta för området i FN:s konvention mot korruption⁵. Den ojämförligt största andelen går till demokratiskt deltagande och det civila samhället som i kombination med stöd till media och fritt informationsflöde, lokal demokrati, fria val och parlament bidrar till ansvarsutkrävande och förslagsställande funktioner i samarbetsländerna. Förbättrad offentlig förvaltning och offentlig finansiell styrning i samarbetsländerna utgör förutsättningar för att medborgarnas och kontrollinstansernas önskemål om transparens och resultat i fattigdomsbekämpningen ska tillgodoses.

I flera av Sidas samarbetsländer finns idag en väl fungerande *givarsamordning* kring anti-korruptionsarbetet. Sverige har tidigare axlat rollen som så kallad lead-donor på området i Vietnam och Tanzania, vilket inneburit omfattande arbete med dialog såväl med övriga givare som med representanter för samarbetsländerna. Utgångspunkt för samverkan i fält är de internationella åtaganden och arbetsföra som Sida medverkar i och där policy och metoder utvecklas.

5 UNCAC-preventionskapitlet.

Tabell 17. Insatser som bidrar till bekämpning av korruption, antal och tkr

Prestationstyp	Antal insatser			Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
	2008	2009	2010		
Beslutade insatser inom området offentlig styrning och det civila samhället	228	238	238	29 400	27 809
Avslutade insatser inom området offentlig styrning och det civila samhället	145	242	300	–	8398
Antal insatser med utbetalningar inom området offentlig styrning och det civila samhället	503	543	546	–	25 916

Tabell 18. Området regeringen och det civila samhället, kostnad/år tkr

Regeringen och det civila samhället	Kostnad		
	2008	2009	2010
Offentlig sektor, politik och förvaltning	554 924	488 914	374 267
Offentlig finansiell styrning	165 892	154 527	156 792
Decentralisering, regional och lokal demokrati	56 372	168 812	185 886
Antikorruptions-organisationer & institutioner	3 720	10 590	7 063
Rättsväsende	225 386	265 171	161 580
Demokratiskt deltagande och civila samhället	1 248 744	1 516 106	1 630 395
Valstöd	88 204	189 079	210 677
Media och fritt informationsflöde	96 805	141 381	147 545
Parlament och politiska partier	5 323	10 010	20 364
Totalt	2 445 369	2 944 591	2 894 569

Sida har deltagit i arbetet med utveckling inom områdena korruptionsprevention¹ och tekniskt samarbete i förhållande till FN-konventionen mot korruption liksom inom OECD/DACs arbetsgrupp mot korruption som utvecklar metoder för tillämpning av DAC:s anti-korruptionspolicy.

Arbetet med den givargemensamma² utvärderingen av utvecklingssamarbetet till stöd för samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption som påbörjades under 2008/2009 har fortsatt även under 2010³. Utvärderingen studerar relevans och måluppfyllelse i givarfinansierade anti-korruptionsinsatser (direkta och indirekta) och syftar till att skapa kunskap om vilket stöd till anti-korruption som fungerat bra, och vad som eventuellt kan ha haft oavsiktligt negativ inverkan. Under 2009 och 2010 har fältstudier genomförts i fem länder och separata landrapporter för dessa länder har tagits fram⁴. Slutliga landrapporter och en syntesrapport färdigställs under 2011, och kommer då att utgöra viktiga underlag för Sidas fortsatta

satta metod- och policyutveckling inom anti-korruptionsområdet.

Motverka korruption i svenskfinansierade biståndsinsatser

Nedan redovisas resultaten av Sidas arbete med att höja kvaliteten och effektiviteten i insatserna för att motverka korruption. Sida bedömer att den mest effektiva metoden att förebygga och bekämpa korruption är att behandla området som en "mainstreamingfråga" och att därigenom integrera temat i huvudprocesserna. I syfte att integrera analys och hantering av korruptionsrisker i utarbetandet av bedömningsunderlag för nya samlarbetsstrategier har specifika avsnitt om korruption och anti-korruption inkluderats i riktlinjerna för bedömningsunderlag⁵ som Sida utarbetat under året.

Sidas beslutsförberedande kommitté (BFK) utgör en del av Sidas kvalitetssäkring och ger vägledning och råd till beslutsfattaren när beslut ska fattas om insatser om minst 100 miljoner kronor. Riskbedömningen i samband med insatsberedningarna ska

1 Reserapport.

2 Dfid, Danida, Norad, ADB, Sida och Sadev.

3 Terms of reference, Joint External Anti-corruption Evaluation.

4 Bangladesh, Vietnam, Tanzania, Zambia, Nicaragua.

5 Riktlinjerna för PDA.

Tabell 19. Antal¹ ärenden i Beslutsförberedande Kommittén

Antal insatser		Volym tkr		Korruptionsrelevant riskanalys		Riskhantering föreslagen i beslutsunderlag		BFK rekommendationer analys o hantering av korruptionsrisk	
2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
18	19	4 574 000	3 949 600	14	16	13	19	18	18

1 Samtliga ärenden redovisas oavsett om de gått till beslut om finansiering.

inkludera korruptionsrisker. I tabell 19 redovisas i vilken omfattning korruptionsrisker och förslag till hur dessa ska hanteras i insatsernas genomförandefas behandlats i BFK. En genomgång av de 19 insatser som behandlats i BFK¹ under 2010 visar att korruptionsrelevant riskanalys gjorts i merparten av beredningarna och att förslag till hur riskerna ska hanteras beaktats i samtliga beslutsunderlag. Risker som ofta uppmärksammas i BFK är:

- Brister i intern styrning och kontroll hos samarbetsparten inklusive upphandling
- Klientelism och jävrisiker
- Externa risker i konfliktsituationer och svårighet att arbeta med revision som kontrollmetod

Metoder som regelbundet rekommenderas för riskhantering är följande:

- Samarbetsparternas egna anti-korruptionspolicies, regelverk och mekanismer
- Förebyggande revisioner av partners system och effektivitet och studier av fiduciära risker på program- och sektornivå (genomförda och del av beslutsunderlag eller avtalsvillkor)
- Särskilda revisioner av specifika riskområden som till exempel upphandlingar
- Insatser för kapacitetsutveckling kopplad till brister i intern styrning och kontroll
- Givargemensamt agerande och dialog

1 PM avseende korruptionsriskanalys som underlag till BFKs årsrapport 2010.

- Förstärkning av det civila samhället som så kallad "watch-dog" funktion, funktioner för att ta emot klagomål

Mot bakgrund av en analys av ärenden behandlade i BFK bedömer Sida att medarbetarnas medvetenhet om korruption som riskfaktor är hög. Vid beredning omfattar och värderar riskanalyserna både interna och externa risker. En rad exempel finns också på en väl genomförd analys av sektorspecifika risker med konkreta förslag på riskhanteringsmekanismer. BFK har dock i flera fall rekommenderat att kopplingen mellan riskanalys och förväntade resultat ska förtydligas. Vad gäller multilaterala samarbetspartners har många handläggare en tillit till de policies och verktyg på anti-korruptionsområdet som dessa institutioner har. BFK har för dessa insatser regelmässigt ställt frågor om Sidas erfarenhet av hur dessa tillämpas i praktiken.

Avgörande för hur framgångsrikt Sidas anti-korruptionsarbete är, är chefers och medarbetares kompetens inom området. I tabell 20 redovisas antal genomförda kompetensutvecklingsinsatser inom områdena antikorruption och revision under 2010. Liksom föregående år har kompetensutvecklingsarbetet varit omfattande, men dess karaktär har förändrats i flera avseenden 2010. Då majoriteten av medarbetarna under 2008–2009 deltagit i grundläggande kompetensutveckling har fokus lagts på fördjupning relaterad till specifika kontexter, samarbetsformer och yrkeskategorier.

Tabell 20. Kompetensutveckling inom anti-korruption och revision 2010

Typ av kompetensutveckling och målgrupp	Antal kompetensutvecklingstillfällen			Antal deltagare
	Antikorruption och revision	Antikorruption	Revision	
Grundkurser (inkl. utresande)	1	1		30
AVD PROGSAM	3	2		117
Aktörer i biståndet och AVD AKTSAM	1	4	7	153
Controllernätverket			38	229
Programadministratörsnätverket			2	34
Empowermentnätverket		1		40
Forskningsnätverket			1	8
Samarbetsstrategiprocesser		1		8
Seminarier	1	2		38
U4 ACRC on-line + in country training		9		32
Totalt	6	20	48	689

Revisionsområdet har fått ökad prioritet och många aktiviteter för kompetensutveckling har genomförts. En ny metod har introducerats som innebär att revisionsrådgivarna hållit öppet hus 1–2 gånger per vecka för medlemmar i Sidas kontrollernätverk. Vidare har exempelvis controllers inom AKTSAM vidareförmedlat sin kunskap till samtliga team inom avdelningen. Även andra ämnes-/yrkesspecifika nätverk har prioriterats med syftet att öka kunskapen inom området. Genom Sida Partnership Forum i Härnösand har svenska aktörer i biståndet beretts möjlighet till kompetensutveckling inom anti-korruption. Sida har också bidragit till antikorrupsionsutbildning för UD-medarbetare som arbetar med utvecklingssamarbete. Fördjupningskurser i anti-korruption genom det givargemensamma initiativet U4 Anti Corruption Resource Centre i vilka personal från Sida, UD och partners i samarbetsländerna deltagit har också genomförts.¹

Sidas hantering av korruptionsmisstankar – utarbetande av en så kallad Whistleblowing-funktion

Sida har en definierad arbetsrutin för hantering av korruptionsmisstankar och korruptionsärenden, som kan liknas vid ett whistleblowing-system. I enlighet med Sidas anti-korrupsionsregel² finns en mottagare till vilken tips kan lämnas vid misstanke om oegentligheter och korruption. Tips har inkommit främst från egen personal hemma och i fält men även från Sidas samarbetspartners samt från allmänheten. Sida tar alla tips om oegentligheter på allvar och det finns en process för uppföljning och utredning. Alla tips hantearas av en utredningsgrupp bestående av en anti-korrupsionsrådgivare, jurist samt revisionsrådgivare. Utredningsgruppen är stöd till ansvarig chef vid uppföljning och utredningar.

Sida har under året utrett förutsättningarna för att ytterligare förfina whistle-blowingsystemet. En för-

studie³ resulterade i en rad rekommendationer avseende frågor av juridisk och teknisk natur som behöver lösas till exempel tillämpning av personuppgiftslagen, sekretessbedömning, skydd av whistleblowers och hantering av anonyma tips. Vidare har diskussioner gällande en gemensam ingång för inkommande tips förts med UD. Sida har tagit juridisk expertis till hjälp för att klargöra de juridiska perspektiven.⁴ Efter att datainspektionens gett sitt godkännande för Sida att inrätta ett whistle-blowing system kan beslut fattas.

Sida för sedan 2007 statistik på inrapporterade misstankar om korruption och oegentligheter. Under 2009 tog Sida fram en rapport om inrapporterade misstankar om oegentligheter för 2008 och jämförbar statistik för 2007. En analytisk rapport avseende inkomna tips 2009 och 2010 färdigställs under februari 2011.

Sidas organisation

För att kunna möta efterfrågan och höja profilen inom såväl internt som externt anti-korrupsionsarbete har Sida utökat antalet tjänster för anti-korrupsions- och revisionsarbetet med placering i Stockholm och i fält.⁵

4.3 Bistå regeringen med expertstöd, underlag för utformning av biståndspolitiken samt för genomförande av biståndet

Sida bistår regeringen med expertstöd kontinuerligt inom en rad olika områden. Stöd ges dels i respons på specifika uppdrag i regleringsbrev och andra regeringsbeslut, dels löpande under året när regeringskansliet begär underlag och remitterar skrivelser för synpunkter från Sida.

Sida har stött regeringskansliet genom att ta fram underlag för utformning av biståndspolitiken. Exempelvis har en ny vägledning för fattigdoms- och utvecklingsanalys färdigställts under 2010, som grund

1 Deltagarlistor i datumordning.

2 Anti-korrupsions regeln.

3 Inger Axells rapport.

4 Zettervalls rapport.

5 Beslut om a-k och revisionsrådgivare.

Tabell 21. Förslag till strategier samt underlag till policyer och metodriktlinjer inskickade till regeringen, antal och förvaltningskostnad, tkr

Prestationstyp	Antal		Förvaltningskostnad	
	2009	2010	2009	2010
Förslag till strategier inskickad till regeringen	13	14	16 284	17 800
Underlag till policyer inskickade till regeringen	2	4	1 909	2 906
Underlag till metodriktlinjer inskickade till regeringen	3	0	2 021	–

för de bedömningsunderlag som Sida bereder inför regeringens utarbetande av nya samarbetsstrategier i enlighet med de nya riktlinjer för samarbetsstrategier som beslutats under 2010.

Sida har även under 2010 på Utrikesdepartementets uppdrag tagit fram en handlingsplan¹ för multilateralt utvecklingssamarbete som inkluderar EU/EC-samarbetet. Sida har även tagit fram underlag för regeringens nya policyer för fred och säkerhet, jämställdhet och kvinnors roll i utveckling, miljö/klimat och utveckling respektive för migration och utveckling. I avsnitt 5.3 redogör Sida för arbetet med att säkerställa att regeringens policyer får genomslag i utvecklingssamarbete. Vidare har Sida också bidragit med expertstöd i olika arbetsgrupper och andra sammanhang i syfte att specifikt främja samstämmighet på olika politikområden inom politiken för global utveckling (PGU). Detta arbete redovisas specifikt i avsnitt 5.6.

Genom resultatredovisning i form av strategirapporter i förhållande till de av regeringen beslutade samarbetsstrategierna har Sida bidragit till analys och bedömning av det bilaterala utvecklingssamarbetet. Sida har därutöver i samband med både formella och informella dialogmöten med regeringskansliet varit behjälplig med underlag för biståndspolitikens genomförande. I kapitel 3 redogör Sida för strategistyrd verksamhet.

I linje med myndighetsinstruktionen har Sida även under 2010 haft ett omfattande samarbete med de multilaterala organisationerna för genomförande av det multilaterala biståndet.

Sida har bistått regeringen med ett omfattande expertstöd i arbetet med multilaterala strategier. Under 2010 har Sida bidragit till 29 organisations-samråd med UD, för Världsbanken, EG-biståndet, UNDP, UNICEF, UNFPA, FAO, WFP, GFATM, UNAIDS, UNEP, GAVI. Därutöver har Sida bidragit till 4 organisations-samråd, Afrikabanken, UNFPA, UNHCR, UNRWA samt arbetet med framtagande av svenska organisationsstrategier för Asienbanken, WFP och Världsbanken.²

Inför Sveriges högnivåöverläggningar med UNDP inhämtande Sida och sammanställde bidrag från 22 ambassader som bidrag till regeringens dialog med UNDP.³ På uppdrag av regeringen har Sida genom-

fört analys av de multilaterala organisationernas relevans och effektivitet på landnivå utifrån underlag från tio ambassader och deras bedömning av de fem viktigaste multilaterala organisationerna i respektive land⁴.

Sida har även följt upp biståndseffektivitet och trender i insatshantering av multilateralt bistånd gemensamt med UD⁵. Uppföljningen visar att trenderna är positiva. Statistikuppföljningen visar att antalet programansatser ökar och projekt minskar samt att antalet globala multilaterala insatser minskar. Att det totala antalet insatser ligger kvar på ungefär samma nivå, enligt tabell 23 nedan, beror på att de multilaterala insatserna har ökat på landnivå och i konfliktländer. Ökningen av dessa insatser inom konflikt och till demokrati/MR är också den huvudsakliga förklaringen till att volym per insats inte ökat i genomsnitt eftersom dessa insatser inte alltid kräver stora volymer. Volymen per insats för långsiktiga multi-biinsatser ökar däremot.

Sida har även under 2010 haft ett omfattande samarbete med de multilaterala organisationerna. Såväl antalet insatser som kostnaden för de multilaterala insatserna har emellertid minskat under 2010, vilket framgår av tabellerna 22 och 23 nedan.

Under året har 19 portföljanalyser⁶ genomförts med syfte att följa och bevaka att pågående stöd till de största multilaterala organisationerna genomförs på ett strategiskt och samordnat sätt. Portföljanalyserna utgör ett bra underlag för Sidas bedömning av insatserna. Sida publicerar regelbundet "Multinews" för att sprida kunskap om beslut och svenska positioner avseende de multilaterala organisationerna, men antalet utgivna nyhetsbrev har minskat under 2010.

I avsnitt 5.9 redovisas de rapporteringskrav för multilateralt utvecklingssamarbete och EU-samarbetet som anges i Regleringsbrevet för 2010.

Sida har under 2010 företrätt Sverige i de två genomförandekommitteer där EU-kommissionen och medlemsstaterna beslutar om EG-biståndet till Afrika, Stillahavsregionen och Karibien (European Development Fund, EDF) samt Latinamerika, Asien och MENA-regionen (Development Cooperation Instrument, DCI). Kommittéerna beslutar årligen, i genomsnitt, om cirka 53 miljarder kronor. Sammantaget över strategiperioden 2007–2013 hanterar kommittéerna 350 miljarder kronor (35,6 miljarder

1 GD-beslut 2010-001998 Sida Action Plan on Multilateral Development Cooperation.

2 Planeringsunderlag svenskt multilateralt utvecklingssamarbete (Ver 2010-11-29).

3 Dokument finns under ärende UNDP dialog i EDOC.

4 Redovisning till UD samt återkoppling från Ss Stymne.

5 I uppföljning av gemensam handlingsplan för biståndseffektivitet Underlag och rapport från möte på UD/STYR.

6 Portföljanalyser 2010.

Tabell 22. Kostnad per multikategori, tkr

Multikategori (genomförandekanal)	Kostnad		
	2008	2009	2010
FN	2 640 502	3 269 835	2 889 772
Världsbanken, Internationella valutafonden och regionala utvecklingsbanker	1 119 568	1 663 588	1 250 769
Övriga multilaterala organisationer	745 616	678 520	732 069
Totalt	4 505 686	5 611 943	4 872 609

Tabell 23. Multilaterala insatser, antal och förvaltningskostnad, tkr

Prestationstyp	Antal insatser			Förvaltningskostnad 2009	Förvaltningskostnad 2010
	2008	2009	2010		
Beslutade insatser med FN ¹	158	156	145	19 271	16 942
Beslutade insatser med Världsbanken, Internationella valutafonden och regionala utvecklingsbanker ¹	36	31	28	3 829	3 272
Beslutade insatser med övriga multilaterala organisationer ¹	50	50	56	6 177	6 543
Genomförda portföljanalyser	–	19	19		
Publicerade Multinews	2	7	4	865	467

¹ Ett beslut kan räknas under en eller flera multikategorier.

Euro).¹ Sida har i detta uppdrag bistått regeringen med inhämtandet av underlag, bedömning och bearbetning av svensk position och förslag till instruktioner för varje beslutstillfälle. Uppgiften har inkluderat ett stort konsultativt arbete med berörda ambassader i fält och avdelningar inom Sida och UD samt återkoppling och rapportering av utfall och svensk påverkan. Sida har under 2010 inhämtat underlag från tio ambassader² inför bedömning av justeringar av EU Kommissionens landstrategier (Multiannual Indicative Programmes) för DCI, samt från 14 ambassader³ inför analys och bedömning av halvtidsöversyn och omallokeringar av EDF:s finansiella resurser, inklusive beslut om extraordinära insatser för att möta den finansiella krisens konsekvenser, Vulnerability Flex Support, till dessa länder. Arbetet ligger i linje med ambitionen i handlingsplanen för ett effektivt bistånd och ambitionen att ”öka gemensamt analytiskt arbete och global samverkan med andra givare, särskilt inom EU”⁴. Sida har representerat Sverige i samtliga beslut- och kommittémöten på basis av instruktioner som vidimerats av UD.

4.4 Uppföljnings- och utvärderingsverksamhet

Sida bistår SADEV och andra aktörer som bedriver uppföljning och utvärdering av biståndsmedel med att tillgängliggöra statistik, dokumentation och annat underlag som efterfrågas. Sidas personal finns även tillgänglig för intervjuer och gruppintervjuer vid behov, och faktagranskar i många fall rapportutkast. Både personal i Stockholm och i fält involveras i arbetet.

Under 2010 har Sida bistått SADEV i samband med fyra utvärderingar som berört Sida. Liknande bidrag, men i något mindre omfattning, har skett i samband med fem SADEV-utvärderingar som inte direkt berört Sida. Sida har även en omfattande egen utvärderingsverksamhet baserad på årligen beslutade utvärderingsplaner. Under 2010 har myndigheten deltagit aktivt i tolv internationella samutvärderingar⁵. I detta arbete är Sida aktivt involverade i utformandet av uppdragsbeskrivningar, upphandling av utvärderingskonsulter samt kvalitetssäkring av processer och produkter. Sidas fältpersonal involveras därtill ofta som informanter i dessa utvärderingar, och samordnar i vissa fall utvärderarnas program på

¹ European Development Assistance, An Overview (Regeringskansliet, UD, Sida, 2010).

² Sidas landteam för Bangladesh, Bolivia, Kambodja, Afghanistan, Colombia, Guatemala, Indonesien, Kina, Sydafrika, Vietnam (+ENPI+IPA).

³ Sidas landteam för Burkina Faso, Etiopien, Kenya, Mali, Moçambique, Rwanda, Burundi, Tanzania, Uganda, Zambia, Liberia, Sierra Leone, DR Kongo.

⁴ Handlingsplan för ett effektivt bistånd 2009–2011 (UD/Sida 2009-06-29).

⁵ Utvärderingen av Parisdeklarationen i 28 länder, utvärderingen av anti-korruptionsbistånd, utvärderingen av barns rättigheter, utvärderingen offentlig finansiell styrning, utvärderingen av miljö och klimat, utvärderingen av hiv/aids-sekretariatet i Lusaka, utvärderingen av biståndet till södra Sudan, utvärderingen av generellt budgetstöd till Zambia, utvärderingen av Zambias Joint Assistance Strategy, utvärderingen av Public Sector Governance Reforms, utvärderingen av sociala sektorn i Moldavien samt utvärderingen av civila samhällets policydialog. (Se Sida's Evaluation Plan 2010).

plats. Vidare har Sida arbetat med elva bilaterala utvärderingar¹, och ett 40-tal mindre utvärderingar (så kallade reviews). Totalt har verket publicerat sju utvärderingar (varav två samutvärderingar), 23 reviews samt elva så kallade evaluation working papers under 2010. Utöver denna utvärderingsverksamhet bidrar Sida-medarbetare, särskilt i fält, relativt ofta med material eller tid (genom intervjuer) till andra givares utvärderingar. Dessa insatser dokumenteras emellertid inte systematiskt.

4.5 Öppenhet och information

Sidas Kommunikationsverksamhet har under året bestått av 12,5 heltidstjänster placerade på en central kommunikationsavdelning och sex tjänster placerade på olika ämnes- och tematiska avdelningar. Den totala budgeten var cirka 27,5 miljoner kronor för Sidas eget kommunikationsarbete och 60 miljoner kronor som förmedlats som informationsbidrag till civila samhällets aktörer.² Under 2010 avslutades ett treårigt pilotprojekt med en utplacerad regional kommunikatör i Asien som erbjudit verksamhetsnära stöd i regionen och rapporterat resultat till huvudkontoret. En utvärdering visar att det verksamhetsnära kommunikationsstödet på plats varit mycket uppskattat men att tydligare uppdragsbeskrivning och fokal-

punktsansvar krävs på huvudkontoret för att ta tillvara material för vidare kommunikation i Sverige.³

Sedan 2010 gäller transparensgarantin och regeringen har tagit initiativ till databasen Openaid för att tillgängliggöra information om hur biståndsmedlen används. Sida har levererat underlag till databasen. Genom Sidas publikationsdatabas kan intresserade också söka information, studier och utvärderingar. I Sidas projektdatabas (NGO databasen) kan insatser genom svenska organisationer i det civila samhället sökas fram. Sida ger ut ett antal nyhetsbrev med specifik information riktad till grupper med ett specifikt intresse. Exempel på detta är Sida Evaluations Newsletter som kort beskriver aktuella utvärderingar av biståndsinsatser och därmed bidrar till ökad transparens inom biståndet. Mer tillgänglig biståndsinformation förväntas ge bättre underlag för planering, styrning, beslut och prioriteringar, underlätta synliggörandet av biståndets resultat, stärka förutsättningarna för (ömsesidigt) ansvarsutkrävande på olika nivåer och begränsa utrymmet för korruption, duplicering och felaktig resursanvändning.

Sida strävar efter balans mellan fördjupad information om internationella utvecklingsfrågor och bistånd för de redan intresserade och bredare kommunikation för att väcka ett intresse hos potentiella nya målgrupper. Exempel på mycket kostnadseffektiva kanaler för att nå en bred publik är Sidas webbplats www.sida.se med cirka 2 730 besökare per dag⁴ och pressarbetet med i snitt 85 miljoner kontakter per år utslaget på

1 Utvärderingen av handelsrelaterat bistånd, utvärderingen av Sidas jämställdhetsarbete, utvärderingen av jämställdhetsperspektiv i jordbrukssektorn, utvärderingen av Sveriges humanitära strategi, utvärderingen av markrättigheter, utvärdering av elektrifieringsprogram i landsbygden, utvärderingen av transnationella vattenresurser, utvärderingen av forskning och innovationer, utvärderingar av det svenska utvecklingssamarbetet i Laos, Vietnam respektive Sri Lanka. [Se Sida's Evaluation Plan 2010].

2 Regleringsbrev för budgetåret 2010 avseende Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete.

3 Sidas Regionala och lokala kommunikatörer – en utvärdering, februari 2009.

4 Google Analytics Statistikrapport 2010.

Tabell 24. **Kontaktkostnader**

Aktivitet	Antal kontakter	Anslagsposten Informations- och kommunikationsverksamhet, Kostnad i SEK	
			SEK per kontakt
Sids hemsida, digitala kanaler	996 583*	2250 000	2.25
Bok & Bibliotek	44 510 ¹	1650 000	37
Globala Gävle Pilot	1 960	338 000	172
Rätten till Kulturarv – Malmö Museum	332 731 ²	470 698	1.4
Presstjänsten	84 610 000 ⁴	1600 000	0.02
Almedalen	3 100 ³	500 000	161
Omvärlden ⁵	17 745	3600 000	203

1 Sammanställning av monterstatistik Internationella Torget 2010.

2 Malmö Kulturförvaltning.

3 Rapport från Almedalen 2010.

4 Siffran inkluderar antal kontakter för Omvärlden.

5 Kostnaderna för Omvärlden inkluderar inte utgifter för omgörningen av tidningen. Intäkter från prenumeranter är avdragen.

cirka 80 medieaktiviteter, som till exempel pressmeddelanden och debattartiklar.¹ Andra effektiva sätt att nå ut är genom samarbeten med partners och upparbetade arenor med publika kontaktytor som till exempel olika mässor, museer och events. Sida har gjort en särskild satsning på sociala medier för att öka trafiken till hemsidan.

Kommunikation av Sidas av resultat har stått i fokus under året och en nyproducerad resultatutställning har använts vid flera större events under året. Sidas magasin *Omvärlden* har ett nytt uttryck och tilltal och vänder sig till en bredare grupp läsare. Antal läsare uppskattas till 15 000.²

Sida har under året gjort ett antal kommunikationssatsningar kring utfasningar av det svenska stödet till olika länder som Peru, Laos, Sri Lanka, Nicaragua och Honduras. Kommunikationsprojektet "Exit Nicaragua" genererade en rik och kreativ dokumentation om resultaten av 30 års samarbete. Resultaten kommunicerades till cirka 6 000 kontakter genom en mix av kanaler som tryckt material, utställning, nyhetsbrev, video och webb samt framför allt tre större seminarier och events både på plats i Nicaragua och i Stockholm.³

En större satsning för att nå näringslivets aktörer var Sidas deltagande på Globe Forum 2010. Sida drog nytta av tillfället genom att lansera dels ett nytt näringslivsprogram; *Business for Development – B4D* och *Innovations Against Poverty* och deltog också med monter och seminarium. Globe Forum drar årligen cirka 1 200 besökare från näringsliv och universitet och Sidas aktiviteter fick stort intresse.⁴

Satsningar för att nå ut lokalt genom projekt som *Millenniekommuner* i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting och *Globala Kommunen* startade under året med syfte att öka kunskapen om globala frågor och resultatet av svenskt utvecklings-samarbete hos invånarna i kommunerna. En pilot av *Globala Kommunen* genomfördes i Gävle i samarbete med Gävle Kommun, UD, UNDP, Sveriges Kommuner och Landsting och *Den Globala Skolan*. Sida hade ett särskilt fokus på ungdomar medan andra parter riktat sig till målgrupper som näringsliv, universitetsstudenter, politiker och allmänheten.⁵

Andra viktiga insatser är Sidas deltagande på breda arenor som Bok & Biblioteksmässan, Almedalen och MR-dagarna. Det egna initiativet *Sida Development Area* är en arena för debatt och kunskapsutbyte om globala frågor och bistånd.

Det interna kommunikationsarbetet har varit fokuserat på att stödja den omfattande omstruktureringsprocessen som pågått under året genom att säkra snabb och tydlig information till medarbetarna och skapa forum för diskussion och kommentarer.

Kommunikation genom det civila samhällets aktörer

Sida har i uppdrag att förmedla cirka 60 miljoner kronor årligen till civila samhällets aktörer för kommunikationsverksamhet i Sverige. Organisationerna rapporterar årligen resultat av detta arbete till Sida under april–maj. Organisationernas rapportering fungerar som underlag för Sidas egen kommunikationsplanering för att säkra komplementaritet mellan olika kommunikationsinitiativ. Informationsverksamheten hos det civila samhället är bred med en varierad mix av budskap och kanaler. Det stora flertalet organisationer har använt medlen från Sida för att arbeta strategiskt med kanaler som den egna webbplatsen, medlemstidningen, seminarier, workshops, turnéer, utställningar och olika kampanjer. Målgrupper som dominerar är ungdomar/skola, opinionsbildare och de egna medlemmarna runtom i landet.

Med anledning av toppmötet i Köpenhamn COP+15 har ett flertal organisationer haft miljö och klimat som tema i kampanjer och på mässor under 2009. Flera av organisationerna har deltagit i breda fora och sammanhang som till exempel Bok & Bibliotek och Almedalen.

Som en direkt följd av Sidas omfattande omstruktureringsarbete och i enlighet med Sidas kommunikationsplan 2011 kommer Sidas kommunikationsverksamhet att gå mot mer övergripande projektledning och mindre tid kommer att läggas på praktiskt genomförande av events. Samarbete och partnerskap med nya och gamla aktörer inom såväl civila samhället som andra samhällssfärer blir också allt viktigare och Sidas roll blir allt mer katalytisk i det sammanhanget. En tätare dialog med samarbetspartners kring kommunikationsstrategiska prioriteringar är ett exempel på det liksom satsningen på *Millenniekommuner*.⁶

¹ Medieanalys Sida, januari – juni 2010, Infopaq.

² *Omvärlden* Statistik 2010.

³ Final Report Exit Nicaragua Project.

⁴ Event Statistics Globe Forum 2010.

⁵ *Globala Gävle Slutrapport*, Sida, 2010.

⁶ Sidas Kommunikationsplan 2011.

4.6 Utbildningscentrum i Härnösand

År 2010 fastställde regeringen en ”Strategi för global kapacitetsutveckling och samverkan”. Den innefattar att Sida ska bedriva verksamhet vid Sida Partnership Forum (SPF) för att stärka dels genomförandet av strategins verksamhetsområden och dels övriga delar av utvecklingssamarbetet. Det är första gången utbildningsverksamheten i Härnösand har fått en strategistyrd verksamhet.

Under 2010 har nya aktörer och samarbetspartner inom utvecklingssamarbetet deltagit i kurs och arena-verksamheten vid SPF. Verksamheten har alltmer fått karaktären av pilotverksamhet mot bakgrund av den nya instruktionen. Målgrupperna inkluderar i Sverige den offentliga sektorn (svenska myndigheter, kommuner, regioner och landsting, universitet och högskolor), civila samhället och näringslivet *samt* de olika aktörernas samarbetspartner inom respektive utvecklingssamarbeten.¹ Former för samråd och dialog med aktörerna har vidareutvecklats genom möten (roadshow) och andra former för erfarenhetsutbyte. En plattform för strategisk kommunikation med målgrupperna har utformats.² En större del av verksamheten sker från 2010 på engelska. Följande aktiviteter har genomförts under 2010:

- Kurs- och utbildningsverksamhet, 724 deltagare
- Möten, konferenser: totalt 15 evenemang, 1 118 deltagare
- Föreläsningar Hard Rain: totalt 5 föreläsningar, 755 deltagare
- Besök utställning Hard Rain, uppskattning minimum 25 000 besökare

Utbildningsprogrammet har prövats med syfte att ge nya aktörer inom biståndet baskunskaper inom det globala utvecklingsområdet. Det bygger på PGU och samstämmighetspolitikens sex globala utmaningar, Parisdeklarationen och handlingsplanen från Accra (AAA), Milleniemålen (MDG) samt kulturkompetens, konflikthantering och rättighetsperspektiv. Regeringens tre tematiska prioriteringar inom utvecklingssamarbetet, det vill säga demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utvecklingen har varit en annan utgångspunkt. Nya utbildningar inom antikorrupcion och korrupcion som hinder för utveckling, resultatstyrning (RBM), Business for Development/Corporate Sustainability och svåra marknader har utformats.

En vidareutveckling av ATHA-programmet (Advanced Training Program on Humanitarian Action) i enlighet med regeringens humanitära policy samt Sidas strategi på området har genomförts. Ett nytt utbildningskoncept, Management of Humanitarian Action, har tagits fram i samråd med huvudpartnern för programmet, the Harvard program on Humanitarian Policy and Conflict Research (HPCR). Programmets informationsportal (www.atha.se) och närvaro i sociala medier (ReliefWeb, LinkedIn, Facebook, Twitter) har stärkts. Ett välbesökt seminarium i samarbete med Utrikespolitiska Institutet, där representanter för regering, näringsliv och det civila samhället diskuterade frågan om konfliktkänslighet för näringslivsaktörer har ägt rum.³ En pilotutbildning inom detta område genomfördes med aktörer från svensk gruvindustri.

Erfarenhetsutbyte och dialog har skett vid olika arenaverksamheter mellan svenska och internationella aktörer i biståndet. Fokus har varit på näringslivsutveckling, miljö och klimat samt bistånds- och utvecklingseffektivitet. Förutom redovisningar i rapporter har nya former att sprida innehåll med stöd av ITC prövats, bland annat genom videonyhetsbrev publicerade på nätet (YouTube och Sida Partnership Forum på Facebook).

Sida Partnership Forum (SPF) har deltagit som aktiv part i Almedalen på Sidas ”Globala Mötestorg” med fyra egna seminarier, i samarbete med UD och Globala Gävle – ett led i arbetet med Öppna Biståndet. I samarbete med nya aktörer har föreläsningar kring bildutställningen ”Hard Rain” genomförts i Visby, Göteborg, Umeå, Norrköping och Stockholm på temat miljö och klimat.

1 Statistik SPF, sammanställning.

2 Kommunikationsplanen.

3 Rapport Utrikespolitiska Institutet.

4.7 Samarbetet inom Östersjöregionen

Sida ger stöd till samarbete med Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland som finansieras under anslagsposten Samarbete inom Östersjöregionen. Ett fåtal mindre insatser i Vitryssland, som tillhör Östersjöns avrinningsområde, ingår också.

4.7.1 Sidas Östersjöteam

Insatsportföljen för Sidas Östersjöteam har under 2010 koncentrerats till områden som anges i regleringsbrevet och som sammanfaller med de områden som prioriteras i EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR). Av de cirka 80 projekt som EU utnämnt till flaggskepp för att genomföra strategin gav Östersjöteamet stöd till 31 under 2010. Under samma år fick sammanlagt 113 projekt stöd av Östersjöteamet. De fördelade sig på 63 projektaktörer varav 23 var nya. Medelsumman per insats var 216 000 kronor.

Tabell 25. Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per sektor i tkr

Sektor	2008	2009	2010
Miljö	8 132	7 786	8 804
Energi	3 475	3 150	1 624
Social- och hälsosektorn	4 009	5 546	4 861
Regional utveckling	5 966	4 098	2 909
Civil säkerhet	1 146	1 312	4 729
Analys och kommunikation	2 054	1 833	1 469
Totalt	24 782	23 722	24 396

Miljösektorn är fortsatt störst men energisektorn är större än vad statistiken utvisar eftersom energikomponenter ingår i flera av insatserna under miljö. Regional utveckling omfattar insatser av allmän karaktär som syftar till att implementera EUSBSR. Tillströmningen av nya aktörer till Östersjösamarbetet har varit stor inom säkerhetsområdet. Under året utvecklades ett nära samarbete mellan hälso- och säkerhetssektorerna vilket innebär att flera insatser är ämnes övergripande och hanterar både säkerhets- och hälsofrågor, till exempel projekt mot antibiotikaresistens. Arbetet med analys och kommunikation har huvudsakligen varit inriktat på att få in nya aktörer i Östersjösamarbetet och att öka kunskapen om hur EUSBSR kan implementeras.

Tabell 26. Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per typ av samarbetspartner i tkr

Samarbetspartner	2008	2009	2010
Enskilda organisationer	11 243	9 080	10 751
Kommuner/Regioner	5 709	5 697	4 799
Staliga myndigheter	6 623	8 460	8 574
Länsstyrelser	912	739	82
Privata företag	295	266	0
Totalt	24 782	24 242	24 206

Utbetalda medel till enskilda organisationer är fortsatt hög, särskilt på hälsoområdet där det finns många enskilda organisationer bland aktörerna. Under rubriken statliga myndigheter återfinns universitet och högskolor, som framför allt är aktiva på miljöområdet.

Tabell 27. Samarbete inom Östersjöregionen, kostnad per land i tkr

Land	2008	2009	2010
Ryssland	5 628	8 924	7 416
Polen	5 738	2 780	4 114
Estland	4 885	4 420	4 336
Lettland	4 590	4 191	3 609
Litauen	3 953	3 550	4 349
Regionalt	0	378	47
Vitryssland	-12	0	336
Totalt	24 782	24 242	24 206

Ryssland är fortsatt det största samarbetslandet, främst på miljö- och hälsoområdena. Projektkostnaderna i de övriga länderna har under 2010 varit ganska jämt fördelade.

En studie som Östersjöteamet låtit göra¹ visar att det som aktörerna uppskattar mest är rådgivningen för att utveckla idéer och öka projektens genomslag, långsiktighet och möjlighet att få finansiering från EU eller annat håll. Ett exempel är projektet *Lokala initiativ för ett renare Östersjö*. Initiativet togs av Norrtälje kommun efter EU beslutat att kommunerna runt Östersjön måste reducera utsläppen av näringsämnen till havet. För att dela erfarenheter och genomföra åtgärder så effektivt som möjligt påbörjades ett samarbete med kommuner i Estland och Finland och ytterligare en svensk kommun. Östersjöteamets stöd

¹ Kartläggning av dialog- och rådgivningsprocessen inom regional utveckling, Sida Östersjöteamet, december 2009.

innebar att kommunerna kunde ta fram en ansökan till EU och i slutet av 2010 beviljades projektet 750 000 euro.

Ett utvecklat samarbete mellan länderna i Östersjöområdet knyter samman regionen och förbättrar förutsättningarna för att hantera nya såväl som gamla hot och kriser. Östersjöteamet har tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap skapat en mötesplats för skogsbrandsfrågor för länderna kring Östersjön, inklusive Norge och Vitryssland. När Ryssland under året drabbades av dramatiska och svårsläckta skogsbränder blev samverkan mellan länderna mycket aktuell och de andra länderna, framför allt Polen, kunde snabbt bidra med hjälp. Samarbetet har medfört ny kunskap för alla parter, inklusive Sverige.

Östersjöteamet har även drivit på för att stimulera samarbete inom angelägna områden och gemensamt med Institutet för säkerhets- och utvecklingspolitik genomfört en studie¹ om trafficking för arbetskrafts exploatering med exempel från Estland, Lettland och Sverige. Rapporten som distribuerades till alla berörda parter har diskuterats vid högnivåmöten och fått stort genomslag i media, vilket har inneburit att flera nya projekt mot trafficking och arbetskrafts-exploatering har startats.

En studie om jämställdhet i Östersjöområdet² visade på en dominans av män på ledande befattningar i partnerorganisationerna. Östersjöteamet har under året producerat en handbok och erbjudit experthjälp till projekten för att stimulera jämställdhetsarbetet.

Kommunikation har varit en integrerad del av verksamheten. Genom att delta i olika events och via webben presentera goda exempel informerar Östersjöteamet svenska aktörer som kan inspireras till att söka stöd för projekt i Östersjöregionen. Sedan Östersjöstrategins tillkomst görs regelbundna avstämningar kring kommunikation i en samordningsgrupp med Östersjöteamet, Tillväxtverket och Statsrådsberedningens sekretariat. Sommaren 2010 arrangerade Östersjöteamet tillsammans med övriga Sida ett ”Globalt mötestorg” under Almedalsveckan i Visby som blev en träffpunkt för aktörer med intresse i Östersjöområdet. Elva seminarier med Östersjötema anordnades tillsammans med olika samarbetsparter.

Vid det första årliga forum för EUSBSR som arrangerades i Tallinn genomförde Östersjöteamet flera aktiviteter för att stimulera nätverksbyggande och informera aktörer om finansieringsmöjligheter.

4.7.2 Demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland

I september 2010 beslutade regeringen om en strategi för stöd till demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland under perioden 2010–2013. Strategins övergripande mål är att bidra till en demokratisk utveckling i det ryska samhället och till ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Detta ska uppnås genom en prioritering av frågor som rör medier, jämställdhet och partinära samarbete, inklusive politiska rörelser och nätverk.

I enlighet med strategins tre prioriterade områden och geografiska inriktning som främst omfattar nordvästra Ryssland, har Sida utbetalat 35 miljoner kronor för olika insatser under 2010. Under året har 21 nya beslut fattats, varav ett utgör en fortsättning av stödet till Moscow School of Political Studies. Åtta insatser har avslutats. Som del i arbetet för att säkra insatsernas effektivitet och kvalitet har under året en insats utvärderats, en systemrevision påbörjats och kontroller av nya samarbetsparter initierats.

För att stärka yttrandefriheten har bland annat stöd utgått till undersökande journalistik och genom stöd till kanaler för nya medier till exempel via den kaukasiska websidan ”Caucasian Knot” och tidningen ”Dosh”. Organisationen Russian Justice Initiative har rönt framgång med en rad fällande domar vid Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg (ECHR) och målgruppen har under projektiden erhållit ersättning om över 20 miljoner kronor. Även organisationen Memorial har i 12 rättsfall erhållit positivt utfall från ECHR.³ Dessa samarbeten kanaliseras via den svenska organisationen Civil Rights Defenders.

För att nå ökad respekt för och efterlevnad av kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter har stöd getts bland annat för att förändra könsroller och till insatser mot könsrelaterat våld. Faderskapsutbildningen har genomförts i form av pappaskolor där 148 blivande fäder har deltagit. Terapin för våldssamma män har resulterat i att ett center har skapats, där sammanlagt 30 män genomgått terapi.

¹ Kegö och Leijonmark: Slavarbete i vår tid: utnyttjande av estnisk och lettisk arbetskraft i Sverige. Conference report, december 2010.

² Dahlander, Lindelöf: Jämställdhet inom det territoriella Östersjöområdet, Sidas Östersjöenhet, mars 2010.

³ Komplettering till delrapport, insänt 2010-10-15, Civil Rights Defender, beslut 2008-5910, insats: 76004131.

Medborgarnas ökade insyn, inflytande och deltagande i demokratiska processer har under året främjats genom stöd till politiska rörelser och nätverk, via insatser av Swedish International Liberal Centre och Olof Palmes Internationella Center. Homo-, bi- och transpersoners rättigheter har tillvaratagits inom flera insatser, så som stöd till män som har sex med män och deras tillgång till sjuk- och hälsovård samt stöd till en hotline och ett nätverk för homo- bi- och transpersoner.

4.7.3 Miljösamarbete i Ryssland

Avloppsvatten från tätorter i nordvästra Ryssland är fortsatt en betydande källa till utsläpp av fosfor och kväve i Östersjön. Sidas stöd bidrar till utbyggnaden av reningsverk som gör det möjligt att minska utsläppen främst i S:t Petersburg och Kaliningrad men också i ett antal mindre städer till exempel Tikhvin, Gatchina och Novgorod. Stöd ges till investeringar i avloppsrening, utredningar och överföring av kunskap om hur man på ett kostnadseffektivt sätt kan nå målet att uppfylla HELCOM:s och EU:s standard för avloppsvattenrening.

Sidas insatser sker i huvudsak genom stöd till investeringsprojekt inom ramen för Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP), som är ett samarbete mellan internationella finansiärer, EU och den ryska federala regeringen. Sida har under året bidragit multilateralt till NDEP Support Fund och bilateralt genom projektspecifika bidrag med stöd till konsultinsatser, institutionsutveckling och utrustning i samarbete med Europeiska Utvecklingsbanken, Europeiska Investeringsbanken, Nordiska Investeringsbanken och Nordiska Miljöfinansieringsbolaget. Sida har deltagit tillsammans med Utrikesdepartementet i NDEP:s möten där prioriteringar diskuteras och bidrag från NDEP-fonden beslutas.

Under 2010 har två nya beslut om insatser fattats och Sida har utbetalat 35 miljoner kronor. De projekt som erhållit stöd under året är ännu inte avslutade och effekterna i form av minskade utsläpp kan i de flesta fall ännu bara beräknas. Sammantaget beräknas fosforutsläppen i de NDEP-stödda projekten leda till minskade utsläpp av fosfor med över 2 000 ton per år och kväve med över 7 000 ton per år.

4.8 Twinning och TAIEX

Inom ramen för EU:s biståndsinstrument, Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) och European Neighbourhood Policy (ENPI), inbjuds aktörer från

medlemsländerna att delta i institutionsutveckling av förvaltningen i kandidatländer och grannländer till Europa. Metoderna kallas Twinning och TAIEX och syftar till kunskapsöverföring och införande av EU:s regelverk.

Sida bidrar med att stödja och finansiera svenska myndigheters förberedelser i tre olika faser så att de kan ansöka om att delta i Twinning och TAIEX uppdragen. Finansiering under fas 1 syftar till att assistera myndigheten i att avsätta tid för att utarbeta en projektbeskrivning samt för att ersätta kostnader relaterade till att presentera förslaget i mottagarlandet. Finansiering under fas 2 täcker kostnader för framtagande av Twinning-kontrakt medan finansiering under fas 3 täcker kostnader för studiebesök från mottagarlandet.

Den ersättning som den svenska myndigheten erhåller från Sida är relativt låg i relation till det belopp som myndigheten erhåller från EU för varje vunnen insats. Förutom att Twinning-projektets EU-finansiering oftast ligger över 1,0 MEUR så bidrar programmen till att myndigheter från Sverige delar med sig av kunskap och erfarenheter inom sitt specialområde, att svenska myndigheter knyter nya internationella kontakter och att deltagande myndigheter utvecklar sin kompetens.

Under 2010 har åtta svenska myndigheter sökt Twinning-insatser varav tre har vunnits nämligen Arbetsförmedlingen för insats i Tunisien, Lantmäteriet för insats i Jordanien samt Försäkringskassan för insats i Kroatien. Svenska myndigheter under 2010 sammantaget deltagit i 15 insatser av vilka 12 vunnits tidigare år. SWEDAC har under året genomfört den avslutande tredje fasen av två insatser i Ukraina respektive Egypten.

Under 2010 har nio myndigheter haft ansvar för 12 TAIEX-insatser. Dessa är korta insatser som ofta har karaktären av studiebesök, workshops och expertuppdrag inom olika sektorer. Även dessa kortare expertuppdrag är viktiga då de oftast är ingångsporten till större framtida Twinning-projekt.

Samtantaget har 19 svenska myndigheter varit aktiva under året i ett eller båda instrumenten.

Av de 19 myndigheterna var sju nya aktörer vilket är ett resultat av Sidas satsning på att öka intresset för Twinning och TAIEX. De nya myndigheterna har därmed skaffat sig erfarenheter som innebär att man kommer att ha större förutsättningar att erhålla nya uppdrag under kommande år.

Uppgifter enligt regleringsbrev 2010



5. UPPGIFTER ENLIGT REGLERINGSBREV 2010

5.1 En effektiv organisation och god intern styrning och kontroll

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska vidta nödvändiga åtgärder för att upprätthålla en effektiv organisation och säkerställa att myndigheten har en god intern styrning och kontroll, inklusive ett väl fungerande system för ekonomisk planering och uppföljning.

Regeringen har begärt att Sida ska säkerställa att myndigheten har en ekonomi i balans vid utgången av 2012. Vidare har regeringen beslutat att Sida ska fortsätta att öka andelen utlandsstationerad personal. Ökad bemanning i fält innebär att Utlandsmyndigheternas roll inom utvecklingssamarbetet stärks. Sidas nya instruktion gäller från augusti 2010, i vilken biståndsförvaltning och medelshantering betonas och vikten av nya samverkansformer och öppenhet i biståndet understryks.

Mot denna bakgrund har Sida bedrivit ett omfattande och intensivt omställningsarbete under 2010, och särskilt under andra halvåret. Andelen utlandsstationerad personal beräknas att öka 2011 (cirka 2 procentenheter i jämförelse med 2010), i huvudsak till följd av neddragningen av antalet årsarbetskrafter från cirka 670 (september 2010) till cirka 550, främst vid huvudkontoret i Stockholm. Antalet personer i fält kommer därefter successivt att öka till och med 2014 i enlighet med fältskrivelsen¹.

Sidas nya organisation som träder i kraft 1 januari 2011 är avsedd att bättre spegla de förändringar, behov och krav som regeringen ställt, innebära en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter, samt skapa goda förutsättningar för ansvarsutkrävande. Den nya organisationen omfattar nio avdelningar och sekretariat vars chefer ingår i myndighetens ledningsgrupp. Vidare har arbetet mot oegentligheter och korruption stärkts såväl organisatoriskt, genom att en särskild utredningsfunktion inrättats inom generaldirektörens sekretariat, som resursmässigt (se avsnitt 5.2 för en utförligare redovisning av Sidas åtgärder för att stärka arbetet mot korruption).

Sidas nya organisation förväntas bli mer kostnads-effektiv och kunna hantera en större biståndsvolym med färre anställda, vilket är en förutsättning för att säkerställa att fältfokuseringen kan kombineras med en ekonomi i balans. Mot bakgrund av brister redovisade i årsredovisningen för 2009 har Sida även vidtagit åtgärder för att stärka systemen för ekonomisk planering och uppföljning. Därtill kommer att resultatet i ökad grad ska vara i centrum för Sidas styrning av verksamheten (i avsnitt 6.2 lämnas en utförligare redovisning av Sidas arbete för att förbättra mål- och resultatstyrningen). Arbetet med att stärka den interna styrningen och kontrollen fortsätter och förväntas även bidra till ökad effektivitet. Se även kapitel 5 Intern styrning och kontroll.

Som ett led i fullföljandet av den administrativa integrationen vid utlandsmyndigheterna (UM) där Utrikesdepartementet (UD) och Sida är verksamma har en överenskommelse träffats mellan Regeringskansliet och Sida i december 2007. Den innefattar bland annat administrativt samråd mellan myndigheterna och principerna för kostnadsdelning. I samband med att överenskommelsen träffades kom parterna överens om ansvarsfördelning, delegering och ställföreträdarskap.

Regeringen gav under 2009 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av utrikesförvaltningens struktur och kompetensförsörjning samt dess organisatoriska samband med intressenter inom och utanför Regeringskansliet (dir. 2009:67). I delbetänkandet Utrikesförvaltning i världsklass En mer flexibel utrikesrepresentation (SOU 2010:32) lämnar utredningen förslag som syftar till att öppna för mer flexibla representationsformer. Sida är positiv till flera av grundtankarna i utredningens förslag för att åstadkomma en effektivare och mer flexibel utrikesförvaltning.

¹ Skrivelse till regeringen: Ökat fältfokus i Sidas verksamhet (2010-03-01, dnr. 2010-000022).

5.2 Ett enhetligt mål- och resultatstyrningssystem

Uppgift enligt regleringsbrevet

Säkerställa införandet av ett enhetligt mål- och resultatstyrningssystem, bl.a. genom att stärka de centrala funktionerna för mål- och resultatstyrning, främja ett resultatorienterat arbetssätt och en resultatorienterad kultur genom kompetenshöjande åtgärder. I detta ingår bl.a. att säkerställa att den resultatrapportering myndigheten lämnar till regeringen utgår från de mål som beslutats av regeringen och myndigheten. Resultatrapporteringen ska styrkas med redovisning av indikatorer samt innehålla analys av faktorer som påverkar utfallet. Myndigheten ska säkerställa att kompetensen på detta område stärks och bevaras även på lång sikt.

Under 2010 har arbetet med att introducera ett processororienterat arbetssätt och en ny IT-plattform som påbörjades 2009 fortsatt. Ett successivt införande pågår och ett nytt verksamhetssystem, bland annat system för insatsrapportering förutsätts vara i full drift första halvåret 2012.

Organisatoriska förändringar har också genomförts för att skapa en tydligare ansvarsfördelning och styrning för ökat resultatfokus. Syftet är att åstadkomma en ökad intern effektivitet och säkerställa följsamhet med interna och externa resultatkrav.

5.3 Säkerställa att policyer får genomslag

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska säkerställa att regeringens policyer får genomslag i det bilaterala utvecklingssamarbetet genom att Sidas policyarbete i ökad utsträckning fokuseras på genomförandet av de av regeringen beslutade strategierna avseende utvecklingssamarbetet.

En förutsättning för att policyer ska få effektivt genomslag i genomförandet av samarbetsstrategier är effektiva och ändamålsenliga instrument. Ett särskilt viktigt sådant färdigställdes under 2010 i form av en ny vägledning för fattigdoms- och utvecklingsanalys som är utformad för att underlätta arbetet med underlag för nya samarbetsstrategier. Detta instrument har börjat användas för policyperspektiv i de strategier som är under utarbetande. Vidare är en genomförandeplan för policygenomslag under utarbetande som del av Så arbetar Sida för vägledning och stöd till de operativa avdelningar som ansvarar för genomförande av bilaterala samarbetsstrategier.

Seminarier och utbildningar för Sida-personal och samarbetsorganisationer har hållits på en rad aktuella policyområden, t.ex. om fattigdomsorienterad tillväxt, marknadsutveckling och jämställdhet inom jordbruks-

sektorn. Systematiska policygenomgångar av samarbetsstrategier har gjorts vad gäller mänsklig säkerhet, hälsa och kunskap, miljö och klimat, jämställdhet, mänskliga rättigheter och demokrati – liksom systematiska genomgångar av insatsportföljer. Vidare kartlägger och utvärderar Sida för närvarande sin portfölj inom området markanvändning och markrättigheter för att ge vägledning inom områden som ges prioritet i den nya miljö- och klimatpolicyn, särskilt vad gäller hantering av konkurrerande behov av mark för utsläppshandel, förnyelsebara energikällor och hållbara produktivitetshöjningar inom jordbruket.

I den nya organisation som trädde i kraft den 1 januari 2011 har mycket av kompetensen inom de olika policyområdena flyttats in i de operativa avdelningarna, där en ny kategori handläggare – programansvariga med rådgivningsansvar – fått en central roll dels i löpande ämnesrådgivning, dels genom sina bidrag till regeringsuppdrag av policykaraktär.

Detta arbete kommer att i stor utsträckning ske i nätverksform och ledas och samordnas från Avdelningen för tematiskt stöd på huvudkontoret. En tydligare ansvarsfördelning träder ikraft i och med att operativa chefer ges entydigt ansvar för att genomförandet av samarbetsstrategier sker i enlighet med gällande policyer. Reformerade kvalitetssäkringskommittéer säkerställer att policyer får genomslag i det bilaterala utvecklingssamarbetet.

5.4 Väl fungerande system för statistikhantering

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska säkerställa att myndigheten har väl fungerande system för statistikhantering, bl.a. i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s återrapporteringskrav.

Arbetet med att ersätta Sidas ekonomi- och planeringssystem (A+) för utvecklingssamarbetet med ett nytt och mer tidsenligt system har försenats. Uppdatering pågår, men avsikten är att under 2011/2012 succesivt implementera ett nytt system.

Sidas statistikfunktion har förstärkts under 2010 med ytterligare en heltidsanställd statistiker. Vidare har under året en omfattande kvalitetssäkring av uppgifterna i databasen genomförts. Dessutom har i samband med planeringen för övertagande av UD:s medelshantering vissa förändringar gjorts i planeringssystemet för att anpassa det till UD:s krav. Arbetet med kvalitetssäkring av data för export till Öppna Biståndet har också bidragit till ökad kvalitet på statistikuppgifterna.

5.5 Regeringens tre tematiska prioriteringar Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa hur regeringens tre tematiska prioriteringar fått genomslag i verksamheten.

De av regeringen beslutade tre tematiska prioriteringar (TP) demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat, samt främjandet av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling förutsätts ta konkreta uttryck i utvecklingssamarbetet. Nedanstående redovisning visar att prioriteringarna nu är väl etablerade och präglar Sidas verksamhet på många områden. En mycket hög andel av nya insatser hade under tidsperioden 2008–2010 de tre prioriteringarna som huvud- eller delsyfte. Störst var andelen för demokrati och mänskliga rättigheter, något mindre andel för jämställdhet samt miljö och klimat. De tematiska prioriteringarna integreras genomgående i Sidas underlag till policyer och samarbetsstrategier. Nya instrument för integration och påverkan har utarbetats. Särskilt framgångsrikt var arbetet för att få jämställdhet att genomsyra Världsbankens stöd till de fattigaste länderna, liksom inom internationellt handelssamarbete.

Sidas Policy- och strategiarbete

Två av de underlag för nya policyer Sida lämnat till regeringen omfattar de tematiska prioriteringarna jämställdhet och kvinnors roll i utveckling (2010-01-29) samt miljö/klimat och utveckling (2010-03-09). Båda dessa policyer beslutades av regeringen under 2010. Dessutom har alla tematiska prioriteringar integrerats i det underlag för ny policy för Migration och utveckling som lämnats till regeringen. Stor vikt har där lagts vid migranternas utsatthet, de markanta förändringar i könsroller som kan iakttas i jämförelse med bofasta, samt betydelsen av migration som strategi för klimatanpassning. Vidare har i de tematiska prioriteringarna integrerats i de tio underlag eller förslag till samarbetsstrategier¹ som Sida lämnat till regeringen under 2010.

I samtliga tio underlag till strategier är demokrati och mänskliga rättigheter en del av det övergripande målet för utvecklingssamarbetet och ingår som samarbetsområde. Miljö- och klimatfrågor finns med som övergripande mål i nio av tio strategier, och är ett

samarbetsområde för nästan alla länder. Jämställdhet är uttryckt som del av målet i samtliga strategiförslag, är oftast en del av huvudsektorn demokrati och mänskliga rättigheter, och finns dessutom ofta integrerat i minst ett annat område.

Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet samt miljö och klimat omnämns ofta som föreslagna dialogfrågor i underlagen.

Genomslag i strategigenomförande

De tematiska prioriteringarnas genomslag redovisas dels som utbetalningar då de utgör en sektor (gäller inte jämställdhet), dels genom hur de genomsyrar andra sektorer vilket åskådliggörs genom s.k. policymarkörer². Som framgår av det följande är de tematiska prioriteringarna väl etablerade i Sidas verksamhet och har stort genomslag, med viss variation i utbetalningar mellan de tre senaste åren. En mycket hög andel av nya insatser under 2008–2010 hade de tre prioriteringarna som huvud- eller delsyfte: demokrati och mänskliga rättigheter med över 3/4, jämställdhet över 2/3 och miljö och klimat i cirka hälften av fallen.

Som framgår av tabell 28 fortsätter utbetalningarna inom sektorn demokrati och mänskliga rättigheter att vara på en hög nivå, nästan 4,2 miljarder kronor. Det bör särskilt noteras att en ökande andel går till konflikt- och postkonfliktländer som 2010 erhöll större stöd än till länder som Sida har ett långsiktigt samarbete med. Utbetalningarna till globala och regionala insatser minskar något i absoluta tal, men kvarstår på ungefär samma andelar.

Miljö och klimat är både en tvärfråga³ och en sektor⁴ som stöds med relativt begränsade volymer. Dess genomslag är därför beroende av hur den integreras i särskilt miljö- och klimatpåverkande sektorer som energi, skog och jordbruk. Figur 4 visar att miljö och klimat utgör huvud- och delsyfte i 45–52 procent av nya insatser under 2008–2010, d.v.s. en hög andel. De stora volymerna i sektorstödet går för närvarande till långsiktigt samarbete, reformsamarbete i Europa

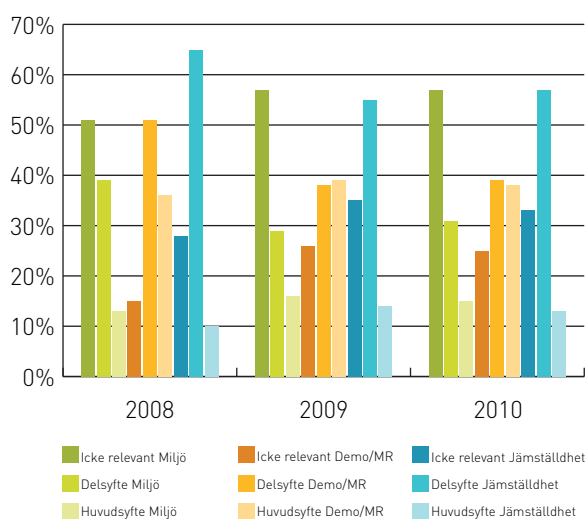
¹ Sida lämnade in: 1) Förslag till samarbetsstrategi för regionalt utvecklingssamarbete med delar av Asien med fokus på Sydostasien; 2) förslag till Utfasningsstrategi för Makedonien; samt bedömningsunderlag för nya samarbetsstrategier för 3) Vitryssland, 4) Moldavien, 5) Bosnien-Hercegovina, 6) Burkina Faso, 7) Mali, 8) Kambodja, 9) Etiopien och 10) MENA-regionen. Dessa underlag/förslag till samarbetsstrategier genomgår i flera fall en fortsatt förankringsprocess inom regeringskansliet, vilket innebär att de beslutade samarbetsstrategiernas fokus och skrivningar kan skilja sig från Sidas förslag.

² Policymarkörer används inom Sidas verksamhet för att klassificera en insats relevans för en rad tvärfrågor (miljö och klimat, demokrati och mänskliga rättigheter och jämställdhet). Insatsen klassificeras utifrån om frågan är ett huvudsyfte, tas hänsyn till eller om den anses vara irrelevant för insatsen. Denna bedömning görs individuellt av ansvariga handläggare och det kan därför skilja mellan olika användare av systemet. Data baserat på dessa uppgifter måste således behandlas med viss försiktighet. Sida arbetar för närvarande på att uppdatera och förbättra klassificerings- och uppföljningssystemet.

³ Miljö och klimat som tvärfråga rapporteras genom en miljöpolicymarkör (jfr jämställdhetsmarkören nedan), men redovisas inte här.

⁴ Enligt Sidas sektorindelning omfattar sektorn miljö enbart stöd till miljöprojekt, men inkluderar inte t.ex. vatten och energi. Klimatinsatser kan ingå i sektorn miljö, om de inte handlar om klimatarbete inom en annan sektor.

Figur 4. De tre tematiska prioriteringarna



samt regionala och globala insatser, medan inget stöd inom miljö och klimat har gått till länder i en konflikt- eller postkonfliktsituation 2009 och 2010¹. En relativt stor andel av stödet till långsiktigt samarbete utgörs av den s.k. klimatsatsningen, som rapporteras i särskild ordning² enligt regeringsbeslut 2008 och 2009³ och som omfattar dels direkt stöd inom miljösektorn, dels integrerat i skogsbruk, vattenresurser, jordbruk, forskning, naturkatastrofer, handel och

media⁴. Satsningen är värdefull genom att den på ett konkret sätt introducerat klimatproblematiken som dialogfråga.

Jämställdhet är ingen egen sektor i Sidas klassificering. För att ge en bild av jämställdhetsarbetets genomslag redovisas kostnaderna för de insatser som har jämställdhet som huvudsyfte, enligt Sidas policymarkör. Utbetalningarna har ökat kraftigt under de senaste tre åren. Särskilt stor är konfliktländernas andel av utbetalningarna som 2010 utgjorde den klart största landkategorin, följt av länderna inom det långsiktiga utvecklingssamarbetet.

Sidas samtliga landteam⁵ redovisade arbetet med de tematiska prioriteringarna inom ramen för årets strategirapportering. En analys av dessa strategirapporter visar att kravet på redovisning har fått ökat genomslag under 2010 jämfört med föregående år.

Förbättringarna är tydliga för förväntade konkreta och mätbara resultat, men resultat rapporteras även oftare än förut i termer av förändringar i samhället relaterade till stödet ("impact"). Sida bedömer dock fortsatt att behovet av att utveckla indikatorer och uppföljningsbara resultatmatriser är stort. Endast en fjärdedel (24 procent) av strategirapporterna ger exempel på hur de tre tematiska prioriteringarna hanterats i strategiarbetet.⁶ Rapporteringen omfattar

1 Insatser inom andra sektorer som t.ex. vatten och skog har skett i sådana länder, men räknas alltså inte in här.

2 Årsrapport till UD – klimatsatsningen 2009, 2010-02-22. Ärendenummer 2008-002362.

3 Regeringsbeslut 2008-12-18 och 2009-12-17.

4 Av rapporten framgår att klimatsatsningen berett Sida liknande svårigheter som de som redovisas för demokratisatsningen i avsnitt 6.3.

5 Sammanlagt 55 strategirapporter avseende länder och regioner har inkommit för 2010. Av dessa avser: 12 långsiktigt programsamarbete; sju regionala strategier; 13 konflikt- och postkonfliktländer; fyra utfasningsländer; tre D/MR i alternativa former; nio reformsamarbete i Europa; sju selektivt samarbete.

6 Sida, "Sammanfattning av Resultatstyrningskommitténs kvalitetssäkring av strategirapporteringen 2010, PM till Strategiska ledningsgruppen (SLG)".

Tabell 28. Kostnader för sektorn Demokrati och Mänskliga Rättigheter per landkategori, kostnad tkr

Landkategori	2008		2009		2010	
	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel
Långsiktigt utvecklingssamarbete	702 070	20%	1 029 732	23%	927 265	22%
Konflikt- och postkonfliktländer	647 259	19%	933 621	21%	1 017 502	24%
Reformsamarbete i Europa	365 170	10%	536 544	12%	483 371	12%
Demokrati- och MR-främjande insatser	85 513	2%	130 202	3%	166 959	4%
Selektivt utvecklingssamarbete	206 224	6%	159 235	4%	138 663	3%
Utfasningsländer	366 807	11%	322 096	7%	234 168	6%
Regionalt	504 769	15%	515 019	12%	490 733	12%
Globalt	504 134	14%	750 995	17%	648 519	16%
Övriga länder	96 221	3%	84 330	2%	64 542	2%
Totalt	3 478 167	100%	4 461 775	100%	4 171 722	100%

Tabell 29. Kostnader för sektorn Miljö och klimat per landkategori, kostnad tkr

Landkategori	2008		2009		2010	
	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel
Långsiktigt utvecklingsarbete	20 278	3%	115 440	15%	124 879	19%
Konflikt- och postkonfliktländer	1 027	0%	0	0%	0	0%
Reformsamarbete i Europa	70 896	11%	111 193	14%	95 559	15%
Demokrati- och MR-främjande insatser	3 500	1%	-300	0%	2 112	0%
Selektivt utvecklingssamarbete	86 588	14%	49 387	6%	25 902	4%
Utfasningsländer	22 395	4%	36 341	5%	29 159	5%
Regionalt	171 187	28%	292 066	37%	147 880	23%
Globalt	245 122	39%	181 562	23%	217 234	34%
Övriga länder	170	0%	-5 100	-1%	-91	0%
Totalt	621 162	100%	780 589	100%	642 633	100%

som tidigare framförallt konkreta insatser men i ökande grad genomsyrar de tematiska prioriteringarna också verksamheten inom olika sektorer.

Tydligare dialogstrategier med uppföljning måste tas fram¹. De flesta landteamen rapporterar att dialog förts om demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och även att dialog skett i högre utsträckning om miljö- och klimatfrågor, men få redovisar vad dialogen resulterat i.

Samverkan och dialog

Sida har under 2010 mycket aktivt verkat för att de tematiska prioriteringarna ska få brett genomslag genom dialog och samverkan med andra aktörer.

Särskilt viktigt är arbetet för att utveckla för alla givare gemensamma normer inom OECD-DAC liksom inom de multilaterala organisationerna där påverkan på policy- och strateginivå kan få mycket stort genomslag i många länder.²

¹ För alla länder i kategori 2 och 4 tas nu t.ex. fram specifika dialogstrategier för de prioriterade områdena inom jämställdhet, framförallt könsrelaterat våld. För länderna i kategori 1 (långsiktiga samarbetsländer) anges i flera strategier och planer från 2010 framåt explicit att de ska integrera miljö- och klimatfrågor.

² Sida, "The Accra Agenda for Action From a Democracy, Human Rights and Gender Equality Perspective: A Broadened and More Inclusive Aid Effectiveness Agenda"; March 2010; EU/GAERC "Council Conclusions on an Operational Framework on Aid Effectiveness"; November 2009; UD (EU-representationen), "Möte i rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC) den 16 och 17 november 2009 – Biståndsministrarnas möte"; PM 2009-11-18.

Tabell 30. Kostnader för Jämställdhet per kategori, kostnad tkr
(insatser med huvudsyftet Jämställdhet enligt Sidas policymarkör)

Landkategori	2008		2009		2010	
	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel	Kostnad	Andel
Långsiktigt utvecklingsarbete	289 013	28%	261 196	19%	367 450	22%
Konflikt- och postkonfliktländer	118 866	12%	292 787	22%	551 313	33%
Reformsamarbete i Europa	59 432	6%	105 187	8%	82 943	5%
Demokrati- och MR-främjande insatser	11 286	1%	6 469	0%	21 237	1%
Selektivt utvecklingssamarbete	42 008	4%	25 360	2%	53 433	3%
Utfasningsländer	56 211	5%	51 039	4%	28 672	2%
Regionalt	133 607	13%	191 378	14%	185 007	11%
Globalt	296 111	29%	412 851	30%	360 040	22%
Övriga länder	17 876	2%	8 469	1%	7 915	0%
Totalt	1 024 410	100%	1 354 735	100%	1 658 009	100%

Till hjälp för arbete med demokrati och mänskliga rättigheter har under 2010 särskilda s.k. dialog-papper tagits fram för områdena yttrandefrihet, barns och ungdomars rättigheter, funktionshindrades rättigheter och HBT-personers rättigheter.¹ I mars 2010 stod Sida värd för ett givarmöte om att arbeta med HBT-personers rättigheter inom ramen för internationellt utvecklingssamarbete.²

Inom FN är UNDP, OHCHR (Högkommissarien för mänskliga rättigheter) och UNICEF viktiga samarbetspartners. De svenska profilfrågorna avseende OHCHR fortsätter att vara stödet till OHCHR:s kärnverksamhet, bättre balans i fältverksamheten samt OHCHR:s roll och ansvar för integrering av mänskliga rättigheter hos övriga delar av FN³. I dialogen med UNICEF fortsatte givarsamordningen med Kanada och Storbritannien. Utöver arbetet med att stärka organisationens kapacitet, dess rättighetsperspektiv och fältverksamhet, genom bl.a. återkoppling från Sidas fältkontor, gav Sida direkt finansiellt stöd och förde dialog om skydd av barns och ungdomars deltagande⁴.

Inom jämställdhet har Sida under 2010 drivit dialog med bilaterala partners samt Världsbanken för att påverka förhandlingen om givarländerns förnyade bidrag till IDA 16 (s.k. ”påfyllnad”), i syfte att inkludera jämställdhet som ett särskilt tema. Målet har uppnåtts, vilket är ett direkt resultat av den svenska dialogen. Påfyllnaden om totalt 49,3 miljarder USD blev den största i IDA:s historia och innebar en ökning med närmare 20 procent jämfört med IDA 15.⁵

Resultatet av dialog med UNCTAD/WTO:s internationella handelscentrum (ITC) har lett till att jämställdhet blivit en obligatorisk del i ITC:s kvalitets-säkringsarbete. Detta manifesteras med bildandet av en s.k. kvalitetssäkrande programkommitté vars uppgift är att bevaka hur olika projekt överensstämmer med organisationens strategiska prioriteringar och uppsatta mål, däribland millennieutvecklingsmål tre

som syftar till att öka jämställdheten⁶. Vidare har rapporteringen om jämställdhet ökat markant i ITC:s årsrapporter sedan dialogen initierades 2005.⁷

Global dialog kring miljö och klimat inriktades särskilt på de fyra delområdena klimatanpassning, vatten, energi, och miljö och säkerhet. DAC:s Enviroment har fortsatt att utgöra en viktig arena särskilt i frågor som rör biståndseffektivitet och klimatfinansiering samt statistik och rapportering av finansiella flöden. Sida stod som värd för en workshop med FN:s miljöprogram UNEP⁸ som del i beredningen av ett programbaserat stöd där representanter från England, Danmark, Holland och Schweiz samt Miljödepartementet och UD deltog.

Inom vattenresurser och vatten och sanitet förde Sida dialog med den Globala sanitetsfonden, Global Water Partnership, och Världsbankens program för Vatten och sanitet om biståndseffektivitet, resultatbaserad styrning, klimatintegration, miljömässig hållbarhet och anti-korruption. Sida arrangerade 2010 års Nordiska givarmöte för vatten, vilket resulterade i förbättrad samordning kring gemensamma bilaterala, regionala och globala initiativ och insatser.

Trots att stöd till hållbar stadsutveckling inte har definierats som en del av den tematiska prioriteringen för miljö och klimat är det värt att nämna några exempel på insatser från den urbana sektorn som har mycket hög relevans för miljö- och klimatarbetet. Sida har under 2010 bland annat stött uppstarten av det integrerade forskningsinitiativet Urban Futures. Därutöver har Sida stött Sveriges kommuner och lands-ting i att etablera en samarbetsplattform för Sustainable/SymbioCity för att använda svenska erfarenheter av hållbart stadsbyggande i utvecklingssamarbetet.

Institutionella reformer och klimatfrågan i städer har varit i fokus för Sidas dialog med UNHABITAT. Den årliga konsultationen 2010 fick större tyngd än tidigare då även andra givare deltog. UNHABITAT:s ”Climate Change and Cities Initiative” (CCCI) exemplifierar ett fruktbart samarbete mellan tre stora globala aktörer – UNEP, UNHABITAT och Världsbanken – som resulterar i forskning om hur städer påverkar klimatet och deras möjlighet till anpassning.

Sida deltog som expert vid två officiella förhandlingsmöten relaterade till klimatkonventionen inklu-

1 Sida, ”Freedom of Expression Dialogue”; ”The Rights of Children and Young People; Conducting a Dialogue”; ”Young People’s Participation; Conducting a Dialogue” and ”Child Protection; Conducting a Dialogue”; ”Disability as a Human Rights Issue; Conducting a Dialogue”; and ”Human Rights of Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender persons; Conducting a Dialogue”; 2010.

2 Sida/HIVOS, ”Meeting on LGBT Rights, March 15–16 2010 – Report”; March 2010.

3 Sida Bedömnings-PM, ”Swedish support to the United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) and UNDP for the Biennium 2010–2011”; 22 mars 2010.

4 UD, ”Rapport från UNICEF:s styrelsemöte 7–9 september 2010”; 21 sept. 2010.

5 Utrikesdepartementet (Pressmeddelande), ”Sverige satsar 7,4 miljarder på de fattigaste länderna”; 16 december 2010.

6 ITC/Joint Advisory Group on the International Trade Centre (Forty-fourth session, Geneva), ”Report of the 44th Session of the ITC Joint Advisory Group Meeting”, para 30, p 9; 16–17 December 2010.

7 ITC/Joint Advisory Group on the International Trade Centre (Forty-fourth session, Geneva), ”Report of the 44th Session of the ITC Joint Advisory Group Meeting”, para 15, 18, 19, 32, 42, 48, and 52, pp. 3, 5–8; 16–17 December 2010.

8 Sida/UNEP, ”UNEP-Sweden Partnership Workshop Discussion Notes Sida Meeting”; 8 June 2010.

sive partsmötet i Cancun i december. I samband med genomförandet av Montrealprotokollet har Sida tilldelats ett pris av det amerikanska naturvårdsverket som ett erkännande av Sidas långsiktiga och nyskapande stöd för att minska konsumtionen av ozonnedbrytande ämnen (ODS) i utvecklingsländerna.

Som ett led i Sidas strävan att stärka näringslivets medverkan i utvecklingssamarbetet deltog representanter för Sida i Svensk Projekt Export (SPE)¹ och Miljöteknik-exportfinansierings-gruppen².

Sidas interna arbete

För att öka de tematiska prioriteringarnas genomslag och stärka resultatfokus har Sida vidtagit flera åtgärder under året. Personal som arbetar med de tre tematiska prioriteringarna har deltagit i Sidas Policy- och Strategikommitté där kvalitetssäkring av underlag för policyer och strategier sker. Sida har under 2010 fortsatt arbetet med att ta fram indikatorer för att mäta resultat inom demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet, klimat och miljö³. Detta utvecklingsarbete sker i nära samarbete med andra givare.

Utvärderingar har gjorts av Sidas arbete med jämställdhet⁴, med HBT-personers rättigheter⁵, samt en kartläggning av stödet till funktionshindrades rättigheter⁶. En manual har för första gången tagits fram för rättsstöd.⁷ På miljö- och klimatområdet har bland annat en miljö- och klimatutbildning genomförts vid ambassaden i Moçambique, och en utvärdering av erfarenheter från miljösamarbetet i Laos har slutförts. Med syfte att stärka efterlevnaden av policydokument för TP har portföljanalyser⁸ genomförts. Det finns externa expertstöd för alla de tre tematiska prioriteringarna, s.k. help-desks⁹, vilka bidrar med fördjupade analyser och metodstöd. Särskilda metod-

arbeten fortsätter för områdena yttrandefrihet, kommunikation för utveckling, rättssektorn, samt rättighetsperspektivet i programstöd.

5.6 Sveriges politik för global utveckling

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa hur myndigheten inom ramen för den egna verksamheten och i samarbete med andra aktörer bidrar till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU). Redovisningen ska särskilt fokusera på arbetsformer och metoder och ska ämnesmässigt relateras till de globala utmaningarna i rskr. 2007/08:89 samt rskr. 2009/10:129.

PGU anger det övergripande målet för den samlade svenska utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet, att nå en rättvis och hållbar global utveckling. Sex globala utmaningar har av regeringen identifierats som centrala för att nå detta mål. Dessa är 1) förtryck, 2) ekonomiskt utanförskap, 3) klimatförändringar och miljöpåverkan, 4) migrationsströmmar, 5) smittsamma sjukdomar och andra hälsohot, samt 6) konflikter och sviktande situationer. PGU kan ses som ett ramverk för Sveriges politik för global utveckling inom vilket utvecklingssamarbetet utgör en del. Det övergripande samordningsansvaret för politikområdet ligger på Regeringskansliet.

Sidas PGU-arbete

Sidas redovisning av bidraget till genomförandet av PGU avgränsas i det följande till områden där Sida som expertmyndighet genomför insatser och egna aktiviteter för att öka samstämmighet och medvetenhet om PGU och påverkar andra politikområden och aktörer om specifika utvecklingsaspekter, samt till sammanhang där Sida bistår regeringskansliet i utformandet av svenska positioner inom andra politikområden än biståndet.¹⁰ I det följande redovisas några exempel och viktiga metodologiska erfarenheter av Sidas PGU-arbete.

Expertis i strategiska sammanhang

En återkommande metod för PGU-arbetet är att Sida bidrar med utvecklingsexpertis. För att möta den globala utmaning som klimatförändringar och miljöpåverkan innebär, har Sida deltagit i expertgrupper inom klimatanpassning, kapacitetsutbyggnad och avskogningsfrågor under ledning av Miljödepartementet, med experter från andra berörda departe-

1 Sida, "Mötesanteckningar Svensk Projektexport"; 2010-12-07.

2 Sida, "Mötesanteckningar Miljöteknikexportfinansieringsgruppen"; 2010-02-24.

3 Dibbets, Sano & Zwamborn, "Indicators in the Field of Democracy and Human Rights; mapping of existing approaches and proposals in view of Sweden's policy"; April 2010.

4 Sida/Byron, G., Örnemark, C., Gender Equality in Swedish Development Cooperation, "Sida Evaluation 2010:1; Februari 2010.

5 Sida/Nilsson, Holmberg och Ljungros (konsulter), "Evaluation of Sida's action plan on Sexual Orientation and Gender Identity in Swedish Development Cooperation 2007-2009"; March 2010.

6 Sida/Nilsson och Granberg (konsulter), "Base-line Study of Sida-funded Interventions on Disability and Sida's Capacity to Work Effectively with Disability Issues"; 2010.

7 Sida, "A Guide to Equal Access to Justice Programmes"; December 2010.

8 Sida, "Sida's Support to Democracy and Human Rights; Portfolio analysis overview 2006-2009"; Juni 2010; "Sida's Portfolio within Environment and Climate Change 2007-2009"; Juni 2010. För jämställdhet för kvinnors ekonomiska egenmakt.

9 För demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet genomfördes 2010 även upphandlingar av breda s.k. ramavtal, som under 2011-2014 kommer att underlätta för Sidas operativa enheter att snabbt handla upp kortare konsulttjänster. Även en upphandling av en konsoliderad miljö-helpdesk för perioden juni 2011-2014 slutfördes.

10 Se PM angående rapporteringskrav dat 2010-09-14 liksom information till uppgiftslämnare "Återrapportering PGU 2010".

ment och myndigheter (inklusive Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och SMHI).¹ Sidas medverkan har bidragit till förändrade skrivningar kring rapporteringskraven på utvecklingsländerna i den svenska instruktionen inför UNFCCC-förhandlingarna i oktober 2010 i Kina.²

Ett annat exempel, för att möta den globala utmaningen migrationsströmmar, är Sidas medverkan i den parlamentariska kommittén för cirkulär migration och utveckling som i maj 2010 kom med ett delbetänkande. Kommitténs övergripande syfte är att föreslå eventuella författningsändringar och andra åtgärder som bidrar till att underlätta cirkulär migration till och från Sverige i syfte att öka de positiva utvecklingseffekterna av dessa rörelsemönster. Sida har bidragit med expertutlåtanden kring utvecklingsaspekterna samt kopplingar till Sidas arbete om migrationsfrågor inom utvecklingssamarbetet. Bland annat har olika effekter av migranternas finansiella remitteringar och återflödet av kunskap och värderingar till ursprungsländerna behandlats.³

Också för att hantera utmaningen konflikter och sviktande situationer har Sida deltagit med utvecklingsexpertis. Folke Bernadotte-Akademien (FBA) har samordnat ett antal svenska myndigheter (Rikspolisstyrelsen, Rikskriminalpolisen, Försvarshögskolan, Försvarsmakten samt Sida) för att förankra den nationella strategin för säkerhetssektorreform (SSR). Konkreta resultat av gruppens arbete är bland annat framtagandet av ett analysverktyg för SSR⁴ liksom en av FBA rekryterad SSR-samordnad placerad vid den svenska ambassaden i Monrovia som arbetar integrerat med Sidas personal i landet.^{5 6}

Sida har bidragit aktivt till Sveriges särskilda satsning för att förbättra mödrahälsovård inom en bredare agenda för sexuella och reproduktiva rättigheter (SRHR), allt i syfte att nå det femte millenniemålet (MDG5).⁷ Denna ambition har beröringspunkter med flera av de globala utmaningarna – förtryck, hälsohot och ekonomiskt utanförskap – bland annat

genom att Sida ger bidrag till organisationen *Business for Social Responsibility* i dess arbete med *Health Enables Returns* (HER) som främjar hälsoinsatser för kvinnor på arbetsplatser i utvecklingsländer.⁸ En extern svensk referensgrupp för den särskilda satsningen leds och administreras av Sida. Förutom nya initiativ kring innovativa arbetssätt och nya partnerskap, har gruppens arbete bidragit till en tydligt ökad uppmärksamhet kring frågorna, dels i svenska media men också i internationella grupperingar. Detta har bland annat resulterat i ett bidrag till FN:s generalsekreterares initiativ för en global strategi för kvinnors och barns hälsa som lanserades i september 2010.⁹

Ytterligare ett expertsammanhang där Sida är med är NU-rådet (Näringsliv och utveckling). Rådet är ett forum för ömsesidigt erfarenhetsutbyte och dialog mellan det svenska näringslivet och offentliga aktörer inom berörda politikområden för att bidra till global utveckling och att minska fattigdomen. Arbetet har bland annat resulterat i en ambition att genomföra NU-samråd på samtliga ambassader med utvecklingssamarbete, vilket testats på ett begränsat antal ambassader under hösten 2010.¹⁰

Gemensamma fora och utbildning

Ovanstående exempel illustrerar betydelsen av gemensamma fora där aktuella frågor bryts från olika perspektiv i syfte att främja PGU-arbetet. Sida medverkar också i olika utbildningssammanhang för att skapa förståelse för utvecklingssamarbetets olika dimensioner. Ett sådant är Sida Partnership Forum som är Sidas egen kursgård i Härnösand.¹¹ Sida har också deltagit i utbildningsinsatser arrangerade av SwedInt och Försvarshögskolan för att bidra med utvecklingsperspektiv i utbildning av militärer inför stationering i Afghanistan, samt i mer allmänna utbildningar av svensk och internationell militär samt personal från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).¹²

1 Intervju Elisabet Folkunger, MILJÖSAM, 2010-11-25 (intervjusammanställning).

2 Regeringskansliets instruktion inför UNFCCC förhandlingar 2010-10-01, samt intervju Elisabet Folkunger, MILJÖSAM, 2010-11-25 (intervjusammanställning).

3 E-post Esse Nilsson, MILJÖSAM, dat 2010-11-22, samt Faktablad, Justitiedepartementet om "Kommittén för cirkulär migration och utveckling", Ju.10.08. November 2010.

4 Utdrag web-sida Folke Bernadotte Akademien om analysinstrumentet samt instrumentet "Security sector reform assessment framework".

5 Intervju Pernilla Trägårdh, HS, 2010-11-19 (intervjusammanställning).

6 Protokoll från möten Nationella Kontaktgruppen för SSR, särskilt möte 2010-08-26.

7 PM 2009-03-19 "A Swedish special effort to improve maternal health within a broad Sexual and Reproductive Health and Rights (SRHR) agenda in order to accelerate results towards the Millennium Development Goal 5, MDG5."

8 Business for Social Responsibility, BSR-Report, 2009, sid 24.

9 Intervju Annika Knutsson, HOK, 2010-12-07 (intervjusammanställning).

10 Intervju Johan Åkerman, AKTSAM, 2010-11-24 (intervjusammanställning), information från Regeringskansliet: "NU-Rådet", samt protokoll Regeringskansliet 2010-02-03; UF/2010/3358/UP "Förordnande av ledamöter i Rådet för Näringsliv och Utveckling".

11 PM "Sida Partnership Forum och PGU", Ewa Wärmegård, dat 2010-11-24.

12 Intervju Pernilla Trägårdh, HS, 2010-11-19 (intervjusammanställning), samt mejlkorrespondens mellan Pernilla Trägårdh.

Vikten av långsiktighet

En tydlig erfarenhet i Sidas PGU-arbete är värdet av målmedvetenhet och långsiktighet för att öka förståelsen för utvecklingssamarbetets förutsättningar. Det Marina Rådet, som samordnas av Sjöfartsverket och där utöver Sida också Fiskeriverket, Naturvårdsverket, WWF-Sverige samt Fiskesekretariatet medverkar är ett tydligt exempel på detta. Rådet bildades av Sida inom det så kallade Marina Initiativet 2002, men har utvecklats till att bli ett självständigt horisontellt samordningsorgan som bland annat kontinuerligt möter UD för att diskutera PGU-utvecklingen. Rådet har bidragit till att påverka EU-arbetet inom FN under Sveriges förlängda marina ordförandeskap, liksom FN:s *International Maritime Organisation (IMO)* i dess bidrag till generalsekreterarens rapportering om haven och havsrätten till generalförsamlingen i maj 2010. Rådet betonar utvecklingsländernas perspektiv på marina frågor, t.ex. betingelserna för människor som lever av havet och behovet av maritim utbildning för människor från utvecklingsländer. Det Marina Initiativet har rötter i det samarbete som Sida haft med Fiskeriverket i olika direkta utvecklingsprojekt sedan flera decennier.¹

Utvecklingssamarbetets koppling till de globala utmaningarna

Även om det är nödvändigt att avgränsa Sidas PGU-arbete till myndighetens påverkan på andra aktörer och svenska positioner på politikområden bortom utvecklingssamarbetet, är inte gränsdragningen mellan vad som är och inte är PGU-arbete glasklar. Insatser som i huvudsak handlar om att stärka utvecklingsländerna ingår i det reguljära utvecklingssamarbetet och redovisas på annat sätt, men dessa kan emellertid vara av betydelse för den internationella utvecklingen och de globala utmaningarna på ett mer övergripande plan.

Två insatser som Sida stödjer i syfte att hantera utmaningen ekonomiskt utanförskap genom att stärka förutsättningarna för handel illustrerar detta. Sidas stödjer *Trade Policy Training Centre in Africa*, TRAPCA, i Tanzania som sedan 2006 ger kortare kurser samt ett magisterprogram i internationell handelspolitik och lagstiftning, med Lunds Universitet som akademisk partner.² En halvtidsöversyn indikerar bland annat att

institutets utbildning är relevant i förhållande till förändringar i det internationella och multi-regionala handelsramverket och diskussionerna i den pågående s.k. Doha-rundan.³ Sida stödjer också ett mentorprogram som drivs av Kommerskollegium där myndighetens experter fungerar som mentorer för tjänstemän från ett antal afrikanska länder i anslutning till möten inom kommittén för tekniska handelshinder vid WTO i Geneve.⁴

Också när Sida anlitar svenska myndigheter som genomförare av svenskt bistånd, bidrar detta till ett generellt utvecklingskunnande som främjar PGU. Sida har kontakt med över 100 svenska myndigheter, inklusive universitet och högskolor.⁵

Katalytiskt stöd viktigt

Sidas expertmedverkan i olika samverkansorgan kräver personella resurser, men på många områden gynnas ett utvecklingsmedvetet PGU-arbete av katalytiska bidrag och medvetna satsningar. Sida har bidragit med expertis i Sveriges arbete med konventionen för biologisk mångfald (CBD) och detta har i slutändan stärkt kopplingarna till fattigdomsfokus (t.ex. med ökat fokus på ekosystemtjänster snarare än enbart bevarande) och biståndseffektivitet i konventionsarbetet och bildandet av en internationell forskningspanel kring biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Arbetet har främjats av Sidas stöd till SwedBio vid Sveriges Lantbruksuniversitet som medverkat i dialogen med miljödepartementet och hållit samman en rad initiativ inom området.⁶ SwedBio har tillsammans med *World Resources Institute (WRI)*, som också får stöd från Sida, medverkat i Sveriges bidrag till riktlinjer inom DAC för strategisk miljöanalys för ekosystemtjänster.⁷

Programmet ReAct vid Karolinska Institutet har fått stöd av Sida sedan 2006 för att sätta problemet med tilltagande antibiotikaresistens på agendan och därmed möta den globala utmaningen om smittsamma sjukdomar och andra hälsohot. ReAct har

1 Intervju Johan Sundberg, MILJÖSAM, 2010-11-19 (intervjusammanställning), samt Rapport "Marina Rådets gemensamma rapportering av Politiken för Global Utveckling (PGU) 2008-09, dat 2010-11-20.

2 Assessment MEMO, "Support to trade policy training centre in Africa, TRAPCA, phase II, 2011-2015.

3 "Mid-term Review of Support to Trade Policy Training Centre in Africa - trapca", final report, September 2009, NIRAS AB, Sweden.

4 Reserapport, Ingela Juthberg, från resa till Geneve för uppföljning av aktiviteter ordnade av Kommerskollegium inom "TBT mentor programme" i samband med WTO-möte i Geneve 2010-11-01 - 2010-11-05, samt Programpresentation, Kommerskollegium och Sida: "A mentorship program Sweden-African countries", odaterat.

5 Intervju Inger Axell, AKTSAM, 2010-12-08 (intervjusammanställning), samt PM (Camilla Salomonsson/Inger Axell) dat 1 november 2010, "Riktlinjer för bedömning av myndigheter med ramöverenskommelse och/eller omfattande samarbete med Sida, med huvudfokus på köp av tjänster inom staten".

6 Intervju Johan Sundberg, och Maria Berlekom, MILJÖSAM, 2010-11-26, samt PM "The Swedish International Biodiversity Programme (SWEDBIO) - a knowledge interface contribution to resilience 2011-2013", daterat 22 June 2010.

7 Assessment memo "WRI Program Support 2010-2012, daterat 1 July 2010.

bland annat visat hur antibiotikaresistens förvärras bland fattiga människor på grund av felföreskrivningar eller undermåliga produkter.¹ Enligt en utvärdering genomförd 2010 har ReACT bland annat framgångsrikt bidragit till att WHO uppmärksammat frågan. ReAct har också starkt bidragit till att frågan om antibiotikaresistens lyfts från att vara enbart en intern medicinsk fråga till att hanteras som en folkhälsofråga av det internationella samfundet, bland annat tack vare artiklar i medicinska tidskrifter om ReAct och av ReAct-knutna forskare.²

Sida har medverkat till ett expertmöte om medieinvesteringar i maj 2010 med *World Association of Newspapers and News Publishers* (WAN-IFRA) som arrangör. Mötet samlade 31 olika intressenter från privata sektorn, biståndsgivare, publicister, civilsamhället och läneinstitut för att diskutera hur samordningen kan öka för att utveckla kommersiellt hållbar och oberoende media, i syfte att stärka yttrandefrihet och minska förtryck. En arbetsgrupp föddes ur expertmötet som kartlägger möjliga investerare, utvecklingsfonder och givares utrymme för lån och garantier. Samtidigt belyser arbetet det stora behovet av resurser för att kunna avancera på detta område och skapa verkliga investeringar som främjar yttrandefrihet och pluralism.³

Svårigheter: konkretion och styrning

Det finns en rad exempel på att PGU-arbete i gemensamma arbetsgrupper fördjupar förståelsen för utvecklingsproblematiken och leder till förändrade svenska och internationella förhållningssätt med potential att främja global utveckling. Det kan dock ibland vara svårt att leda arbetet vidare till konkreta samarbeten och insatser. Erfarenheten finns bland annat i referensgruppen för MDG5, som har ambitioner att gå bortom sin informativa roll.⁴

5.7 Biståndseffektivitet

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa resultat vad gäller genomförandet av Parisdeklarationen och dess indikatorer för det strategistyrda samarbetet i landkategori 1–3, med en bedömning/analys av förändringar och måluppfyllelse sedan 2005. Sida ska även kortfattat redovisa myndighetens arbete med att genomföra sina prioriterade mål med avseende på Parisdeklarationen och Handlingsplanen från Accra.

Sida ska arbeta mer biståndseffektivt, främst genom att implementera Parisdeklarationen och Handlingsplanen från Accra, vilket ska bidra till bättre och mer hållbara utvecklingsresultat genom breddat ägarskap hos samarbetslandet, inom samarbetsorganisationen, intresseorganisationer och parlament; förbättrad givarsamordning; ytterligare anpassa biståndet till samarbetsländernas eller samarbetsorganisationens system samt förbättra det ömsesidiga ansvarsutkravandet. Biståndseffektivitet är inte ett mål i sig, utan ett medel för att uppnå bättre resultat för biståndets målgrupper, fattiga människor, och omfattar mycket mer än vad Parisindikatorerna faktiskt mäter.

Förändringar och analys av måluppfyllelsen för Parisindikatorerna sedan 2005, kommer att göras under 2011, utifrån resultatet av Paris Monitoring Survey 2011. Underlaget som ligger till grund för rapporteringen i denna årsredovisning ger dock en bild av hur arbetet har utvecklats. Sida har valt att redovisa tre av nio Parisindikatorer (3, 5a och 9) i årsredovisningen, utifrån Sidas biståndseffektivitetsrapportering 2010 (se kapitel 3).

Sammantaget har 32 länder rapporterat på Parisindikatorerna, vilka främst fokuserar på utvecklings-samarbetet mellan stater. För att effektivisera landteamens rapportering har Sida hämtat information enligt OECD-DAC:s format, vilket innebär att bistånd som kanaliseras via multilaterala organisationer inte ingår, då de själva rapporterar efterlevnaden av Parisdeklarationen direkt till OECD-DAC. Redovisning av Sidas arbete med de svenska prioriterade målen för biståndseffektivitet vad gäller global samverkan och stöd till multilaterala organisationer sker i kapitel 7.6 i Sidas årsredovisning 2010.

Sverige har aktivt engagerat sig i det arbete som sker inom ramen för OECD-DAC:s International Network on Conflict and Fragility (INCAF), hur biståndseffektivitetsagendan bäst kan anpassas i kategori-2 länder. Ett förslag som lyfts fram är att OECD-DAC:s papper "Principles on Good International

¹ Intervju Anders Molin, HOK, 2010-11-22 (intervjusammanställning).

² Rapport till Sida om aktiviteter januari-juni 2010 från ReAct samt "ReAct Evaluation. Final Report", Göran Carlsson, Jesper Sundwall, May 31, 2010.

³ Intervju Helena Bjuremalm, EMPOWERMENT, 2010-11-30 (intervjusammanställning) samt rapport från "Investing in media: strategies for sustainable media development, 11 May 2010", av International Media Support (IMS) för Sida och WAN-IFRA.

⁴ Intervju Anneka Knutsson, 2010-12-07 (intervjusammanställning).

Engagement in Fragile States and Situations” borde få samma status som Parisdeklarationen.

I 2010 års rapportering framkommer att arbetet med biståndseffektivitet emellanåt försvåras på grund av motstridigheter med andra svenska mål för utvecklingssamarbetet. I det *långsiktiga utvecklingssamarbetet* syns det främst genom att risken för korruption verkar emot ett ökat användande av ländernas system.

Rapporteringen visar att man av kontrollskäl ibland inrättat parallella kontrollfunktioner och strukturer. I *konflikt- och postkonfliktländer* måste snabba resultat uppvisas, och projekt används företrädesvis snarare än programansatser som initialt är mer tidskrävande. För länder i Europa konstateras att svenska myndigheter ofta är en genomförandekanal i linje med Sveriges Policy för Global Utveckling. Dessa saknar dock emellanåt kunskap och erfarenhet i arbetet med biståndseffektivitet, vilket kan leda till ett reducerat nationellt ägarskap och försvåra en institutionellt hållbar kapacitetsutveckling.

Sida har under 2010 följt upprekommendationerna från Riksrevisionens granskning av ”Sidas stöd till utveckling av kapacitet i mottagarländernas statsförvaltning” (RiR 2009:15), genom att renodla bedömnings-promemorian till ett beslutsunderlag, ett arbete som pågår i projektet ”Så arbetar Sida”. Genom detta har Sida tydliggjort minimikraven beträffande hur kapacitetsutveckling ska bedömas, dokumenteras och följas upp i ett kort vägledningsskript. Dokumentationen av Sidas bedömningar och vilka resultat som uppnåtts kommer därmed att bli tydligare i insatshanteringen. Ett vägledningsskript har även utarbetats. Sida har även förenklat hierarkin av styrdokument genom att ersätta Policyn för kapacitetsutveckling (2000) med vägledningsskriptet samt riktlinjer för samarbetsstrategier (UD). Sida har inför riksdagens utrikesutskott redogjort för ovan nämnda åtgärder, på Utrikesutskottets begäran.

5.8 Näringsliv, handel och investeringar

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa hur regeringens målsättning om ökad ekonomisk tillväxt i fattiga länder genom förbättra de förutsättningar för ett gynnsamt klimat för näringsliv, handel och investeringar har fått genomslag i myndighetens verksamhet, inklusive myndighetens verkställande av Sidas plan för handelsrelaterat samarbete.

Utarbetandet av policyer och strategier

Sida har under 2010 lämnat underlag avseende policyer dels för migrationsfrågor, dels för miljö- och klimatfrågor till regeringen. I båda dessa policyunderlag har tillväxtaspekter integrerats, exempelvis avseende betydelsen av remitteringar för den ekonomiska utvecklingen i fattiga länder och kvinnor som ekonomiska aktörer i tillväxtprocesser.

Sida har under 2010 utarbetat underlag avseende 11 nya samarbetsstrategier. I nio av dessa förslag har ekonomisk tillväxt beaktats antingen genom att näringsliv (inklusive skogs- och jordbruk), handel eller investeringar i samhällsbyggnad inkluderats i strategin (sex strategier) eller genom att tillväxtaspekter ska beaktas inom ramen för andra sektorer (tre strategier)¹. Detta innebär att regeringens prioriteringar avseende ekonomisk tillväxt har fått tydligt genomslag i Sidas underlag till regeringens samarbetsstrategier under 2010. Jordbruk/naturresurser ingår som fokusområde i sex av strategiunderlagen, medan handel ingår som fokusområde i två och har integrerats i ytterligare en strategi.

En genomgång under 2010 av 43 strategier visar att 23 innehåller en tillväxtrelaterad sektor och att 34 antingen innehåller en tillväxtrelaterad sektor eller att tillväxtaspekter beaktas inom ramen för andra sektorer. Handelsfrågorna har beaktats på motsvarande sätt i drygt 60 procent av strategierna.

Genomförandet av strategier

Utvecklingen av näringsliv, handel och investeringar hänger i hög grad ihop med kvaliteten i det institutionella ramverket i samarbetsländerna. Sidas insatser inom dessa områden samspelar med vad Sida gör inom andra tematiska områden, t.ex. demokrati och mänskliga rättigheter, förvaltning, forskning och utbildning. Nedanstående analys av genomslaget av regeringens prioriteringar är dock – i linje med regleringsbrevet – avgränsad till stöd till marknadsutveck-

¹ Redovisningen bygger på Jens Anderssons analys av 11 förslag till samarbetsstrategier 2010-11-29.

Tabell 31. Antal beslutade insatser samt avtalat belopp, tkr

Prestationstyp	Antal insatser			Totalt avtalat belopp		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Beslutade insatser Hållbar samhällsbyggnad	103	86	67	1 717 308	840 395	1 416 827
Beslutade insatser Jord- och skogsbruk	59	46	34	446 667	742 131	744 421
Beslutade insatser Marknadsutveckling	62	66	79	630 788	951 005	912 530
Totalt¹	221	192	176	2 794 763	2 533 531	3 073 778

1 Ett beslut kan förekomma på flera prestationstyper. I totalsumman är inga insatser dubbelräknade.

ling, handel, finansiella system, jordbruk, skog samt investeringar i hållbar samhällsbyggnad inklusive transport, energi, vattenförsörjning och telekommunikation (benämns fortsättningsvis ”tillväxtinriktade sektorer”).

Tabell 31 visar att antalet beslut inom tillväxtinriktade sektorer minskat påtagligt, samtidigt som den genomsnittliga storleken på varje beslut ökat. Det framgår även att avtalsbeloppen för tillväxtinriktade sektorer enligt beslut som fattats under åren 2008–2010 visar på betydande variationer för de tre aktuella huvudsektorerna. Sammantaget har avtalsvolymen ökat under 2010 jämfört med tidigare år. Att antalet beslutade insatser per år minskar och att den genomsnittliga avtalsbeloppen per insats ökar ligger i linje med Sidas strävan att fokusera insatsportföljerna.

Det kan noteras att tabellen enbart inkluderar gåvor. För att få en bild av den samlade effekten av Sidas insatser måste man också ta hänsyn till de garantiutfästelser som görs av Sida och som under 2010 uppgick till totalt 1,85 miljarder kronor. Sidas totala utestående garantiutfästelser uppgår till ca 4,5 miljarder kronor¹. Som exempel kan nämnas Sidas garantisamarbete med USAID i Bosnien-Hercegovina som under 2010 resulterat i två garantier med en total maximal svensk exponering på 49 miljoner kronor. USAID är Sidas agent och hanterar administrationen av garantin. Garantin förväntas under de närmaste åren leda till att bosniska banker kommer att öka sin utlåning till småföretagarsektorn med 280 miljoner kronor.

Tabell 32 ger en bild av den regionala fördelningen av Sidas utbetalningar inom tillväxtinriktade sektorer under åren 2008–2010. De sammanlagda utbetalningarna inom dessa tre sektorer har minskat jämfört med 2009, och ligger nu på knappt 2,56 miljarder kronor, vilket utgör 17 procent av Sidas totala utbetalningar

Tabell 32. Tillväxtorienterade huvudsektorer per region, kostnad 2008–2010, tkr

Sektor och region	Kostnader		
	2008	2009	2010
Marknadsutveckling			
Afrika söder om Sahara	160 077	178 632	217 010
Asien exkl. Centralasien	58 665	61 574	90 898
Europa	70 442	101 508	72 422
varav Europa ODA-länder	66 658	101 508	72 972
Europa icke ODA-länder	3 785	0	-550
Latinamerika	48 470	26 535	21 194
Globalt	221 024	467 317	229 595
Subtotal	558 679	835 567	631 119
Hållbar samhällsbyggnad			
Afrika söder om Sahara	816 066	680 226	442 369
Asien exkl. Centralasien	335 394	441 114	268 676
Europa	129 055	104 797	223 701
varav Europa ODA-länder	125 999	90 707	220 792
Europa icke ODA-länder	3 056	14 091	2 909
Latinamerika	85 289	36 646	37 176
Globalt	234 273	301 375	294 236
Subtotal	1 600 077	1 564 159	1 266 157
Jord- och skogsbruk			
Afrika söder om Sahara	409 026	326 329	286 641
Asien exkl. Centralasien	106 701	112 481	104 206
Europa	159 182	174 662	98 213
varav Europa ODA-länder	157 868	174 696	96 711
Europa icke ODA-länder	1 314	-34	1 503
Latinamerika	95 127	91 756	55 949
Globalt	105 019	120 656	116 778
Subtotal	875 056	825 883	661 788
Totalt	3 033 812	3 225 609	2 559 065

1 Redovisas i detalj under stycket om lån och garantier.

Tabell 33. Handelsrelaterat stöd
Kostnader 2008–2010, tkr

Område	Kostnader		
	2008	2009	2010
Handelspolicy och handelsreglering	168 504	338 253	256 485
Handelsutveckling	160 272	189 642	205 331
Totalt	328 776	527 895	461 816

under 2010. Tabellen visar att utbetalningarna till Afrika söder om Sahara minskar för andra året i rad, men att regionen fortfarande är den största.

Inom ramen för EU-samarbetet har Sverige gjort åtaganden om att öka det handelspolitiska biståndet. Efter en kraftig ökning av utbetalningarna inom både handelspolitik och regleringar samt handelsutveckling 2009 har utbetalningsvolymen för 2010 sjunkit något. Jämförelser med tidigare år kompliceras av olika förändringar av klassificeringskoder och beräkningsgrunder som gjorts före 2009.¹

Internationell och nationell samverkan med och stöd till relevanta aktörer

Tillsammans med DFID (UK) har Sida fortsatt att arbeta för att förstärka fattigdomsperspektivet i EU:s handelsbistånd. Flera studier² slutfördes under 2010 som beskriver och analyserar sambandet mellan handel, tillväxt och fattigdom inom ramen för Aid for Trade.

Världsbanken har tagit beslut om att utforma sin första strategi för handelsfrågor.³ Sverige har genom Sida varit en aktiv dialogpart i utarbetandet av denna. Framför allt arbetar Sverige för att säkerställa att strategin blir operativ med en tydlig målbild och att den integreras och implementeras av hela världsbanksgruppen. Vidare trycker Sverige på för att den ska ha ett tydligt fattigdomsfokus med särskilt beaktande av jämställdhetsperspektivet och kvinnor som ekonomiska aktörer.

Forskning om klimatförändringar visar att det är de fattigare länderna som drabbas hårdast. För att stödja utvecklingsländernas deltagande i processen kring

framtagandet av en ISO-standard för utsläpp av koldioxid s.k. ”Carbon Footprints” har Sida finansierat två regionala pilotprojekt som genomförs av SIS (Svenska standardiseringsinstitutet).

Sverige har också deltagit i utformningen av Världsbankens nya energistrategi (ännu inte slutförd) genom att ordna ett seminarium med representanter för ett antal svenska aktörer samt genom att ge skriftliga synpunkter på ett policyutkast. De svenska ståndpunkter som har förts fram gäller utfasningen av subventioner av fossila bränslen, invändningar mot investeringar i fossil energi och ökad fokus på förnyelsebar energi och energieffektivitet.

Sida har under 2010 deltagit i en ILO-givargrupp för att diskutera strategiskt viktiga frågor såsom utvecklad resultatstyrning, ILO:s roll i FN:s reformering, integrering av Decent Work Country Programmes i nationella utvecklingsplaner vilket resulterat i ökad samsyn inom flera områden. Sida har deltagit i ILO:s arbetskonferens och bidragit till Arbetsmarknadsdepartementets underlag och inlägg vid Governing Body. Sida har även deltagit som expertmyndighet i Svenska ILO Kommittén.

Sida är sedan 2009 medlem i The Global Donor Platform for Rural Development (GDPRD) som är ett nätverk för 34 bilaterala och multilateral organisationer verksamma inom jordbruksområdet. Under året har Sida bland annat varit aktiv i framtagandet av ett policydokument om *jämställdhet och jordbruk*.

Liksom under tidigare år har Sida aktivt deltagit i EU:s arbetsgrupp om markfrågor (EUWGL). Den bidrog bl.a. till att problematiken kring storskaliga markinvesteringar togs med i EU:s nya policyramverk kring livsmedelstrygghet. Sida har också genom EUWGL bidragit i den internationella diskussionen kring framtagandet av globala riktlinjer för sådana investeringar.

I samverkan med andra givare inom privatsektorsområdet inom ramen för ”Donor Committee on Enterprise Development” (DCED) har Sida bidragit till att den informella ekonomins roll i genomförandet av reformer av näringslivsklimatet särskilt lyfts fram vid en större internationell konferens.

Inför MDG-toppmötet i New York i september 2010 arbetade Sida tillsammans med nio andra bilaterala givare fram en gemensam deklaration, ”Bilateral Donors’ Statement in Support of Private Sector Partnerships for Development”, för att lyfta fram den viktiga roll som näringslivets aktörer kan spela i uppnåendet av millennieutvecklingsmålen. Den gemen-

¹ Utbetalningarna för 2008 har omräknats i enlighet med nya instruktioner för att kunna jämföras med 2009 och 2010.

² ”Integrating poverty and social analysis into Aid for Trade programmes: an overview”, ”Trade facilitation and trade-related infrastructure”, ”Trade policy and regulation”, ”Trade, growth and poverty: making Aid for Trade work for inclusive growth and poverty reduction”; ODI 2010.

³ Ännu inte slutförd.

samma deklARATIONEN kan också utgöra en grund för bättre utbyte av erfarenheter och lärdomar, goda exempel, och diskussion om biståndseffektivitetsfrågor.

Sida har deltagit aktivt i förberedelserna inför, samt medverkat i, de möten som ägt rum inom den så kallade NU-organisationen (näringsliv och utveckling). Tillsammans med UD-IH arbetar Sida för att intentionerna i Global Compact (10 principer rörande mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och anti-korruption.) ska få större genomslag i biståndsfinansierad upphandling.

Lärande samt metod- och kompetensutveckling

Sida har under 2010 medverkat aktivt i en internationell givargrupp för ökat lärande och metodutveckling avseende marknadsutveckling ("Making markets work for the poor", M4P). Arbetet har resulterat i avtal om etableringen av ett internationellt kunskapscentrum som bl.a. kan ge stöd till satsningar på marknadsutveckling i samarbetsländerna¹.

Det av Sida initierade och stödda Swedish International Agricultural Network Initiative (SIANI) har anordnat seminarier kring bland annat tillväxt inom jordbruket som gynnar de fattiga och den ökade internationella efterfrågan på jordbruksmark i bland annat Afrika.

Sidas satsning på kvinnors ekonomiska egenmakt har fortsatt under året. Sida har särskilt fokuserat på att analysera jämställdhetsintegrering inom områdena handel, jordbruk och marknadsutveckling och bidragit till kompetens- och metodutveckling inom dessa områden.

Den plan för handelsrelaterat samarbete som togs fram 2007 och gäller t.o.m. 2010 har i huvudsak genomförts som planerat. Det handelsrelaterade utvecklingssamarbetet har blivit en mer integrerad del av Sidas verksamhet, även om utbetalningarna inom globala program snarare än bilaterala insatser fortsatt utgör merparten av de totala volymerna. Att bygga upp nya ämnesportföljer i samarbetsstrategier tar tid och ännu syns inget påtagligt genomslag för handel inom bilaterala och regionala program.

5.9 Stöd, samverkan och rådgivning

Uppgift enligt regleringsbrevet

Sida ska redovisa åtgärder och resultat med avseende på genomförandet av handlingsplanen för genomförandet av riktlinjerna för ansvarsfördelningen för det svenska multilaterala utvecklingssamarbetet samt åtgärdsplan för ett förstärkt svenskt arbete med EU:s utvecklingspolitik.

Regleringsbrevet uppdrag 1.1: "I de länder där FN enats om ett gemensamt landprogram ska multibistöd till FN endast förekomma inom ramen för detta program, med undantag för humanitära insatser. Avsteg från denna princip medges i undantagsfall och efter samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet)." Detta uppdrag ligger också i linje med handlingsplanen för ett effektivt bistånd och ambitionen att öka förutsägbarhet liksom ökat fokus på att stödja multilaterala organisationer att uppfylla sina åtaganden för biståndseffektivitet.

Tabellen nedan sammanfattar multibistödet till FN på landnivå. Genomgång av insatserna visar att beslut fattats i enlighet med av FN fastställda och gemensamma landprogram i samtliga fall utom ett. Det senare gäller stödet till UNDP:s samordning av vallstöd i Tanzania. Samråd skedde med UD.

I enlighet med regleringsbrevet 2010 har Sida per december 2010 ansökt hos Europeiska kommissionen om s.k. ackreditering i syfte att kunna disponera resurser för utvecklingssamarbete ur EG-budgeten och genomföra av EU beslutade program. Sida har satt samman en projektgrupp som skall arbeta med med kommissionens revisorer för att nå detta mål.² Sida har under 2010 upprättat en handlingsplan för multilateralt utvecklingssamarbete inklusive EU/EC.³ Handlingsplanen svarar mot Sidas uppdrag så som det formulerats i UD:s handlingsplan, Regleringsbrev och myndighetsdialog mellan UD:s och Sidas ledning. Handlingsplanen skall revideras 2011. I enlighet med handlingsplanen har Sida levererat på följande områden:

Sida har företrätt Sverige i EU-kommissionens två genomförandekommittéer EDF och DCI, inklusive DCIs tematiska kommittéer vilka beslutar om insatser för migration, civila samhället, social utveckling, livsmedelstrygghet och miljö. Utöver deltagande i beslutsmöten har Sida berett underlag, i konsultation med berörda ambassader och avdelningar inom Sida och

¹ www.m4phub.org samt beslut om stöd till M4P-KMF, Sida 2010-004134.

² Mail from Sida EU (2010 12 10) including application and supporting documentation.

³ GD-beslut 2010-001998.

UD, för 71 skrivna procedurer, d.v.s. beslut om EG-biståndet som fattas på grundval av skriftliga underlag från medlemsstaterna.

Kompetensutveckling och utbildningar om multistategin och dess genomförande har gjorts löpande inom Sida, inklusive cirka fyra större fysiska nätverksmöten på Sida samt en kompetensutvecklingsdag för UD:s geografiska enheter och löpande elektronisk informationsdelning i Sidas nätverk.¹ Sida har tillsammans med UD bidragit till extern utbildning och dialog om EG-biståndet för civila samhället på inbjudan av Concord Sverige.²

Sida har under 2010 publicerat nyhetsbrevet Multinews kvartalsvis och genom det förmedlat kunskap om multilateralt utvecklingssamarbete, svenska positioner och omvärldsanalys. Multinews har distribuerats till och uppskattats av både ambassader och UD.³

Sida har gjort en ny dokumentmiljö i syfte att effektivisera och göra det lättare för ambassader och enheter att dela central information med relevans för Sidas uppdrag att genomföra Sveriges strategi för multilateralt utvecklingssamarbete.

I samråd med UD har Sida tagit fram utkast till riktlinjer för rekrytering av svenska experter till EU:s institutioner samt en målbild för rekrytering av yngre experter till det multilaterala systemet,

Sidas Generaldirektör har i särskilt beslut utsett myndighetens fokalpunkter för prioriterade multilaterala organisationer och fastlagt den ambitionsnivå som skall gälla för respektive organisation. Uppföljning och stöd har samordnats genom ”multigruppsmöten” på Sida.

Multilateral samordning inom Sida har även inkluderat ett regelbundet stöd till ambassadernas frågor om ramavtal samt avtalsförhandlingar med multilaterala organisationer. Under 2010 har särskild dialog med Världsbanken initierats av multisamordningen och Sidas jurister med sikte på att revidera avtalsmallar.⁴

1 Resultatuppföljning UTSAM Nätverket: kompetensutvecklingsinsatser 2010 [UTSAM, per 9 december 2010].

2 Agenda för EU-dag på Concord Sverige.

3 Nyhetsbrev samt MultiNews finns i EDOC.

4 Dokumentation från förhandling mellan INTSAM, JUR och Världsbanken.

Uppgifter utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010



6. UPPGIFTER UTANFÖR SIDAS INSTRUKTION OCH REGLERINGSBREV 2010

6.1 Kompetensförsörjning

Uppgift utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska Sida redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1§ första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Sidas arbete med kompetensförsörjning har under första halvåret 2010 fortlöpt med utgångspunkt från tidigare beslutade strategier och planer vilket har vidareutvecklats i en övergripande skrivelse kring modell och färdriktning. Resterande del av verksamhetsåret har arbetet stor utsträckning fokuserat på omställningsarbetet. Sida har under året fortsatt sitt arbete med att skapa enhetliga och myndighetsövergripande processer inom ramen för projektet ”Så arbetar Sida” där kompetensförsörjning definierats som en stödprocess nedbruten i ett antal delprocesser. Även utveckling av IT-baserat system och stöd inom personal- och kompetensförsörjningsområdet har integrerats med ovan angivna projekt.

I årsredovisningen för 2009 redovisade Sida aktiviteter för att genomföra en kompetensväxling som förutsågs bli en central del av personalarbetet. Detta arbete har istället under 2010 integrerats i det ovan nämnda omställningsarbetet och har resulterat i sammanslagningar av befattningar, förändrade kravprofiler mm. Övriga utvecklingsinsatser till följd av behov som uppkommit i anslutning till omställningsarbetet har integrerats i verksamhetsplaneringen för 2011.

Sidas har i tidigare årsredovisningar rapporterat om de svårigheter som myndigheten haft i att skapa enhetlighet kring planering och redovisning av kompetens och personalkostnader. Under 2010 har budgetuppföljning och prognostisering av personalkostnader systematiserats, vilket resulterat i en effektivisering av kompetensförsörjningen och bättre uppföljning av personalkostnaderna. Utöver detta har Sida även minskat behovet av externrekrytering. Ökad närvaro i konfliktländer har dock resulterat i ökat

behov av externrekrytering för dessa tjänster.

Totalt uppgick antalet externrekryteringar under 2010 till 21.

Slutsatser av Sidas redovisning av aktiviteter inom området kompetensförsörjning visar att myndighetens nätverk främst arbetat med en blandning av lärande i arbete, formella kurser, seminarier och workshops samt även med operativt stöd till Sidas team. Utvärderingar på aktivitetsnivå har skapat goda underlag för fortsatt utveckling av arbetet.

Tabell 34. Personalstatistik

Personalstatistik 2010	Antal anställda
Sida Sverige	556
Sida UM (Varav BBE ¹ 4)	135
NPO ² (anställda av respektive utlandsmyndighet)	108
Tjänstlediga	125
Totalt antal anställda vid Sida 2010-12-31 ³ (exklusive NPO)	712
Andelen utsända Sida anställda och NPO av totalt antal Sida-anställda i tjänst	30,4%
Andelen Sida utsända av totalt antal anställda i tjänst	19,5%

1 Bilateral Biträdande Expert (BBE).

2 National Program Officer (NPO).

3 Av den totala summan anställda vid Sida 2010-12-31 har 48 sagts upp p.g.a. arbetsbrist och 32 medarbetare har begärt frivillig avgång, då de har avstått turordningen för en kollega mot att de får del av Trygghetsavtalet i Trygghetsstiftelsens regi. Utöver dessa har 24 personer i åldrarna 60-66 år fått en pensionslösning. Totalt antal uppsagda 2010-12-31 är 104 personer.

Myndigheten har under året hanterat ca hundra rekryteringar, vilket är en halvering jämfört med tidigare år. Den markanta minskningen från tidigare år beror på Sidas ambition att i ökad utsträckning internrekrytera samtidigt som myndigheten har haft anställningsstopp under del av året. Rekryteringar har hanterats centralt men där ansvariga chefer fått en allt större roll i och med det förnyade arbetssättet med systematisk uppföljning av personalkostnader och kompetensförsörjning.

Sidas strävan att utveckla starkare resultatfokus och förbättrad uppföljning på individnivå har förbättrats under 2010 genom allt högre andel genomförda

resultat- och utvecklingssamtal. Förutsättningarna för uppföljning har dock försämrats beroende på det omställningsarbete som genomförts.

Arbetsmiljö, arbetsrelaterad hälsa och friskvård

Sidas systematiska arbetsmiljöarbete utgår ifrån varje organisatorisk enhet där närmaste chef har det övergripande ansvaret. Utöver detta hanteras även arbetsrelaterad hälsa som en del av de strukturerade medarbetarsamtalen och har integrerats i Sidas resultat- och utvecklingskontrakt som en förutsättning för att nå resultat i arbetet. Utöver detta har myndigheten ett övergripande arbete där arbetsmiljöplaner tas fram på avdelningsnivå. Resultat av tidigare års arbete med att sammanställa och arbeta med aktuella arbetsmiljöfrågor på ett systematiskt och myndighetsövergripande sätt har försämrats av tidskrävande hantering. Sida har därför utvecklat ett elektroniskt formulär som förenklar hantering, sammanställning och analys. Myndigheten har under verksamhetsåret inte genomfört de årliga arbetsmiljöplanerna mot bakgrund av omställningsarbetet och istället fokuserat på den obligatoriska risk- och konsekvensbedömningen.

6.2 Strategin för humanitärt bistånd

Uppgift utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010

Enligt strategi för Sidas humanitära bistånd 2008–2010 ska Sida varje år inom ramen för den årliga återrapporteringen rapportera uppfyllelsen av delmålen i strategin genom att tillämpa indikatorerna i resultatmatrisen. Vid avrapportering skall indikatorerna kompletteras med en kvalitativ analys, för att möjliggöra tolkning och bedömning av utfallet.

Bedömning av måluppfyllelse 2010

1. Främja principerna för gott humanitärt givarskap

Sidas humanitära strategi baseras på principerna om gott humanitärt givarskap¹. Detta betyder bland annat att det humanitära biståndet ska präglas av snabbhet, flexibilitet och förutsägbarhet. De indikatorer som syftar till att mäta dessa faktorer ger en splittrad bild av Sidas hantering av de humanitära insatserna. En trend de senaste åren har varit kapacitetsproblem som lett till en nedgång i Sidas snabbhet². Detta beror bland annat på att insatserna blivit mer komplexa och att Sidas beslutsprocess för huma-

nitära insatser involverar flera steg och många medarbetare med olika specialistkompetenser. Ett annat skäl till kapacitetsproblemen har varit svårigheterna att tillsätta vakanta tjänster på det humanitära teamet med kompetenta sökande. Vad gäller principerna om flexibilitet och förutsägbarhet har Sida tagit fram ett arbetssätt som gör det möjligt att hantera flera partnerorganisationer genom samlingsavtal och med längre avtalstider.

2. Främja ett behovsbaserat humanitärt bistånd.

Sidas mål är att allokera humanitära medel baserat på humanitära behov i enlighet med anvisningarna i strategin för det humanitära biståndet. I strategin läggs särskild vikt vid behovet av att stödja de humanitära situationer som av EU klassificerats som ”bortglömda kriser”. Sida allokerade 10 procent av anslaget till Humanitära insatser och konflikthantering under 2010 till denna form av kriser, vilket innebär att detta mål uppfyllts.

3. Stärka humanitär samordning

I linje med den humanitära strategin lägger Sida stor tonvikt vid internationell humanitär samordning och kanaliserar därför en betydande del av det humanitära anslaget via FN:s appellsystem, Röda Korsrörelsen och andra väletablerade koordineringsmekanismer. Statistik för i år visar att Sida fortsätter att öka allokeringarna till appellsystemet (inte minst de stöd som i år allokats till Haiti, Sahel och Pakistan) och utökat medlen och avtalslängden gentemot OCHA som har det övergripande ansvaret för koordinering inom det internationella humanitära systemet.

4. Främja lokal kapacitet

Liksom förra året har det visat sig att de indikatorer som utarbetats för att mäta måluppfyllelse av främjande av lokal kapacitet är svåra att följa upp. De kommer att revideras i samband med att en ny humanitär strategi utarbetas, vilken förväntas träda i kraft i början av 2011. Under interimperioden har målet använts för att analysera omfattningen av det stöd som går till lokala Röda Kors-föreningar och organisationer med lokala motparter. Sida kommer att fortsätta ge stöd till lokala strukturer och aktörer, men avser att inför nästa strategiperiod förbättra och förtydliga hur Sida mer systematiskt kan bidra till att stärka lokal kapacitet för att hantera humanitära insatser.

¹ <http://www.goodhumanitariananddonorship.org/gns/principles-good-practice-ghd/overview.aspx>.

² Se DARA Internationals utvärdering av humanitära givare: Humanitarian Response Index 2010.

5. Stödja länken mellan humanitära insatser och förebyggande av naturkatastrofer.

Sida är fortsatt en av de största humanitära givarna till de globala aktörerna inom katastrofförebyggande insatser. Ambitionen är att bidra ytterligare till katastrofriskreducerande insatser och därför har utbetalningsnivån under 2010 ökat, exempelvis genom ökade stöd till befintliga partners och etablering av nya partnerskap. Sida avser att ytterligare utöka stödet under de kommande åren i takt med att behoven av förebyggande insatser blir större.

6. Minska gapet mellan humanitärt stöd och återuppbyggnadsinsatser.

Sida har arbetat aktivt med att stärka samarbetet inom myndigheten mellan det humanitära och utvecklingssamarbetet. I samband med beredning av insatser i samband med humanitära kriser har Sida integrerat hanteringen av stödet och länkat de humanitära insatserna med de mer långsiktiga utvecklingsprocesserna. Detta har exempelvis Sida gjort vid beredningen av stödet till Irak. Detta har dock ännu inte fått genomslag genom fler utbetalningar eller högre kostnader. De största utbetalningarna har under 2010 främst gått till de omfattande naturkatastroferna i Haiti, Sahel och Pakistan där återuppbyggnad och rehabiliteringsinsatser ännu inte påbörjats i någon större omfattning.

7. Stärka det humanitära systemet.

Sida fortsätter att främja kvalificerad forskning och metodutveckling för kvalitetssäkring inom det humanitära systemet. Uppföljningen av indikatorerna för dessa mål visar att Sida har en framstående position på dessa områden även under 2010. Emellertid visar indikatorn för sekonderingar lika låga värden som för 2009, eftersom sekonderingsprogrammet inte kunnat prioriteras under 2010. Sida ser dock sekonderingar som en mycket viktig del av den humanitära verksamheten och avser stärka kapaciteten inom detta område under 2011.

8. Stärka de humanitära principerna

Även för målet att stärka de humanitära principerna och internationell humanitär rätt fortsätter Sida att stödja organisationer såsom Internationella Röda Korskommittén och HPCR, Harvarduniversitetets program för Humanitarian Policy and Conflict Research. Sidas humanitära program ATHA, Advanced Training in Humanitarian Action har under

2010 stärkt utbildningsverksamheten, breddat kursutbudet och öka antalet utländska och svenska deltagare. Kursutvärderingarna erhåller konsekvent mycket gott betyg av deltagarna.

6.3 Strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet

Uppgift utanför Sidas instruktion och regleringsbrev 2010

Sida ska i sin årliga rapport om genomförandet av strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet 2009–2011 (UF2009/27888/UP) även redovisa myndighetens bedömning av arbetsformer för strategins genomförande.

Genom beslut i april 2009 har regeringen fastställt en strategi för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet under 2009–2011. Syftet med strategin är att som komplement till andra insatser för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten bidra till att stärka förändringsaktörer som verkar för demokratisering och yttrandefrihet på såväl nationell som regional och global nivå.

Strategin omfattar tre finansieringsformer:

1. Öppet ansökningsförfarande där organisationer och andra relevanta aktörer genom utlysning i bland annat media har möjlighet att söka stöd för insatser av såväl förutsägbar som skyndsam karaktär i linje med strategins målsättningar,
2. skyndsamma insatser där medel ska finnas tillgängligt på landnivå för extraordinära insatser med avsikt att bistå enskilda individer, grupper och civilsamhällesorganisationer som verkar för demokratisering och yttrandefrihet samt
3. strategiska insatser/organisationsstöd som omfattar stöd till strategiska insatser av mer långsiktig karaktär samt till strategiskt viktiga organisationer som är relevanta för att säkerställa genomförandet av strategin.

I enlighet med strategins inriktning har Sida vid urvalet av insatser försökt täcka ett antal områden, såväl tematiskt (MR-försvarare, demokratisering, yttrandefrihet) som geografiskt. Hänsyn har tagits till strategins fokus på förändringsaktörer, insatser i repressiva miljöer, ”innovation” och ”additionalitet” i förhållande till Sidas övriga arbete inom demokrati/mänskliga rättigheter/rättsstat. De hittillsvarande resultaten av stödet redogörs för i huvudtexten i Sidas årsredovisning samt i den strategirapport som lämnas in i slutet av 2010.

Sidas bedömning av arbetsformer för strategins genomförande

Att genomföra denna typ av additionell, tematisk strategi som inte är samstämmig med de förhållnings-sätt och rutiner som normalt styr Sidas arbete, såsom lands- och ämnesstrategier, programstödsansats och givarsamordning är ytterst resurskrävande och transaktionskostnaderna har varit höga.

Under 2010 har huvuddelen av arbetet inneburit att gallra bland de tvåusen projektförslag som inkommit som ett resultat av det öppna ansökningsförfarandet samt till fördjupad beredning av de insatser som nu är beslutade och avtalade. Strategin har också krävt att Sida utarbetar särskilda handläggningsrutiner med utrymme för ett stort antal undantag. Det har i sin tur lett till oklarheter och begränsningar i effektiviteten i insatshanteringen. Även behandlingen av säkerhetsrisker och en stor mängd sekretessbelagda ärenden har varit en utmaning.

Satsningen har bidragit till en överblick av de stora utmaningar som finns när det gäller demokratisering och yttrandefrihet samt givit Sida värdefull information om fler aktörer som bedriver ett viktigt och relevant arbete för att demokratisering och yttrandefrihet. Om regeringen avser genomföra en fortsatt särskild satsning på demokratisering och yttrandefrihet föreslår Sida att denna fr.o.m. 2012 förs in under strategin för globala ämnesstrategiska insatser. Belopp samt inriktning på satsningen kan fortsatt regleras genom finansiellt villkor inom ramen för regleringsbrevet. Detta skulle minska transaktionskostnaderna för myndigheten, samtidigt som specifik resultatredovisning och kommunikation kring satsningen kan bibehållas. Liknande stöd hanteras redan under strategin för globala ämnesstrategiska insatser, vilket skapar utrymme för synergieffekter mellan strategin och den särskilda satsningen.

Intern styrning och kontroll



7. INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Sidas verksamhet ska organiseras så att den bedrivs på ett ändamålsenligt, resultatnriktat, kostnadseffektivt och uppföljningsbart sätt. Myndighetens verksamhet ska organiseras så att oegentligheter och korruption i biståndet motverkas.

I detta avsnitt presenteras Sidas process för intern styrning och kontroll samt kvarstående brister avseende intern styrning och kontroll.

Sidas process för intern styrning och kontroll som fastställdes av Sidas ledning den 13 december 2010 utgör ett ramverk för Sidas fortsatta arbete med intern styrning och kontroll. Under våren 2011 kommer Sidas ledning att fatta beslut om en handlingsplan för det fortsatta arbetet med intern styrning och kontroll. Handlingsplanen kommer att ange Sidas strategi de kommande åren för hur intern styrning och kontroll successivt ska integreras i Sidas verksamhet och processer, de åtgärder som ska vidtas samt prioriteringar.

Under 2010 har Sida för att kvalitetssäkra innehållet i årsredovisningen genomfört följande:

- De finansiella dokumenten i årsredovisningen har upprättats enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Dessa dokument baseras på information från Sidas ekonomisystem. Den finansiella redovisningen har stämts av månadsvis mot relevanta underlag och statsredovisningssystemet Hermes. I samband med upprättande av delårsrapport och årsredovisning har analyser och kvalitetssäkring av utfall utförts vilka sammanfattas i kommentarer och noter till de finansiella dokumenten. Därutöver har säkerställts att Sidas finansiella redovisning innefattar all efterfrågad rapportering enligt regeringsbeslut. Ansvarig avdelningschef och överdirektören har kontrollerat de finansiella delarna i årsredovisningen inför beslut av ledningen som ett ytterligare moment i kvalitetssäkringen.
- Sida har kvalitetssäkrat uppgifterna i resultatredovisningen genom att kostnads- och statistikuppgifter stämts av och kontrollerats löpande av ansvariga statistiker i dialog med handläggare och

ansvariga chefer. I tillägg till detta har Sidas ledningsgrupp kontrollerat uppgifterna.

- Arbetet med resultatbilagan har kvalitetssäkrats i särskild ordning. Genom en rad avstämningar mellan handläggare och ansvariga chefer på olika nivåer har tillförlitligheten i redovisningen säkrats.
- Generaldirektören har till styrelsen skriftligt intygat att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sida bedömer att oaktat de brister som föreligger vid myndigheten avseende den interna styrningen och kontrollen och baserat på den kvalitetssäkring som skett under 2010 ger årsredovisningen en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

7.1 Sidas process för intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör verksamhetskraven enligt myndighetsförordningen (2007:515). Enligt dessa ansvarar myndighetens ledning inför regeringen för verksamheten och ska se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel. Myndighetens ledning ska vidare säkerställa att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Förordningen om intern styrning och kontroll anger att momenten riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation ska ingå i processen för intern styrning och kontroll. Till stöd för de myndigheter som omfattas av denna förordning har Ekonomistyrningsverket i tillägg till föreskrifter och allmänna råd utgett en handledning för intern styrning och kontroll.

Sidas process för intern styrning och kontroll som fastställdes av Sidas ledning den 13 december 2010 utgör ett ramverk för Sidas fortsatta arbete med

intern styrning och kontroll. Processen tar sin utgångspunkt i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll, Ekonomistyrningsverkets föreskrifter, allmänna råd och handledning samt i COSO-ramverket.¹ Sidas process för intern styrning och kontroll omfattar följande komponenter: kontrollmiljön, riskanalys, kontrollåtgärder, information och kommunikation samt uppföljning. Därtill kommer att processen för intern styrning och kontroll ska dokumenteras.

Under våren 2011 kommer Sidas ledning att fatta beslut om en handlingsplan för det fortsatta arbetet med intern styrning och kontroll. Handlingsplanen kommer att ange Sidas strategi de kommande åren för hur intern styrning och kontroll successivt ska integreras i Sidas verksamhet och processer, de åtgärder som ska vidtas samt prioriteringar. I arbetet med handlingsplanen kommer den myndighetsövergripande riskanalysen för 2011, resultatet av uppföljningen av Sidas ställningstaganden och förslag till åtgärder till följd av 2010 års riskanalys, men också iakttagelser och rekommendationer som i första hand Riksrevisionen, Internrevisionen och Ekonomistyrningsverket lämnat, att beaktas.

Sidas process för intern styrning och kontroll illustreras i nedanstående figur.

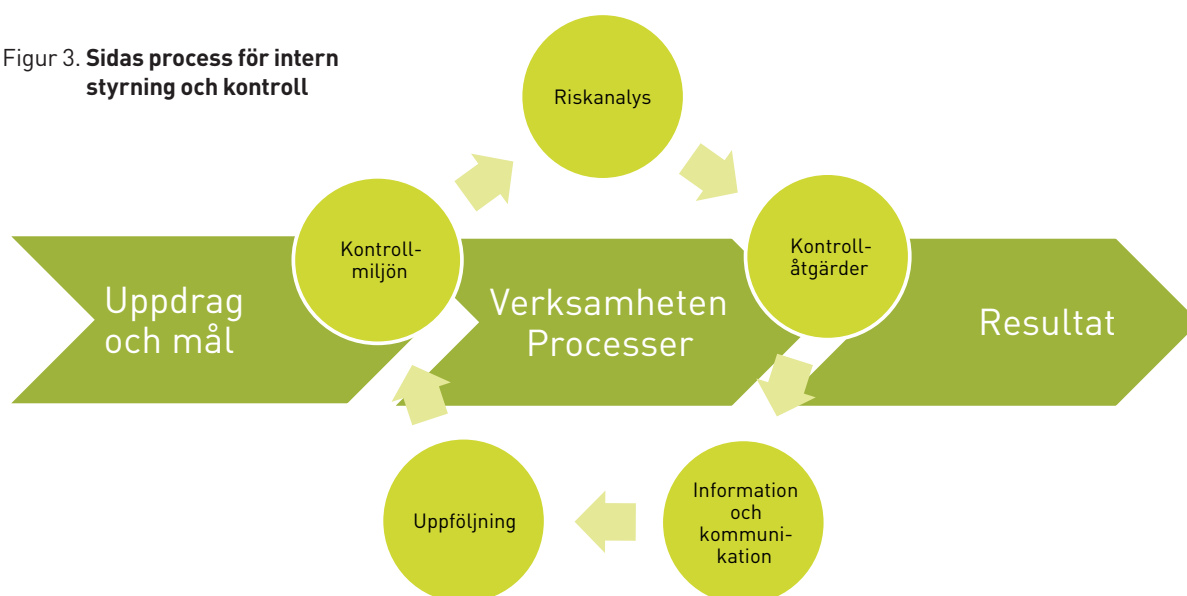
Kontrollmiljön

Styrning och kontroll handlar om människors förmåga att uppfatta och utföra sina uppgifter och i ledningens ansvar ingår att ta tillvara denna förmåga. Detta avspeglas i myndighetens kontrollmiljö. En väl fungerande kontrollmiljö är en förutsättning för att andra delar av den interna styrningen och kontrollen som exempelvis riskanalys och kontrollåtgärder ska kunna fungera.

De värderingar och den etik som präglar ledningens, generaldirektörens och ledningsgruppens arbete är en del av kontrollmiljön liksom organisationsstruktur, ledarskap, beslutsvägar, befogenheter, ansvar samt medarbetarnas kompetens. Externa och interna regelverk är därför viktiga inslag i Sidas kontrollmiljö.

Enligt arbetsordning för Sida som fastställdes av ledningen den 13 december 2010 framgår att ledningen har det övergripande ansvaret för intern styrning och kontroll. Ansvaret för att upprätthålla en effektiv kontrollmiljö och det löpande arbetet med den interna styrningen och kontrollen är delegerat till generaldirektören. Vidare framgår det av den nya arbetsordningen att chefer vid Sida har ett ansvar för att säkerställa att verksamheten inom det egna ansvarsområdet bedrivs med en betryggande intern styrning och kontroll.

Figur 3. Sidas process för intern styrning och kontroll



¹ Ramverket för intern kontroll utgivet av the Committee of the Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), www.coso.org.

I den nya organisationen för Sida finns en särskild linjefunktion för intern styrning och kontroll att tillgå för den operativa ledningen i arbetet med att integrera intern styrning och kontroll i Sidas verksamhet och processer. Denna funktion har ett ansvar för att samordna implementeringen av processen för intern styrning och kontroll inom myndigheten. Den har vidare till uppgift att utveckla och förbättra den interna styrningen och kontrollen i myndighetens verksamhet och processer samt att säkerställa att den är ändamålsenlig och effektiv. Den nya organisationen innehåller även en självständig funktion för hantering av korruptionsfrågor.

I den nya organisationen har controllerfunktionen stärkts genom att en åtskillnad görs mellan verksamhetscontrollers som arbetar på hemmamyndigheten eller i fält och avdelningscontrollers. De förstnämnda har ett särskilt fokus på insatshanteringen och de sistnämnda kommer fokusera mer på finansiell uppföljning. Även chefscontrollern har ett särskilt ansvar i denna del, vilket bland annat innefattar att samordna ett myndighetsgemensamt controllernätverk.

För att stärka myndighetens kompetens inom revisionsområdet vid hantering av biståndsinsatser fattades under 2010 beslut om att stärka stödet till controllers med att upphandla revision, tolka revisionsrapporter etcetera. Vidare genomfördes utbildning av controllers och handläggare inom detta område. Dessutom har ett särskilt nätverk för controllers som arbetar med revision som kontrollmetod träffats en gång per vecka. Därtill genomfördes en översyn av Sidas revisionsregel.

Sidas Internrevisionsfunktion har till uppgift att på uppdrag av ledningen utföra oberoende granskning av den interna styrningen och kontrollen.

De åtgärder som föranleds av brister i kontrollmiljön bland annat vad avser interna regelverk kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Risikanalys

Sidas verksamhet är förenad med risker. Risker som hanteras väl kan leda till att uppgifter fullgörs och att mål uppnås medan risker som inte hanteras rätt kan leda till att uppgifter inte fullgörs och att mål därmed inte uppnås. Därför är förmågan att hantera risker en viktig del av styrningen och kontrollen av Sidas verksamhet. En riskanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk för att verksamhetens mål inte uppnås. Riskanalysen omfattar momenten

att identifiera händelser som medför risk, värdera dessa risker, besluta om hur riskerna ska hanteras och vid behov uppdatera riskanalysen. I riskanalysen relateras målen till verksamhetskraven i myndighetsförordningen, men även till förordningen (2010:1080) med instruktion för Sida, regleringsbrev och andra regeringsbeslut. Inom ramen för arbetet med verksamhetsplaneringen för 2011 under hösten 2010 genomfördes en riskanalys utifrån ett myndighetsövergripande perspektiv. Ledningsgruppen har utifrån en identifiering och värdering av de väsentligaste riskerna på avdelningsnivå gjort en samlad riskanalys för hela myndigheten. Även förslag till åtgärder för att hantera de redovisade riskerna har fastställts. Den myndighetsövergripande riskanalysen inklusive kontrollåtgärder har därefter behandlats av ledningen.

Sida identifierar, värderar och hanterar risker även i olika verksamhetsprocesser. Det föreligger ett antal brister i Sidas arbete med riskanalys bland annat i hantering av biståndsinsatser. Dessa brister föranleder ett antal åtgärder vilka tillsammans med andra åtgärder kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Kontrollåtgärder

Risker ska hanteras genom kontrollåtgärder på myndighetsövergripande nivå, inom avdelningar och enheter samt i Sidas olika processer för att med rimlig säkerhet kunna uppnå målen för verksamheten. Kontrollåtgärderna ska säkerställa såväl effektivitet i myndighetens processer som en god intern styrning och kontroll, och ska baseras på myndighetens minimikrav för god intern styrning och kontroll i definierade processer. Kontrollåtgärder kan vara organisatoriska, administrativa och/eller tekniska. De kan också vara antingen förebyggande eller utgöras av efterhandskontroller.

Hanteringen av risker kan ske genom att riskerna accepteras alternativt begränsas, delas eller elimineras. De accepterade riskerna medför inga kontrollåtgärder alls. Sidas verksamhet karaktäriseras av att det finns risker som myndigheten i begränsad omfattning kan påverka exempelvis till följd av konflikter eller ”svaga stater” (bad governance), vilket innebär att risken ofta måste accepteras.

Som ett led i att utveckla och dokumentera Sidas processer pågår även ett arbete med att definiera olika kontrollåtgärder i processerna, s.k. minimikrav för god intern styrning och kontroll. Även Sidas övergripande kontrollåtgärder ska dokumenteras. Arbetet

med Sidas processer och kontrollåtgärder kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Information och kommunikation

Information och kommunikation sker såväl internt som externt. Extern information och kommunikation avser exempelvis rapporteringen till samarbetspartners, men också till regeringen samt till andra myndigheter. Intern information och kommunikation handlar om att skapa medvetenhet hos myndighetens medarbetare om externa och interna regelverk, inklusive befogenheter och ansvar. Intern information och kommunikation handlar också om att den information som genereras i Sidas process för intern styrning och kontroll återkopplas till Sidas ledning, generaldirektör och ledningsgrupp som underlag för att kunna fatta väl grundade beslut. En effektiv intern information och kommunikation förutsätter att arbetet med intern styrning och kontroll dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt.

I detta sammanhang kan det vara värt att nämna Sidas antikorrupsionsregel som klargör att varje medarbetare har rätt att utan några efterverkningar rapportera om misstanke om lag- eller regelbrott. Vidare pågår ett arbete inom Sida med att införa ett system för whistle-blowing.

Åtgärder relaterade till information och kommunikation kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Uppföljning

Det åligger ledningen, generaldirektören, ledningsgruppen, avdelnings- och enhetschefer samt funktionen för intern styrning och kontroll i sina respektive roller ett ansvar för att genom en systematisk och regelbunden uppföljning säkerställa effektiviteten i processen för intern styrning och kontroll, d.v.s. att den fungerar på ett betryggande sätt och enligt verksamhetskraven i myndighetsförordningen. Uppföljning inbegriper exempelvis uppföljning av månatliga finansiella rapporter mot budget, uppföljningar av verksamheten med viss regelbundenhet och uppföljning av risker, men även uppföljning av effektiviteten i Sidas övergripande kontrollåtgärder och efterlevnad av externa och interna regelverk.

Uppföljning innefattar också att fortlöpande följa upp iakttagelser och rekommendationer från såväl Riksrevisionen som Internrevisionen. Det sker i normalfallet inom ramen för Sidas process för Manage-

ment Response. Den innefattar att följa upp såväl om föreslagna åtgärder är vidtagna som om de bidragit till att hantera identifierade iakttagelser och lämnade rekommendationer.

Sida brister i användningen av uppföljning som ett styr- och kontrollinstrument både vid hantering av biståndsinsatser och när det gäller det interna regelverket. Ett antal åtgärder för att stärka Sidas arbete med uppföljning kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Dokumentation

En samlad dokumentation är nödvändig för att det ska vara möjligt att få en överblick av Sidas process för intern styrning och kontroll. Det ska vara möjligt att utifrån dokumentationen kunna förstå hur processen fungerar integrerad i Sidas verksamhet och processer samt utläsa hur arbetet med den interna styrningen och kontrollen hänger samman med den bedömning som Sidas ledning gör i årsredovisningen. Dokumentationen är även ett verktyg för att sprida information om hur processen för intern styrning och kontroll fungerar integrerad i Sidas verksamhet och processer.

I den samlade dokumentationen av Sidas process för intern styrning och kontroll är det inte möjligt att dokumentera hela kontrollmiljön eller samtliga risker, kontrollåtgärder och uppföljningar. Sidas samlade dokumentation ska bland annat omfatta en beskrivning av väsentliga risker för att de övergripande målen inte ska kunna uppnås. Den ska också innehålla processbeskrivningar, minimikrav för god intern styrning och kontroll i definierade processer samt resultatet av uppföljningen av de kontrollåtgärder som är kopplade till de väsentliga riskerna. Den interna styrningen och kontrollen ska dokumenteras för Sidas alla väsentliga verksamheter och processer, och dokumentation ska finnas för detta på respektive nivå i organisationen. Åtgärder för att ta fram en samlad dokumentation kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

7.2 Kvarstående brister avseende intern styrning och kontroll

I det följande återges de områden inom vilka Sida har kvarstående väsentliga brister och som riskerar att försvåra för myndigheten att fullgöra sitt instruktionsenliga uppdrag samt uppnå sina mål under beaktande av de verksamhetskrav som framgår av 3§ myndighetsförordningen. Redovisningen av brister tar sin utgångspunkt i resultatet av Sidas myndighetsövergripande riskanalys för 2011 som genomförts inom ramen för verksamhetsplaneringsprocessen. Även resultatet av uppföljningen av Sidas ställningstaganden och förslag till åtgärder till följd av 2010 års riskanalys, men också iakttagelser och rekommendationer som i första hand Riksrevisionen, Internrevisionen och Ekonomistyrningsverket lämnat, har i hög grad beaktats i detta sammanhang. Vissa av de på myndighetsnivå identifierade riskerna bedöms inte vara av en karaktär och dignitet som medför ett behov av att behandla dessa som väsentliga brister i myndighetens interna styrning och kontroll.

Väsentliga delar av förordningen om intern styrning och kontroll har ännu inte implementerats i Sidas verksamhet och processer

Brister

Riksrevisionen, Internrevisionen och Ekonomistyrningsverket har vid olika tillfällen påtalat att Sida saknar en fastställd process för intern styrning och kontroll. Vidare saknar Sida en handlingsplan för sitt arbete med den interna styrningen och kontrollen i syfte att säkerställa att det sker i enlighet med såväl förordningen om intern styrning och kontroll som COSO-ramverket.

Sida verkar i riskfyllda miljöer. Det gör det ytterst angeläget att Sida i samband med strategiarbetet och i insatshanteringen säkerställer att risker tas om hand. Samtidigt förutsätter höga krav på effektivitet i biståndet att Sida i så hög grad som möjligt ska använda samarbetspartners system och tillsammans med andra givare på en mera övergripande nivå finansiera olika program. Det finns behov av att utveckla Sidas arbete med att identifiera, värdera och hantera risker. Det avser primärt insatshanteringen och strategiarbetet, men också i vissa av myndighetens mera centrala lednings- och styrprocesser.

Det finns ett behov av att öka kvaliteten i de beslutsunderlag som tas fram inom ramen för Sidas huvudprocesser. Det avser exempelvis att granska och bedöma Sidas arbete med att hantera biståndsinsatser

när det gäller riskhantering, resultatstyrning och resultatbedömning.

Management Response är en del av Sidas uppföljning och syftar till att säkerställa att väsentliga iakttagelser och rekommendationer tas tillvara och omsätts i utveckling och förändring. Denna process har dock inte fungerat tillfredsställande.

Konsekvenserna av att processen för intern styrning och kontroll ännu inte är implementerad, och att en handlingsplan inte är beslutad och genomförd, kan vara flera. På en övergripande nivå kan en följd bli att ledningen vid myndigheten inte föreläggs ett ändamålsenligt, fullständigt och rättvisande beslutsunderlag. Det kan i sin tur medföra brister vad avser såväl fördelning av resurser som prioriteringar av biståndsinsatser. Vidare kan det inte uteslutas att angivna brister även försvårar för Sida att lämna en fullödlig resultatredovisning.

Åtgärder

Sida ska i likhet med andra förvaltningsmyndigheter med rimlig säkerhet fullgöra sina uppgifter och uppfylla sina mål med beaktande av verksamhetskraven enligt myndighetsförordningen. Det förutsätter att intern styrning och kontroll integreras på ett ändamålsenligt sätt i myndighetens verksamhet och processer.

Sidas ledning fastställde den 13 december 2010 myndighetens process för intern styrning och kontroll som utgör ett ramverk för det fortsatta arbetet med intern styrning och kontroll.

Under våren 2011 kommer Sidas ledning att fatta beslut om en handlingsplan för det fortsatta arbetet med intern styrning och kontroll. Handlingsplanen kommer att ange Sidas strategi de kommande åren för hur intern styrning och kontroll successivt ska integreras i Sidas verksamhet och processer, de åtgärder som ska vidtas samt prioriteringar.

De åtgärder som föranleds av brister i kontrollmiljön kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll. Ett exempel är Sidas interna regelverk.

Riskanalysen kommer att följas upp regelbundet på såväl myndighetsövergripande nivå som avdelningsnivå av den operativa ledningen. Vidare kommer processbeskrivningar och minimikrav för god intern styrning och kontroll i definierade processer successivt att fastställas inom ramen för processen för intern styrning och kontroll. Dessutom ska effektiviteten i Sidas övergripande kontrollåtgärder följas upp.

I syfte att stärka organisationens förmåga att ta fram beslutsunderlag av hög kvalitet inom berörda processer ses kommittéer, nätverk och andra grupperingar över. Vidare pågår ett arbete med att säkerställa en ändamålsenlig process för Management Response. Dessutom planeras ett system för uppföljning av resultat att tas i bruk under 2011.

Sidas information till och kommunikation med regeringen behöver utvecklas. Det avser att Sida på ett mera systematiskt och tydligt sätt ska redovisa hur väl myndigheten fullgör sitt instruktionsenliga uppdrag och uppnår sina mål. Det omfattar även att redogöra för verksamhetens resultat. Även andra åtgärder relaterade till information och kommunikation, bland annat en kommunikationsplan, kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

En samlad dokumentation av kontrollmiljön, risker, kontrollåtgärder och uppföljningar inom Sida kommer successivt att tas fram vid genomförandet av handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Erfarenhetsmässigt tar det tid för en organisation att införa en systematisk och effektiv process för intern styrning och kontroll. Dessutom är arbetet med intern styrning och kontroll en ständigt pågående utvecklings- och förbättringsprocess. Sidas arbete med att stärka den interna styrningen och kontrollen i myndighetens verksamhet och processer kommer att vara ett prioriterat område under flera år.

Sidas interna regelverk är bristfälligt

Brister

Sidas verksamhet sker med beaktande av interna regelverk, vilka utgör en viktig del av Sidas kontrollmiljö. Det föreligger vissa oklarheter om vilka regler som i praktiken är gällande och av vem de är beslutade. Det medför en risk för att efterlevnaden av dessa regler sker ad hoc. Sida brister även i uppföljningen av att det interna regelverket efterlevs.

En möjlig konsekvens av att gällande regler inte efterlevs är att beslut om insatser kan komma att fattas baserade på ett bristfälligt underlag. En konsekvens av brister i uppföljningen är att reglerna dels är inaktuella, dels motstridiga, vilket kan ge upphov till en bristande regelefterlevnad i sig. Detta kan i sin förlängning leda till misshushållning med allmänna medel. Vidare förefaller det inte orimligt att anta att otillräcklig uppföljning kan medföra att reglerna inte är ändamålsenliga och effektiva, men inte heller tillräckligt styrande vilket i sin tur ger handläggarna stor

frihet att förhålla sig till gällande interna regelverk. Det kan i sin tur medföra att liknande insatser hanteras på olika sätt.

Åtgärder

Ett viktigt inslag i att stärka Sidas kontrollmiljö är att säkerställa interna regelverk som är ändamålsenliga och effektiva och som utvecklats som ett resultat av genomförd riskanalys samt att det interna regelverket är kommunicerat till berörda medarbetare. Åtgärder för att ta fram ändamålsenliga och effektiva interna regelverk kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

En övergripande karta över Sidas huvudprocesser, lednings- och styrprocesser samt stödprocesser har beslutats av den operativa ledningen. Vidare kommer samtliga processer ges ett systemstöd där handläggarna för varje delmoment i en arbetsprocess ska kunna ta del av vilka interna regelverk som har återverkning på arbetsmomentet i fråga och vilka krav som ställs på kvalitetssäkring och dokumentation.

Vid hantering av biståndsinsatser föreligger brister vad gäller revision som kontrollmetod, riskanalyser, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation

Brister

Det föreligger brister i flera av Sidas processer. Det gäller främst vid hantering av bistånd, men det finns även brister i stödprocesser såsom löneprocessen.

När det gäller hanteringen av huvudprocessen biståndsinsatser finns det brister i de riskanalyser som görs i beredningen av insatser samt i analyser och dokumentation av samarbetspartners kontrollmiljö exempelvis avseende korruption. Riskanalyserna behöver även inkludera en beskrivning av hur riskerna ska följas upp och bevakas. Vidare förekommer exempel på att avtalade och utförda revisioner av en insats inte följer Sidas revisionsregel. Dessutom har brister identifierats i anpassning och efterlevnad av avtal, men också gällande kontroller före utbetalning av bistånd. Därtill föreligger brister gällande efterlevnad av avtalsenlig rapportering.

Riksrevisionen har påtalat brister när det gäller Sidas hantering av budgetstöd. Preciserade anvisningar för beredning, kontroll och uppföljning utöver de riktlinjer för budgetstöd som regeringen fastställt och Sidas rutiner och regelverk för insatshandling efterlyses. Utan preciserade anvisningar finns det en risk för att stödformen inte hanteras ändamålsenligt och enhetligt inom Sida.

Sida kan i likhet med SADEV konstatera att myndigheten har ett omfattande utvecklingsarbete framför sig för att kunna tillhandahålla kvalitetssäkrad statistikinformation. Det avser bland annat att kodningarnas korrekthet vad gäller biståndsinsatser måste säkerställas och informationen göras mer tillgänglig.

Dessa brister kan få olika följder. Det kan vara svårt att förvissa sig om att beslut om insatser baseras på ett korrekt underlag, vilket i sin tur kan väcka frågan om hur ändamålsenliga och effektiva enskilda insatser är. En annan konsekvens kan vara att Sida stödjer myndigheter och organisationer på oklara grunder, men också överskattar samarbetspartners kapacitet att omsätta insatser till den utveckling som eftersträvas inom exempelvis olika samhällssektorer. Därtill kommer möjliga konsekvenser i form av oklara resultat och risk för korruption.

Åtgärder

Ett led i att utveckla Sidas riskanalys är att använda etablerade riskhanteringsprocesser/-system. Vidare är det angeläget att stärka riskanalysen inom områden som inte är tillräckligt utvecklade. Det innefattar även att på ett strukturerat och enhetligt sätt förbättra dokumentationen av den löpande insatshanteringen, vilket inkluderar en bedömning av revisionsrapporter. Sådana åtgärder kommer att ingå i handlingsplanen för intern styrning och kontroll.

Arbetet med att ge samtliga identifierade och beslutade processer ett systemstöd fortskrider och där byggs riskanalys och kvalitetssäkring in som reguljära arbetsmoment. Handläggarna kommer därmed att ges vägledning i att identifiera, värdera och hantera risker.

Sida kommer att tydliggöra hur myndigheten praktiskt ska arbeta med beredning, kontroll och uppföljning av budgetstöd samt hur de grundläggande förutsättningarna för budgetstöd ska bedömas och vad som bör ingå i en sådan bedömning. Syftet är att åstadkomma en ändamålsenlig och enhetlig hantering av stödformen samt att säkerställa en tillfredsställande intern styrning och kontroll i hanteringen.

Det finns, oaktat vidtagna åtgärder, anledning att överväga vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att stärka arbetet med revision som kontrollmetod. Vidare kommer bland annat utformningen av och innehållet i Sidas revisionsregel att ses över utifrån resultatet av en undersökning gällande hantering av risker, revision, rapportering och dokumentation vid biståndsinsatser¹.

Sidas arbete med anti-korruption fortsätter. Det avser dels biståndsinsatser avsedda att stödja samarbetspartnern i att reducera och förebygga korruption, dels åtgärder för att motverka korruption inom Sidas insatser respektive internt.

Sida ska successivt stärka kvaliteten på statistikinformation genom löpande kvalitetskontroller av statistikklassificering av både nya och pågående insatser. Sida kommer även att överväga hur den statistiska informationen på ett användarvänligt sätt kan kombineras med annan information för att skapa tillfredsställande förutsättningar för analys, men också att se över befintliga riktlinjer för kodning av olika insatser.

¹ Sida, Report on the Quality Survey, december 2010.

Not till resultatredovisningen



8. NOT TILL RESULTATREDOVISNINGEN

8.1 Allmänt

Sidas uppgifter anges i förordningen (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Sida fick en ny instruktion (SFS nr: 2010:1080) 2010-07-22 och resultatredovisningens struktur och innehåll baseras huvudsakligen på den nya instruktionen. Den verksamhet Sida bedrivit relaterat till uppgifterna i instruktionen redovisas i resultatredovisningen tillsammans med återrapporteringskraven i Regleringsbrevet för 2010 och de återrapporteringskrav som ligger utanför regleringsbrevet men ska redovisas i årsredovisningen (ÅR). Återrapporteringen på strategin för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet sker i enlighet med skrivning i Regleringsbrevet för 2011.

Resultatet av biståndet redovisas i en särskild bilaga till årsredovisningen, den så kallade resultatbilagan. 2010 års resultatbilaga utgår från Anvisningar för resultatbilagan till årsredovisningen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) beslutade av regeringen 2010-06-23 och omfattar en redovisning av:

1. den tematiska prioriteringen jämställdhet och kvinnors roll i utveckling
2. de länder/regioner som avslutar en samarbetsstrategiperiod under 2010

Uppdelningen mellan vad som redovisas i resultatredovisningen respektive resultatbilagan grundas på att resultatredovisningen fokuserar på verksamhetsnära prestationer medan Sida i resultatbilagan redovisar resultat av det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Statistikinformation

Sida har kvalitetssäkrat uppgifterna i resultatredovisningen genom att kostnads- och statistikuppgifter togs fram i ett tidigt skede och att ansvariga statistiker i dialog med handläggare och chefer löpande stämt av och kontrollerat uppgifterna. Sidas ledningsgrupp har också i samband med arbetets slutskede ytterligare gått igenom och kontrollerat uppgifterna.

Treårig tidsserie redovisas där dessa uppgifter är tillgängliga enligt förordningen om årsredovisning

och budgetunderlag (FÅB). Statistikuppgifterna för 2008–2010 är hämtade från 2010 års databas. Under 2010 har åtgärder vidtagits för att höja kvaliteten i Sidas statistikinformation med effekter bakåt i tiden. Detta är en av förklaringarna till skillnaderna mellan de uppgifter som redovisas för 2008 och 2009 i årsredovisningen för 2010 i förhållande till årsredovisningen för 2008 och 2009. En annan förklaring är de ändringar som gjordes i samband med att strukturen på samarbetsformerna ändrades i enlighet med DAC:s regelverk. Negativa belopp beror på återbetalningar.

Den finansiella och statistiska informationen är hämtad från Sidas ekonomi- och planeringssystem A+. Den statistiska informationen avseende Biståndseffektivitet är inhämtad från 30 team vid Utlandsmyndigheter med bilateralt utvecklingssamarbete och omfattar landkategorierna 1–3. Mer om detta i avsnittet om Biståndseffektivitet nedan.

Intäkter och kostnader

I tabell 5 (Finansiella dokument) förklaras skillnaden mellan redovisade kostnader i resultatredovisningen och kostnader i resultaträkningen i Sidas finansiella delar. I resultatredovisningen klassificeras kostnader som utgifter och utbetalningar som belastat anslag eller externa medel. Utfallet i resultaträkningen innefattar samtliga intäkter och kostnader, det vill säga även verksamhet som inte belastat anslaget, så som till exempel intäkter och kostnader hänförliga till Sidas garantier för U-krediter samt periodiseringsposter.

Anslagsstruktur

Utgiftsområde 7: Internationellt bistånd

Utgiftsområde 7 avser anslag för Internationellt bistånd, och omfattar två ramanslag; Biståndssamarbete (7 1:1) och Reformsamarbete i Europa (7 2:1). 2009 tillkom två nya anslagsposter; Miljölån samt Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet. Under samma år avslutades anslagsposter U-krediter. Detta innebär att treåriga jämförelser för dessa tre anslagsposter inte kan göras.

Utgiftsområde 5: Internationell samverkan

Inom utgiftsområdet 5 Internationell samverkan disponerar Sida medel under ramanslaget Samarbete inom Östersjöregionen (5 1:11).

Förvaltningsanslag

Sida tilldelas medel genom förvaltningsanslaget Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 7 1:2. I resultatredovisningen har förvaltningsanslaget (förvaltningskostnader inklusive uttag av semesterdagar från 2008) fördelats och analyserats utifrån hur de fördelats på Sidas uppgifter och årsarbetskrafter. Fördelningen har baserats på information som inhämtats genom en tidsstudie i vilken uppskattning gjorts av hur de anställdas arbetstid under året fördelats på några angivna parametrar. I studien uppskattas arbetstid i form av årsarbetskrafter, där en årsarbetskraft räknas som en heltidstjänst.

Förvaltningskostnaderna har fördelats på parametrarna samarbetsform, huvudsektor, land/region samt verksamhetsmål enligt en schablon, som har baserats på de uppgifter som rapporterats i tidsstudien på respektive parameter. Den personal som omfattas av tidsstudien har finansierats av förvaltningsanslaget; konsulter ingår inte. Utlandsstationerad personal, nationella programhandläggare samt personal i Sverige omfattas av studien. Personal som arbetar primärt med genomförandet av strategier (verksamhetsmål 2) har fördelat sin tid enligt ovan nämnda parametrar. Personal med stöd- och ledningsfunktioner (verksamhetsmål 4) har definierats som overhead-kostnader och fördelats jämnt över verksamhetsmål 1–3. Antalet årsarbetskrafter har sedan relaterats till Sidas totala förvaltningsanslag.

Den schablon som används vid fördelningen av förvaltningskostnader på de olika parametrarna tar inte hänsyn till land/regionspecifika merkostnader som exempelvis kostnader för säkerhet vilket försämrar kvaliteten på av underlaget och försvårar möjligheten att göra tillförlitliga jämförelser.

Uppgifter om förvaltningskostnaden totalt samt per samarbetsform rapporteras i avsnitt 12.2 Analys av förvaltningskostnader i tabell B, uppgifter om förvaltningskostnaden totalt samt per huvudsektor redovisas i tabell C, medan uppgifter om förvaltningskostnaden för strategistyrd verksamhet redovisas i tabell D. Återrapporteringskraven för redovisning av förvaltningskostnaderna har varierat sedan 2008. Således kan inte jämförelser över tre år göras inom alla områden som redovisas i årsredovisningen 2010. Exempelvis

saknades återrapporteringskrav om förvaltningskostnader per land och huvudsektor samt per anslagspost för 2008. För 2009 infördes återrapporteringskrav för samarbetsform. Återrapporteringskrav gällande tematiskt område och genomförande kanal togs bort inför 2010, medan ett nytt krav på analys och slutsatser av förvaltningskostnader infördes.

Prestationstyper och mätning av volym och kostnad

De olika prestationstyper som rapporteras i resultatredovisningen för 2010 har identifierats i samråd med de operativa avdelningarna, värderats utifrån kriteriet väsentlighet och avstämts med Sidas ledning. Följande delmoment i Sidas insatshantering: beslut om en ny insats, en avslutad insats respektive en insats med minst en utbetalning under året definieras i resultatredovisningen som en prestation. Alla nya insatser, d.v.s. insatser för vilka beredning påbörjats och beslut fattats (status gått från Planned till Agreed i A+) ska ses som prestationer som utförts under året. Denna typ av prestation redovisades även i resultatredovisningen för 2009. Som komplement till denna prestation har Sida i resultatredovisningen för 2010 valt att även redovisa insatser som är under genomförande och för vilka minst en utbetalning gjorts under året. Skälet till detta är att en större andel av medarbetarnas arbetsuppgifter därmed kan fångas upp, som exempelvis genomgång och analys av narrativa och finansiella rapporter samt revisionsrapporter, dialogmöten, procedurer för utbetalning etc. Vidare har även alla avslutade insatser (insatser vars status gått från Agreed till Closed i A+) identifierats som prestationer. Även dessa redovisas för ge en mer fullödlig rapportering, eftersom det innebär att även den sista fasen av insatshantering, det vill säga arbetet med slutrapportering kan fångas in. Resultatredovisningens rapportering av samtliga dessa presentationer görs för att åskådliggöra de olika arbetsmoment som Sidas hantering av biståndsinsatser omfattar, vilket gör det möjligt att följa kostnadseffektiviteten och förändringar över tiden. Det inte är möjligt att summera de uppgifter som lämnas i tabellerna avseende prestationerna; de redovisas för att ge en så bred bild av Sidas verksamhet som möjligt.

Utöver insatshantering har ytterligare typer av prestationer identifierats inom olika verksamhetsområden. De mest väsentliga av dessa prestationer har redovisats i resultatredovisningen och mäts med avseende på omfattning och förvaltningskostnad. Prestationernas omfattning har mätts på olika sätt beroende

på prestationens karaktär. I många fall har uppgifter om antal och kostnad kunnat hämtas ur Sidas statistiksystem. I andra fall baseras uppgifterna om prestationerna på andra underlag och i vissa fall på uppskattningar. För beräkningen av förvaltningskostnad för arbetet med att ta fram underlag till strategier, policy och metodriktlinjer inskickade till regeringen har samma summa som för 2009 års redovisning använts inklusive ett generellt lönepåslag på 1,5 procent för 2010.

För att erhålla ett mått på resursåtgången för insatshantering, intern administration och övriga arbetsuppgifter har ett slumpmässigt urval som omfattar två handläggare från två olika team i vart och ett av de fyra landkategorierna, samt två handläggare per team inom övriga strategiområden ingått i en enkätundersökning. I de fall det endast finns ett team inom strategiområdet har två handläggare valts i detta team. Sammanlagt innefattar urvalet 34 handläggare fördelade på 17 team, som angett den procentuella fördelningen av den egna arbetstiden mellan:

- interna möten, egen administration
- insatsberedning
- insatsuppföljning
- bidrag till årsrapporter, verksamhetsplanering, övrig rapportering, med mera

Baserat på de uppgifter som handläggarna lämnat har sedan ett genomsnitt tagits fram, som visar hur stor andel av arbetstiden som fördelats på de olika aktiviteterna under 2010. Samma modell användes för Sidas årsredovisning 2009 för att mäta resursåtgång. Den undersökning som genomförts under 2010 omfattar dock ett avsevärt större statistiskt material. För att komplettera denna undersökning har en mindre stickprovsundersökning gjorts där nio slumpmässigt utvalda handläggare uppskattat hur arbetet med insatsuppföljning procentuellt fördelar sig mellan det löpande uppföljningsarbetet och arbetet med att avsluta insatser. Detta för att kunna erhålla ett mått på resursåtgången på de för 2010 nya prestationerna: insatser med utbetalningar respektive avslutade insatser.

Ovan nämnda undersökningar ger en uppskattning av hur de anställdas arbetstid har fördelats på efterfrågade parametrar under 2010. Den uppskattade arbetstiden har därefter fördelats på antalet årsarbetskrafter (348,51) vars primära uppgift är att genomföra strategier och insatshantering. Under 2010 har sammanlagt 961 beslut om nya insatser tagits. Det

genomsnittliga antalet beredningar per årsarbetskraft är 2,76. En beredning uppskattas ta i anspråk 0,096 årsarbetskrafter i genomsnitt. Vidare omfattade 2 257 insatser minst en utbetalning under 2010. Det genomsnittliga antalet insatser med utbetalningar per årsarbetskraft var därmed 6,48. Den löpande uppföljningen av en insats beräknas ta 0,039 årsarbetskrafter i anspråk. Slutligen avslutades under 2010 1 348 insatser, vilket innebär ett genomsnitt på 3,87 avslutade insatser per årsarbetskraft. Det avslutande insatsarbetet beräknas genomsnittligen omfatta 0,023 årsarbetskrafter.

Även om dessa undersökningar har utökats under 2010, så innebär det begränsade urvalet att uppskattningarna av arbetstid kan innehålla en betydande statistisk osäkerhet, vilket medför att det slutliga måttet bör ses som en rimlig skattning snarare än ett exakt mått. Vidare kan jämförelser med 2009 års förvaltningskostnader endast göras för prestationstypen beslutade insatser, då insatser med utbetalningar och avslutade insatser är nya prestationer för 2010 års årsredovisning.

Redovisning av prestationstypernas *förvaltningskostnad* baseras på resursåtgång. Antal ÅAK som fördelats på en viss prestationstyp är detsamma som fördelningsnyckeln för kostnad. Kostnaden kan härledas till uppgifter från Sidas tidsstudie där Sidas förvaltningskostnader har relaterats till det totala antalet årsarbetskrafter för att erhålla ett medelvärde per årsarbetskraft (1 217 tusen kronor). Detta medelvärde har sedan använts vid beräkningen av kostnad för prestationerna.

8.2 Definitioner

Tematiska områden

Sidas regleringsbrev 2010 anger att myndigheten ska redovisa hur regeringens tre tematiska prioriteringar fått genomslag i verksamheten. De tre tematiska prioriteringarna är:

- Demokrati och mänskliga rättigheter,
- Jämställdhet och kvinnors roll i utveckling,
- Miljö- och klimat

Region

I bilaga 1 och 2 redovisas utvecklingssamarbetet per region och anslagspost samt per region (världsdelen) och huvudsektor.

En insats kan tillhöra en eller flera regioner. I det senare fallet används en fördelningsmall och utfallet fördelas procentuellt. Liksom förra året inkluderas även länder som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) inte räknar som utvecklingsländer och därför inte får offentligt utvecklingsbistånd (ODA). Länder som klassificeras i årsredovisningen som icke ODA-länder och som Sida samarbetar med är Estland, Lettland, Litauen, Polen, Bulgarien, Rumänien, Ryssland och Slovenien.

Landkategori

Länder med vilka Sida bedriver utvecklingssamarbete är fördelade på landkategorier enligt följande:

1. Länder med vilka Sverige ska bedriva långsiktigt utvecklingssamarbete
2. Länder och områden i konflikt- och/eller postkonfliktsituation med vilka Sverige ska bedriva utvecklingssamarbete
3. Länder i Europa med vilka Sverige ska bedriva reformsamarbete
4. Länder där Sverige ska bedriva demokrati- och MR-främjande insatser i alternativa former
5. Utfasningsländer där Sverige ska bedriva selektivt samarbete
6. Utfasningsländer där relationerna främjas av på annat sätt än via det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Dessutom har en sista kategori lagts till i tabeller som innehåller globala, regionala samt övriga länders utfall

Strategistyrd verksamhet

Utvecklingssamarbetet styrs av strategier enligt följande:

- Samarbetsstrategi för land eller region (landkategorier)
- Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet inklusive för organisationer i det civila samhället
- Svensk strategi för multilateralt utvecklingssamarbete
- Strategi för globala utvecklingsinsatser
- Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället
- Strategi för Sidas stöd till forskningssamarbete
- Strategi för finansiering av utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder (miljölån)
- Strategi för Sidas humanitära bistånd
- Strategi för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet

Samarbetsform

Under 2009 infördes variabeln samarbetsform, som ersatte bistandsform. Jämförelser som avser denna variabel kan därför endast göras ett år tillbaka i tiden. De tio nya samarbetsformerna består av tre huvudgrupper enligt följande:

Program

- Generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning
- Organisationsstöd
- Sektorbudgetstöd
- Sektorprogramstöd med poolfinansiering samt
- Stöd till specifikt program genom en organisation

Projektstöd

Experter

- Personalbistånd
- Utbildningsprogram i Sverige
- Utbildningsprogram i samarbetsländer samt
- Resursbasutveckling

Genomförande kanal

Redovisningen av genomförande kanaler för utvecklingssamarbetet utgår från statistikbegreppet ”genomförande kanal” liksom tidigare. Multilaterala organisationer innehåller bland andra FN-organisationer och Världsbanken. Svenska enskilda organisationer innehåller genomförare i Sverige, till exempel myndigheter, enskilda organisationer samt universitet och

skolor. Samarbetsländernas organisationer innehåller genomförare från samarbetsländerna, till exempel Tanzania, och övriga länders organisationer innehåller genomförare från övriga världen, till exempel Norge. Internationella enskilda organisationer är till exempel Internationella Rödakorskommittén (ICRC).

Sektorklassificering

I tabellerna redovisas kostnader per huvudsektor och utfallet fördelas på följande Sida-specifika huvudsektorer:

- Hälsa
- Utbildning
- Forskning
- Demokrati, mänskliga rättigheter, och jämställdhet
- Konflikt, fred och säkerhet
- Humanitärt bistånd
- Hållbar samhällsbyggnad
- Marknadsutveckling
- Miljö
- Jordbruk och skogsbruk
- Budgetstöd för fattigdomsbekämpning samt
- Övrigt

Indelningen är till viss del förändrad jämfört med tidigare år vilket gör att förvaltningskostnaden för sektorer enbart finns att tillgå för 2009 och 2010. Sektorklassificeringen av respektive insats ska ske utifrån vilket område/ sektor som projektet syftar till att utveckla.

8.3 Biståndseffektivitet

DAC:s indikatorer för redovisning av biståndseffektivitet
Parisdeklarationen antogs i mars 2005. Deklarationen innebär att samarbetsländerna tar ett större ansvar för sin egen utveckling genom ekonomiska och politiska reformer, medan biståndsgivarna åtar sig att anpassa biståndet till samarbetsländernas prioriteringar och administrativa system, samt samordna och förenkla givarprocedurer. I samband med deklarationen skapades tolv indikatorer, vilka syftar till att mäta hur väl deklarationen efterlevs. Av dessa tolv berör nio biståndsgivarnas åtaganden. OECD-DAC följde upp Parisdeklarationen för första gången 2007/2008 och en slutgiltig utvärdering kommer att färdigställas under 2011. Sida har på egen hand följt upp Parisindikatorerna 2009 och 2010 och det redovisas i årsredovisningen 2010.

Indikator 3: Andel av det bilaterala biståndet som rapporteras i samarbetslandets budget

Indikator 4: Andelen koordinerat tekniskt samarbete

Indikator 5a: Andel av det bilaterala biståndet som använder samarbetsländernas system för offentlig finansiell styrning.

Indikator 5b: Andel av det bilaterala biståndet som använder samarbetsländernas system för upphandling

Indikator 6: Minskning av antalet parallella enheter för genomförande av projekt (i antal)

Indikator 7: Förutsägbarhet (utbetalningar jämfört med finansiella utfästelser)

Indikator 9: Andel programansatser

Indikator 10a: Gemensamma landbesök (joint missions)

Indikator 10b: Gemensamt analytiskt arbete (joint country analytic work)

Indikator 3 representerar andelen av det bilaterala biståndet som rapporteras i samarbetslandets budget. Indikatorn syftar till att mäta hur väl givarna anpassar sig till samarbetslandets egna prioriteringar genom att mäta den totala volymen bistånd som finns rapporterad i samarbetslandets årliga budget som en procentsats av givarens totala utbetalningar. En högre andel bistånd reflekterad i samarbetslandets budget ökar transparensen och därmed möjligheten till ansvarsutkrävande och ett mer effektivt användande av medlen.

Indikator 4 mäter graden av anpassning av givarnas tekniska samarbete till stöd för kapacitetsutveckling med mottagarlandets egna utvecklingsmål och strate-

gier.¹ Målet är att stärka kapaciteten hos samarbetsländerna att planera, hantera, implementera och redovisa policy- och programresultat vilket är viktigt för att kunna uppnå landets utvecklingsmål. Den stärkta kapaciteten ska uppnås genom att givarna anpassar sitt analytiska och finansiella stöd till mottagarländernas mål och strategier för kapacitetsutveckling och genom att givarna effektivt använder den redan existerande kapaciteten.²

Indikator 5a mäter andelen av det bilaterala biståndet som hanteras av samarbetsländernas nationella system för offentlig finansiell styrning. De delar som inkluderas i system för offentlig finansiell styrning är budgetering, finansiell rapportering, genomförande, uppföljning och utvärdering, samt revision. Genom att i högre grad använda ländernas system stärks dessa, vilket är en förutsättning för att förbättra den offentliga styrningen och genomförandet av beslutade policyer. Ett stabilt system för offentlig finansiell styrning är mycket viktigt för att samarbetslandets ansträngningar att uppnå sina utvecklingsmål ska fungera.

Indikator 5b mäter givarnas användning av samarbetsländernas nationella system för upphandling när finansiering går via regeringen. Indikatorn mäter volymen av bistånd som använder de nationella systemen för upphandling som en procentandel av det totala biståndet som går till regeringen.³

Ett effektivt offentligt upphandlingssystem underlättar för samarbetsregeringen att leverera tjänster i tid och på ett kostnadseffektivt sätt till sina medborgare. Lagar, regleringar och institutioner i samhället ska vara väl fungerande och regeringen ska använda resurserna enligt öppenhets- och rättvisepprinciper så att de avspeglar medborgarnas behov. Det är således mycket viktigt att det existerar ett adekvat nationellt upphandlingssystem i samarbetslandet som når upp till internationella standarder.

Indikator 6 anger antalet parallella implementeringsstrukturer. Dessa parallella enheter är skapade utanför redan existerande institutionella och administrativa strukturer i samarbetslandet. Det har visat sig att

de parallella enheterna underminerar ansträngningar i nationell kapacitetssupplevering, stör incitamentsstrukturerna och ägarskapet i landet och skapar otidlighet kring vem som bär ansvaret för utvecklingen.⁴ Målet med indikator 6 är att se en förbättring i stärkandet av lokal kapacitet för planering, genomförande och uppföljning av utvecklingsinitiativ, och att öka samarbetslandets ansvarstagande inför dess medborgare och parlament.

Indikator 7 mäter skillnaden mellan planerade biståndsutbetalningar och de utbetalningar som faktiskt har genomförts och registrerats i samarbetslandets redovisningssystem.⁵ Biståndet är en viktig inkomstkälla i många samarbetsländer och för att samarbetsregeringen ska kunna använda dessa resurser på bästa sätt måste de få tillförlitlig information om vilka resurser som kommer att finnas tillgängliga för kommande period. Målet för indikator 7 är tvådelat. Givarna ska förse samarbetsländerna med pålitliga, indikativa värden för hur mycket bistånd givarna kommer att bidra med de kommande åren. Utbetalningarna av biståndet ska även ske i tid och på ett förutsägbart sätt enligt överenskommen planering. Samarbetsländerna har å sin sida åtagit sig att se till att utbetalningarna registreras på ett korrekt sätt i den offentliga redovisningen. För att det ska vara möjligt att uppnå indikatorns mål krävs alltså att givare och samarbetsländer uppfyller sina respektive åtaganden.⁶

Indikator 9 mäter hur stor andel av Sidas insatser som har en programbaserad ansats (PBA). En programbaserad ansats är ett sätt att engagera sig i utvecklingssamarbete baserat på principen om samordnat stöd för ett lokalt ägt utvecklingsprogram, såsom en nationell strategi för fattigdomsbekämpning, ett sektorprogram, ett tematiskt program eller en organisations program. Sida ska alltid utgå från en programbaserad ansats, vilket innebär att stödet är anpassat till samarbetslandets eller organisationens planering och arbetscykel samt deras process för beslutsfattande och den existerande kapaciteten. Indikator 9 inkluderar både stöd som är stat-till-stat och stöd som går till det civila samhället i samarbetsländerna.

Indikator 10a mäter andelen land- och regionbesök

1 Indikator 4 beräknas genom andelen koordinerat tekniskt samarbete divideras med den totala delen tekniskt samarbete som finansierades under det aktuella året.

2 2008 Survey Material, Chapter 6: Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 6, www.oecd.org/dac/hlfsurvey.

3 2008 Survey Material, Chapter 6: Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 15, www.oecd.org/dac/hlfsurvey.

4 2008 Survey Material, Chapter 6: Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 16-17, www.oecd.org/dac/hlfsurvey.

5 2008 Survey Material, Chapter 6: Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 19, www.oecd.org/dac/hlfsurvey.

6 Ibid.

som företas av minst två givare eller besök som sker av en givare å en annan givares vägnar.¹ Målet för indikator 10a är att givarna totalt sett ska företa färre besök till samarbetslandet ifråga, och dessutom samordna resterande besök med samarbetslandets myndigheter samt med andra givare eftersom det är ett problem att så stor del av deras arbetstid går åt till att träffa representanter från givarländerna och tillfredsställa givarnas behov. Syftet är att minska arbetsbördan och transaktionskostnaderna för samarbetsländerna och frigöra tid för dem att sköta sitt reguljära arbete.² Det hindrar dock inte att det i undantagsfall kan finnas behov av enskilda landbesök.

Indikator 10b mäter andelen koordinerade analytiska rapporter och granskningar som en procentandel av det totala antalet analytiska rapporter och granskningar. Ett arbete klassas som koordinerat om två eller fler givare samarbetar alternativt om en givare genomför analysen å en annan givares vägnar.³ Analytiskt arbete omfattar analys och råd som är nödvändiga för att stärka samarbetslandets dialog kring policyer och utveckla och stärka landets utvecklingsstrategier. Det rör sig ofta om studier som ligger till grund för utvecklingsplaner, tematiska analyser, och utvärderingar av samarbetsländernas utvecklingsprogram. Genom att koordinera det analytiska arbetet minskas transaktionskostnaderna för samarbetsländerna och onödigt dubbelarbete för givarna, vilket bidrar till att skapa en samsyn mellan olika aktörer och en genomtänkt givargemensam dialog. Givarna bör även dra nytta av samarbetsländernas egna analytiska arbete och arbeta med regering och andra givare i de fall där det är möjligt.⁴

Insamling av underlag till redovisningen avseende biståndseffektivitet

Sida följde under 2009 för första gången upp arbetet med Parisdeklarationen genom att låta berörda landteam rapportera hur de har arbetat med biståndseffektivitet. 32 landteam har inkommit med en kvantitativ samt en kvalitativ rapport. Rapporteringsformatet har förändrats under 2010, dels för att förklara arbetet för teamen, dels för att resultaten i högre grad ska kunna kvalitetssäkras. Resultatredovisningen för 2010 omfattar enbart det bilaterala stödet till Sveriges fokusländer i kategori 1–3, utifrån uppdraget i regleringsbrevet 2010. Rapporteringen avseende insatsportföljerna i dessa länder inkluderar inte medel som kanaliseras via multilaterala organisationer. Rapporteringen på sju av de nio indikatorerna omfattar bara stöd från stat-till stat, medan indikator 9 och 4 även omfattar stöd till enskilda organisationer. En orsak till att uppföljning och rapportering genomfördes i december 2010, var att säkerställa att så stor andel som möjligt av hela årets utbetalningar skulle omfattas. En annan orsak var att åstadkomma en effektivitetsvinst, eftersom i det närmaste samma material samlas in av OECD/DAC genom Paris Monitoring Survey i början av 2011. I Regleringsbrevet för 2010 anges att Sida ska förbättra sina resultat vad gäller indikator 3, 5a, 9, 10a och 10b. Många av Sidas samarbetsländer har inte haft några, eller mycket få, landbesök och genomfört få analytiska arbeten under 2010 och därför blir resultaten för indikator 10 a och b inte rättvisande på aggregerad nivå. Därför redovisas resultaten för dessa indikatorer inte ingående i årsrapporten. Däremot redovisas dessa uppgifter mer ingående i den särskilda rapport som Sida kommer att ta fram.

1 OECD/DAC (2008), Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 26.

2 Ibid.

3 OECD/DAC (2008), Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 27.

4 OECD/DAC (2008), Definitions and Guidance for the Questionnaires, s. 27.

Finansiella dokument



9. FINANSIELLA DOKUMENT

9.1 Kommentarer

Anslag

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2010 uppgår Sidas tilldelade medel inom anslaget 7 1:1 Biståndsverksamhet till 13 850 650 tkr. Inklusive ingående sparande, om disponeringar och indragningar uppgår totalt disponibla medel till 14 489 399 tkr.

Sida har därutöver dispositionsrätt till 7 2:1 ap. 6 Reformsamarbete i Östeuropa samt till anslaget 5 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.

Årets tilldelade medel på förvaltningsanslaget uppgår till 960 724 tkr. Inklusive ingående utnyttjad anslagskredit, 48 077 tkr, uppgår totalt disponibla medel till 912 647. Till detta läggs årets beviljade anslagskredit om 48 mnkr vilket medför att tillgängliga medel för 2010 blir 960 647 tkr.

Årets tilldelade medel, totalt disponibla/tillgängliga medel samt utfall per 2010-12-31 för Sidas tilldelade anslag framgår i tabellen nedan.

Kommentarer till anslagsutfall

Sida har under 2010 totalt nyttiggjort 98% av disponibla medel för anslaget Biståndsverksamhet. Detta är högre än utnyttjandet föregående år, 96%. Utfall per anslagspost för anslag 7 1:1 Biståndsverksamhet framgår av tabellen nedan. För de anslagsposter där det finns större avvikelser mot disponibelt belopp kommenteras avvikelserna.

Anslag		Belopp i tkr
7 1:1	Biståndsverksamhet	
	Totalt disponibla medel	14 489 399
	Utfall tkr	14 240 391
	Utfall % av disponibla medel	98%
7 2:1	Reformsamarbete i Östeuropa	
	Totalt disponibla medel	1 176 780
	Utfall tkr	1 172 776
	Utfall % av disponibla medel	100%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	
	Totalt disponibla medel	94 644
	Utfall tkr	94 609
	Utfall % av disponibla medel	100%
7 1:2	Sida (förvaltningsanslag)	
	Totalt disponibla medel	912 647
	Beviljad anslagskredit	48 000
	Totalt tillgängliga medel	960 647
	Utfall tkr	937 024
	Utfall % av tillgängliga medel	98%

Biståndsverksamhet				
7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibla medel tkr	Utfall tkr	Utfall
7 1:1.1	Humanitära insatser och konflikthantering	2 897 478	2 896 627	100%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	87 601	87 300	100%
7 1:1.3	Globala utvecklingsinsatser	2 313 000	2 265 401	98%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 145 071	1 113 450	97%
7 1:1.6	Asien	1 620 000	1 566 182	97%
7 1:1.7	Latinamerika	685 000	667 270	97%
7 1:1.9	Afrika	4 529 399	4 497 664	99%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	424 850	415 391	98%
7 1:1.22	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	123 000	93 970	76%
7 1:1.23	Miljölån	159 000	154 481	97%
7 1:1.26	Östeuropa och Centralasien,	75 000	64 332	86%
7 1:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	75 000	71 488	95%
7 1:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder	0	-7 156	
7 1:1.32	Forskningssamarbete	430 000	418 322	97%
7 1:1	Totalt	14 489 399	14 240 391	98%

För *ap. 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället* blev utfallet lägre än förväntat, av disponibla 1 145 mnkr utbetalades 1 113 mnkr. Mellanskillnaden på 32 mnkr består av återbetalningar från Sidas ramorganisationer.

Utfallet på *ap. 6 Asien* uppgår till 97%. Inom utvecklingssamarbetet med Kambodja har ca 17 miljoner kronor inte utbetalats vilket i huvudsak beror på förseningar i genomförandet av det program som etablerats för finansiering av åtgärder för klimatanpassning, där ytterligare utbetalningar kan ske först 2011, samt på att stödet till lönereformen stoppades upp under 2010. För Indien och Kina ligger utfallet på 91% resp 81%. Den främsta anledningen till att allokeringen för Indien inte kunnat användas fullt ut beror främst på att ett antal planerade insatser inom miljöområdet inte påbörjades under året såsom ursprungligen planerats. Den låga utbetalningen för Kina var mer oväntad men beror på försenad start och därmed utbetalning för en insats samt att flera avslutade projekt inte förbrukat hela det belopp som förutsågs.

Utfallet på *ap. 7 Latinamerika* uppgår till 97%. Inom det regionala stödet till Latinamerika har planerade utfasningsstöd inom ett par insatser inte kunnat genomföras.

För *ap. 9 Afrika* var ursprungligt disponibla medel 5 273 mnkr. Regeringen har under året beslutat att

omfördela 350 mnkr till Humanitära insatser och 400 mnkr till Globala utvecklingsinsatser samt 13,6 mnkr till Sidas förvaltningsanslag. Utfallet uppgår till 4 498 mnkr, motsvarande 99% av slutlig tilldelning, 4 529 mnkr. Skillnaden mellan ursprungligt disponibla och faktiskt utbetalda medel förklaras till 90% eller 717 mnkr av stödet till fem kategori 1-länder, Mali, Kenya, Moçambique, Tanzania och Zambia. Differensen förklaras bl.a. av att budgetstödet i Zambia inte längre kan utgå (planerad utbetalning 154 mnkr) samt att den variabla tranchen inom budgetstödet innehölls i tre av de fyra nämnda länderna (totalt 195 mnkr). Dessutom kunde inte planerade beredningar fullföljas och planerade utbetalningar inom pågående insatser kunde inte utgå bl.a. till följd av påtalade brister vid revision och att avtalsfäst rapportering inte inkommit.

Utfallet på *ap. 22 Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet* blev lägre än förväntat, av disponibla 123 mnkr har endast 94 mnkr utbetalats. Ett skäl till detta är att Sida under 2010 genomfört ett ansökningsförfarande som resulterade i ett oväntat stort antal ansökningar (cirka 2 000 stycken). Dessutom har utbetalningar under avtalade/planerade insatser innehållits, då problem uppstått i samband med genomförandet, vilket är en följd av de risktaganden som ligger i demokratiseringsens natur.

Utfallet på *ap. 26.1 Östeuropa och Centralasien* är 86%

då 3,5 mnkr inte behövde utnyttjas för utfasningen av stödet till Kirgizistan och Tadzjikistan. En slutlig revision av naturresursprogrammet i Centralasien bör dock finansieras 2011 med sparandet från denna anslagspost. Strategibeloppet för Kirgizistan överskreds med 6 mnkr i enlighet med vad som tidigare redovisats i regeringsskrivelse 2010.

Utfallet på 7 8:2 *Sidas förvaltningsanslag* uppgick till 937 mnkr. Motsvarande utfall 2009 uppgick till 953 mnkr, en minskning om cirka 2%. Sida har under året begärt och fått beviljat en ökad anslagskredit från 28 mnkr till 48 mnkr. Årets anslagsutfall innebär att Sida har utnyttjat 24 mnkr av beviljad anslagskredit. Differensen mellan beviljad och utnyttjad anslagskredit förklaras i huvudsak av att Sidas andel av kostnaderna för ambassader där UD ansvarar för administrationen blev betydligt lägre än aviserad budget från UD samt att kostnader för semesterlöneskulden blev oväntat låga bl.a. beroende på att ett stort antal anställda slutat under året.

Bemyndigande

Sida hade 2010 en bemyndiganderam på 26,4 mdkr (inklusive Reformsamarbete Östeuropa och Samarbete inom Östersjöregionen). Utestående åtaganden är cirka 18,8 mdkr eller 71% av ramen, det vill säga väsentligt högre än föregående år då den uppgick till 55%. Under året har 500 mnkr överförts från Sidas bemyndiganderam till biståndsverksamhet som disponeras av Regeringskansliet. Anslagspost 7 1:1.26.1 har minskat med cirka 9 mnkr då denna post ska upphöra. Då Sidas löpande uppföljning under året visade att behov fanns för omfördelning mellan posterna beslutade Regeringen om en omfördelning mellan fem anslagsposter. Se även not 36–38.

Sidas bedömning är att 75% utnyttjande på anslaget 7 1:1 *Biståndsverksamhet* är en rimlig nivå i förhållande till tilldelad ram samt avisering om att nivån sänks med cirka 13% 2011.

Endast 43% av bemyndiganderamen för *anslaget 7 2:1.6 Reformsamarbete i Östeuropa* utnyttjades. Avtalslängd och avtalsbelopp har inte ökat i den omfattning

Biståndsverksamhet

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndiganderam, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall
7 1:1.1	Humanitära insatser och konflikthantering	900 000	761 528	85%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	120 000	25 701	21%
7 1:1.3	Globala utvecklingsinsatser	2 600 000	2 137 488	82%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	2 000 000	1 229 024	61%
7 1:1.6	Asien	3 000 000	2 081 710	69%
7 1:1.7	Latinamerika	1 300 000	949 971	73%
7 1:1.9	Afrika	11 200 000	9 226 326	82%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	800 000	382 787	48%
7 1:1.22	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	300 000	100 986	34%
7 1:1.23	Miljölån	300 000	181 987	61%
7 1:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	1 042	1 042	100%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	760 000	411 822	54%
7 1:1	Totalt Biståndsverksamhet	23 281 042	17 490 370	75%
7 2:1.6	Reformsamarbete i Östeuropa	3 000 000	1 279 551	43%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.1.1	Sidas Östersjöteam	3 000	1 425	48%
5 1:11.1.2	Samarbete inom miljöområdet	45 000	15 626	35%
5 1:11.1.3	Samarbete inom området mänskliga rättigheter	47 000	40 577	86%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	95 000	57 628	61%
Summa		26 376 042	18 827 548	71%

som var planerat. I övrigt har ramen varit högt beräknad 2010 och har sänkts i regleringsbrevet 2011 med 3%.

Cirka 61% av bemyndiganderamen för *anslaget 5 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen* har utnyttjats med stor variation mellan anslagsposterna. Förklaringen är framför allt att ap 2 Samarbetet inom miljöområdet behöver en väl tilltagen bemyndiganderam i de fall förutsättningarna för beslut om väntade stora miljöinvesteringar uppfylls under året. Stor osäkerhet råder kring tidpunkten för detta. Bemyndiganderamen 2011 höjs med cirka 23%.

Garantiåtaganden

Sida ska enligt regleringsbrevet för budgetåret 2010 redovisa garantiåtaganden i enlighet med rekommendationerna i Riksgäldskontorets rapport (2005-03-09, dnr 2004/671) om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens myndigheter.

Sidas garantier för U-krediter, tkr		
	101231	091231
Under året utfärdade		
– utfästelser	0	75 000
– garantier	91 000	0
Utestående		
– utfästelser	249 000	432 000
– garantier	1 048 000	1 143 000
Summa garantier för U-krediter	1 297 000	1 575 000

Fristående garantier, tkr		
	101231	091231
Under året utfärdade		
– utfästelser	1 950 000	650 000
– garantier	6 772	5 980
Utestående		
– utfästelser	2 824 216	840 510
– garantier	173 174	211 923
Summa fristående garantier	2 997 390	1 052 433

Regeringen har beviljat Sida en garantiram på 5 000 000 tkr. Sidas totala engagemang (utfästelser och garantier) uppgick till 4 294 390 tkr per 2010-12-31. Engagemanget uppgick till 2 627 433 tkr per 2009-12-31.

Sidas garantier för U-krediter

Sida hade per 2010-12-31 utestående utfästelser och garantier i 14 länder. Störst var engagemanget på Sri Lanka (815,6 mnkr) följt av Kina (190,1 mnkr) och Filippinerna (68,5 mnkr). Inga nya utfästelser för U-krediter kommer att ske till följd av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete och inga utfästelser har därmed utfärdats under 2010. Nya förbindelser med sammanlagt 91 mnkr avser Sri Lanka och Jordanien och beror på utbetalningar inom befintligt engagemang.

Under året har Sida betalat ut drygt 848 tkr i skadeersättningar till svenska exportörer och långivare, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år då Sida betalade ut 915 tkr. Skadeersättningarna avser Malawi. Under året har återvinningar om 52 706 tkr fördelats varav merparten avser Angola.

Resultatet för Sidas garantiverksamhet för U-krediter är 63 494 tkr jämfört med 145 856 tkr föregående år. Resultatet påverkas i hög grad av förändringarna i riskavsättningen. Det minskade engagemanget, samt kortare risktid på engagemanget medför lägre risk vilket påverkar riskavsättningen och därmed resultatet positivt. Denna effekt var dock större 2009 vilket bidrog till ett bättre resultat. Minskade premieintäkter och betydligt lägre återvinningar bidrar också till det lägre resultatet 2010.

Vid årets slut uppgick Sidas bruttoskadefordringar till 570 mnkr, vilket är en minskning med 78 mnkr jämfört med föregående år och beror i huvudsak på återvinningar avseende Angola samt valutakursförändringar. Minskningen av den förväntade förlusten på skadefordringarna med 31 mnkr beror också främst på återvinningar avseende Angola och på valutakurseffekter då reserveringsbehovet omräknat till SEK för fordringar i utländsk valuta minskar.

Sidas totala engagemang uppgår till 1 297 mnkr (1 575 år 2009). Reserveringen för förväntad förlust för engagemanget beräknades till 140 mnkr och reserveringen för riskkoncentration (oförväntad förlust) till 259 mnkr. Sammantaget ledde detta till en reservering för risken i garantiengagemanget med 399 mnkr, eller 31% vilket kan jämföras med 29% för motsvarande period föregående år. Det minskade engagemanget beror på att amorteringar skett samtidigt som det inte tillkommit stora nya engagemang. Detta bidrar också till att den återstående rishtiden blir lägre. Även USD-utvecklingen bidrar till en lägre avsättning i SEK för att täcka reserveringsbehovet.

Likvida medel uppgår till 1 518 mnkr inklusive kort och långfristiga placeringar.

Fristående garantier

Sida har fem förbindelser bestående av African Infrastructure Fund (AIG) för finansiering av infrastrukturinvesteringar i Afrika (Garantiavtalet uppgår till 5 MUSD eller 70 mnkr varav 7,8 mnkr är ianspråktagna), återuppbyggnad av hamnen i Maputo för att underlätta Moçambiques utrikeshandel (Garantiavtalet uppgår till 12 MUSD), en kursriskgaranti för transmissionsinvesteringar för att förbättra tillgången på elenergi i Namibia (0,3 mnkr), ett fiberkabelprojekt i Angola (Garantiavtalet uppgår till 20 MUSD eller 200 mnkr varav 16,8 MUSD är ianspråktaget och motsvarar 114,6 mnkr i balansdagens valutakurs) samt en garanti till Swedfund där avtalet uppgår till 45 mnkr varav 12,4 mnkr är ianspråktaget för en garanti till Vietstar. Risken för de fem förbindelserna är värderad till 22,5 mnkr per 2010-12-31. Likvida medel i reserven för fristående garantier uppgår till 70,8 mnkr, då 500 mnkr inlevererades till staten i januari 2010. Under 2009 ingick Sida ett engagemang med Asiatiska Utvecklingsbanken (ADB) på 650 mnkr, vilket redovisas som en utfästelse då inga medel är tagna i anspråk än. Under 2010 har ett avtal ingåtts med IFC (1 200 mnkr) och ytterligare ett med USAID (750 mnkr), men inga medel är ännu tagna i anspråk.

Krediter

U-krediter

Sida har utestående åtaganden till ca 848 mnkr per 2010-12-31 inklusive en reserv på 100 mnkr för valutakursförändringar, medan avsatta medel hos Riksgälden för U-krediter uppgår till 958 mnkr. Överskottet beräknas uppgå till 110 mnkr per 2010-12-31. I januari 2010 inlevererades 187 mnkr till staten enligt Regleringsbrevet för 2010.

Utestående åtagande uppgick till ca 983 mnkr vid samma tidpunkt föregående år. Minskningen är framförallt hänförlig till två krediter avseende Sri Lanka. Samtidigt innefattar reserveringen för valutakursdifferenser lägre marginaler vilket kan komma att justeras under 2011.

9.2 Resultaträkning, tkr

Verksamhetens intäkter	Not	100101-101231	090101-091231
Intäkter av anslag	1	986 874	1 003 031
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	16 856	11 850
Intäkter av bidrag		240	1 097
Finansiella intäkter	3	3 383	3 735
Summa		1 007 354	1 019 713
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-612 669	-634 541
Kostnader för lokaler	5	-70 902	-72 191
Övriga driftkostnader	6	-294 694	-282 643
Finansiella kostnader	7	-2 258	-1 309
Avskrivningar och nedskrivningar	14, 15	-26 830	-29 030
Summa		-1 007 354	-1 019 713
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av sida		709 650	41 709
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-716 512	-69 234
Saldo uppbördsverksamhet	8, 35	-6 862	-27 525
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1	15 450 709	16 849 157
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		500	500
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	9	79 367	92 152
Finansiella intäkter	10	31 466	45 659
Finansiella kostnader	11	-35 286	-38 959
Lämnat bidrag	12	-15 459 583	-16 911 385
Saldo transfereringar		67 174	37 124
Årets kapitalförändring	13	60 312	9 599

9.3 Balansräkning, tkr		forts. >>	
Tillgångar	Not	2010-12-31	2009-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		66 173	34 509
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		5 480	7 527
Summa immateriella anläggningstillgångar	14	71 653	42 037
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		22 601	25 413
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		25 689	39 038
Summa materiella anläggningstillgångar	15	48 290	64 451
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter		600 000	800 000
Andra långfristiga fordringar		133 747	190 635
Summa finansiella anläggningstillgångar	16	733 747	990 635
Utlåning	17	278 045	263 239
Fordringar			
Kundfordringar		485	749
Fordringar hos andra myndigheter		45 055	65 389
Övriga fordringar		101 899	96 936
Summa fordringar	18	147 439	163 074
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		26 380	24 909
Upplupna bidragsintäkter		137	22
Övriga upplupna intäkter		26 551	37 511
Summa periodavgränsningsposter	19	53 068	62 443
Avräkning med statsverket	20	136 015	270 072
Kortfristiga placeringar	21	67 613	255 298
Kassa och bank			
Övriga tillgodohavanden i riksgäldskontoret	22	1 637 497	2 146 844
Kassa, plusgiro och bank	23	306 524	58 424
Summa kassa och bank		1 944 021	2 205 268
Summa tillgångar		3 479 890	4 316 518

9.3 Balansräkning, tkr

Kapital och skulder	Not	2010-12-31	2009-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	24	1 684 284	2 502 402
Balanserad kapitalförändring	25	872 091	797 754
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	13	60 312	9 599
Summa myndighetskapital		2 616 687	3 309 755
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	3 143	4 732
Övriga avsättningar	27	434 840	482 853
Summa avsättningar		437 983	487 585
Skulder m.m.			
Lån i riksgäldskontoret	28	88 921	70 613
Räntekontokredit i riksgäldskontoret	29	7 694	27 955
Skulder till andra myndigheter		144 007	153 978
Leverantörsskulder		90 086	125 082
Övriga skulder	30	44 839	80 278
Summa skulder m.m.		375 547	457 905
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		49 633	61 273
Övriga förutbetalda intäkter		40	0
Summa periodavgränsningsposter	31	49 673	61 273
Summa kapital och skulder		3 479 890	4 316 518

9.4 Anslagsredovisning

9.4.1 Anslagsredovisning, tkr, Redovisning mot anslag										forts. >>
Anslag	Benämning	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet över-skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:1	Biståndsverksamhet (Ramanslag, samtliga anslagsposter)									
7 1:1.1	Humanitära insatser och konflikthantering		21 420	2 273 000	603 058			2 897 478	2 896 627	851
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet		51	87 550				87 601	87 300	301
7 1:1.3	Globala utvecklingsinsatser		70 198	1 740 000	502 802			2 313 000	2 265 401	47 598
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället		4 371	1 158 700	-18 000			1 145 071	1 113 450	31 621
7 1:1.6	Asien		76 568	1 572 000	4 593		-33 161	1 620 000	1 566 182	53 818
7 1:1.7	Latinamerika		50 449	670 000			-35 449	685 000	667 270	17 730
7 1:1.9	Afrika		278 291	5 259 400	-1 008 292			4 529 399	4 497 664	31 736
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika		54 953	410 000			-40 103	424 850	415 391	9 459
7 1:1.22	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet		37 951	120 000			-34 951	123 000	93 970	29 030
7 1:1.23	Miljölan		28 479	200 000	-50 000		-19 479	159 000	154 481	4 519
7 1:1.26	Östeuropa och Centralasien									
7 1:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder		17 418	60 000			-2 418	75 000	71 488	3 512
7 1:1.26.2	Östeuropa och Centralasien, icke ODA-länder		2 530				-2 530		-7 156	7 156
7 1:1.26	Summa Östeuropa och Centralasien		19 948	60 000			-4 948	75 000	64 333	10 667
7 1:1.32	Forsknings-samarbete		161	300 000	129 839			430 000	418 322	11 678
7 1:1.33	U-krediter		0	0			0	0	0	0
7 1:1	Summa biståndsverksamhet		642 841	13 850 650	164 000		-168 092	14 489 399	14 240 391	249 008
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Ramanslag)									
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	34	-48 077	960 724				912 647	937 024	-24 377
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen (Ramanslag samtliga anslagsposter)									
5 1:11.1	Samarbete inom Östersjöregionen									
5 1:11.1.1	Sidas Östersjöteam		39	24 168				24 207	24 206	1
5 1:11.1.2	Samarbete inom miljöområdet		47	35 000				35 047	35 042	5
5 1:11.1.3	Samarbete inom området demokrati och mänskliga rättigheter		699	35 000			-309	35 390	35 361	29
5 1:11	Summa samarbete inom Östersjöregionen		786	94 168			-309	94 644	94 609	35

9.4.1 Anslagsredovisning, tkr, Redovisning mot anslag

Anslag	Benämning	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 2:1	Reformsamarbete i Östeuropa (Ramanslag samtliga anslagsposter)									
7 2:1.6	Reformsamarbete i Östeuropa		76 989		-76 989					
7 2:1.6.1	Reformsamarbete i Östeuropa			1 093 500	76 989		-37 959	1 132 530	1 128 549	3 981
7 2:1.6.2	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället			44 250				44 250	44 227	23
7 2:1.6	Summa reformsamarbete i Östeuropa		76 989	1 137 750			-37 959	1 176 780	1 172 776	4 004
	Totalsumma		672 539	16 043 292	164 000		-206 360	16 673 471	16 444 800	228 671

9.4.2 Anslagsredovisning, Redovisning mot statsbudgetens inkomstitlar, tkr

Inkomsttitel	Benämning	Not	Beräknat belopp	Inkomster
		35		
2394	Övriga ränteinkomster			710 920
2511	Expeditionsavgifter			159
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet			5 434
4526	Återbetalning av övriga lån			66 477
	Summa			782 989

9.4.3 Bemyndiganden, tkr

Anslag	Benämning	Tilldelad bemyndi- ganderam	Ingående åtaganden	Utesående åtaganden 101231	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014-	Totalt 2011-
		Not 36, 37		Not 38					Not 38
7 1:1	Biståndsverksamhet								
7 1:1.1	Humanitära insatser och konflikthantering	900 000	695 170	761 528	493 413	166 804	94 200	0	754 417
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	120 000	3 702	25 701	10 018	5 655	5 000	5 000	25 673
7 1:1.3	Globala utvecklingsinsatser	2 600 000	2 587 065	2 137 488	1 233 804	650 833	218 084	16 323	2 119 045
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	2 000 000	42 277	1 229 024	731 231	486 626	2 231	0	1 220 088
7 1:1.6	Asien	3 000 000	1 232 228	2 081 710	989 842	686 448	332 453	29 925	2 038 668
7 1:1.7	Latinamerika	1 300 000	860 685	949 971	431 035	284 435	103 026	33 000	851 496
7 1:1.9	Afrika	11 200 000	8 060 596	9 226 326	4 548 734	2 808 029	655 675	258 198	8 270 635
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	800 000	408 630	382 787	244 028	90 832	27 678	400	362 938
7 1:1.22	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	300 000	69 412	100 986	100 986	0	0	0	100 986
7 1:1.23	Miljölan	300 000	201 586	181 987	133 453	200	0	0	133 653
7 1:1.26.1	Östeuropa och Centralasien, ODA-länder	1 042	73 993	1 042	1 042	0	0	0	1 042
7 1:1.32	Forskningsarbete	760 000	1 077 723	411 822	318 041	54 630	29 630	0	402 301
	Summa 7 1:1	23 281 042	15 313 066	17 490 370	9 235 626	5 234 492	1 467 978	342 846	16 280 943
7 2:1	Reformsamarbete i Östeuropa								
7 2:1.6.1	Reformsamarbete i Östeuropa	2 900 000	1 223 488	1 236 647	774 002	307 998	114 024	8 823	1 204 848
7 2:1.6.2	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	100 000	0	42 904	23 705	19 199	0	0	42 904
	Summa 7 2:1	3 000 000	1 223 488	1 279 551	797 707	327 197	114 024	8 823	1 247 752
5 1:11	Samarbete inom östersjöregionen								
5 1:11.1.1	Sidas Östersjöteam	3 000	2 716	1 425	819	0	0	0	819
5 1:11.1.2	Samarbete inom miljöområdet	45 000	978	15 626	15 041	200	0	0	15 241
5 1:11.1.3	Samarbete inom området demokrati och mänskliga rättigheter	47 000	9 399	40 577	23 593	13 325	3 584	75	40 577
	Summa 5 1:11	95 000	13 093	57 628	39 453	13 525	3 584	75	56 637
	Summa bemyndiganden	26 376 042	16 549 647	18 827 548	10 072 786	5 575 214	1 585 586	351 744	17 585 331

9.4.4 Finansiella villkor 2010, tkr

forts. >>

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst / minst	Finan- siellt villkor	Utfall 2010
7 1:1 och 7 2:1.6.1	Bistånds- verksamhet/ Reformsamarbete i Östeuropa	Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar samt revisioner inom respektive anslagspost. Redovisning av utfall per anslagspost: ¹	Regl. brev			47 699
		7 1:1.1 Humanitära insatser och konflikthantering				5 034
		7 1:1.2 Informations- och kommunikationsverksamhet				859
		7 1:1.3 Globala utvecklingsinsatser				23 376
		7 1:1.5 Stöd gm sv organisationer i det civila samhället				2 984
		7 1:1.6 Asien				1 090
		7 1:1.7 Latinamerika				333
		7 1:1.9 Afrika				4 762
		7 1:1.17 Mellanöstern och Nordafrika				1 080
		7 1:1.22 Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet				531
		7 1:1.23 Miljölån				852
		7 1:1.32 Forskningssamarbete				5 967
		7 2:1.6.1 Reformsamarbete i Östeuropa				831
		Ca 500 000 tkr ska användas för insatser inom det bilaterala och regionala forskningssamarbetet.	Regl. brev		ca 500 000	553 215
		Sida får disponera 5 000 000 tkr för garantier av den av riksdagen fastställda totala ramen om 53 950 000 tkr för myndighetens garantiverksamhet. Garantigivningen innefattar utställda biståndsgarantier för U-krediter och fristående garantier samt garantier inom systemet för finansiering av utvecklingslån och garantier.	Regl. brev	Högst	5 000 000	4 294 390
7 1:1.1	Humanitära insatser och konfliktrelaterad verksamhet	Högst 300 000 tkr får användas för insatser avseende konfliktrelaterad verksamhet. En utgångspunkt för dessa insatser är att de ska präglas av snabbhet och flexibilitet. Insatser på global nivå får högst uppgå till 100 000 tkr.	Regl. brev	Högst	300 000	98 264
		- varav insatser på global nivå		Högst	100 000	100 000
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	Sida får högst använda 27 000 tkr för sin egen informations- och kommunikationsverksamhet.	Regl. brev	Högst	27 000	26 749
7 1:1.3	Globala utvecklingsinsatser	Stöd med 75 mnkr per år till demokratiuppbyggnad i utvecklingsländer via svenska partianknutna organisationer.	Strategi		75 000	74 406
		Insatser inom det multilaterala miljöområdet.	Strategi	Högst	1 500	874
		10 mnkr till svenska FN-förbundet.	Strategi		10 000	10 000
		3,5 mnkr till svenska UNICEF-förbundet.	Strategi		3 500	3 500
		4 mnkr till United Nations Volunteers.	Strategi		4 000	4 000
		3 mnkr till United Nations System Staff College.	Strategi		3 000	3 000
		10 mnkr till Kommerskollegium för handelsrelaterade biståndsinsatser.	Strategi		10 000	10 000

9.4.4 Finansiella villkor 2010, tkr

forts. >>

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Besluts- typ	Högst / minst	Finan- siellt villkor	Utfall 2010
		Totalt 30 mnkr till Världsbankens tre-åriga projekt Adolescent Girls Initiative (10 mnkr/år).	Strategi	Över en tre års period	30 000	10 000
		10 mnkr till fonden för mänskliga rättigheter i Världsbanken, den sk Nordic Trust Fund. ²	Strategi		10 000	0
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	Sida ska 2010, inom ramen för det regionala stödet till Mellanöstern och Nordafrika, bidra med stöd till Svenska Institutet i Alexandria med 1,4 miljoner kronor. Bidraget ska avse extern programverksamhet i enlighet med de mål för institutets verksamhet som fastslagits under kapitel 7.2. I denna strategi. ³	Regerings- beslut 2009-12-17 ändring strategi		1 400	868
7 1:1.32	Forsknings- samarbete	Sverige ska, genom Sida, bidra till Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR) med totalt 200 mnkr under 2010–2011. Sida ska från anslagsposten utbetala minst 25 mnkr till CGIAR 2010.	Reg. beslut	Minst	25 000	141 638
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Belopp för icke ODA-länder ska vara högst 20300 tkr.	Regl. brev	Högst	20 300	16 232
		- Varav högst 15 300 tkr får användas för Sidas Östersjöenhet.	Regl. brev	Högst	15 300	14 586
5 1:11.1.3	Samarbete inom Östersjöregionen, området demokrati och mänskliga rättigheter	3 000 tkr avser stöd till Moscow School of Political Studies.	Regl. brev		3 000	3 000
7 1:1 och 7 2:1.6.1	Bistånds- verksamhet/ Reformsamarbete i Östeuropa	Sida medges att inom ramen för beslutat anslagsbelopp överstiga alternativt understiga årligt beslutat strategibelopp för land eller region med 10 procent. Åtterrapporering mot villkoret följer av redovisning av utfallet mot de årligen beslutade strategibeloppen för land eller region.	Regl. brev			
7 1:1.9	Afrika	Medlen ska användas i enlighet med gällande samarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Burkina Faso	Stödet till Burkina Faso ska för 2010 uppgå till ca 260 milj kr, inkl. forskningssamarbete och regeringens särskilda klimatsatsning.	Reg. beslut	ca	260 000	242 503
	Etiopien	Stödet till Etiopien ska för 2010 uppgå till ca 195 milj kr, inkl. forskningssamarbete.	Reg. beslut	ca	195 000	208 668
	Kenya	Stödet till Kenya ska för åren 2010–2013 uppgå till ca 330 milj kr per år. ⁴	Reg. beslut	ca	330 000	262 649
	Mali	Stödet till Mali ska för 2010 uppgå till ca 280 milj kr, inkl. regeringens särskilda klimatsatsning. ⁵	Reg. beslut	ca	280 000	181 409
	Moçambique	M a a att gällande villkor för budgetstöd ej har uppnåtts ska stödet till nedanstående länder 2010 uppgå till följande belopp: ... Moçambique ca 660 milj. ⁶	Reg. beslut	ca	660 000	592 401
	Tanzania	M a a att gällande villkor för budgetstöd ej har uppnåtts ska stödet till nedanstående länder 2010 uppgå till följande belopp: ... Tanzania ca 665 milj kr.	Reg. beslut	ca	665 000	662 670

9.4.4 Finansiella villkor 2010, tkr

forts. >>

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst / minst	Finan- siellt villkor	Utfall 2010
	Uganda	Stödet till Uganda ska för åren 2010–2013 uppgå till ca 260 milj kr per år, inkl forsknings-samarbete.	Reg. beslut	ca	260 000	265 927
	Zambia	M a a att gällande villkor för budgetstöd ej har uppnåtts ska stödet till nedanstående länder 2010 uppgå till följande belopp: .. Zambia ca 250 milj kr. ⁷	Reg. beslut	ca	250 000	141 210
	Rwanda	Den totala volymen för det svenska utvecklings-samarbetet kommer att uppgå till ca 180 milj kr per år. I detta ingår inte eventuell humanitärt stöd.	Samar-betsstra-tegi	ca	180 000	176 535
	Burundi	Den årliga volymen ska öka från ca 20 miljoner kronor 2009, till ca 30 milj kr 2010, (...)	Samar-betsstra-tegi	ca	30 000	32 356
	Dem. Rep.Kongo	Stödet till DRK ska för 2010 uppgå till ca 185 milj kr.	Reg. beslut	ca	185 000	174 474
	Liberia	Volymen på det totala utvecklingssamarbetet... för 2010 150 milj kr...	Samar-betsstra-tegi		150 000	153 070
	Sierra Leone	Stödet till Sierra Leone ska för 2010 uppgå till ca 20 milj kr. ⁸	Reg. beslut	ca	20 000	0
	Somalia	För 2009 planeras det mer långsiktiga biståndet uppgå till 80 milj kr och för 2010 till 90 milj kr.	Förhåll-ningssätt	ca	90 000	90 183
	Sudan	Stödet till Sudan ska för åren 2010–2011 uppgå till ca 230 milj kr respektive ca 275 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	230 000	218 133
	Zimbabwe	Det svenska stödet ska uppgå till ca 130 milj kr, exklusive humanitärt stöd och stöd till civilsam-hällesorganisationer.	Reg. beslut	ca	130 000	143 127
	Botswana	Sidas landallokering för Botswana ska uppgå till cirka 45 milj kr för 2009 och för åren 2010 till 2013 ca 40 milj kr per år. ⁸	Samar-betsstra-tegi	ca	40 000	33 056
	Namibia	Sidas landallokering för Namibia ska uppgå till cirka 20 milj kr per år för perioden 2009 till 2013. ⁹	Samar-betsstra-tegi	ca	20 000	14 216
	Sydafrika	Volymen för det selektiva samarbetet ska uppgå till ca 90 milj kr per år. ⁸	Samar-betsstra-tegi	ca	90 000	75 202
	Regionalt Afrika	Utbetalningsbeloppet för 2010 och 2011 ska uppgå till ca 570 respektive ca 650 milj kr.	Samar-betsstra-tegi	ca	570 000	599 986
		Av medlen ska högst 250 milj kr avsättas för hiv/aids-insatser.	Reg. beslut	Högst	250 000	230 465
7 1:1.6	Asien	Medlen ska användas i enlighet med gällande samarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Bangladesh	Stödet till Bangladesh ska för åren 2010–2012 uppgå till ca 235 milj kr, inkl. regeringens särskilda klimatsatsning.	Reg. beslut	ca	235 000	245 453
	Afghanistan	För åren 2010–2013 ska stödet uppgå till ca 500 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	500 000	524 029
	Kambodja	Stödet till Kambodja ska för 2010 uppgå till ca 180 milj kr, inkl regeringens särskilda klimat-satsning.	Reg. beslut	ca	180 000	162 805

9.4.4 Finansiella villkor 2010, tkr

forts. >>

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Besluts- typ	Högst / minst	Finan- siellt villkor	Utfall 2010
	Östtimor	Stödet till Östtimor ska för åren 2010–2011 uppgå till ca 30 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	30 000	33 000
	Kina	Volymen för det selektiva samarbetet med Kina beräknas uppgå till ca 50 milj kr per år. ⁸	Strategi för selektivt samarbete	ca	50 000	37 917
	Indien	Volymen för det selektiva samarbetet med Indien är cirka 60 milj kr per år för perioden 2009–2013. ⁸	Strategi för selektivt samarbete	ca	60 000	49 896
	Indonesien	Stödet till Indonesien ska för åren 2010–2012 uppgå till ca 35 milj kr per år. ⁸	Reg. beslut	ca	35 000	29 156
	Vietnam	Stödet till Vietnam ska för 2010 uppgå till ca 110 milj kr inkl forsknings-samarbete.	Reg. beslut	ca	110 000	109 159
	Sydostasien	Det årliga beloppet ska vara ca 225 milj kr.	Strategi	ca	225 000	219 462
	Laos	Indikativ volym 50 milj kr. Tillkommer forskningsinsatser 8 milj kr. ¹⁰	Utfas- ningsstra- tegi	Indika- tivt	58 000	41 046
	Sri Lanka	Indikativ volym 17 milj kr. Tillkommer 14 milj kr för U-krediter och forskningsinsatser. ¹¹	Utfas- ningsstra- tegi	Indika- tivt	31 000	2 541
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	Medlen ska användas i enlighet med gällande samarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Västbanken-Gaza	Stödet till Västbanken-Gaza ska för åren 2010–2011 uppgå till ca 200 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	200 000	213 234
	Irak	Den finansiella ramen för det svenska stödet för återuppbyggnad till Irak kommer under 2010 att uppgå till omkring 80 milj kr per år och föreslås därefter öka successivt till högst 120 milj kr per år med reservation för att beloppet kan bli lägre om förutsättningarna väsentligen förändras.	Samar- betsstra- tegi	Omkring	80 000	76 156
	Regionalt Mellanös- tern och Nordafrika	Det regionala stödet till Mellanöstern ska för åren 2010–2011 uppgå till ca 130 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	130 000	126 993
7 1:1.7	Latinamerika	Medlen ska användas i enlighet med gällande samarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Bolivia	Stödet till Bolivia ska för åren 2010–2012 uppgå till ca 205 milj kr per år inkl forskningssamarbete och regeringens särskilda klimatsatsning.	Reg. beslut	ca	205 000	186 438
	Colombia	Stödet till Colombia ska för 2010 uppgå till ca 120 milj kr.	Reg. beslut	ca	120 000	130 878
	Guatemala	Stödet till Guatemala ska för åren 2010–2013 uppgå till ca 160 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	160 000	171 934
	Nicaragua	Stödet till Nicaragua ska för 2010 uppgå till ca 60 milj kr, inkl forskningssamarbete.	Reg. beslut	ca	60 000	61 685
	Honduras	Stödet till Honduras ska för 2010 uppgå till ca 50 milj kr, inkl forskningssamarbete.	Reg. beslut	ca	50 000	55 180
	Regionalt Latinamerika	Det samlade regionala stödet till Latinamerika ska för 2010 och 2011 uppgå till ca 55 milj kr respektive ca 30 milj kr. ⁸	Reg. beslut	ca	55 000	61 155

9.4.4 Finansiella villkor 2010, tkr

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst / minst	Finan- siellt villkor	Utfall 2010
7 1:1.26.1	Östeuropa och Centralasien ODA-länder	Medlen ska användas i enlighet med gällande samsamarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Tadzjikistan	Stödet till Tadzjikistan ska för åren 2009–2010 uppgå till ca 65 milj kr resp ca 30 milj kronor.	Reg. beslut	ca	30 000	30 991
	Kirgizistan	Stödet till Kirgizistan ska för åren 2009–2010 uppgå till ca 60 milj kr resp ca 30 milj kr. ⁸	Reg. beslut	ca	30 000	40 810
7 2:1.6	Reformsamarbete i Östeuropa	Medlen ska användas i enlighet med gällande samsamarbetsstrategier eller motsvarande.				
	Albanien	Stödet till Albanien ska för åren 2010–2012 uppgå till ca 80 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	80 000	75 748
	Bosnien-Hercegovina	Stödet till Bosnien-Hercegovina ska för 2010 uppgå till ca 170 milj kr. ¹²	Reg. beslut	ca	170 000	191 101
	Kosovo	Volymen för det svenska utvecklingssamarbetet med Kosovo under perioden 2009–2012 ska vara 80 milj kr per år.	Samarbetsstrategi		80 000	84 966
	Makedonien	Stödet till Makedonien ska fasas ut under treårsperioden 2010–2012. För 2010 ska stödet uppgå till ca 45 milj kr.	Reg. beslut	ca	45 000	44 391
	Moldavien	Stödet till Moldavien ska för 2010 uppgå till ca 90 milj kr.	Reg. beslut	ca	90 000	83 702
	Georgien	Volymen för utvecklingssamarbete med Georgien ska uppgå till ca 480 milj kr under perioden 2010–2013. Den årliga volymen ska vara ca 120 milj kr.	Samarbetsstrategi	ca	120 000	121 830
	Serbien	Stödet till Serbien ska för åren 2010–2012 uppgå till ca 110 milj kr per år.	Reg. beslut	ca	110 000	114 922
	Turkiet	Volymen för det svenska utvecklingssamarbetet med Turkiet under perioden 2010–2013 ska vara ca 73 miljoner kronor per år genom Sida.	Samarbetsstrategi	ca	73 000	73 011
	Vitryssland	Stödet till Vitryssland ska för 2010 uppgå till ca 90 milj kr.	Reg. beslut	ca	90 000	94 241
	Ukraina	Stödet till Ukraina ska för 2010 uppgå till ca 195 milj kr.	Reg. beslut	ca	195 000	186 334

1 Villkoret är inte beloppsmässigt reglerat.

2 Då påfyllnad av fonden inte behövts under 2010 kommer utbetalning av medlen att ske under 2011.

3 Sv. Institutet i Alexandria har endast ansökt om 868 tkr och har meddelat Sida att de inte har behov av ytterligare medel. Därav det låga utfallet.

4 Det låga utfallet beror på förseningar inom det urbana programmet, uppskjuten beredning inom området demokrati och mänskliga rättigheter samt uppskjutna betalningar inom vägsektorn på grund av revisionsanmärkningar och ej inkommen rapportering.

5 Det låga utfallet förklaras av att Sida inte gick vidare med den planerade beredningen av en ettårig förlängning av hälsosektorstödet, med anledning av upptäckt av korruption i Globala Fondens program i Mali 2010 samt att delar av budgetstödet innehölls.

6 Det låga utfallet förklaras av fördröjda beredningar och/eller lägre medelsbehov än beräknat samt av att medel innehållits inom vägsektorn till följd av påtalade brister vid revision. Delar av budgetstödet har också innehållits.

7 Avvikelsen i utfallet beror dels på att budgetstöd till Zambia inte längre kan utgå, dels på att utbetalningarna till hälsosektorn inte kan göras enligt plan till följd av utestående åtgärder efter korruptionsaffär som uppdragades 2009. Till energisektorn har lägre utbetalningar gjorts än planerat samt att den återbetalning av förskingrade medel krediterats landallokeringen.

8 Se regeringsskrivelse 10-11-23, angående förslag om ändrade strategivolymer 2010–2012.

9 Förklaringen ligger i huvudsak på icke i tid inkomna fakturor och rekvisitioner från samsamarbetspartners.

10 Utfasningen sker snabbare än planerat.

11 Utfasningen sker snabbare än planerat.

12 Några betalningar utfördes 2010 som förutsågs skulle ske 2011.

9.5 Finansieringsanalys, tkr

forts. >>

Drift	Not		100101- 101231		090101- 091231
Kostnader	39		-966 607		-993 511
Finansiering av drift					
Intäkter av anslag		986 874		1 003 031	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	40	14 765		11 647	
Intäkter av bidrag		240		1 097	
Övriga intäkter		3 383		3 735	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift			1 005 263		1 019 510
Förändring av Myndighetskaptal hänförlig till övergångseffekten	41				61 157
Förändring av Myndighetskaptal hänförlig utredning					
Avräkning med statsverket	42				-13 265
Minskning av kortfristiga fordringar			18 148		167 025
Minskning av kortfristiga skulder			-42 706		-23 841
Kassaflöde från drift			14 097		217 074
Investeringar					
Investeringar i materiella tillgångar		-7 865		-23 141	
Investeringar i immateriella tillgångar	43	-35 504		-31 869	
Summa investeringsutgifter			-43 370		-55 010
Finansiering av investeringar					
Lån från Riksgäldskontoret		48 041		25 346	
Amorteringar		-29 733		-32 196	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		97			
Försäljning av anläggningstillgångar		2 970		2 399	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar			21 375		-4 452
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder			-811		6 828
Kassaflöde till investeringar			-22 806		-52 634
Låneverksamhet					
Nyutlåning och nedskrivning	44	-81 283		-13 879	
Amorteringar		66 477		14 890	
Summa låneutgifter			-14 806		1 011
Finansiering av låneverksamhet					
Minskning av statskapital med medel som tillförts statsbudgeten		-66 477		34 110	
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet			-66 477		34 110
Kassaflöde till låneverksamhet			-81 283		35 121

9.5 Finansieringsanalys, tkr

Uppbördsverksamhet	Not	100101- 101231	090101- 091231
Intäkter av avgifter och andra inkomster som inte disponeras av Sida	709 650	41 709	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	6 862	27 525	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		716 512	69 234
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-716 512	-69 234
Kassaflöde till uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringsverksamhet			
Lämnat bistånd	-15 432 655	-16 911 385	
Finansiella intäkter	31 466	45 659	
Finansiella kostnader	-35 286	-38 959	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	77 884	-103 189	
Förändring av långfristiga fordringar	256 889	167 647	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-15 101 701	-16 840 227
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bistånd	15 423 781	16 849 157	
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bistånd	500	500	
Övriga erhållna medel för finansiering av bistånd	79 367	92 152	
Minskning av statskapital med medel som erh. från statsbudgeten	-687 000	0	
Summa medel som som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		14 816 649	16 941 809
Kassaflöde till transfereringsverksamhet		-285 053	101 582
Förändring av likvida medel		-375 044	301 143
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		2 447 386	2 146 243
Ökning av kassa och plusgiro		248 100	20 181
Minskning av tillgodohavande hos Riksgälden		-489 087	158 784
Minskning av avräkning med Statsverket		-134 058	122 178
Summa förändring av likvida medel		-375 044	301 143
Likvida medel vid årets slut		2 072 342	2 447 386

9.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

Låneram i Riksgäldskontoret, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Beviljad låneram	110 000	110 000	100 000	147 500	120 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	88 921	70 613	77 463	82 455	108 569

Kontokredit hos Riksgäldskontoret, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	85 000	33 000	28 000	20 000	20 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	80 334	32 560	0	0	0

Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Räntekostnader på räntekonto	232	11	0	0	0
Ränteintäkter på räntekonto	11	302	2 541	1 805	1 368

Avgiftsintäkter, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Avgiftsintäkter som myndigheten disponerar:	5 168	6 279	5 333	9 243	18 166
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	1	1	50 000	50 000	50 000

1 Belopp saknas i regleringsbrev.

Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar:	716 512	69 234	77 102	61 516	43 816
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	1	1	50 000	50 000	50 000

1 Belopp saknas i regleringsbrev.

Beviljad och utnyttjad anslagskredit, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Beviljad anslagskredit	48 000	70 000	26 458	18 666	18 631
Utnyttjad anslagskredit	24 377	48 077	0	0	0

Anslagssparande samt intecknade belopp, tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Anslagssparande/reservationer	228 671	672 539	644 542	834 626	1 819 853
Därav intecknat	0	0	0	337	672 745

Utestående åtaganden, tkr						
	Not	2010	2009	2008	2007	2006
Tilldelad bemyndiganderam		26 376 042	29 985 000	26 023 000	28 000 000	26 505 000
Utestående åtaganden	36	18 827 548	16 549 647	13 758 508	16 072 327	19 171 332

Antal årsarbetskrafter och medelantalet anställda ¹ , tkr					
	2010	2009	2008	2007	2006
Antal årsarbetskrafter	694	773	799	787	772
Medelantalet anställda	736	799	927	813	794

¹ I antalet årsarbetskrafter och medelantalet anställda ingår 4 Biträdande Bilateral Expert (BBE) och 9 Nationella Experter (NE). Dessa finansieras från Sidas anslag för biståndsverksamhet.

Driftkostnad per årsarbetskraft, tkr					
	2010	2009	2008	2007	2006
Driftkostnad	978 265	989 375	982 117	1 017 225	1 009 424
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 410	1 280	1 229	1 293	1 308

Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring, tkr					
	2010	2009	2008	2007	2006
Årets kapitalförändring	60 312	9 599	131 621	91 502	-116 123
Balanserad kapitalförändring	872 091	797 754	609 281	546 282	575 591

9.7 NOTER

Belopp i tkr, om inget annat anges.

Allmänt

Sida är bokföringsskyldig enligt Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Årsredovisningen är upprättad enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisningsprinciper

Fordringar har värderats till högst det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till balansdagens kurs. Fordringar värderas till balansdagens köpkurs, skulder till balansdagens säljkurs. Utlandsmyndigheternas behållning per den 31 december har för de icke konvertibla valutorna värderats till kurs som gällde vid senaste växlingstillfället eller till december månads genomsnittskurs.

Anläggningstillgångar utgörs av tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och en ekonomisk livslängd på minst tre år. För balanserade utgifter för utveckling tillämpas en beloppsgräns på 500 tkr, och för reparations- och underhållskostnader avseende förbättringsutgifter är beloppsgränsen 100 tkr. Anläggningstillgångarna tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivningarna påbörjas fr.o.m. den månad då tillgången tas i bruk. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet är tio år, för datorer (exklusive bärbara datorer som kostnadsförs) tre år och för övriga anläggningskategorier fem år.

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet av samtliga beslut enligt de försäkringstekniska grunder som Statens Pensionsverk (SPV) har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Villkorsslån och biståndskrediter har värderats av Exportkreditnämnden (EKN) i enlighet med beslut 2008-000041, riktlinjer för värdering av Sidas finansieringsinstrument.

Fristående garantier värderas halvårsvis av EKN.

Utgifter som klassificeras som transfereringar avräknas anslagen enligt kasamässig princip i de fall utbetalningarna grundar sig på beslut om bidrag och erhållna rekvisitioner. Erhållna fakturor avseende levererade varor och tjänster som klassificeras som transfereringar avräknas anslagen enligt kostnadsmässig princip.

Sida tillämpar i samband med bokslut ett gränsvärde på 100 tkr för periodiseringar avseende verksamhetens intäkter och kostnader, och ett gränsvärde på 1 000 tkr avseende transfereringar i form av levererade varor och tjänster.

Undantag från EA-regler

Med undantag från förordning (1994:14) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning medges Sida enligt regleringsbrevet att inneha;

- Konto i affärsbank för brådskande kontantutbetalningar, för betalningar av remburs och för överföringar av medel till ambassaderna. Eventuell räntegottgörelse avseende dessa konton skall bokföras på inkomsttitel 2811 "Övriga inkomster av statens verksamhet".

- Kravet i 21§ förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring att hantera inkommande och utgående fakturor elektroniskt ska inte tillämpas på myndigheter inom Utrikesrepresentationen.

Resultaträkning

Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning		
	100101–101231	090101–091231
Anslagsutfall enligt anslagsredovisningen	16 444 800	17 926 683
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	-986 874	-1 003 031
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bistånd	-15 450 709	-16 849 157
Redovisat mot Statskapital (utlåning och U-krediter)	0	-49 000
Uttag semesterdagar från 2008 ¹	-7 217	-10 657
Övergångseffekt redovisad mot balanserad kapitalförändring ²	0	-14 838
Summa	0	0

¹ Anslagsbelastning avseende uttag av semesterdagar från 2008 redovisas direkt mot Avräkning med statsverket.

² Enligt regeringsbeslut Övergångseffekter av kostnadsmässig avräkning mot anslag (Fi2009/4428) samt anvisningar från Ekonomistyrningsverket (ESV).

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	100101–101231	090101–091231
Intäkter enligt 4§ Avgiftsförordningen	4 560	5 711
Intäkter avgiftsfinansierad verksamhet	608	568
Övriga intäkter i verksamheten ¹	11 688	5 571
Summa intäkter	16 856	11 850

¹ Varav realisationsvinst 2 090 tkr.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 5 006 tkr. Intäkter som ökat utgörs främst av reavinst på försäljning av anläggningstillgångar som uppkommit vid avveckling av fyra sektionskanslier med 2 294 tkr och intäkter från nya samutvärderingar som genomförts med Norad och Dfid med 1 970 tkr.

Not 3. Finansiella intäkter		
	100101–101231	090101–091231
Ränteutgifter Riksgälden	11	302
Övriga ränteutgifter	178	97
Kursdifferenser	64	79
Övriga finansiella intäkter	3 130	3 257
Summa finansiella intäkter	3 383	3 735

Minskningen i posten uppgår till 351 tkr och förklaras framför allt av lägre ränteintäkter avseende räntekonto hos Riksgälden till följd av övervägande negativt saldo under året p.g.a. höga upparbetade pågående immateriella anläggningstillgångar samt utnyttjande av anslagskredit.

Not 4. Kostnader för personal		
	100101–101231	090101–091231
Summa kostnader för personal	-612 669	-634 541
Varav lönekostnader	-360 865	-366 852
	100101–101231	090101–091231
Lön (exkl. sociala avgifter), ej utlandsstationerad personal	307 133	331 551
Lön lokalanställda, exkl. sociala avgifter	15 057	16 360
Ersättning utlandsstationerad personal	98 131	87 481
Kostnadsersättningar (traktamente, bilersättning mm)	4 010	6 323
Sociala avgifter	176 794	176 174
Pensionskostnader	4 464	5 964
Kostnader för sjuk- och hälsovård	2 700	3 772
Kostnader för kompetensutveckling	2 076	6 455
Övriga personalkostnader, exkl. periodiseringar	4 140	8 371
Aktivering anläggningstillgångar	-5 547	-2 674
Övriga personalkostnader, periodiseringar	3 712	-5 236
Summa kostnader för personal	612 669	634 541

Personalkostnaderna har minskat med 23 872 tkr jämfört med föregående år. Det finns flera förklaringsfaktorer till minskningen. Lönekostnaderna för personal stationerade i Sverige har minskat med 24 419 tkr, vilket främst förklaras med drygt 70 genomsnittligt färre antal anställda. Kostnadsersättningar, kostnader för sjuk- och hälsovård, kompetensutveckling, lön lokalanställda och övriga personalkostnader har minskat med 13 299 tkr, vilket främst beror på vidtagna neddragningar. Personalkostnader som aktiverats som anläggningstillgång har ökat med 2 872 tkr, vilket medför minskade personalkostnader. Samtidigt har ersättningar till utlandsstationerad personal ökat med 10 650 tkr vilket delvis beror på förändrade utlandsavtal. Även kostnader för periodiseringar har ökat med 8 948 tkr, vilket främst beror på kostnader för uppsagd personal, 18 012 tkr, och på minskad förändring semesterlöneskuld 8 309 tkr.

Ersättningar till insynsrådets och styrelsens ledamöter samt uppgift om deras sidouppdrag

Sida har under året fått en ny instruktion, Förordning (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), som innebär att insynsrådet har ersatts med en styrelse samt att det vid Sida finns en överdirektör. Den nya styrelsen tillträdde 1 juli 2010.

Skattepliktiga ersättningar (enligt Förordning (1192:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.) och andra förmåner till styrelseledamöter under 2010 samt redovisning av dessas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag enligt 7 kap 2§ Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. För generaldirektören samt överdirektören redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner enligt 7 kap 2§ Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Not 4. Insynsråd 2010-01-01–2010-06-30

Ledamot	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Nordström, Anders, Generaldirektör	524	Folke Bernadotte Akademin Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Becker, Torbjörn	4	–
Berg, Ulf	4	Svensk Exportkredit AB Speed International Volvo Aero Corporation
Gustafsson, Holger	4	Via Con International AB
Härstedt, Kent	4	Svenska Institutets Insynsråd Styrelsen för Fojo Kent Härstedt Information AB
Johansson, Lena	2	Riksgälden Stiftelsen Svensk Industriedesign Sveriges Standardiseringsråd Media Conglomerate AB
Lundgren, Kerstin	0	Svenska Institutet i Alexandria Presstödsnämnden Riksrevisionen
Nordén, Marie	4	–
Ohlsson, Birgitta	0	–
Petri Gornitzka, Charlotte	2	Vetenskapsrådet Swedfund
Öberg Lindevall, Marie	2	Helseplan Consulting Group AB Seedoo Diagnostics AB
Summa ersättning	550	

Not 4. Styrelse 2010-07-01–2010-12-31

Ledamot	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Sjöstrand, Mats, Ordförande	48	–
Petri Gornitzka, Charlotte, vik Generaldirektör från och med 2010-06-01	709	Vetenskapsrådet Swedfund
Rungrund, Rosita	24	Tjörns Måltids AB
Båge, Lennart	24	–
Vibbleus Bergquist, Heléne	24	Renewable Energy Corporation ASA Trelleborg AB publ Trade Doubler AB publ Nordic Growth Market NGM AB Tyréns AB Invisio Communications AB med dotterbolag Invisio Communications A/S Danmark Pertendo AB
Lindevall Öberg, Marie	24	Helseplan Consulting Group AB Seedoo Diagnostics AB
Becker, Torbjörn	24	–
Summa ersättning	877	

Not 4. Ledande befattningsghavare utsedda av regeringen

	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Netz, Bo, Överdirektör	535	–
Summa ersättning	535	

Redovisning av myndighetens sjukfrånvaro

I enlighet med 3§ Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, ska uppgifter lämnas om myndighetens sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron i tabellen nedan anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid för respektive grupp.

Not 4. Sjukfrånvaro

	100101–01231	090101–091231
Totalt	2,52%	2,96%
Varav långtidssjuka (≥60 dagar) av totalt sjukskrivna	49,62%	54,07%
Män	1,51%	1,26%
Kvinnor	3,07%	3,86%
Anställda – 29 år	0,9%	0,76%
Anställda 30–49 år	2,02%	2,09%
Anställda 50 år –	3,4%	4,59%

Not 5. Kostnader för lokaler

	100101–101231	090101–091231
Summa kostnader för lokaler	-70 902	-72 191

Lokalkostnaderna har minskat med 1 289 tkr. Minskningen är främst hänförlig till nedlagda sektionskanslier och minskade kostnader för Sidas lokaler på Gotland. Samtidigt har kostnaderna för Sidas lokaler i Stockholm ökat vilket är hänförligt till fastighetsskatt som betalas från och med 2010.

Not 6. Övriga driftkostnader

	100101–101231	090101–091231
Köpta tjänster	-243 496	-221 387
Tele- och post	-14 750	-11 295
Transporter och resor	-18 620	-32 551
Kontorsmaterial, trycksaker mm	-4 085	-7 843
Övrigt	-13 744	-9 568
Summa	-294 694	-282 643

Övriga driftkostnader har ökat med 12 051 tkr. Utfallet 2009 inkluderade en kostnad om 5 292 tkr avseende nedläggning av utveckling av Sidas hemsida och intranät varför den reella ökningen kan beräknas till 17 343 tkr. Ökningen är ett resultat av ett flertal olika faktorer. En viktig faktor är att delning med UD av kostnader för ambassader har ökat med 28 600 tkr (inkl. avskrivningar, räntor och IT), vilket är kostnader som Sida inte kan påverka. Vidare har licenskostnader för mjukvara avseende projektet förnyat IT-stöd ökat med 6 070 tkr vilket beror på att 2010 belastats med kostnaden avseende både 2009 och 2010 p.g.a. kostnadsföring av tidigare aktivering. Även kostnader för telefoni har ökat med 3 455 tkr, vilket beror på en ny teknisk lösning för telefoni. Nedläggning av fyra sektionskanslier under året har medfört ökade reaförluster med 2 154 tkr och införandet av bärbara datorer har medfört ökade kostnader med 4 133 tkr. Samtidigt har Kommunikationsavdelningens sakanslagsfinansierade driftkostnader minskat med 12 037 tkr, vilket är en effekt av minskade tilldelade medel enligt regleringsbrevet och att en större del av verksamheten sker genom samarbeten med andra och bidrag till genomförandeparter. Även kostnader för resor och transporter har minskat med 13 931 tkr, vilket främst beror på minskade kostnader för utrikes resor med anledning av det ansträngda budgetläget.

För jämförelsetal 2009 har smärre justeringar gjorts mellan olika typer av kostnader till följd av omklassificering.

Not 7. Finansiella kostnader

	100101–101231	090101–091231
Räntekostnader avseende lån Riksgälden	-363	-516
Kursdifferenser	-246	-191
Övriga finansiella kostnader	-1 650	-601
Summa finansiella kostnader	-2 258	-1 309

Finansiella kostnader har ökat med 950 tkr. Ökningen beror i huvudsak på räntekostnad för retroaktiva premieavgifter avseende korttidsanställda med 791 tkr och ökade räntekostnader för utnyttjad kredit på räntekontot med 222 tkr.

Not 8. Saldo uppbördsverksamhet

Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av Sida har ökat med 668 mnkr vilket i allt väsentligt beror på en inleverans mot inkomstitel av det överskott på 687 mnkr som uppkommit i de äldre systemet för U-krediter i enlighet med Sidas regleringsbrev 2010.

Saldot i uppbördsavsnittet har minskat med 20 663 tkr vilket beror på att minskningen av upplupna ränteintäkter avseende FN-organisationer är lägre än 2009. Att de upplupna ränteintäkterna sjunkit de senaste åren beror framförallt på förändrade samarbetsformer och avtalsvillkor.

Not 9. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Posten består av premieintäkter för Sidas garantier för U-krediter och fristående garantier samt återvinningar för dessa. Minskningen i posten, 12 785 tkr, förklaras av att återvinningarna avseende säkerhetsreserven har minskat (24 324 tkr). Samtidigt har premieintäkterna ökat med 10 185 tkr avseende fristående garantier framför allt till följd av att Sida 2010 intäktsfört premieintäkter som fonderas hos Swedfund för Sidas räkning fram till att slutredovisning sker.

Not 10. Finansiella intäkter transfereringar

	100101–101231	090101–091231
Ränteintäkter U-krediter	5 001	8 674
Ränteintäkter Fristående garantier	443	3 797
Ränteintäkter Sidas garantier för U-krediter	31 936	36 208
Valutakursvinster	-6 273	-3 021
Övriga finansiella intäkter	359	0
Summa finansiella intäkter transfereringar	31 466	45 659

Finansiella intäkter avseende transfereringar har minskat med 14 193 tkr. Minskningen beror dels på kraftigt minskat tillgodohavande på Riksgälden då överskott inom de äldre systemet för U-krediter inlevererats mot inkomstitel i enlighet med regleringsbrevet, samt ett lägre ränteläge jämfört med 2009. Det har även skett en minskning av långfristiga placeringar på Riksgälden avseende säkerhetsreserven vilket bidrar till lägre ränteintäkter.

Not 11. Finansiella kostnader transfereringar

	100101–101231	090101–091231
Räntekostnader Sidas garantier för U-krediter	-12	-96
Valutakursförluster	-35 230	-38 823
Övriga finansiella kostnader	-43	-40
Summa finansiella kostnader transfereringar	-35 286	-38 959

Posten innefattar räntekostnader för Sidas garantier för U-krediter samt valutakursförluster. Huvuddelen av valutakursdifferenserna (21 150 tkr) är hänförlig till säkerhetsreserven som förvaltas av EKN.

Not 12. Lämnat bidrag

	100101–101231	090101–091231
Intäkter från samfinansierare	132 948	141 991
Intäkter säkerhetsreserv och fristående garantier	-4 099	46 133
Projektstöd samarbetsländer	-2 265 550	-2 730 459
Lämnade bidrag internationellt	-8 713 845	-8 996 035
Lämnade bidrag inom Sverige	-3 703 675	-4 128 172
Personalbistånd	-50 428	-45 261
Resursöverföring varor, tjänster och entreprenad	-841 967	-1 090 424
U-krediter, garantier, biståndskrediter	-54 646	-81 059
Övriga kostnader	41 678	-28 098
	-15 459 583	-16 911 385

Not 13. Årets kapitalförändring

	100101–101231	090101–091231
Uppbördsavsnittet¹		
Uppbörd	-6 862	-27 525
Transfereringsavsnittet		
Villkorlån ²	-1 320	0
U-krediter – gåvoelement ³	-39 191	-62 929
Biståndskrediter	-8 561	-7 725
Resultat Sidas garantier för U-krediter ⁴	63 493	145 856
Fristående garantier ⁵	12 746	5 915
Övrigt ⁶	40 007	- 43 994
Summa transfereringsavsnittet	67 174	37 124
Årets kapitalförändring	60 312	9 599

1 Förändringen består av minskade upplupna ränteintäkter.

2 Se not 17 Utlåning.

3 Kostnad för gåvoelement U-krediter, d.v.s. utbetalningar till AB Svensk Exportkredit (SEK) uppgår till 42 706 tkr, kostnad för subventionerade premier uppgår till 1 881 tkr medan ränteintäkterna uppgår till 5 001 tkr.

4 Det minskade resultatet för Sidas garantier för U-krediter (säkerhetsreserven) beror bl.a. på minskade nettopremieintäkter (-9 284 tkr), att den positiva förändringen av avsättning för försäkringsteknisk beräknad risk i engagemanget är lägre än föregående år (-56 000 tkr), samt minskade nettoåtervinningsintäkter (-33 291 tkr). Samtidigt är den negativa förändringen av försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar lägre än föregående år (+13 000 tkr).

5 Förändringen för fristående garantier beror på ökade premieintäkter (10 185 tkr) samt minskade ränteintäkter (3 355 tkr).

6 Övrigt i transfereringsavsnittet består av förändringar befarade förluster biståndskrediter och villkorlån, realiserade kursförluster villkorlån samt förändring i riskvärderingen av fristående garantier.

Balansräkning

Not 14. Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	101231	091231
Ingående balans anskaffningsvärde	48 927	21 669
Årets nyanskaffning	39 776	32 550
Korrigerigering tidigare års anskaffningsvärde	-4 541	-5 292
Utgående balans anskaffningsvärde	84 162	48 927
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-14 418	-11 708
Årets avskrivning	-3 572	-2 709
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-17 990	-14 418
Bokfört värde	66 173	34 509
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	101231	091231
Ingående balans anskaffningsvärde	34 674	29 162
Årets nyanskaffning	269	4 612
Återfört anskaffningsvärde utrangeringar	-3 524	0
Överföring	0	900
Utgående balans anskaffningsvärde	31 419	34 674
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-27 146	-21 353
Årets avskrivning	-2 316	-5 793
Återförda avskrivningar utrangeringar	3 524	
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-25 938	-27 146
Bokfört värde	5 480	7 528
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	101231	091231
Ingående balans anskaffningsvärde	0	900
Årets nyanskaffning	0	0
Överföring	0	-900
Utgående balans-anskaffningsvärde	0	0
Bokfört värde	0	0
Utgående balans immateriella anläggningstillgångar	71 653	42 037

Investeringarna i balanserade utgifter för utveckling har ökat med 31 663 tkr jämfört med föregående år, vilket i allt väsentligt förklaras av det pågående projektet 'Förnyat IT-stöd' (29 569 tkr). Under året har driftsättning skett av delprojektet Basplattformen (33 198 tkr). Under året har 4 541 tkr kostnadsförts avseende tidigare års anskaffningar inom projektet Förnyat IT-stöd.

Investeringarna i rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar har minskat med 2 047 tkr vilket förklaras av att avskrivningar avseende tidigare års anskaffningar överstiger årets nyanskaffningar.

Not 15. Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	101231	091231
Ingående balans anskaffningsvärde	33 431	24 883
Årets nyanskaffning	3 474	9 899
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangering)	-3 675	- 1 351
Korrigerig tidigare års anskaffningsvärde	-735	0
Utgående balans anskaffningsvärde	32 496	33 431
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-8 018	- 5 845
Årets avskrivning	-3 456	-2 645
Återförda ack avskrivningar (försäljning/utrangering)	1 578	473
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-9 895	-8 017
Bokfört värde	22 601	25 413
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	101231	091231
Ingående balans anskaffningsvärde	127 516	119 529
Årets nyanskaffning	5 126	13 242
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangeringar)	-24 193	- 5 255
Utgående balans anskaffningsvärde	108 449	127 516
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-88 478	- 74 482
Årets avskrivning	-17 486	-17 881
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangeringar)	23 204	3 886
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-82 760	-88 478
Bokfört värde	25 689	39 038
Utgående balans materiella anläggningstillgångar	48 290	64 451

Under året har förbättringsutgifter vid den Sidaadministrerade ambassaden i Liberia avseende tidigare års anskaffningar kostnadsförts med 735 tkr.

Investeringarna i materiella anläggningstillgångar har minskat med 16 161 tkr, vilket främst förklaras av att avskrivningar avseende tidigare års anskaffningar överstiger årets nyanskaffningar.

Not 16. Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga fordringar hos andra myndigheter:

Posten utgörs av långfristiga placeringar som förvaltas av Exportkreditnämnden (EKN) hos Riksgälden i form av fasträntepaceringar i svenska kronor och utgör en del av Sidas garantier för U-krediter. Posten har minskat med 200 mkr vilket beror på en förändring mellan lång och kortfristiga placeringar. Nuvarande ränteläge gör att EKN avvaktar med långfristiga placeringar.

Andra långfristiga fordringar:

Övriga långfristiga fordringar utgörs till största delen (93 000 tkr) av det försäkringstekniskt beräknade nettovärdet på skadefordringar inom säkerhetsreserven som är knuten till U-kreditsystemet och förvaltas av EKN.

Värdet har minskat med 12 000 tkr jämfört med föregående år, vilket främst kan förklaras med valutakurseffekter. Resterande del av balansposten är en fordran på Swedfund till största delen hänförlig till medel som fonderas av Swedfund avseende en garanti (AIG/AIF) samt till Swedfund inbetalda amorteringar och räntor som ännu inte redovisats till Sida, avseende villkorslån. Minskningen i fordran Swedfund förklaras av lägre USD-kurs (6,77 jfr 7,18) samt av att villkorslånet till CFA slutredovisats och återbetalats till Sida under 2010.

Not 17. Utlåning, årets förändring

Utlåning biståndskrediter		
	101231	091231
Ingående balans	153 753	156 331
Årets nytulning	8 561	7 132
Årets amortering	-11 622	-12 770
Årets förändring befarade förluster	-4 324	3 060
Utgående balans	146 368	153 753
Utlåning villkorlån		
	101231	091231
Ingående balans	109 486	107 920
Årets nytulning	0	6 000
Tidigare års nytulning	0	46 000
Årets amorteringar	-54 854	-2 120
Årets nedskrivningar	-1 320	0
Årets förändring orealt kursdifferenser	-18 534	-22 884
Årets förändring befarade förluster	54 552	-29 077
Förändring fonderade medel villkorlån ¹	42 347	3 647
Utgående balans	131 678	109 486
Total utgående balans	278 045	263 239

1 Avser inbetalda amorteringar och räntor som ännu ej redovisats till Sida från Swedfund. Se även not 16.

Utlåning per kategori

Biståndskrediter		
	101231	091231
Biståndskrediter	247 470	250 531
Värdereglering	-101 102	-96 778
Utgående balans	146 368	153 753
Villkorlån		
Villkorlån Start Öst	250	250
Villkorlån via Swedfund	34 446	38 628
Villkorlån, övriga	268 996	331 114
Villkorlån via SEK	22 281	30 689
Värdereglering/Fordran Swedfund	-194 295	-291 195
Utgående balans	131 678	109 486
Total utgående balans	278 045	263 239

Exportkreditnämnden (EKN) värderar Sidas villkorslån och biståndskrediter enligt beslut 2008-000041, riktlinjer för värdering av Sidas finansieringsinstrument. För villkorslån som uppgår till 5 mnkr eller mer görs individuella bedömningar, medan en schablon används för villkorslån under 5 mnkr. Med hänsyn till den höga risknivån bland samtliga villkorslån har schablonen som använts varit en 100% reservering.

Minskningen i utlåningen avseende biståndskrediter förklaras av att amorteringarna överstiger nyutlåningen samtidigt som värderegleringen, d.v.s. reserveringen för osäkra fordringar ökar. Ökningen är hänförlig till Gaza Transmission project.

Vad gäller villkorslånen har endast amorteringar och ingen nyutlåning skett. Stor effekt får återbetalningen avseende Sidas stöd till Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) då KfW återbetalat hela det utbetalade beloppet på 46 mnkr. Dessutom är valutakursen lägre jämfört med 2009. Trots detta ökar totala utestående lån jämfört med 2009. Ökningen förklaras av en omklassificering avseende del av fordran på Swedfund och som tidigare år minskat utestående villkorslån. Denna del av fordran avser medel som fonderats av Swedfund avseende en garanti (se även not 30 övriga skulder).

Not 18. Fordringar

Fordringar hos andra myndigheter:

Posten har minskat med 20 334 tkr. Minskningen förklaras främst av att Sida 2009 hade en fordran på Regeringskansliet avseende kompensation för kursförluster (19,5 mnkr).

Övriga fordringar:

Posten består till största delen av fordran avseende premier på garantitagare inom U-kreditsystemet (72 058 tkr, 2010 jämfört med 87 497 tkr, 2009). Premiefordringarna minskar successivt i takt med att engagemanget i garantierna minskar fram till 2025 då den sista U-krediten löper ut.

Not 19. Periodavgränsningsposter		
	101231	091231
Förutbetalad hyra	13 709	11 261
Övriga förutbetalda kostnader	12 671	13 648
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	137	22
Upplupna ränteintäkter	9 819	16 681
Övriga upplupna intäkter	16 732	20 830
Utgående balans	53 068	62 443

Periodavgränsningsposterna har minskat med 9 375 tkr mellan åren. Minskningen förklaras främst av att upplupna ränteintäkter avseende räntefordringar på FN-organisationer minskar (6 862 tkr). Upplupen ränta för UNDP minskar med 7 200 tkr med anledning av förändrade samarbetsformer och avtalsvillkor.

Övriga upplupna intäkter består framförallt av upplupna ränteintäkter Riksgälden för Sidas garantier inom U-kreditsystemet samt växelkursrabatt från SEB.

Not 20. Avräkning med statsverket

Uppbörd	101231	091231
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-782 989	-84 124
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	687 000	0
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	95 989	84 124
Fordringar/Skulder avseende Uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	186 337	139 140
Redovisat mot anslag	15 507 776	16 958 657
Medel hänförliga till transfereringar mm som betalats från icke räntebärande flöde	-15 610 794	- 16 911 461
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	83 319	186 337
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	48 077	-4 432
Redovisat mot anslag	937 024	968 026
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-960 724	-924 813
Återbetalning av anslagsmedel	0	9 296
Fordran avseende anslag i räntebärande flöde	24 377	48 077
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
Ingående balans	35 661	46 319
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-7 217	-10 657
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	28 445	35 661
Övriga skulder i statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-2	-78
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	1 270 586	1 505 875
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-16 785 514	-18 333 136
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	15 514 805	16 827 337
Saldo	-126	-2
Övriga skulder i statens centralkonto i Riksbanken	-126	-2
Avräkning med statsverket, utgående balans	136 015	270 072

Avräkning med statsverket har minskat med 134 058 tkr. Minskningen beror i allt väsentligt på minskat utnyttjande av anslagskredit med 23 700 tkr, att nettoskulder avseende anslag i icke räntebärande flöde minskat med 103 018 tkr, samt att semesterlöneskuld som inte finansierats med anslag minskat med 7 217 tkr.

Not 21. Kortfristiga placeringar

Posten utgörs av kortfristiga placeringar i värdepapper som förvaltas av Exportkreditnämnden (EKN) och utgör en del av Sidas garantiverksamhet för U-krediter. Såväl långfristiga som kortfristiga placeringar har minskat jämfört med 2009 samtidigt har tillgångarna på bank ökat med motsvarande belopp. Förändringen förklaras av att värdepapper har förfallit och att nuvarande ränteläge gör att EKN avvaktar med nya placeringar.

Not 22. Övriga tillgodohavanden i riksgäldskontoret

	101231	091231
Övriga tillgodohavanden Riksgälden, U-krediter	957 938	1 184 129
Övriga tillgodohavanden Riksgälden, Biståndskrediter	6 602	23 725
Övriga tillgodohavanden Riksgälden, Fristående garantier	70 807	567 817
Övriga tillgodohavanden Riksgälden, Sidas garantier för U-krediter	602 149	371 174
Summa Övriga tillgodohavande RGK	1 637 497	2 146 844

Balansposten utgörs av avsättningar avseende U-krediter; avsättningar för att täcka eventuella förluster inom Sidas verksamhet med garantier för U-krediter och fristående garantier samt avsatta medel avseende biståndskrediter. Posten har minskat med 509 mnkr jämfört med 2009. Minskningen förklaras framför allt av att 687 mnkr av överskottet inom de äldre systemet för U-krediter inlevererats mot inkomsttitel under 2010 i enlighet med Sidas regleringsbrev.

Samtidigt har tillgodohavandet som förvaltas av EKN och utgör en del av Sidas garantier för U-krediter ökat med 231 mnkr. Denna ökning förklaras av att värdepapper har förfallit och att nuvarande ränteläge gör att man avvaktar med nya placeringar.

Enligt förordning om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete (SFS 2009:320) 18§ ska säkerhetsreserven för garantierna förvaltas av Exportkreditnämnden (EKN). EKN har tidigare förvaltat reserven för Sidas garantier för U-krediter. Överföring av reserven för fristående garantier pågår.

Not 23. Kassa och bank

Posten har ökat väsentligt jämfört med 2009 (248 mnkr). Ökningen består av likvida medel avseende säkerhetsreserven (232 mnkr) och resterande del består av tillgodohavanden vid utlandsmyndigheterna.

Ökningen avseende Säkerhetsreserven förklaras av att värdepapper har förfallit och att nuvarande ränteläge gör att EKN avvaktar med nya placeringar.

Not 24. Statskapital

Sidas Statskapital utgörs av medel hänförliga till U-krediter, villkorlån, biståndskrediter, fristående garantier och konst. Sida har inget avkastningskrav på Statskapitalet.

I samband med avsättning av framtida räntesubventioner för beviljade U-krediter har anslaget avräknats och redovisats mot statskapital. Inga nya avsättningar kommer att ske till följd av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete. Årets räntesubven-

tioner redovisas som kostnader i resultaträkningen och medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot statskapital.

Utbetalning av villkorsslån avräknas mot anslag och redovisas mot statskapital. Amortering av villkorsslån tillförs inkomsttitel på statsbudgeten och reducerar statskapital.

Biståndskrediter redovisas på samma sätt, men med den skillnaden att redovisningen av fordran och amorteringar mot statskapital och inkomsttitel sker efter justering med hänsyn till lånens avskrivningsgrad.

Statskapitalet för fristående garantier består av premieintäkter, ränteintäkter och finansiella kostnader per 09-12-31. Den reserv (500 000 tkr) som överfördes från tidigare överskott i U-kreditsystemet har levererats in mot inkomsttitel. Årets premieintäkter, ränteintäkter och finansiella kostnader 12 746 tkr medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot statskapital.

Årets förändring, Statskapital redovisas i en separat tabell.

Statskapital		
U-krediter	101231	091231
Övriga tillgodohavande RGK U-krediter	957 938	1 184 129
Årets kapitalförändring	39 191	62 929
Summa statskapital U-krediter	997 129	1 247 058
Villkorsslån		
Fordran villkorsslån Start-Öst	250	250
Fordran villkorsslån Swedfund	34 446	38 628
Fordran villkorsslån Övrigt	268 996	331 114
Fordran villkorsslån SEK	22 281	30 689
Årets kapitalförändring	1 320	0
Orealiserade kursdifferenser villkorsslån	29 157	10 623
Summa statskapital villkorsslån	356 450	411 305
Biståndskrediter		
Fordran biståndskrediter	247 470	250 531
Övriga tillgodohavande RGK biståndskrediter	6 602	23 725
Årets kapitalförändring	8 561	7 725
Summa statskapital biståndskrediter	262 633	281 980
Konst		
Enligt anläggningsregister	255	158
Summa statskapital konst	255	158
Fristående garantier		
Övriga tillgodohavande RGK fristående garantier	70 807	567 817
Fordran/skuld Swedfund	9 755	0
Årets kapitalförändring	-12 746	-5 915
Summa statskapital fristående	67 817	561 902
Total utgående balans	1 684 284	2 502 402

Statskapital, årets förändring

Årets förändring	101231	091231
Ingående balans	2 502 402	2 477 253
Tidigare års nyutlåning, exkl. via SEK	0	46 000
Årets avsättning/återföring Villkorsslån via SEK	0	3 000
Årets amorteringar, villkorsslån ¹	-54 854	-2 120
Avslutad kapitalförändring villkorsslån, föregående år	0	-63 469
Årets amorteringar, biståndskrediter	-11 622	-12 770
Avslutad kapitalförändring biståndskrediter, föregående år	-7 725	27 920
Avslutad kapitalförändring U-krediter, föregående år	-62 929	-12 998
Inleverans mot inkomsttitel ²	-187 000	0
Avslutad kapitalförändring Fristående garantier, föregående år	5 915	39 586
Inleverans mot inkomsttitel ²	-500 000	0
Årets inköp konst	97	0
Total utgående balans	1 684 284	2 502 402

1 Se not 17 Utlåning.

2 Se not 35 Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar.

Not 25. Balanserad kapitalförändring

	101231	091231
Ingående balans	797 754	609 281
Avslutad kapitalförändring tidigare år	9 599	131 621
Tillkommer; avsatt mot statskapital för biståndskrediter	7 725	-27 920
Tillkommer; avsatt mot statskapital för villkorsslån	0	63 469
Tillkommer; avsatt mot statskapital för U-krediter	62 929	12 998
Tillkommer; avsatt mot statskapital för Fristående garantier	-5 915	-39 586
Korrigerig avräkning med statsverket som uppkommit före år 2000 ¹	0	-13 265
Övergångseffekt ²	0	14 838
Överfört till Avräkning med statsverket avseende semskuld 081231 ³	0	46 319
Utgående balans	872 091	797 754

1 Korrigerig av outredd differens som uppstått före år 2000 mellan balanserad kapitalförändring och Avräkning med statsverket, efter samråd med Ekonomistyrningsverket (ESV).

2 Enligt regeringsbeslut Övergångseffekter av kostnadsmässig avräkning mot anslag (Fi2009/4428) samt anvisningar från ESV.

3 Enligt anvisningar från ESV skulle den ackumulerade effekten hänförlig till semesterlöneskuld per den 31 december 2008 och som påverkat balanserad kapitalförändring föras över och redovisas som en fordran under balansposten Avräkning med statsverket.

Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	101231	091231
Ingående avsättning	4 732	4 776
Årets pensionskostnad	2 000	2 406
Årets pensionsutbetalningar	-3 589	-2 450
Utgående avsättning	3 143	4 732

Not 27. Övriga avsättningar

	101231	091231
Ingående avsättning Sidas garantier för U-krediter	452 000	561 000
Årets avsättningar	-53 000	-109 000
Utgående avsättning	399 000	452 000
Ingående avsättning fristående garantier	30 853	35 760
Årets avsättningar	-8 313	-4 907
Utgående avsättning	22 540	30 853
Ingående avsättning, uppsagd personal	0	2 836
Årets avsättning/upplösning	13 300	-2 836
Utgående avsättning	13 300	0
Total övrig avsättning	434 840	482 853

Posten övriga avsättningar avser avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i EKN:s garantiverksamhet och för fristående garantier samt avsättningar, med anledning av Sidas omställning, för pensionsersättningar för uppsagd personal födda 1955 eller tidigare.

Den beräknade risken för Sidas garantier för U-krediter fördelar sig på förväntad risk 140 mnkr och oförväntad risk (koncentrationsrisk) 259 mnkr. Minskningen av riskavsättningen beror på att totala engagemanget minskar samt kortare risktid i engagemanget och lägre dollarkurs.

Not 28. Lån i riksgäldskontoret

	101231	091231
Ingående balans	70 613	77 463
Årets upptagna lån	48 041	25 346
Årets amorteringar	-29 733	-32 196
Utgående balans	88 921	70 613

Sida har enligt regleringsbrevet en beviljad låneram på 110 000 tkr.

Lånet i Riksgälden avser anläggningstillgångar. Mellanskillnaden 31 022 tkr mellan lån och anläggningstillgångar beror på att lån ej tas upp för pågående arbeten. Dessutom har lån inte tagits upp eller amorterats för inköp och avskrivningar gjorda i december, vilket är i enlighet med gällande regelverk.

Not 29. Räntekontokredit i riksgäldskontoret

Sida har ett kreditutrymme om 85 000 tkr på räntekontot hos Riksgälden. Räntekontokrediten har maximalt utnyttjats med 80 334 tkr under året. Utnyttjad kredit på räntekonto hos Riksgälden har minskat med 20 261 tkr jämfört med föregående år. Minskningen förklaras till största delen av minskad utnyttjad anslagskredit med 23 700 tkr och att nettoskulden avseende fordringar och skulder hänförliga till räntekontot ökat med 5 420 tkr. Samtidigt har skulden avseende poster som ska regleras från ränteflödet till det icke räntebärande flödet kommande räkenskapsår minskat med 8 859 tkr.

Not 30. Övriga skulder

	101231	091231
Personalens källskatt	10 860	10 117
Skuld Swedfund	26 704	0
Samfinansierade insatser	1 773	68 855
Övriga skulder	5 502	1 306
Utgående balans	44 839	80 278

Posten Övriga skulder har minskat med 35 439 tkr jämfört med föregående år främst beroende på att skulder avseende samfinansierade insatser minskat med 67 081 tkr, samtidigt som skulden till Swedfund tillkommit. Minskningen av samfinansierade insatser förklaras främst av att insatsen Police National Nicaragua avslutats under året samt att det för insatserna HIV/Aids och ARASA inte finns några fordringar och skulder mellan bidragsgivarna, vilket fanns 2009.

Skulden till Swedfund är hänförlig till en garanti (AIG/AIF) som Sida lämnat till AB Svensk Exportkredit för Swedfunds räkning och redovisas till följd av en omklassificering jämfört med tidigare år. Skulden motsvarar lämnad kredit inklusive upplupna räntor. Fonderade medel som överstiger kredit-skulden motsvarar Sidas premieintäkter för garantin (se även not 16 Andra långfristiga fordringar).

Not 31. Periodavgränsningsposter

	101231	091231
Upplupen lön och semesterlön	43 624	49 742
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	4 509	9 123
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	1 500	2 408
Förutbetalda intäkter	39	0
Utgående balans	49 673	61 273

Periodavgränsningsposterna har minskat med 11 600 tkr mellan åren, minskningen förklaras främst av att förändringen av semesterlöneskulden har minskar med 8 309 tkr. Sida har under året aktivt arbetat för att personalen ska ta ut sin semester, samtidigt som stort antal anställda slutat under året. Med anledning av Sidas omställningsarbete har avgångsvederlag erbjudits anställda. Beviljade avgångsvederlag uppgår till 4 712 tkr. Dessa har finansierats via (tidigare) avsatta medel till Trygghetsstiftelsen.

Anslagsredovisningen

Not 32. Ingående överföringsbelopp

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/38541/PLAN (delvis)) daterad 2010-07-01 har regeringen beslutat om omfördelning av anslagssparandet inom anslag 7:1.1 Biståndsverksamhet. Sida får disponera hela alternativt del av anslagssparandet. Den del av ingående överföringsbelopp som inte disponeras har förts bort som indragning.

Enligt Sidas regleringsbrev avseende budgetår 2010 daterat 2009-12-21 (UF2009/83257/USTYR(delvis), UF2009/83256/PLAN(delvis)) har ingående anslagssparande på ap 7 2:1.6 omfördelats till ap 7 2:1.6.1. Sida redovisar denna omfördelning av anslagssparande i enlighet med texten i regleringsbrevet, vilket orsakat en differens mot statsredovisningssystemet Hermes

Sida hade vid utgången av 2009 utnyttjat tillgänglig anslagskredit på anslaget 7 1:2.1, Sida med 48 077 tkr vilket leder till ett negativt överföringsbelopp 2010.

Sida hade vid utgången av 2009 ett anslagssparande på anslaget 7 2:1.6 Reformsamarbete i Östeuropa, om 76 989 tkr. Enligt ändring av regleringsbrev (UF2010/25304/USTYR) daterat 2010-04-29 får Sida disponera 39 030 tkr. Resterande belopp, -37 959 tkr, har redovisats som en indragning.

Sida hade vid utgången av 2009 ett anslagssparande på anslaget 5:5.1.1 Samarbete inom Östersjöregionen om 699 tkr. Enligt regleringsbrev (UF2009/82357/USTYR (delvis) samt UF2009/83256/PLAN (delvis)) daterat 2009-12-21 får Sida disponera 3%, 390 tkr, resterande belopp 309 tkr har redovisats som en indragning.

Not 33. Årets tilldelning, omdisponerade anslagsbelopp och indragningar

Som en följd av det nya lånesystemet enligt förordning om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete (SFS 2009:320) som trädde i kraft 1 juni 2009 finns inget utfall på anslagspost 7 1:1.33, U-krediter.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/3392/USTYR) daterad 2010-01-28 har Regeringen beslutat att Sida tillförs 100 000 tkr till anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 32 Forskningssamarbete från det av UD disponerade anslaget 1:1 ap. 29.1. Detta redovisas som Årets tilldelning enligt Regleringsbrev.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/25304/USTYR) daterad 2010-04-29 omfördelas 18 000 tkr från anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap.5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället till anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap.3 Globala utvecklingsinsatser. Detta redovisas som omdisponerade anslagsbelopp i anslagsredovisningen.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/38541/PLAN (delvis)) daterad 2010-07-01 har Sida enligt Riksdagens beslut tilldelats en ökning av anslaget 7 1:2.1 Sida med 14 300 tkr. Vidare överförs 25 000 tkr från det av UD disponerade anslaget 1:1 ap.3 till det av Sida disponerade anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 3 Globala utvecklingsinsatser. Vidare överförs 39 000 tkr från det av UD disponerade anslaget 1:1 ap. 29.1 till det av Sida disponerade anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 6 Asien. Vidare görs en omfördelning av Sidas disponibla anslagssparande från 2009. Delar av sparandet på ap. 9 Afrika och ap. 3 Asien omfördelas till ap. 1 Humanitära insatser och konflikthantering samt till ap. 32 Forskningssamarbete. Detta redovisas som omdisponerade anslagsbelopp i anslagsredovisningen.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/58790/USTYR) daterad 2010-10-14 har regeringen beslutat att 350 000 tkr omfördelas från ap. 9 Afrika till ap. 1 Humanitära insatser och konflikthantering. Detta redovisas som omdisponerade anslagsbelopp i anslagsredovisningen.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/68532/USTYR) daterad 2010-11-25 har regeringen beslutat att 400 000 tkr omfördelas från ap. 9 Afrika och 50 000 tkr omfördelas från ap. 23 Miljölån till ap. 3 Globala utvecklingsinsatser. Detta redovisas som omdisponerade anslagsbelopp i anslagsredovisningen.

I ändring av regleringsbrev 2010 (UF2010/74240/UD/USTYR) daterad 2010-12-22 har regeringen beslutat om en ökning av anslaget 7 1:2.1 Sida med 13 600 tkr genom en minskning av det av Sida disponerade anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 9 Afrika. Detta redovisas som Årets tilldelning enligt Regleringsbrev i anslagsredovisningen.

Not 34. Anslagskredit

Sida har i regleringsbrevet för 2010 (UF2009/83257/USTYR (delvis), UF2009/83256/PLAN (delvis)), tilldelats en anslagskredit om 27 985 tkr på anslag 7 1:2.1 Sida. Efter hemställan, från Sida, om en utökad anslagskredit för budgetåret 2010, beslutade regeringen genom ändring av regleringsbrev (UF2010/74240/UD/USTYR) daterad 2010 12 22, att Sida får disponera en anslagskredit på 48 000 tkr på anslag 7 1:2.1 Sida (förvaltningsanslaget).

Not 35. Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar

	101231	091231
Övriga ränteinkomster (2394) ¹	710 920	68 217
Expeditionsavgifter (2511)	159	81
Övriga inkomster av statens verksamhet (2811)	5 434	936
Återbetalning av övriga lån (4526) ¹	66 477	14 890
Summa inkomsttitel	782 989	84 124

¹ Det höga utfallet på inkomsttitel 2394 beror i allt väsentligt på inleverans av 687 mnkr mot inkomsttitel av det överskott som uppkommit i de äldre systemet för U-krediter i enlighet med Sidas regleringsbrev 2010. Se resultaträkningen posten intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras.

I Uppbördsavsnittet i Resultaträkningen redovisas -716 512 tkr som medel som tillförts statsbudgeten. Beloppet överensstämmer inte med utfallet i Inkomsttitelredovisningen (782 989 tkr). Detta förklaras av att återbetalning av villkorslån och biståndskrediter (66 477 tkr) redovisas mot statskapital och inte påverkar resultaträkningen.

Saldot i Uppbördsavsnittet i Resultaträkningen består av förändringen av periodiserade, d.v.s. ännu ej betalda, inkomster (-6 862 tkr).

Beräknat belopp för avgifter som inte disponeras saknas i regleringsbrevet för 2010.

Bemyndiganden**Not 36. Bemyndiganden**

Begreppet bemyndiganden avser den befogenhet som Sida tilldelas i regleringsbrevet att göra åtaganden som medför utgifter under följande budgetår och som ska täckas med kommande anslag. Utestående åtaganden utgörs av bindande åtaganden, d.v.s. undertecknade och fortfarande giltiga avtal/-kontrakt eller expedierade beslut om bidrag (när avtal saknas) minskat med ackumulerade bokförda utgifter per 31 december 2010.

Not 37. Tilldelad bemyndiganderam

Sida har i regleringsbrevet för 2010 (UF2009/83257/USTYR (delvis), UF2009/83256/PLAN (delvis)), tilldelats bemyndiganderamar på anslag 7 1:1 Biståndsverksamhet, 5 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen och 7 2:1.6 Reformsamarbete i Östeuropa.

Regeringen beslutade genom ändring av regleringsbrev (UF2010/25304/USTYR se även UF2010/38541/PLAN) daterade 2010-04-29 resp. 2010-07-01 om en justering av bemyndiganderamen för Sidas anslagspost 7 1:26.1 Östeuropa och Centralasien, ODA-länder.

Efter hemställan, från Sida, beslutade regeringen genom ändring av regleringsbrev (UF2010/68532/USTYR) daterad 2010-11-25, om en omfördelning mellan anslagsposterna inom utgiftsområde 5 anslag 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.

Efter hemställan, från Sida, beslutade regeringen genom ändring av regleringsbrev (UF2010/74240/UD/USTYR) daterad 2010-12-22, om en omfördelning mellan anslagsposterna 3, 6, 7, 9, 23 på anslag 1:1 Biståndsverksamhet.

Not 38. Summa utestående åtaganden

Utestående åtaganden per bokslutsdatum och totalsumman av per år fördelade belopp uppvisar en beloppsmässig skillnad. Skillnaden uppkommer då totalsumman för utestående åtaganden inkluderar avtalsbelopp som fördelats för år 2010 och tidigare och för vilka utbetalning inte gjorts. Dessa avtalsbelopp är formellt avtalade och är fortfarande giltiga. Sida gör emellertid bedömningen att dessa med stor sannolikhet inte kommer att utbetalas varför de inte ingår i framtida fördelade belopp.

Finansieringsanalys

Not 39. Verksamhetens kostnader		
	101231	091231
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	- 1 007 354	- 1 019 713
Verksamhetens kostnader enligt finansieringsanalysen	-966 607	-993 511
Skillnad	-40 747	- 26 201

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	101231	091231
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	-2 206	-52
Avsättningar för framtida pensionsåtaganden	1 589	2 881
Avsättningar för uppsagd personal	-13 300	
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-26 830	-29 030
Summa	-40 747	-26 201

Not 40. Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	101231	091231
Intäkter av avgifter m.m. enligt resultaträkningen	16 856	11 850
Intäkter av avgifter m.m. enligt finansieringsanalysen	14 765	11 647
Skillnad	2 091	203

Skillnaden består av följande post i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	101231	091231
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	2 091	203
Summa	2 091	203

Not 41. Förändring av myndighetskapital hänförlig till övergångseffekten		
	101231	091231
Övergångseffekt avräknad mot UO 26 ¹	0	14 838
Överföring avseende semesterlöneskuld som inte har avräknats mot anslag ²	0	46 319
Summa	0	61 157

1 Enligt regeringsbeslut Övergångseffekter av kostnadsförflyttning avräknad mot anslag (Fi2009/4428) samt anvisningar från Ekonomistyrningsverket (ESV).

2 Enligt anvisningar från ESV ska tidigare uppkommen kapitalförändring hänförlig till semesterlöneskuld som inte avräknats mot anslag föras mot Avräkning med statsverket.

Not 42. Förändring av myndighetskapital hänförlig till utredning avräkning med statsverket

	101231	091231
Korrigeringsdifferens Avräkning med statsverket/ Kapital före år 2000	0	-13 265
Summa	0	-13 265

Under 2009 har korrigeringsdifferens utredd som uppstått före år 2000 mellan balanserad kapitalförändring och Avräkning med statsverket. Korrigeringen har skett efter samråd med Ekonomistyrningsverket.

Not 43. Investeringar i immateriella och materiella tillgångar

Investeringar i immateriella tillgångar innefattar korrigeringsvärde om 4 541 tkr avseende delar av projektet förnyat IT-stöd. Investeringar i materiella tillgångar innefattar korrigeringsvärde om 735 tkr avseende förbättringsutgifter på ambassaden i Liberia

Not 44. Låneverksamhet – nyutlåning och nedskrivning

Posten innefattar utöver årets nyutlåning och nedskrivning även värdering till balansdagens kurs, befarade förluster och förändring fonderade medel.

Twister

Med tvist avses här antingen att Sida kräver ersättning av annan part eller att annan part kräver ersättning från Sida samt att den mot vilken kraven ställs inte är villig att betala ersättning. Tvisterna redovisas nedan.

En privatperson har stämt Sida vid Stockholms tingsrätt och yrkat diskrimineringsersättning om 5 000 tkr eftersom han anser att Sida har diskriminerat honom i ett anställningsförfarande till en JPO-tjänst. Tingsrätten har den 24 januari 2011 meddelat dom i målet och då ogillat privatpersonens talan samt förpliktat honom att ersätta Sida för myndighetens rättegångskostnader med knappt 60 tkr. Möjlighet finns att överklaga tingsrättens dom varför fordringsförhållandet är osäkert till dess det finns en dom som vunnit laga kraft.

Stiftelsen Kvinnoforum försattes i konkurs den 29 september 2008. Förhandling pågår om ekonomisk slutreglering mellan konkursboet och Sida eftersom båda parter har framställt ekonomiska krav på varandra. Konkursförvaltaren har lämnat ett förslag på slutuppgörelse innebärande en betalningsförpliktelse för Sida på ett belopp om 900 tkr.

Sida har, inom ramen för Startprogrammen till och med år 2001, beviljat avskrivningslån och villkorslån till ett antal företag. Ett av dessa företag har ännu inte reglerat sina lån. Den sammanlagda fordran efter förlikningsöverenskommelse uppgår till 50 tkr. Sedan företaget underlåtit att betala sin skuld enligt förlikningsöverenskommelsen har Sida ansökt om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten och utslag meddelades 23 juni 2008. Kronofogdemyndigheten har med jämna mellanrum kontrollerat om företaget har några utmättningsbara tillgångar, men har inte kunnat utmäta fordringen till Sidas förmån. Under våren 2009 har meddelats att företaget gått i konkurs. Sida bevakar sin fordran i konkursen och har kontakt med konkursförvaltaren. Ärendet har p.g.a. konkursen återkallats hos Kronofogdemyndigheten. Sida utreder för närvarande möjligheterna att under 2011 avsluta samtliga ärenden inom ramen för de s k Startprogrammen.

Sida har finansierat projektet "Solid Waste Management Project" på Filippinerna där 3 000 tkr utbetalats till Conexor AB enligt ett sk "Undertaking to Pay". En revision har visat på brister i rapporteringen och Sida har begärt att Conexor skall återbetala 102 tkr jämte ränta. Conexor har därefter begärt ersättning från Sida för en påstådd motfordran om 303 tkr. Sida har föreslagit förlikning och förhandlingar pågår mellan parterna.

Den svenska organisationen SWERA försattes i konkurs i januari 2009 och Sida bevakar sin rätt i konkursen och har begärt redovisning och återbetalning av samtliga oredovisade medel inom samarbetet. Sammantaget riskerar Sida att 5 300 tkr förblir formellt oredovisade när konkursen avslutas. För ett projekt i Colombia, med Sidabidrag om 4 800 tkr har enligt uppgift verksamhet bedrivits, men redovisning saknas. För ett projekt i MENA-regionen, med Sidabidrag om 500 tkr, har ingen verksamhet utförts. Konkursen avslutades av Södertörns tingsrätt den 26 maj 2010 utan utdelning för Sida. Sida har dock ännu inte formellt avslutat ärendet.

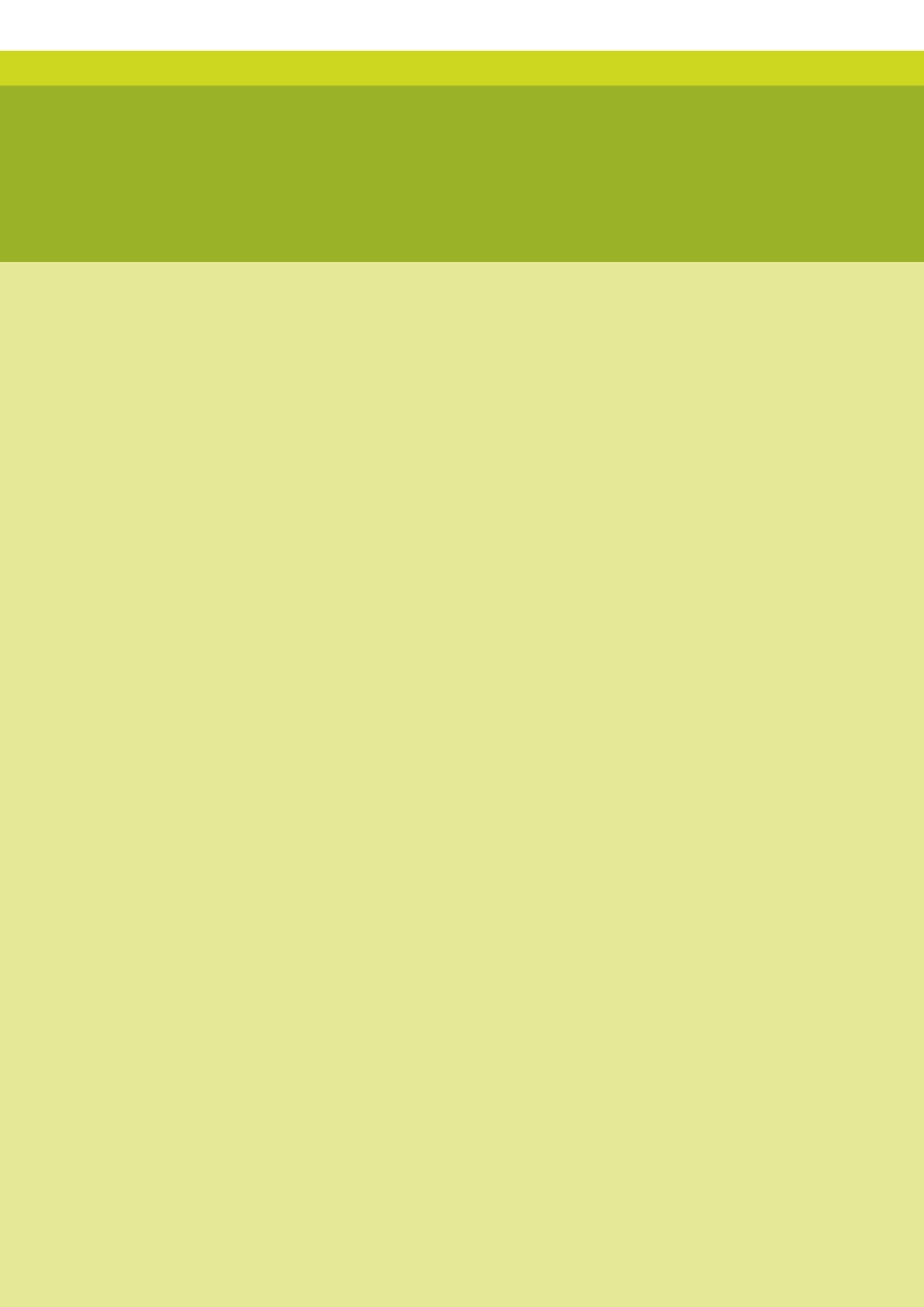
Sida har finansierat projektet Women Direct Programme, fördelat på en startfas och en huvudfas. Projektet har utförts av Education Centre for Women in Democracy (ECWD) i Nairobi. Sida har begärt återbetalning av oanvända medel från startfasen på 397 tkr. En revision av huvudfasen visade tveksamma utgifter om 650 tkr. För huvudfasen är Sveriges ambassad i Nairobi avtalspart. En bedömning har gjorts att det inte finns möjlighet att få tillbaka medel genom rättsliga åtgärder, men Sida har genom ambassaden i Nairobi gjort en skriftlig anmälan av ECWD till den Kenyanska myndigheten "NGO-board". Sida avser att under 2011 göra en framställan till Kammarkollegiet om samråd inför en avskrivning av ärendet.

Sida har gett bidrag till The East African Communities Organization for management of Lake Victoria's Resources (ECOVIC). Sida beslutade att avbryta stödet när ECOVIC inte hade uppnått överenskomna resultat under stödets förberedande fas. Sida anser inte att ECOVIC kunnat styrka att samtliga medel som erhållits från Sida använts till överenskomna syften och har begärt återbetalning av ca 1 16 000 USD avseende ej styrkta kostnader. Sida har skriftligen framställt kravet på återbetalning vilket ECOVIC bestrider.

Sida har under 2010 anlitat konsultföretaget Professional Management för att göra en utvärdering. Uppdraget avbeställdes i december 2010. Professional Managements krav på Sida för genomfört arbete samt avslutande av uppdraget om sammanlagt 446,7 tkr har bestridits av Sida. Parterna diskuterar för närvarande en uppgörelse avseende kravet.

Sida har gett verksamhetsstöd till den svenska avdelningen av Internationella Juristkommissionen (ICJ-S). En summa på ca 200 tkr skulle enligt handläggare betalas tillbaka till Sida. Dessa medel skulle ha finansierat ICJ-S depositionskonto för hyra av lokaler men ännu inte betalats tillbaka till Sida eftersom ICJ-S ligger i en hyrestvist med deras tidigare hyresvärd. Pengarna finns på ett spärrat konto. Ärendet är under utredning och det faktiska totalbeloppet på Sidas fordran är fortfarande inte helt fastställt.

Sida har fordran på Qandil på ca 1 200 tkr. Sida har bedömt att Qandil saknar möjlighet att återbetala beloppet och har begärt samråd med Kammarkollegiet i ärendet. Kammarkollegiet har medgett att Sida avbryter indrivningen men anser inte att Sida bör avskriva fordran utan istället löpande kontrollera om det finns förutsättningar att göra nya indrivningsförsök.



Styrelsens fastställande av myndighetens årsredovisning



10. STYRELSENS FASTSTÄLLANDE AV MYNDIGHETENS ÅRSREDOVISNING

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer vidare att brister avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten föreligger på följande punkter;

- Väsentliga delar av förordningen om intern styrning och kontroll har ännu inte implementerats i Sidas verksamhet och processer

- Sidas interna regelverk är bristfälligt
- Vid hantering av biståndsinsatser föreligger brister vad gäller revision som kontrollmetod, riskanalyser, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation.

I avsnitt 7 Intern styrning och kontroll lämnas en redovisning av de åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas med anledning av redovisade kvarstående brister avseende intern styrning och kontroll.

Sidas styrelse

Stockholm, 17 februari 2011

Mats Sjöstrand
Ordförande

Marie Öberg Lindevall
Vice ordförande

Charlotte Petri Gornitzka

Rosita Runegrund

Torbjörn Becker

Lennart Båge

Heléne Vibbleus Bergquist

Organisation



11. ORGANISATION

Sidas organisation och ledning har ändrats under året. Från och med 1 juli 2010 leds Sida av en styrelse. Av det organigram som redovisas nedan framgår den organisation som varit i kraft andra halvåret 2010.

Sidas styrelse

Sidas styrelse leds av Mats Sjöstrand i egenskap av ordförande. Övriga ledamöter är Marie Öberg Lindevall, Charlotte Petri Gornitzka, Torbjörn Becker, Lennart Båge, Rosita Runegrund samt Heléne Vibbleus Bergquist. Fackliga representanter i styrelsen har varit Helena Reuterswärd, Saco, respektive Sören Berglund, ST.

Sidas ledningsgrupp

Sidas ledningsgrupp under första halvåret 2010 var: Anders Nordström, generaldirektör, Magnus Lindell, pelarchef Operations och Anne-Charlotte Malm, pelarchef Management. Under andra halvåret 2010 har ledningsgruppen bestått av Charlotte Petri Gornitzka, vikarierande generaldirektör, Bo Netz, överdirektör, Johan Schaar, t.f. pelarchef Policy, Hans Magnusson, t.f. pelarchef Operations, Malena Rosman, t.f. pelarchef Management samt Anders Pedersen, chef för Gd-sekretariatet. Klas Waldenström, rådgivare vid Gd-sekretariatet, har varit adjungerad till ledningsgruppen.

Sidas forskningsråd

Vid Sida finns ett rådgivande organ för forsknings-samarbete. Det ska ge råd i ärenden om stöd till internationella forskningsprogram, forskning i Sverige om utvecklingsländerna och uppbyggande av forskningskapacitet i samarbetsländer. Rådet består av högst nio ledamöter, vilka utses av regeringen.

Under 2010 har Sidas forskningsråd träffats vid fyra tillfällen.

Följande personer är förordnade av regeringen att ingå i Sidas forskningsråd:

Professor Lars-Åke Persson, ordförande

(Internationell barnhälsa (IMCH), Uppsala universitet),

Professor Christian Azar

(Fysisk resursteori, Chalmers tekniska högskola),

Professor Göran Djurfeldt

(Sociologiska institutionen, Lunds Universitet),

Professor Jan Holmgren

(Institutionen för biomedicin, Göteborgs Universitet),

Professor Ingrid Öborn

(Institutionen för Växtproduktionsekologi – Uppsala Universitet),

Professor Karin Holmgren

(Physical Geography, Stockholms Universitet),

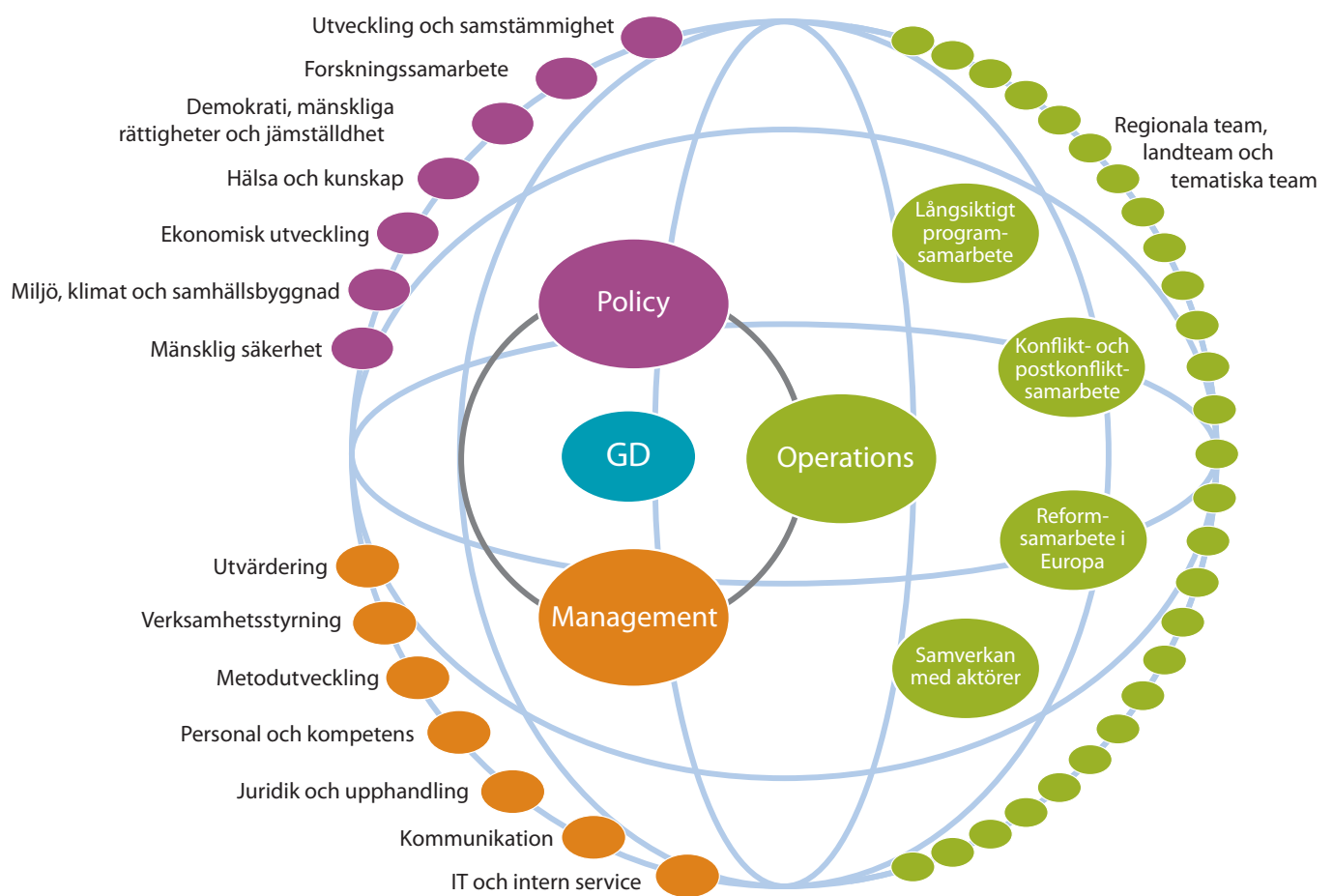
Professor Sonja Opper

(Nationalekonomiska institutionen, Ekonomihögskolan, Lunds Universitet) och

Professor Lise Rakner

(Chr. Michelsen Institute (CMI)).

Figur 4. Sidas organigram



Redovisning av vissa kostnader



12. REDOVISNING AV VISSA KOSTNADER

12.1 Tabeller enligt regleringsbrevet 2010

Tabell 1. Översikt över anslag, kostnader i tkr

Anslag	2008	2009	2010
Internationellt utvecklingssamarbete ¹	14 558 602	15 631 609	14 240 391
Reformsamarbete i Östeuropa ¹	1 054 553	1 257 495	1 172 776
Utrikes- och säkerhetspolitik ²	101 725	69 553	94 609
Övriga anslag	422	-76	123
Summa	15 715 303	16 958 581	15 507 900
Förvaltningsanslag	895 634	953 188	937 024
Totalt	16 610 937	17 911 769	16 444 924

1 Från utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

2 Från utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Tabell 2. Översikt över anslagsposter, kostnader i tkr, procent av kostnader

Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost	2008		2009		2010	
	Utfall	%	Utfall	%	Utfall	%
Afrika	4 882 581	31,3%	4 959 840	29,4%	4 497 664	29,2%
Asien	1 758 383	11,3%	1 835 763	10,9%	1 566 182	10,2%
Mellanöstern och Nordafrika	431 006	2,8%	465 047	2,8%	415 391	2,7%
Latinamerika	1 027 630	6,6%	1 000 272	5,9%	667 270	4,3%
Europa och Centralasien	188 979	1,2%	123 568	0,7%	64 333	0,5%
Reformsamarbete i Östeuropa	1 054 553	6,8%	1 257 495	7,5%	1 172 776	7,6%
Globala utvecklingsprogram	2 007 527	12,9%	2 405 278	14,2%	2 265 401	14,7%
Miljölån ¹	5 057	0,0%	271 521	1,6%	154 481	1,0%
Forskning	456 526	2,9%	497 275	2,9%	418 322	2,7%
Stöd till svenska organisationer i civila samhället	1 229 619	7,9%	1 319 918	7,8%	1 113 450	7,2%
Humanitära insatser och konflikterrelaterad verksamhet	2 531 882	16,2%	2 654 540	15,7%	2 896 627	18,8%
Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	0	0,0%	62 049	0,4%	93 970	0,6%
Information	29 220	0,2%	36 540	0,2%	87 300	0,6%
U-krediter	10 192	0,1%	0	0,0%	0	0,0%
Grand Total	15 613 156		16 889 104		15 413 167	

1 Tillkom under 2009.

2 Ibid.

Tabell 3. Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsarbete, kostnader i tkr

forts. >>

De fem största länderna 2010	2008	2009	2010	Förvaltnings- kostnader 2009	Förvaltnings- kostnader 2010
Tanzania	823 869	732 914	682 016	23 913	23 791
Afghanistan	456 467	602 463	642 145	14 139	21 885
Moçambique	796 749	735 208	608 766	22 602	24 754
Kongo, demokratiska republiken	341 674	431 978	479 201	10 205	15 041
Sudan	427 125	402 810	419 457	6 373	9 754
Övriga länder/regioner	12 767 271	13 983 732	12 581 582	86 701	827 214
Totala kostnader	15 613 156	16 889 104	15 413 167	937 933	922 438
Samarbetsform¹					
Program		10 032 966	9 263 331	345 569	324 657
Varav Generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning		940 000	863 000	24 186	19 878
Organisationsstöd		1 570 964	1 730 667	106 538	81 760
Sektorbudgetstöd		173 233	129 148	19 939	22 921
Sektorprogramstöd med poolfinansiering		1 183 233	1 266 564	63 757	57 991
Stöd till specifikt program genom en organisation		6 165 536	5 273 953	131 149	142 107
Projektstöd		6 074 244	5 455 414	529 008	558 529
Experter		781 894	694 421	63 356	39 252
Varav Personalbistånd		108 244	158 560	11 161	7 464
Utbildningsprogram i Sverige		380 215	289 624	29 000	662
Utbildningsprogram i samarbetsländer		55 038	30 445	12 341	14 187
Resursbasutveckling		238 397	215 793	10 854	16 940
Totala kostnader		16 889 104	15 413 167	937 933	922 438
Kanaler					
Multilaterala organisationer	4 505 686	5 611 943	4 872 609		
Svenska organisationer	4 669 328	4 657 536	4 093 749		
Samarbetslandets organisation	4 160 077	3 965 141	3 503 472		
Övriga länders organisationer	998 623	1 080 995	1 259 238		
Internationella organisationer	1 279 442	1 573 489	1 684 099		
Totala kostnader	15 613 156	16 889 104	15 413 167		

1 Nya samarbetsformer infördes 2009 varför information om 2008 saknas.

2 Ny indelning av huvudsektorer infördes 2009.

Tabell 3. Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsarbete, kostnader i tkr

Huvudsektorer ²	2008	2009	2010	Förvaltnings- kostnader 2009	Förvaltnings- kostnader 2010
Hälsa	1 719 199	1 560 646	1 383 710	75 971	81 098
Utbildning	960 646	840 251	885 494	42 163	42 243
Forskning	996 832	1 075 020	965 621	40 701	57 118
Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet	3 584 267	4 497 326	4 227 113	280 038	258 275
Konflikt, fred och säkerhet	470 175	569 849	574 795	31 372	36 711
Humanitärt bistånd	2 378 580	2 571 958	2 658 483	40 141	37 982
Hållbar samhällsbyggnad	1 600 077	1 564 159	1 266 157	94 239	82 898
Marknadsutveckling	533 012	816 518	618 653	67 080	79 378
Jord- och skogsbruk	875 056	825 883	661 788	58 336	47 484
Miljö	621 162	780 589	642 633	74 583	103 331
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning	1 027 600	940 000	863 000	22 287	21 730
Övrigt	846 550	846 906	665 720	111 021	74 190
Totala kostnader	15 613 156	16 889 104	15 413 167	937 935	922 438
Antal giltiga insatser	4 778	4 213	3 972		
Varav >15 mnkr	189	223	210		
Nya insatser	1 101	1 027	961		

1 Nya samarbetsformer infördes 2009 varför information om 2008 saknas.

2 Ny indelning av huvudsektorer infördes 2009.

Tabell 4. **Biståndsverksamhet**¹, antal insatser och kostnad, tkr

Strategistyrd verksamhet	Kostnad			Förvaltningskostnad ⁶		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Långsiktigt utvecklingssamarbete	3 729 813	3 662 206	3 328 606	171 234	188 726	182 973
Konflikt- och postkonfliktländer	1 370 305	1 598 413	1 811 647	54 482	85 080	109 139
Reformsamarbete i Europa	784 585	1 015 803	951 404	67 314	80 162	79 199
Demokrati och MR i alternativa former	231 314	256 936	304 881	15 249	27 786	24 442
Selektivt samarbete	530 832	354 274	348 602	57 971	53 688	59 328
Utfasningsländer	1 012 865	775 829	332 709	44 206	45 798	24 486
Regionala insatser	1 563 567	1 930 398	1 297 155	110 352	125 920	138 681
Humanitära insatser	2 374 952	2 572 932	2 698 363	15 686	22 848	17 884
Konflikthantering	156 930	81 608	198 264	2 009	3 176	442
Stöd till svenska organisationer i civila samhället	1 229 619	1 319 918	1 113 450	13 486	32 561	15 367
Globala utvecklingsinsatser	2 007 527	2 405 278	2 265 401	65 573	75 777	71 626
Forskningssamarbete	456 526	497 275	418 322	40 419	18 155	22 521
Informationsinsatser	29 220	36 540	87 300	7 001	24 139	9 936
Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	0	62 049	93 970	–	840	6 006
Finansiering av utvecklingslån och garantier avseende miljöåtgärder ³	5 057	271 521	154 481	–	4 406	5 895
Övrigt ⁴	119 852	48 126	8 612	–	–	1 568
Totalt biståndsverksamhet	15 602 964	16 889 104	15 413 167	664 981	789 063	769 493
U-krediter	10 192	0	0	5 930	0	0
Totalt⁵	15 613 156	16 889 104	15 413 167	670 911	789 063	769 493

1 Inkluderar även Reformsamarbete i Östeuropa och Östersjösamarbete.

2 Regeringsbeslut 2009-04-23 [UF2009/27888UP].

3 Regeringsbeslut 2009-04-23 [UF2009/27922/USTYR].

4 Här ingår regionala och övriga länders utfall, inklusive Ryssland, samt globalt som ej ingår i strategin Globala utvecklingsprogram.

För 2010 ingår förvaltningskostnader för Ryssland i kategorin Övrigt. Under 2008 och 2009 låg Ryssland inom kategorin Utfasningsländer.

5 En insats kan förekomma i en eller flera strategistyrda verksamheter. I totalsummorna är inga insatser dubbelräknade.

6 Förvaltningskostnader för strategistyrd verksamhet räknas enbart utifrån verksamhetsmål 2 till skillnad från sektorer och samarbetsformer.

Tabell 5. Avstämning mellan resultatredovisningen och resultaträkningen, tkr

Resultaträkning exkl. anslagsintäkter	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	16 856
Intäkter av bidrag	240
Finansiella intäkter	3 383
Verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar	-1 007 354
Uppbörd – intäkter	709 650
Uppbörd – medel som tillförts statsbudgeten	-716 512
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bistånd	500
Övriga erhållna medel för finansiering av bistånd	79 367
Lämnat bistånd inkl. finansiella nettot	-15 463 403
Totalt enligt resultaträkningen exkl. anslagsintäkter	-16 377 272
Varav fördelat i resultatredovisningen, inkl. förvaltningskostnader	16 444 924
Differens mellan resultaträkning och summa fördelat på huvuduppgift i resultatredovisningen	67 652
Differensen består av följande	
Resultat Sidas garantier för U-krediter	63 493
U-krediter gåvoelementet	-39 191
Biståndskrediter	-8 561
Fristående garantier	12 746
Uppbörd netto	-6 862
Befarade kundförluster, orealiserade kursdifferenser avs transfeteringar	40 007
Villkorsslån nedskrivning	-1 320
Intäkter av bidrag	123
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bistånd	0
Utlåning (påverkan på anslagsutfallet men inte på resultaträkningen)	0
Uttag semesterdagar från 2008 (påverkan på anslagsutfallet men inte på resultaträkningen)	7 217
Summa	67 652

Tabell 6. Totalt bidrag till civilsamhälleorganisationer exklusive Östersjöregionen, kostnader i tkr

Typ av organisation	2008	2009	2010
Svenska organisationer	2 690 390	2 849 344	2 575 225
Enskilda organisationer	2 555 536	2 713 171	2 447 211
Intresse- och medlemsorganisationer	134 854	136 173	128 014
Samarbetslandets organisation	644 900	888 369	830 566
Enskilda organisationer	565 846	763 250	745 146
Intresse- och medlemsorganisationer	79 054	125 119	85 420
Övriga länders organisationer	483 219	666 597	829 956
Enskilda organisationer	439 588	598 390	752 334
Intresse- och medlemsorganisationer	43 631	68 206	77 622
Internationella organisationer	1 279 442	1 573 489	1 684 099
Internationella enskilda organisationer	1 279 442	1 573 489	1 684 099
Totalt	5 097 950	5 977 799	5 919 846

Tabell 7. Totalt bidrag till civilsamhälleorganisationer i Östersjöregionen, kostnader i tkr

Typ av organisation	2008	2009	2010
Svenska organisationer	16 450	12 424	22 867
Enskilda organisationer	13 509	10 773	20 323
Intresse- och medlemsorganisationer	2 941	1 651	2 543
Samarbetslandets organisation	3 660	7 428	12 264
Enskilda organisationer	3 660	6 428	12 264
Intresse- och medlemsorganisationer	0	1 000	0
Internationella organisationer	0	0	3 000
Internationella enskilda organisationer	0	0	3 000
Totalt	20 110	19 852	38 131

Tabell 8. Stöd genom svenska ramorganisationer, kostnader i tkr

	Bidrag till ramorganisationer		
	2008	2009	2010
Forum Syd	200 364	171 523	164 114
Svenska Missionsrådet	114 520	139 581	60 024
Rädda Barnen	131 000	118 872	122 455
PMU Interlife	109 679	108 423	82 589
Svenska Kyrkan	76 994	68 883	65 997
Diakonia	106 147	144 750	67 250
Kooperation Utan Gränser	153 297	145 100	196 000
LO/TCO Biståndsnämnd	102 824	84 885	126 004
Olof Palmes Internationella Center	43 998	51 102	31 224
Afrikagrupperna	36 907	33 670	35 980
SHIA	38 423	36 753	31 954
PLAN Sweden	17 852	23 000	24 571
UBV ¹	17 457	-1 293	-170
Svenska Naturskyddsföreningen	24 502	30 000	35 000
RFSU ²	0	0	17 800
World Wildlife Fund, WWF	0	12 000	21 990
Totalt rambidrag	1 173 965	1 167 248	1 082 782

1 UBV är inte längre ramorganisation från och med 2009.

2 RFSU är nytilkommen ramorganisation från och med 2010.

Tabell 9. Informationsstöd via svenska ramorganisationer, kostnader i tkr

	Bidrag till ramorganisationer		
	2008	2009	2010
Forum Syd	27 966	43 729	19 520
Svenska Missionsrådet	6 939	6 165	3 604
Rädda Barnen	10 500	5 825	2 982
PMU Interlife	4 700	4 388	1 944
Svenska Kyrkan	2 895	5 500	3 327
Diakonia	4 799	6 030	2 895
Kooperation Utan Gränser	6 800	6 437	3 148
LO/TCO Biståndsnämnd	16 369	20 624	11 419
Olof Palmes Internationella Center	2 938	3 492	1 448
Afrikagrupperna	4 200	4 200	1 864
SHIA	2 210	2 300	952
PLAN Sweden	1 400	1 500	621
Svenska Naturskyddsföreningen	3 927	5 500	2 702
RFSU ¹	0	0	0
World Wildlife Fund, WWF	4 000	4 500	2 939
Gröna bilister ²	0	0	292
Totalt rambidrag	99 643	120 190	59 365

1 RFSU är nytillkommen ramorganisation från och med 2010.

2 Ny aktör 2010, erhåller endast infobidrag ej rambidrag.

Tabell 10. Övrigt stöd genom svenska ramorganisationer, kostnader i tkr

	Bidrag till ramorganisationer		
	2008	2009	2010
Forum Syd	67 123	64 013	76 904
Svenska Missionsrådet	25 317	12 291	501
Rädda Barnen	55 292	54 321	55 596
PMU Interlife	31 871	20 230	14 617
Svenska Kyrkan	18 755	15 912	21 819
Diakonia	218 575	241 020	194 936
Kooperation Utan Gränser	10 566	4 108	4 707
LO/TCO Biståndsnämnd	19 614	8 915	10 232
Olof Palmes Internationella Center	64 657	60 289	62 385
Afrikagrupperna	-209	1 491	0
SHIA	5 942	5 204	3 930
PLAN Sweden	6 513	11 400	15 991
UBV ¹	7 125	-1 755	0
Svenska Naturskyddsföreningen	7 000	2 630	3 740
RFSU ²	28 821	25 134	9 683
World Wildlife Fund, WWF	34 265	6 642	1
Totalt rambidrag	601 228	531 843	475 042

1 UBV är inte längre ramorganisation från och med 2009.

2 RFSU är nytillkommen ramorganisation från och med 2010.

Tabell 11. Bidrag till Internationella organisationer, kostnader i mnkr

forts. >>

FN-organisationer			
FN-program och fonder	2008	2009	2010
ECA/UNECA, Economic Commission for Africa	31,8	73,2	35,0
ECLAC, Economic Commission for Latin America and the Caribbean	2,7	6,8	0,0
ESCAP, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific	0,5	0,8	0,0
ESCWA, Economic and Social Commission for Western Africa			8,4
IFAD, International Fund for Agricultural Development	0,6	7,2	0,3
ITC, International Trade Centre	20,5	30,0	29,0
Habitat/UNCHS, United Nations Human Settlements Programme	39,5	48,3	30,6
UNAIDS, Joint UN Programme on HIV/AIDS	34,6	35,7	20,9
UNCTAD, United Nations Conference on Trade and Development	6,1	0,0	0,0
UNDP, United Nations Development Programme	842,4	1 116,7	991,3
UNEP, United Nations Environment Programme	19,5	66,5	57,1
UNFPA, United Nations Population Fund	36,3	82,5	105,0
UNHCR, Office for the United Nations High Commissioner for Refugees	95,1	138,7	166,1
Unicef, United Nations Children's Fund	650,6	704,5	503,1
UNIFEM, United Nations Development Fund for Women	14,9	51,3	50,7
UNMAS, United Nations Mine Action Service	7,0	25,6	6,0
UN-DHA/UNOCHA United Nations Office for the Co-ordination of Humanitarian Affairs	167,6	260,6	134,3
UNDCP/UNODC, United Nations Office on Drugs and Crime	1,0	19,2	5,4
UNRISD, United Nations Research Institute for Social Development	15,0	25,0	0,0
UNRWA, United Nations Relief and Works Agency	64,9	70,0	61,0
UNSC, United Nations System Staff College	3,0	3,0	3,0
UNV, United Nations Volunteers	4,0	4,0	4,0
WFP, World Food Programme	33,6	52,7	96,7
UNDEF, United Nations Democracy Fund Office		20,0	10,0
UNCDF, United Nations Capital Development Fund			0,0
UNITAR, United Nations Institute for Training and Research			2,0
Totalt	2 091,2	2 842,4	2 319,9
FN-fackorgan	2008	2009	2010
FAO, Food and Agricultural Organisation	275,5	155,7	156,6
ILO, International Labour Organisation	24,2	69,0	29,7
IMO, International Maritime Organisation	3,3	0,0	0
PAHO, Pan American Health Organisation	26,6	21,9	21,3
UNESCO/IIEP, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation/International Institute for Educational Planning	39,9	42,6	20,6
UNIDO, United Nations Industrial Development Organisation	0,8	-0,4	9,4
WHO, World Health Organisation	219,3	169,0	143,1
Totalt	589,6	457,8	380,6

Tabell 11. Bidrag till Internationella organisationer, kostnader i mnkr

forts. >>

Andra FN-organ	2008	2009	2010
ICTP, International Center for Theoretical Physics	0	0,0	0,0
UN/WIDER, World Institute for Development Economics Research	5,0	4,0	5,0
UNHCHR/OHCHR, United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights	54,3	59,1	61,5
UNISDR, United Nations International Strategy for Disaster Reduction	14,5	10,4	15,0
United Nations Foundation	0	0,0	0,0
University for Peace	0	0,0	0,0
UN-LIREC, United Nations Centre for Peace, Disarmament and Development in Latin America and the Caribbean	4,0	4,0	4,0
UN-MIK, United Nations Interim Administration Mission in Kosovo	0	0,0	0,0
UNOPS, United Nations Office for Project Services	53,5	119,0	122,9
UNTCA, United Nations Technical Cooperation Activities	1,9	2,0	-0,1
UN Statistics Division	0	0,0	0,0
UNDESA, United Nations Department of Economic and Social Affairs	0,0	0,5	0,0
UNDP, United Nations Department for Political Affairs	1,2	0,6	-2,3
UN Centre for Human Rights		3,0	0,0
Övrigt	-0,4	0,0	0,0
Totalt	134	202,5	206,0
Totalt FN	2 814,8	3 502,8	2 906,5
EU	2008	2009	2010
Council of Europe	2,4	6,5	0,0
European Commission	28,8	37,4	26,8
EIB, European Investment Bank			20,0
Totalt	31,2	43,9	46,8
IMF, WB, WTO och regionala utvecklingsbanker	2008	2009	2010
IMF, International Monetary Fund	0,7	0,0	0,2
WB/IBRD/IFC, World Bank/International Bank for Reconstruction and Development/International Finance Corporation	948	1 222,8	1 175,6
IDA, International Development Association		33,3	146,3
WTO, World Trade Organisation	0	7,0	7,0
AsDB, Asian Development Bank	147,1	119,8	116,7
EBRD, European Bank for Reconstruction and Development	67,1	208,2	193,7
IADB/IDB, Inter American Development Bank	12,1	100,1	0,0
Nordic Investment Bank	42,5	32,6	28,6
AfDB, African Development Bank	25,9	51,8	29,4
DBSA, Development Bank of Southern Africa	4,5	9,0	0,0
NEFCO, Nordic Environment Finance Corporation	16,0	12,0	22,5
Totalt	1 263,9	1 796,5	1 720,0

Tabell 11. Bidrag till Internationella organisationer, kostnader i mnkr

forts. >>

Andra multilaterala organisationer	2008	2009	2010
AU, African Union			5,0
CIAT, International Centre for Tropical Agriculture		3,4	0,0
Cifor, Centre for International Forestry Research	4,8	3,9	0,0
CIMMYT, International Maize and Wheat Improvement Centre		3,5	0,0
CIP, International Potato Centre	3,3	6,6	0,0
ECOWAS, Economic Community of West African States	10,0	13,1	1,3
GAVI, Global Alliance for Vaccines and Immunization		100,0	250,0
ICARDA, International Centre for Agricultural Research in Dry Areas		6,3	0,0
ICDDR, B, Centre for Health and Population Research		16,0	16,0
ICLARM, Worldfish Centre		12,4	0,0
ICIPE, International Centre of Insect Physiology and Ecology	6,5	12,5	19,8
ICRAF, World Agroforestry Centre	5,8	10,0	9,6
ICRISAT, International Crop Research for Semi-Arid Tropics		3,8	0,0
IITA, International Institute of Tropical Agriculture		3,4	15,0
ILRI, International Livestock Research Institute		7,9	30,5
IOM, International Organisation for Migration	73,7	70,4	147,7
IPGRI, International Plant Genetic Resources Institute	2,6	0,0	0,0
IRRI, International Rice Research Institute		3,7	0,0
ITTO, International Tropical Timber Organisation	0,2	0,0	0,0
IVI, International Vaccine Institute			6,0
IWMI, International Water Management Institute		4,6	0,4
IUCN, International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (World Conservation Union)	45,9	0,0	0,0
MRC, Mekong River Commission	13,1	16,1	15,8
OAS, Organisation of American States	23,6	10,8	8,8
OECD, Organisation for Economic Co-Operation and Development	6,5	37,5	25,2
OSCE, Organisation for Security and Co-Operation in Europe	16,9	2,2	44,8
SADC, Southern African Development Community	8,3	17,5	23,3
WARDA, West Africa Rice Development Association	1,6	3,3	0,0
WMU, World Maritime University	11,1	0,0	0,0
Övriga ¹	32,5	0,0	0,0
Totalt	266,4	368,9	614,3

1 Redovisades tidigare under Internationella enskilda organisationer Övriga.

Tabell 11. **Bidrag till Internationella organisationer**, kostnader i mnkr

Bidrag till internationella organisationer	2008	2009	2010
AIT, Asian Institute of Technology	14,9	18,6	14,0
AMREF, African Medical and Research Foundation		33,5	15,5
AWEPA, European Parliament for Africa	5,0	22,4	0,0
CLACSO, Latin American Council for Social Sciences	19,7	22,0	17,0
CODESRIA, Council for the Development of Economic & Social Science Research in Africa	23,0	23,8	26,0
IIED, International Institute for Environment and Development	18,9	18,8	14,0
ICRC, International Committee of the Red Cross	370,0	450,0	420,0
ICTSD, International Centre for Trade and Sustainable Development		16,1	14,0
IISD, International Institute for Sustainable Development		0,9	0,0
International Alert		14,0	14,7
International HIV/AIDS Alliance		27,2	22,0
IPGRI, International Plant Genetic Resources Institute		5,2	0,0
IPPF, International Planned Parenthood Federation	109,9	110,0	95,5
ITF, International Trust Fund for Demining and Mine Victims Assistance		1,0	0,0
Lutheran World Federation	10,0	0,0	0,0
Mines Advisory Group	14,2	14,8	16,1
Save the Children	36,3	41,1	39,4
TI, Transparency International	2,0	7,7	13,6
Övriga	1 038,7	260,6	1 152,1
Totalt	1 662,6	1 087,8	1 873,8
Bidrag till "Public-private partnership"	2008	2009	2010
GAVI, Global Alliance f Vaccines and Immunizaton	150,0	0,0	0,0
GWP, Global Water Partnership	13,7	15,0	15,0
GeSci, Global e-Schools and Communication Initiative	4,6	4,6	5,0
IAVI, Internat AIDS Vaccine Initiative	20,0	10,0	0,0
IPM, Internat Partnership on Microbiocides	20,0	10,0	0,0
IUCN, International Union for the Conservation of Nature		66,0	39,5
Totalt	208,3	105,6	59,5
Totalt internationella organisationer	6 247,2	6 905,5	7 227,5

Bilaga 1:1. Internationellt utvecklingssamarbete samt Reformsamarbete i Östeuropa per anslagspost och region, kostnader i tkr

Region	Afrika	Asien	Mellanöstern och Nordafrika	Latinamerika	Europa och Centralasien
Afrika söder om Sahara	4 496 688	0	0	0	0
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	0	1 566 182	415 391	0	0
Latinamerika	0	0	0	667 270	0
Europa	0	0	0	0	64 333
Varav Europa ODA-länder	0	0	0	0	71 226
Varav Europa icke ODA-länder	0	0	0	0	-6 893
Globalt	976	0	0	0	0
Totalt	4 497 664	1 566 182	415 391	667 270	64 333

Bilaga 1:1. Internationellt utvecklingssamarbete samt Reformsamarbete i Östeuropa per anslagspost och region, kostnader i tkr

Region	Reformsamarbete i Östeuropa	Globala utvecklingsprogram	Miljölån	Forskning	Stöd genom svenska org. i civila samhället
Afrika söder om Sahara	0	3 108	0	0	357 587
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	0	156	8 870	0	209 286
Latinamerika	0	0	0	0	188 734
Europa	1 161 106	0	50 139	0	7 202
Varav Europa ODA-länder	1 155 811	0	50 139	0	7 202
Varav Europa icke ODA-länder	5 295	0	0	0	0
Globalt	11 670	2 262 137	95 472	418 322	350 642
Totalt	1 172 776	2 265 401	154 481	418 322	1 113 450

Bilaga 1:1. Internationellt utvecklingssamarbete samt Reformsamarbete i Östeuropa per anslagspost och region, kostnader i tkr

Region	Humanitära insatser och konflikt-hantering	Varav konflikt-hantering	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	Information	Totalt
Afrika söder om Sahara	1 222 137	52 377	14 876	0	6 094 395
Asien, Mellanöstern och Nordafrika	932 889	16 096	16 541	0	3 149 316
Latinamerika	379 222	14 460	0	0	1 235 225
Europa	89 454	-382	10 612	0	1 382 846
Varav Europa ODA-länder	79 326	-378	10 612	0	1 374 316
Varav Europa icke ODA-länder	10 127	-4	0	0	8 529
Globalt	272 926	115 714	51 941	87 300	3 551 386
Totalt	2 896 627	198 264	93 970	87 300	15 413 167

Bilaga 1:2. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Afrika, kostnader i tkr

forts. >>

Land och region	Afrika	Globala utvecklingsprogram	Miljölån ¹	Forskning	Stöd genom svenska org. i civila samhället
Afrika söder om Sahara					
Angola	342	0	0	0	8 442
Benin	0	0	0	0	2 451
Botswana	33 056	0	0	0	126
Burkina Faso	242 503	0	0	0	3 094
Burundi	32 356	0	0	0	3 257
Centralafrikanska republiken	0	0	0	0	152
Djibouti	0	0	0	0	509
Elfenbenskusten	-1 235	0	0	0	2 269
Eritrea	0	0	0	0	193
Etiopien	209 005	0	0	0	8 549
Gambia	0	0	0	0	6 110
Ghana	1	0	0	0	2 158
Guinea	0	0	0	0	295
Kamerun	0	0	0	0	3 532
Kap Verde	706	0	0	0	0
Kenya	262 649	0	0	0	23 197
Kongo Brazzaville	600	0	0	0	997
Demokratiska republiken Kongo	175 224	0	0	0	13 020
Lesotho	0	0	0	0	1 284
Liberia	153 070	0	0	0	3 896
Madagaskar	0	0	0	0	6 104
Malawi	0	0	0	0	12 679
Mali	181 409	0	0	0	2 071
Mauretanien	0	0	0	0	3 357
Mauritius	0	0	0	0	-8
Moçambique	592 401	0	0	0	14 388
Namibia	14 216	0	0	0	6 123
Niger	0	0	0	0	-41
Nigeria	0	0	0	0	999
Rwanda	176 535	0	0	0	2 578
Senegal	0	0	0	0	2 502
Sierra Leone	0	0	0	0	813
Somalia	86 445	0	0	0	4 059
Sudan	215 321	0	0	0	8 670
Swaziland	0	0	0	0	-1
Sydafrika	75 202	0	0	0	23 012
Tanzania	662 270	0	0	0	18 530
Tchad	7	0	0	0	263
Togo	0	0	0	0	2 417
Uganda	265 927	0	0	0	18 227
Zambia	141 210	608	0	0	15 616
Zimbabwe	143 127	0	0	0	15 316
Regionalt Afrika	834 340	2 500	0	0	116 379
Totalt Afrika söder om Sahara	4 496 688	3 108	0	0	357 587

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:2. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Afrika, kostnader i tkr

Land och region	Humanitära insatser och konflikt- hantering	Varav konflikt- hantering	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	Information	Totalt
Afrika söder om Sahara					
Angola	-303	-107	0	0	8 481
Benin	11 052	0	0	0	13 503
Botswana	0	0	0	0	33 182
Burkina Faso	5 582	0	0	0	251 180
Burundi	22 640	0	0	0	58 253
Centralafrikanska republiken	61 901	0	0	0	62 054
Djibouti	0	0	0	0	509
Elfenbenskusten	7 862	0	0	0	8 896
Eritrea	8 954	0	0	0	9 147
Etiopien	65 682	-53	0	0	283 236
Gambia	0	0	0	0	6 110
Ghana	0	0	0	0	2 159
Guinea	6 884	0	0	0	7 179
Kamerun	900	0	0	0	4 432
Kap Verde	0	0	0	0	706
Kenya	57 380	-36	0	0	343 226
Kongo Brazzaville	8 340	-583	0	0	9 937
Demokratiska republiken Kongo	290 956	32 209	0	0	479 201
Lesotho	0	0	0	0	1 284
Liberia	16 437	-18	0	0	173 403
Madagaskar	750	0	0	0	6 854
Malawi	5 118	-13	0	0	17 796
Mali	10 950	0	0	0	194 430
Mauretanien	0	0	0	0	3 357
Mauritius	0	0	0	0	-8
Moçambique	1 977	-84	0	0	608 766
Namibia	3 038	0	0	0	23 378
Niger	61 246	0	0	0	61 205
Nigeria	1 277	0	0	0	2 276
Rwanda	2 340	0	0	0	181 453
Senegal	450	0	0	0	2 952
Sierra Leone	2 788	0	0	0	3 601
Somalia	95 888	-31	0	0	186 393
Sudan	195 467	2 917	0	0	419 457
Swaziland	0	0	0	0	-1
Sydafrika	4 727	0	0	0	102 941
Tanzania	1 216	-9	0	0	682 016
Tchad	87 480	10 947	0	0	87 750
Togo	0	0	0	0	2 417
Uganda	26 646	0	430	0	311 230
Zambia	-3	0	0	0	157 430
Zimbabwe	59 655	-13	650	0	218 748
Regionalt Afrika	96 858	7 252	13 796	0	1 063 873
Totalt Afrika söder om Sahara	1 222 137	52 377	14 876	0	6 094 395

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:3. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Asien, kostnader i tkr

forts. >>

Land och region	Asien	Mellan- östern och Nordafrika	Globala ut- vecklings- program	Miljölån ¹	Forskning	Stöd genom svenska org. i civila samhället
Asien						
Afghanistan	524 029	0	0	0	0	14 047
Bangladesh	245 453	0	0	0	0	14 698
Filippinerna	4 347	0	0	0	0	17 339
Indien	49 896	0	0	0	0	25 496
Indonesien	29 156	0	0	0	0	3 789
Kambodja	162 805	0	0	0	0	7 785
Kina	37 917	0	0	0	0	2 423
Korea, nord	168	0	0	0	0	0
Laos	41 046	0	0	0	0	1 430
Malaysia	0	0	0	0	0	3 867
Mongoliet	7 511	0	112	0	0	366
Myanmar/Burma	65 360	0	44	0	0	1 860
Nepal	0	0	0	0	0	3 486
Pakistan	34 331	0	0	0	0	15 784
Samoa	0	0	0	0	0	176
Sri Lanka	2 541	0	0	8 768	0	12 734
Thailand	0	0	0	0	0	4 408
Vietnam	109 159	0	0	0	0	8 123
Östtimor	33 000	0	0	0	0	117
Asien Totalt	1 346 720	0	156	8 768	0	137 930
Mellanöstern och Nordafrika						
Algeriet	0	0	0	0	0	-4
Egypten	0	210	0	0	0	9 330
Iran	0	0	0	0	0	0
Irak	0	76 156	0	0	0	529
Jordanien	0	0	0	0	0	488
Libanon	0	-992	0	0	0	4 068
Marocko	0	164	0	0	0	-4
Syrien	0	0	0	0	0	0
Tunisien	0	0	0	0	0	-1
Västbanken och Gaza	0	213 234	0	0	0	25 242
Yemen	0	0	0	0	0	3 091
Mellanöstern och Nordafrika Total	0	288 773	0	0	0	42 739
Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	219 462	126 618	0	102	0	28 617
Totalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	1 566 182	415 391	156	8 870	0	209 286

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:3. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Asien, kostnader i tkr

Land och region	Humanitära insatser och konflikt-hantering	Varav konflikt-hantering	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	Information	Totalt
Asien					
Afghanistan	103 429	916	640	0	642 145
Bangladesh	400	0	0	0	260 551
Filippinerna	27 067	-4	0	0	48 753
Indien	-3	0	0	0	75 389
Indonesien	9 848	0	0	0	42 793
Kambodja	0	0	0	0	170 590
Kina	-834	-294	3 393	0	42 899
Korea, nord	43 122	0	0	0	43 290
Laos	0	0	0	0	42 476
Malaysia	0	0	0	0	3 867
Mongoliet	1 284	0	0	0	9 274
Myanmar/Burma	19 632	-342	2 853	0	89 750
Nepal	9 156	0	0	0	12 642
Pakistan	254 728	-187	1 168	0	306 011
Samoa	0	0	0	0	176
Sri Lanka	53 235	7 500	2 323	0	79 601
Thailand	47 718	0	0	0	52 125
Vietnam	1 493	0	370	0	119 145
Östtimor	0	0	0	0	33 117
Asien Totalt	570 274	7 588	10 746	0	2 074 594
Mellanöstern och Nordafrika					
Algeriet	11 462	0	0	0	11 457
Egypten	0	0	0	0	9 541
Iran	0	0	3 350	0	3 350
Irak	94 358	7 809	0	0	171 044
Jordanien	510	0	0	0	998
Libanon	3 019	721	345	0	6 441
Marocko	0	0	0	0	160
Syrien	1 505	-22	0	0	1 505
Tunisien	0	0	0	0	-1
Västbanken och Gaza	155 113	0	1 400	0	394 989
Yemen	48 184	0	700	0	51 975
Mellanöstern och Nordafrika Total	314 151	8 508	5 795	0	651 458
Regionalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	48 464	0	0	0	423 263
Totalt Asien, Mellanöstern och Nordafrika	932 889	16 096	16 541	0	3 149 316

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:4. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Latinamerika, kostnader i tkr

forts. >>

Land och region	Latinamerika	Globala utvecklingsprogram	Miljölån ¹	Forskning	Stöd genom svenska org. i civila samhället
Latinamerika					
Argentina	0	0	0	0	860
Bolivia	186 438	0	0	0	13 333
Brasilien	0	0	0	0	14 228
Chile	0	0	0	0	2 186
Colombia	130 878	0	0	0	5 958
Costa Rica	441	0	0	0	3 068
Dominikanska republiken	0	0	0	0	-8
Ecuador	-55	0	0	0	1 312
El Salvador	581	0	0	0	10 292
Guatemala	171 934	0	0	0	10 934
Haiti	0	0	0	0	0
Honduras	55 180	0	0	0	11 541
Kuba	398	0	0	0	0
Nicaragua	61 685	0	0	0	14 252
Panama	0	0	0	0	216
Paraguay	0	0	0	0	10 288
Peru	-209	0	0	0	7 276
Uruguay	0	0	0	0	724
Venezuela	0	0	0	0	0
Regionalt Latinamerika	60 000	0	0	0	82 273
Totalt Latinamerika	667 270	0	0	0	188 734

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:4. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Latinamerika, kostnader i tkr

Land och region	Humanitära insatser och konflikthantering	Varav konflikthantering	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²		Information	Totalt
Latinamerika						
Argentina	0	0	0	0	860	
Bolivia	-27	-9	0	0	199 744	
Brasilien	-4	0	0	0	14 224	
Chile	9 509	0	0	0	11 694	
Colombia	43 589	0	0	0	180 425	
Costa Rica	0	0	0	0	3 508	
Dominikanska republiken	0	0	0	0	-8	
Ecuador	-13	-4	0	0	1 245	
El Salvador	-1	0	0	0	10 871	
Guatemala	17 163	0	0	0	200 031	
Haiti	282 853	10 500	0	0	282 853	
Honduras	449	0	0	0	67 170	
Kuba	-1	0	0	0	397	
Nicaragua	-55	0	0	0	75 882	
Panama	385	0	0	0	601	
Paraguay	0	0	0	0	10 288	
Peru	266	0	0	0	7 333	
Uruguay	0	0	0	0	724	
Venezuela	514	0	0	0	514	
Regionalt Latinamerika	24 595	3 973	0	0	166 868	
Totalt Latinamerika	379 222	14 460	0	0	1 235 225	

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 1:5. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Europa, kostnader i tkr

forts. >>

Land och region	Östeuropa och Centralasien	Reform-samarbete i Östeuropa	Globala utvecklings-program	Miljölån ¹	Forskning	Stöd genom svenska org. i civila samhället
Europa och Centralasien						
ODA-länder						
Albanien	0	78 020	0	0	0	0
Armenien	0	-819	0	0	0	0
Azerbajdzjan	0	338	0	0	0	0
Bosnien och Hercegovina	0	195 368	0	0	0	0
Georgien	0	122 324	0	0	0	0
Kazakstan	0	0	0	0	0	0
Kirgizistan	40 810	500	0	0	0	-48
Kosovo	0	86 677	0	0	0	0
Kroatien	0	548	0	0	0	0
Makedonien	0	47 434	0	0	0	0
Moldavien	0	85 840	0	0	0	0
Montenegro	0	7 826	0	0	0	0
Serbien	0	118 922	0	0	0	0
Tadzjikistan	30 991	500	0	0	0	163
Turkiet	0	74 297	0	0	0	1 113
Turkmenistan	0	0	0	0	0	0
Ukraina	-61	190 016	0	0	0	0
Uzbekistan	0	0	0	0	0	0
Vitryssland	-202	96 030	0	0	0	0
Regionalt Europa	-313	51 989	0	50 139	0	5 974
ODA-länder Total	71 226	1 155 811	0	50 139	0	7 202
Icke ODA-länder						
Bulgarien	-61	0	0	0	0	0
Estland	-91	1 155 811	0	0	0	0
Lettland	-141	0	0	0	0	0
Litauen	-61	0	0	0	0	0
Rumänien	-61	0	0	0	0	0
Ryssland	-6 242	0	0	0	0	0
Barents	999	0	0	0	0	0
Övriga Ryssland	-7 241	0	0	0	0	0
Regionalt Central- och Östeuropa	-236	5 295	0	0	0	0
Icke ODA-länder Total	-6 893	5 295	0	0	0	0
Totalt Europa och Centralasien	64 333	1 161 106	0	50 139	0	7 202

¹ Tillkom under 2009.² Tillkom under 2009.

Bilaga 1:5. Internationellt utvecklingssamarbete per anslagspost och region/land i Europa, kostnader i tkr

Land och region	Humanitära insatser och konflikthantering	Varav konflikthantering	Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet ²	Information	Totalt
Europa och Centralasien					
ODA-länder					
Albanien	-38	-13	0	0	77 982
Armenien	2 100	0	3 625	0	4 906
Azerbajdzjan	2 940	0	3 625	0	6 903
Bosnien och Hercegovina	0	0	0	0	195 368
Georgien	6 887	-89	1 150	0	130 361
Kazakstan	6 693	0	0	0	6 693
Kirgizistan	24 094	-27	0	0	65 357
Kosovo	0	0	0	0	86 677
Kroatien	0	0	0	0	548
Makedonien	0	0	0	0	47 434
Moldavien	300	0	0	0	86 140
Montenegro	0	0	0	0	7 826
Serbien	0	0	0	0	118 922
Tadzjikistan	5 774	-236	0	0	37 428
Turkiet	0	0	0	0	75 410
Turkmenistan	800	0	0	0	800
Ukraina	0	0	0	0	189 955
Uzbekistan	1 464	0	1 650	0	3 114
Vitryssland	0	0	562	0	96 390
Regionalt Europa	28 312	-13	0	0	136 101
ODA-länder Total	79 326	-378	10 612	0	1 374 316
Icke ODA-länder					
Bulgarien	0	0	0	0	-61
Estland	-13	-4	0	0	-104
Lettland	0	0	0	0	-141
Litauen	0	0	0	0	-61
Rumänien	0	0	0	0	-61
Ryssland	10 140	0	0	0	3 898
Barents	0	0	0	0	999
Övriga Ryssland	10 140	0	0	0	2 899
Regionalt Central- och Östeuropa	0	0	0	0	5 059
Icke ODA-länder Total	10 127	-4	0	0	8 529
Totalt Europa och Centralasien	89 454	-382	10 612	0	1 382 846

1 Tillkom under 2009.

2 Tillkom under 2009.

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Demokrati, männsliga rättigheter och jämförbarhet	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
Afrika söder om Sahara						
Angola	1 301	495	0	5 913	-107	-196
Benin	378	534	0	1 040	49	11 052
Botswana	14 404	4 420	1 547	3 200	0	0
Burkina Faso	50 141	20 205	2 489	31 248	56	5 582
Burundi	390	565	0	23 199	11 000	22 640
Centralafrikanska republiken	4	15	0	132	-5	61 901
Djibouti	0	-1	0	517	0	0
Elfenbenskusten	8	19	0	2 231	-1 236	7 862
Eritrea	0	9	0	125	0	8 954
Etiopien	14 646	20 227	36 238	70 184	297	65 736
Gambia	-6	-28	0	6 257	0	0
Ghana	-1	-3	0	2 175	7	0
Guinea	39	59	0	145	5	6 884
Kamerun	14	25	0	309	-3	900
Kap Verde	0	0	0	706	0	0
Kenya	14 336	774	0	122 888	2 932	57 416
Kongo Brazzaville	33	90	0	841	3	8 923
Demokratiska republiken Kongo	41 466	556	0	68 876	97 154	258 748
Lesotho	40	0	0	1 186	0	0
Liberia	19	11 055	0	90 913	2 516	16 454
Madagaskar	0	0	0	846	0	750
Malawi	98	-1	0	12 447	-14	5 131
Mali	185	284	0	23 697	35	10 950
Mauretanien	220	298	0	1 097	71	0
Mauritius	0	0	0	-7	0	0
Moçambique	2 081	793	29 431	102 961	-88	2 062
Namibia	1 070	1 768	828	11 481	0	3 038
Niger	-1	-2	0	-26	0	61 246
Nigeria	31	10	0	917	-4	1 277
Rwanda	300	675	44 612	50 724	-10	2 340
Senegal	-1	-2	0	2 485	25	450
Sierra Leone	50	56	0	643	5	3 901
Somalia	21 511	26	0	30 619	31 874	102 420
Sudan	62 358	835	0	92 989	52 983	202 617
Swaziland	0	0	0	0	0	0
Sydafrika	45 803	2 659	12 437	22 953	8 891	4 727
Tanzania	10 079	29 633	36 053	173 115	55	1 225
Tchad	39	59	0	121	10 951	76 533
Togo	314	477	0	1 227	31	0
Uganda	95 349	275	51 113	91 314	4 011	26 646
Zambia	10 567	27	0	51 601	-3	-3
Zimbabwe	31 407	870	0	78 486	6 816	59 669
Regionalt Afrika	231 587	7 520	139 497	245 795	85 241	89 606
Afrika söder om Sahara Total	650 259	105 276	354 244	1 427 570	313 538	1 187 440

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hållbar samhälls- byggnad	Marknads- utveckling	Jord- och skogsbruk	Miljö	Budgetstöd för fattig- domsbe- kämpning	Övrigt	Totalt
Afrika söder om Sahara							
Angola	368	-6	732	0	0	-19	8 481
Benin	0	118	172	0	0	161	13 503
Botswana	0	9 310	0	295	0	5	33 182
Burkina Faso	17 967	45	15 005	83	108 000	361	251 180
Burundi	0	121	179	0	0	158	58 253
Centralafrikanska republiken	0	0	2	0	0	5	62 054
Djibouti	0	-1	-1	0	0	-5	509
Elfenbenskusten	0	0	3	0	0	9	8 896
Eritrea	0	0	0	0	0	60	9 147
Etiopien	0	11 553	24 262	0	0	40 094	283 236
Gambia	0	-24	-24	0	0	-65	6 110
Ghana	0	-3	-2	0	0	-14	2 159
Guinea	0	12	18	0	0	16	7 179
Kamerun	0	0	3 171	0	0	16	4 432
Kap Verde	0	0	0	0	0	0	706
Kenya	62 232	94	81 628	287	0	640	343 226
Kongo Brazzaville	0	-1	12	0	0	37	9 937
Demokratiska republiken Kongo	0	10 815	1 231	0	0	357	479 201
Lesotho	0	0	0	0	0	57	1 284
Liberia	43 230	7 401	839	0	0	976	173 403
Madagaskar	0	0	5 258	0	0	0	6 854
Malawi	0	0	0	0	0	136	17 796
Mali	7 643	56	10 959	18 852	120 000	1 770	194 430
Mauretanien	0	140	217	0	0	1 314	3 357
Mauritius	0	0	0	0	0	-1	-8
Moçambique	83 245	-1	67 295	0	320 000	989	608 766
Namibia	0	4 600	601	0	0	-7	23 378
Niger	0	-2	-2	0	0	-8	61 205
Nigeria	0	0	1	0	0	43	2 276
Rwanda	7 272	15 094	138	15 000	0	45 309	181 453
Senegal	0	-1	-1	0	0	-3	2 952
Sierra Leone	-1 113	11	17	0	0	32	3 601
Somalia	0	-16	-9	0	0	-30	186 393
Sudan	0	228	343	0	0	7 105	419 457
Swaziland	0	0	0	0	0	0	-1
Sydafrika	-57	3 011	1 819	0	0	699	102 941
Tanzania	89 610	22 135	3 640	0	315 000	1 470	682 016
Tchad	0	12	18	0	0	16	87 750
Togo	0	95	145	0	0	128	2 417
Uganda	2 512	37 707	1 287	0	0	1 017	311 230
Zambia	73 788	3 313	15 709	0	0	2 430	157 430
Zimbabwe	0	2 542	927	0	0	38 031	218 748
Regionalt Afrika	55 673	84 250	51 052	69 176	0	4 476	1 063 873
Afrika söder om Sahara Total	442 369	212 606	286 641	103 693	863 000	147 761	6 094 395

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Demokrati, männsliga rättigheter och jämförbarhet	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
Asien, Mellanöstern och Nordafrika						
Asien						
Afghanistan	-25	141 608	3 500	278 629	22 574	102 514
Bangladesh	66 326	75 162	11 487	20 434	141	400
Filippinerna	256	367	0	16 871	17	27 071
Indien	10 072	4 083	13 670	20 961	30	-3
Indonesien	48	163	0	12 808	0	9 848
Kambodja	1 809	21 213	0	138 766	24	0
Kina	2 298	251	4 635	20 634	-317	-540
Korea, nord	0	0	0	0	0	43 122
Laos	-638	1 411	5 404	3 994	-2	0
Malaysia	52	0	0	1 536	0	0
Mongoliet	14	25	0	6 801	-3	1 284
Myanmar/Burma	7 466	-15	0	45 739	-342	19 975
Nepal	75	178	0	2 618	-2	9 156
Pakistan	282	398	0	50 283	-152	254 915
Samoa	0	0	0	176	0	0
Sri Lanka	485	909	1 585	12 280	6 987	45 735
Thailand	120	190	0	2 881	49	47 718
Vietnam	57	5 000	24 302	45 585	0	1 493
Östtimor	4	15 000	0	18 110	0	0
Asien totalt	88 702	265 944	64 582	699 108	29 005	562 686
Mellanöstern och Nordafrika						
Algeriet	0	-1	0	-2	0	11 462
Egypten	712	1 058	0	6 249	101	0
Iran	0	0	0	3 350	0	0
Irak	11	-4	0	40 679	22 647	86 549
Jordanien	74	107	0	208	9	510
Libanon	-1	-3	0	4 390	761	2 298
Marocko	0	-1	0	162	0	0
Syrien	0	0	0	0	-22	1 527
Tunisien	0	0	0	-1	0	0
Västbanken och Gaza	851	1 165	0	131 719	16 996	124 113
Yemen	115	170	0	3 355	14	48 184
Mellanöstern och Nordafrika Totalt	1 760	2 490	0	190 110	40 506	274 644
Regionalt Asien	20 215	768	22 370	127 955	88	48 464
Asien, Mellanöstern och Nordafrika Total	110 678	269 201	86 952	1 017 173	69 600	885 793

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hållbar samhälls- byggnad	Marknads- utveckling	Jord- och skogsbruk	Miljö	Budgetstöd för fattig- domsbe- kämpning	Övrigt	Totalt
Asien, Mellanöstern och Nordafrika							
Asien							
Afghanistan	31 070	24 303	-51	0	0	38 023	642 145
Bangladesh	0	177	301	80 000	0	6 123	260 551
Filippinerna	3 000	68	982	0	0	121	48 753
Indien	5 896	2 130	3 071	14 749	0	732	75 389
Indonesien	18 234	314	1 310	0	0	67	42 793
Kambodja	0	15	361	8 000	0	402	170 590
Kina	2 353	4 258	329	8 956	0	42	42 899
Korea, nord	0	0	0	168	0	0	43 290
Laos	2 341	20	19 388	9 594	0	964	42 476
Malaysia	0	0	2 205	0	0	73	3 867
Mongoliet	610	523	3	0	0	16	9 274
Myanmar/Burma	0	-13	16 988	0	0	-47	89 750
Nepal	0	11	23	0	0	583	12 642
Pakistan	0	78	120	0	0	87	306 011
Samoa	0	0	0	0	0	0	176
Sri Lanka	8 751	1 976	225	0	0	668	79 601
Thailand	0	26	1 064	0	0	77	52 125
Vietnam	5 649	-2 459	37 020	1 902	0	595	119 145
Östtimor	0	0	0	0	0	4	33 117
Asien totalt	77 904	31 426	83 340	123 368	0	48 530	2 074 594
Mellanöstern och Nordafrika							
Algeriet	0	0	0	0	0	0	11 457
Egypten	0	252	380	0	0	790	9 541
Iran	0	0	0	0	0	0	3 350
Irak	10 948	10 207	-3	0	0	9	171 044
Jordanien	0	23	34	0	0	32	998
Libanon	-992	-3	-2	0	0	-8	6 441
Marocko	0	0	0	0	0	0	160
Syrien	0	0	0	0	0	0	1 505
Tunisien	0	0	0	0	0	0	-1
Västbanken och Gaza	108 500	9 298	403	0	0	1 945	394 989
Yemen	0	36	54	0	0	47	51 975
Mellanöstern och Nordafrika Totalt	118 456	19 814	864	0	0	2 815	651 458
Regionalt Asien	72 315	36 667	20 003	72 444	0	1 973	423 263
Asien, Mellanöstern och Nordafrika Totalt	268 676	87 907	104 206	195 812	0	53 318	3 149 316

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Demokrati, männsliga rättigheter och jämskillldhet	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
Latinamerika						
Argentina	92	105	0	632	11	0
Bolivia	1 141	59 680	22 597	67 477	2	-18
Brasilien	100	35	0	12 534	-7	-4
Chile	60	0	0	1 702	0	9 509
Colombia	7	-1	0	94 737	40 386	43 589
Costa Rica	-4	-4	0	2 140	-4	0
Dominikanska republiken	0	0	0	-7	0	0
Ecuador	19	41	0	576	-5	-8
El Salvador	471	157	0	10 055	61	-1
Guatemala	15 926	185	0	146 387	19	17 163
Haiti	0	0	0	0	10 500	247 353
Honduras	134	97	7 935	49 586	51	449
Kuba	0	0	0	398	0	-1
Nicaragua	116	237	31 571	25 833	43	-55
Panama	34	45	0	90	5	385
Paraguay	0	2	0	10 230	58	0
Peru	53	51	0	5 487	-44	266
Uruguay	0	0	0	-8	0	0
Venezuela	0	0	0	0	0	514
Regionalt Latinamerika	369	21	32 931	99 173	4 100	20 622
Latinamerika Total	18 519	60 651	95 034	527 023	55 178	339 762

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hållbar samhälls- byggnad	Marknads- utveckling	Jord- och skogsbruk	Miljö	Budgetstöd för fattig- domsbe- kämpning	Övrigt	Totalt
Latinamerika							
Argentina	0	8	21	0	0	-8	860
Bolivia	9 628	772	33 647	2 657	0	2 160	199 744
Brasilien	0	-22	1 528	0	0	59	14 224
Chile	0	0	350	0	0	74	11 694
Colombia	0	28	1 070	0	0	608	180 425
Costa Rica	440	0	944	0	0	-5	3 508
Dominikanska republiken	0	0	0	0	0	-1	-8
Ecuador	0	0	601	0	0	21	1 245
El Salvador	0	34	50	0	0	43	10 871
Guatemala	0	20 126	66	0	0	159	200 031
Haiti	25 000	0	0	0	0	0	282 853
Honduras	1 096	22	557	0	0	7 243	67 170
Kuba	0	0	0	0	0	0	397
Nicaragua	0	21	14 665	0	0	3 451	75 882
Panama	0	11	15	0	0	16	601
Paraguay	0	-1	-1	0	0	-1	10 288
Peru	0	34	756	0	0	730	7 333
Uruguay	0	0	735	0	0	-3	724
Venezuela	0	0	0	0	0	0	514
Regionalt Latinamerika	1 011	137	944	3 958	0	3 602	166 868
Latinamerika Total	37 176	21 169	55 949	6 615	0	18 148	1 235 225

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

forts. >>

Land och region	Hälsa	Utbildning	Forskning	Demokrati, männsliga rättigheter och jämförbarhet	Konflikt, fred och säkerhet	Humanitärt bistånd
ODA-länder						
Albanien	-96	130	71	39 718	297	-25
Armenien	15	1 372	0	4 051	230	2 100
Azerbajdzjan	0	0	0	4 026	-63	2 940
Bosnien och Hercegovina	0	2 329	0	100 881	1 957	0
Georgien	570	0	0	106 979	-529	6 976
Kazakstan	0	0	0	0	0	6 693
Kirgizistan	24 510	486	0	839	-27	24 121
Kosovo	32	9 123	353	46 681	0	0
Kroatien	-91	0	0	698	0	0
Makedonien	0	1 307	302	8 880	1 264	0
Moldavien	427	683	740	41 807	1 550	300
Montenegro	0	1 023	0	2 487	4 152	0
Serbien	34	1 595	133	78 634	9 471	0
Tadzjikistan	6 838	536	0	1 705	-233	6 010
Turkiet	28	0	0	75 160	0	0
Turkmenistan	0	0	0	0	0	800
Ukraina	8 180	1 739	0	26 133	0	0
Uzbekistan	0	0	0	1 650	0	1 464
Vitryssland	-1 839	7 219	0	44 124	0	0
Regionalt Europa	419	5 837	4 794	23 750	-38	28 325
ODA-länder Total	39 027	33 379	6 393	608 202	18 032	79 704
Icke ODA-länder						
Bulgarien	0	0	0	-61	0	0
Estland	0	0	0	0	-4	-8
Lettland	0	0	0	-141	0	0
Litauen	0	0	0	-61	0	0
Rumänien	0	0	0	-61	0	0
Ryssland	-3 437	0	0	-2 255	0	10 140
Barents	999	0	0	0	0	0
Övriga Ryssland	-4 436	0	0	-2 255	0	10 140
Regionalt Central- och Östeuropa	143	0	0	505	0	0
Icke ODA-länder Total	-3 294	0	0	-2 074	-4	10 132
Totalt Europa	35 733	33 379	6 393	606 128	18 028	89 836
Globalt	568 521	416 987	422 997	649 219	118 452	155 652
Totalt	1 383 710	885 494	965 621	4 227 113	574 795	2 658 483

Bilaga 2. Internationellt utvecklingssamarbete per huvudsektor och region/land, tkr

Land och region	Hållbar samhälls- byggnad	Marknads- utveckling	Jord- och skogsbruk	Miljö	Budgetstöd för fattig- domsbe- kämpning	Övrigt	Totalt
ODA-länder							
Albanien	11 300	0	16 505	0	0	10 083	77 982
Armenien	0	0	-3 171	0	0	309	4 906
Azerbajdzjan	0	0	0	0	0	0	6 903
Bosnien och Hercegovina	35 955	36 684	930	16 550	0	82	195 368
Georgien	2 279	0	14 004	0	0	82	130 361
Kazakstan	0	0	0	0	0	0	6 693
Kirgizistan	0	-2	15 273	0	0	156	65 357
Kosovo	16 948	0	11 600	1 858	0	82	86 677
Kroatien	0	0	-59	0	0	0	548
Makedonien	1 817	956	13 262	19 565	0	82	47 434
Moldavien	35 979	291	4 282	0	0	82	86 140
Montenegro	164	0	0	0	0	0	7 826
Serbien	15 204	287	0	13 380	0	183	118 922
Tadzjikistan	0	8	20 888	0	0	1 677	37 428
Turkiet	0	0	175	0	0	47	75 410
Turkmenistan	0	0	0	0	0	0	800
Ukraina	71 479	16 787	1 785	63 771	0	82	189 955
Uzbekistan	0	0	0	0	0	0	3 114
Vitryssland	29 666	12 818	976	1 944	0	1 482	96 390
Regionalt Europa	2	99	261	2 303	0	70 349	136 101
ODA-länder Total	220 792	67 927	96 711	119 371	0	84 778	1 374 316
Icke ODA-länder							
Bulgarien	0	0	0	0	0	0	-61
Estland	0	0	0	-91	0	0	-104
Lettland	0	0	0	0	0	0	-141
Litauen	0	0	0	0	0	0	-61
Rumänien	0	0	0	0	0	0	-61
Ryssland	0	-550	0	0	0	0	3 898
Barents	0	0	0	0	0	0	999
Övriga Ryssland	0	-550	0	0	0	0	2 899
Regionalt Central- och Östeuropa	2 909	0	1 503	0	0	0	5 059
Icke ODA-länder Total	2 909	-550	1 503	-91	0	0	8 529
Totalt Europa	223 701	67 377	98 213	119 279	0	84 778	1 382 846
Globalt	294 236	229 595	116 778	217 234	0	361 715	3 551 386
Totalt	1 266 157	618 653	661 788	642 633	863 000	665 720	15 413 167

Bilaga 3. De 20 största samarbetsländerna 2010, kostnader i tkr

Land	2008	2009	2010
Tanzania	823 869	732 914	682 016
Afghanistan	456 467	602 463	642 145
Moçambique	796 749	735 208	608 766
Kongo, demokratiska republiken	341 674	431 978	479 201
Sudan	427 125	402 810	419 457
Västbanken och Gaza	452 441	479 459	394 989
Kenya	424 111	513 204	343 226
Uganda	426 284	402 022	311 230
Etiopien	314 521	341 451	283 236
Bangladesh	154 163	186 748	251 180
Burkina Faso	256 582	351 545	260 551
Zimbabwe	169 847	215 914	218 748
Guatemala	194 542	220 340	194 430
Bolivia	178 108	196 277	200 031
Bosnien och Hercegovina	178 459	237 328	195 368
Mali	110 450	200 713	189 955
Ukraina	169 265	223 822	186 393
Somalia	181 489	226 150	199 744
Colombia	175 102	188 014	180 425
Nicaragua	279 644	213 345	75 882
Totalt	6 510 891	7 101 703	6 316 976

12.2 Analys av förvaltningskostnader

Sida ska redovisa förvaltningskostnader för utvecklingssamarbetet totalt samt per samarbetsform, huvudsektor och strategistyrd verksamhet. Sida ska analysera och redovisa myndighetens slutsatser utifrån resultatet.

Analysen av Sidas förvaltningskostnader bygger på Sidas tidsstudie¹ 2010. Studien visar förvaltningskostnadernas fördelning i förhållande till följande verksamhetsmål:

- Verksamhetsmål 1 (VM 1): utarbeta underlag för policy, strategier och metodriktlinjer
- Verksamhetsmål 2 (VM 2): genomförande av strategier för utvecklingssamarbetet
- Verksamhetsmål 3 (VM 3): samverkan och rådgivning internationellt och nationellt
- Verksamhetsmål 4 (VM 4): ledning, styrning och stöd

Årsarbetskrafter (ÅAK) har använts för att fördela Sidas förvaltningskostnader över ovan nämnda verksamhetsmål. Vidare har förvaltningskostnaderna för VM 4 fördelats proportionerligt över VM 1–3. Detta eftersom kostnader för ledning och administration antas vara proportionerligt fördelade i förhållande till ÅAK över VM 1–3. Förvaltningskostnaden för VM 4 har konstant varit ca 45 procent under de senaste tre åren.

Från 2009 till 2010 har Sidas totala förvaltningskostnader minskat med cirka 15 miljoner kronor. Minskningen följer av de åtgärder Sida vidtagit för att nå en budget i balans.

Även om hänsyn inte tas till de ökade kostnaderna för tjänster i fält har VM 2 svarat för 83 procent av

förvaltningskostnaderna 2010 jämfört med 76 procent 2008 (en ökning från 671 mkr till 769 mkr). Detta ligger i linje med målsättningen att i ökad utsträckning fokusera på Sidas kärnverksamhet. Kostnaderna för VM 1 har under samma period minskat från 17 procent till 7 procent (en minskning från 148 mkr till 68 mkr), vilket avspeglar ambitionen att minska arbetet med policy och strategier. Kostnaderna för VM 3 har ökat från 7 procent 2008 till 10 procent 2009 för att sedan minska till 9 procent 2010. Skillnaden i fördelningen av förvaltningskostnaderna 2008 till 2010 har visat att den ökade fokuseringen på genomförande av samarbetsstrategier fått förväntad effekt på förvaltningskostnaderna.

Förvaltningskostnader per samarbetsform

Samarbetsform ersatte biståndsform 2009 och därför visas här endast en tvåårig tidsserie.

2010 har 35 procent av förvaltningskostnaderna gått till samarbetsformen *programstöd* samtidigt som 60 procent av biståndsanslaget gått till motsvarande samarbetsform. Relationen är den omvända för *projektstöd* där 61 procent av förvaltningskostnaderna respektive 36 procent av biståndsanslaget gått till denna samarbetsform 2010. En jämförelse med utfallet för 2009 visar att relationerna har varit desamma som föregående år även om kostnaden för projektstöd ökat samtidigt som kostnaden för programstöd minskar något.

Förvaltningskostnaderna för *expertstöd* har minskat från 7 procent 2009 till 4 procent 2010. Vidare har förvaltningskostnaden för utbildningsprogram i Sverige minskat kraftigt vilket sannolikt är en effekt av att kostnaden för Sidas utbildningsverksamhet i Härnösand sedan 2010 bekostas från biståndsanslaget.

¹ En beskrivning av tidsstudiens genomförande ges i Not till Resultatredovisningen.

Tabell A

Verksamhetsmål	Förvaltningskostnader per VM			Justerade förvaltningskostnader per VM			Fördelning	Justerad fördelning
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2010	2010
VM 1	82 534	30 087	37 438	148 188	54 897	67 917	4,1%	7,4%
VM 2	373 668	432 466	424 176	670 912	789 063	769 493	46,0%	83,4%
VM 3	35 157	51 505	46 871	63 124	93 974	85 028	5,1%	9,2%
VM 4	390 864	423 875	413 952	–	–	–	44,8%	–
Totalt	882 224	937 933	922 438	882 224	937 933	922 438	100%	100%

Tabell B

Samarbetsform	2009			2010		
	Förvalt- ningskost- nader	Fördelning förvaltnings- kostnader	Fördelning bistånds- anslag	Förvalt- ningskost- nader	Fördelning förvaltnings- kostnader	Fördelning bistånds- anslag
Programstöd	345 569	37%	59%	324 657	35%	60%
Generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning	24 186	3%	6%	19 878	2%	6%
Organisationsstöd	106 538	11%	9%	81 760	9%	11%
Sektorbudgetstöd	19 939	2%	1%	22 921	2%	1%
Sektorprogramstöd med poolfinansiering	63 757	7%	7%	57 991	6%	8%
Stöd till specifikt program genom en organisation	131 149	14%	37%	142 107	15%	34%
Projektstöd	529 008	56%	36%	558 529	61%	35%
Experter	63 356	7%	5%	39 252	4%	5%
Personalbistånd	11 161	1%	1%	7 464	1%	1%
Utbildningsprogram i Sverige	29 000	3%	2%	662	0%	2%
Utbildningsprogram i samarbetsländer	12 341	1%	0%	14 187	2%	0%
Resursbasutveckling	10 854	1%	1%	16 940	2%	1%
Totala kostnader	937 933	100%	100%	922 438	100%	100%

Förvaltningskostnader per huvudsektor

Indelningen i huvudsektorer var ny 2009 och går därför inte att jämföra med 2008. Således visas här endast en tvåårig tidsserie.

Generellt är skillnaderna mellan 2009 och 2010 små. En svag procentuell ökning av förvaltningskostnaderna har dock kunnat skönjas för sektorerna *forskning, marknadsutveckling* samt *miljö*. Samtidigt har

Tabell C

Huvudsektorer	2009			2010		
	Förvalt- ningskost- nader	Fördelning förvaltnings- kostnader	Fördelning bistånds- anslag	Förvalt- ningskost- nader	Fördelning förvaltnings- kostnader	Fördelning bistånds- anslag
Hälsa	75 971	8%	9%	81 098	9%	9%
Utbildning	42 163	4%	5%	42 243	5%	6%
Forskning	40 701	4%	6%	57 118	6%	6%
Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet	280 038	30%	27%	258 275	28%	27%
Konflikt, fred och säkerhet	31 372	3%	3%	36 711	4%	4%
Humanitärt bistånd	40 141	4%	15%	37 982	4%	17%
Hållbar samhällsbyggnad	94 239	10%	9%	82 898	9%	8%
Marknadsutveckling	67 080	7%	5%	79 378	9%	4%
Jord- och skogsbruk	58 336	6%	5%	47 484	5%	4%
Miljö	74 583	8%	5%	103 331	11%	4%
Budgetstöd för fattigdomsbekämpning	22 287	2%	6%	21 730	2%	6%
Övrigt	111 021	12%	5%	74 190	8%	4%
Totala kostnader	937 933	100%	100%	922 438	100%	100%

kostnaderna för huvudsektorn övrigt minskat med 4 procentenheter. I sektorn övrigt inryms bland annat åtgärder för att informera om och främja utvecklings-samarbete och samarbete inom Östersjön. En svag minskning kan även urskiljas för sektorerna *demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet*. En längre tidsserie krävs för att mer långtgående slutsatser ska kunna dras avseende förvaltningskostnadernas utveckling i

relation till Sidas huvudsektorer.

Förvaltningskostnader per strategistyrd verksamhet

Till skillnad från redovisningen ovan för samarbets-form och huvudsektor redovisas förvaltnings-kostnaderna för strategistyrd verksamhet nedan utan justering för VM 4 enligt tabell A.

Skillnaderna för den strategistyrda verksamheten

Tabell D

Strategistyrd verksamhet	2008			2009			2010		
	Förvalt-nings-kostnader	Förvalt-nings-kostnader	Bistånds-anslag	Förvalt-nings-kostnader	Förvalt-nings-kostnader	Bistånds-anslag	Förvalt-nings-kostnader	Förvalt-nings-kostnader	Bistånds-anslag
Långsiktigt samarbete	171 234	26%	24%	188 726	24%	22%	182 973	24%	22%
Konflikt- och postkonflikt-samarbete	54 482	8%	9%	85 080	11%	9%	109 139	14%	12%
Reformsam-arbete i Europa	67 314	10%	5%	80 162	10%	6%	79 199	10%	6%
Demokrati- och MR-främjande	15 249	2%	1%	27 786	4%	2%	24 442	3%	2%
Selektivt samarbete	57 971	9%	3%	53 688	7%	2%	59 328	8%	2%
Utfasningsländer	44 206	7%	6%	45 798	6%	5%	26 054	3%	2%
Regionala insatser mm	110 352	16%	10%	125 920	16%	11%	138 681	18%	8%
Humanitära insatser	15 686	2%	15%	22 848	3%	15%	17 884	2%	18%
Konflikthantering	2 009	0%	1%	3 176	0%	0%	442	0%	1%
Enskilda organisationer	13 486	2%	8%	32 561	4%	8%	15 367	2%	7%
Globala utveck-lingsinsatser	65 573	10%	13%	75 777	10%	14%	71 626	9%	15%
Forsknings-samarbete	40 419	6%	3%	18 155	2%	3%	22 521	3%	3%
Informations-insatser	7 001	1%	0%	24 139	3%	0%	9 936	1%	1%
Insatser för demokratisering och yttrandefrihet	–	–	0%	840	0%	0%	6 006	1%	1%
Utvecklingslån och garantier avseende miljö-åtgärder	–	–	0%	4 406	1%	2%	5 895	1%	1%
Övrigt	–	–	1%	0%	0%	0%	0	0%	0%
Totalt strategi-styrd verksamhet	664 981	99%	100%	789 063	100%	100%	769 493	100%	100%
U-krediter	5 930	1%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
Totalt	670 911	100%	100%	0	100%	100%	0	100%	100%

mellan år 2008 och 2010 är i de flesta fall små. Några områden uppvisar emellertid större förändringar över tiden.

Ett ökat fokus på *konflikt- och postkonfliktsamarbete* kan noteras både avseende biståndsanslag och förvaltningskostnader. Under 2008 och 2009 har konflikt- och postkonfliktländer svarat för 9 procent av biståndsanslaget. Under 2010 har kategorins andel av biståndsanslaget ökat till 12 procent. Sammantaget har förvaltningskostnaderna till denna kategori ökat under treårsperioden, från 8 procent till 14 procent, vilket är en fördubbling i reella tal.

För *utfasningsländerna* har såväl förvaltningskostnader som biståndsanslag minskat med 4 procentenheter mellan 2008 och 2010, vilket kan relateras till avslutad verksamhet i Honduras, Laos, Nicaragua, Sri Lanka och Tadjikistan. I reella tal har förvaltningskostnaderna minskat från 44 miljoner kronor till 26 miljoner kronor för denna grupp länder under samma period.

Inom strategiområdet *regionala insatser* kan en ökning noteras med 2 procentenheter under tidsperioden 2008 till 2010.

Förvaltningskostnaderna för *forskningssamarbetet* har halverats från 2008 till 2010 såväl procentuellt som i reella tal.

De särskilda insatserna för demokratisering och yttrandefrihet har ökat sin andel av förvaltningskostnaderna från 0,5 till 1 procentenhet mellan 2009 och 2010. I reella tal är detta emellertid en drygt sjufaldig ökning. Ökningen återspeglar det faktum att strategin för dessa insatser antogs av regeringen i april 2009 och fick genomslag i Sidas verksamhet först under 2010.

Förkortningar



13. FÖRKORTNINGAR

AAN	Nätverk för afrikanska arkeologer	CIVICUS	Worldwide alliance for Citizen Participation
ADB	Asian Development Bank (Asiatiska utvecklingsbanken)	CLACSO	Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales
ACEH	Monitoring Mission (Europeiska unionens övervakningsuppdrag i Aceh)	CODESRIA	Council for the Development of Social Science Research In Africa
AERC	African Economic Research Consortium	CPDC	Conflict Peace and Development Cooperation
AFEW	Aids Foundation East-West	CSO	Svenska civilsamhällesorganisationer
AFSC	American Friends Service Committee (Kvåkarna)	CSR	Corporate Social Responsibility
AHPSR	Alliance for Health Policy and Systems Research	DAC	Development Assistance Committee (OECD:s biståndskommitté)
AIG	African Infrastructure Fund	DCED	Donor Committee on Enterprise Development
AIT	Asian Institute of Technology	DCI	En av EU-kommissionens två genomförandekommittéer
ALA	EU:s verkställighetskommitté för Asien och Latinamerika	DDG	Danish Demining Group
ASYCUDA	Automated Systems for Customs Data Administration	DESO	Avdelning för demokrati och social utveckling (Sida)
ATHA	Adanced Traning in Humanitarian Action	DFID	Department for International Development (Storbritanniens biståndsmyndighet)
AWEPA	European Parliament for Africa	DI	Dramatiska institutet
APWLD	Asia-Pacific Forum on Women, Law and Development	DGDEV	Generaldirektoratet för utveckling
ARTF	Afghanistan Reconstruction Trust Fund	DRK	Demokratiska republiken Kongo
AU	Afrikanska unionen	EAR	Europeiska byrån för återuppbyggnad
AVS	Afrika, Västindien och Stillhavsområdet (på engelska acp)	EAC	Östafrikanska gemenskapen
BBE	Bilaterala biträdande experter	EBRD	Europeiska utvecklingsbanken
BEHTRUWC	Basic Education for Hard to Reach Urban Working Children Project	ECCP	EU:s klimathandlingsprogram
BEST	Business Environment Strengthening for Tanzania (BEST Programme)	ECHO	Humanitarian Aid Department of the European Commission (Kontoret för humanitärt bistånd)
BIO-EARN	Bioteknik, biosäkerhet och biopolicy i Östafrika	ECOVIC	The East African Communities for management of Lake Victoria's Resources
BNP	Bruttonationalprodukt	ECLAC	Economic Commission for Latin America and the Caribbean
BRAC	Bangladesh Rural Advancement Committee	ECOWAS	De västafrikanska staternas ekonomiska gemenskap (Economic Community of West African States)
CAC	Codex Alimentarius Commission	EDF	EU:s kommitté för utvecklingsländerna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet
CARDS	Community Assistance for Reconstruction Development and Stabilisation	EIDHR	Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter
CBDC	Community Biodiversity Development and Conservation Programme	EIB	Europeiska investeringsbanken
CEP	Core Environmental Programme	EKN	Exportkreditnämnen
CEPRESI	Centre for Education and Prevention of Aids	EME	Enheten för miljöekonomi vid Göteborgs universitet
CGAP	Consultative Group to Assist the Poor	EMVI	European Malaria Vaccine Initiative
CGIAR	Consultative Group on International Agricultural Research (Internationella jordbruksforskningen)		
CIP	International Potato Centre		

ENPI	European Neighborhood and Partnership Instrument	HABITAT	United Nations Human Settlements Programme
EO	Enskild organisation	HAC	Humanitarian Aid Committee (EU:s verkställighetskommitté för humanitära frågor)
EPA	Ekonomiska partnerskapsavtalen	HBT	Homosexuella, bisexuella och transpersoner
ESAMI	Eastern and Southern African Managment Institute	HELCOM	Åtgärdsprogrammet för Östersjön
ESCAP	Economic and Social Commission for Asia and the Pacific	HIPC	Heavily Indebted Poor Countries (Skuldyngda fattiga länder)
ESV	Ekonomistyrningsverket	HIV	Human Immunodeficiency Virus
EU	Europeiska unionen	HPCR	Harvarduniversitetets program för Humanitarian Policy and Conflict Research
EUEI	EU:s energinitiativ	IA	International Alert
EU-ESDP	EU:s säkerhets- och försvarspolitik	IADB/IDB	Inter American Development Bank (Interamerikanska utvecklingsbanken)
EUROPA	Avdelning för Europa (Sida)	ICFTU	International Confederation of Free Trade Unions
EVU	Avdelningen för ekonomi- och verksamhetsutveckling (Sida)	ICIPE	International Centre of Insect Physiology
EUWGL	EUs arbetsgrupp om markfrågor	ICJ-S	Internationella Juristkommissionen
FAO	FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation	ICMA	International Consortium for Medical Abortions
FBA	Folke Bernadotte-akademin	ICRAF	International Centre for Research in Agroforestry
FIAS	Foreign Investment Advisory Service	ICRC	International Commission of the Red Cross (Internationella röda korskommittén)
FIDH	International Federation for Human Rights	ICT	Informations- och kommunikationsteknik
FIGO	Federation of International Gynocologists and Obstetricians first Financial Sector Reform and Strengthening Initiative	ICT4D	ICT for Development
FLACSO	facultad latinoamericana de ciencias sociales (nätverk för samhällsvetenskap i Centralamerika)	ICTP	International Centre for Theoretical Physics
FN	Förenta Nationerna	ICTSD	International Center for Trade and Sustainable Development
FONDEAGRO	Fondo de Desarrollo Agropecuario (en fond för att utveckla jordbrukssektorn, med fokus på små och medelstora producenter i norra Nicaragua)	IEA	Integrerad Ekonomisk Analys
FORMAS	Forskningsrådet	IF	The Integrated Framework for Trade-Related Capacity Buildings in ldc:s (En process för att stödja de minst utvecklade ländernas arbete med att integrera handel i sina utvecklingsstrategier.)
FORSKSEK	Forskningssekreteriatet	IFAD	International Fund for Agricultural Development
FORUM SYD	Enskilda organisationers biståndssamverkan, över 100 medlemsorganisationer	IFC	International Foundation For Science
FTI	Fast-Track Initiative	IFEX	International Freedom of Expression Exchange
FÅB	Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag	IFRTD	International Forum for Rural Transport and Development
GAM	Rörelsen för ett fritt Aceh	IIDH	Inter-American Institute of Human Rights
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade	IIED	International Institute for Environment and Development
GAVI	Global Alliance for Vaccines and Immunization	IIEP	International Institute for Educational Planning
GBS	Generellt budgetstöd	IGAD	Intergovernmental Authority on Development
GD	Generaldirektör	IFRC	Internationella röda kors- och röda halvmånefederationen
GICHD	Geneva International Center for Humanitarian Demining	ILO	International Labour Organization (Internationella arbetsorganisationen)
GOVNET	Network on Governance (ett internationellt forum för biståndsfrågor)		
GDPRD	The Global Donor Platform for rural Development		
GSO	General Statistics Office (Vietnam)		
GWP	Global Water Partnership		

IMF	Internationella valutafonden	MDF	Multi Donor Fund
INEC	Avdelning för infrastruktur och ekonomiskt samarbete (sida)	MDKR	Miljarder kronor
INDEPTH	Internationellt nätverk för att övervaka smittspridning och hälsa	MEDA	EU:s kommitté för Medelhavsregionen
IOGT/NTO	Sveriges största nykterhetsorganisation	MIF/IFAD	Multilateral Investment Fund/International Fund for Agricultural Development
IOM	International Organization for Migration (Organisationen för migration)	MIM	Multilateral Initiative on Malaria
IPA	Instrument Of Pre-Accession Assistance	MNKR	Miljoner kronor
IPGRI	International Plant Genetic Resources Institute	MINUGUA	FN:s kommission för verifiering av fredsavtalen i Guatemala
IPPF	International Planned Parenthood Federation	MR	Mänskliga rättigheter
ISAF	Internationell säkerhetsstyrka i Afghanistan	MRC	Mekong River Commission (Mekong-kommissionen)
ISDR	International Strategy for Disaster Reduction	MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
ISO	International Organization for Standardization	MSM	Män som har sex med män
ISP	International Science Program	MUL	Minst utvecklade länder
ISS	Institute for Social Studies	NAFRI	National Agriculture and Forestry Research Institute
IT	Information Technology (informationsteknik)	NALEP	National Agriculture and Livestock Extension Programme
ITC	International Trade Centre	NALF	Namibia Agriculture Labour Forum
ITP	International Training Program (Sidas internationella utbildningsprogram)	NATUR	Avdelning för naturresurser och miljö (Sida)
IUCN	Internationella naturvårdsunionen	NBV	Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet
IUF	International Union of Food, Agriculture, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers Association	NDEP	Nordic Dimension Environmental Partnership (eu:s miljöprogram i Ryssland)
IVI	International Vaccine Institute	NEC	National Environment Committee
KEMI	Kemikalieinspektionen	NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
JED	Junior Experts to the Delegation	NEPAD	New Partnership for Africa's Development
JPO	Junior Professional Officer	NETROPICA	Centralamerikanskt nätverk för forskning om tropiksjukdomar
KRIS	Kriminellas revansch i samhället	NGO	Non-governmental organization
KTS	Kontraktsfinansierat tekniskt samarbete	NHA	National Health Accounts
KTK	Kvinna till kvinna	NIB	Nordiska investeringsbanken
KYIV	Institutet för ekonomisk forskning i Ukraina	NIR	Näringslivets internationella råd
LFA	Logical Framework Approach (ett verktyg för att planera och administrera projekt)	NORAD	Norwegian Agency for Development Cooperation (den norska biståndsmyndigheten)
LMD	Labour Market Dialogue	NORDIC+	En grupp med de nordiska länderna plus Irland, Nederländerna och Storbritannien
LRA	Herrens motståndarmé (Lord's resistance army, Uganda)	NSEDP	National Socio Economic Development Plan
LSU	Landsrådet för Sveriges ungdoms-organisationer	NV	Naturvårdsverket
LTTE	Liberation Tigers of Tamil Eelam (motståndsrörelsen i Sri Lanka)	NU	Näringsliv och utveckling
M4P	Making markets work for the poor	OAS	Organization of American States
MAG	Mine Advisory Group	OCHA	FN:s kontor för humanitär samordning
MAMTA	Health Institute for Mother and Child. New Delhi, India	ODA	Official Development Assistance (utvecklingsländer enligt oecd:s klassificering)
MANIAC	Mainstreaming in action	ODHIR	Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter
MDG	Millennieutvecklingsmålen	OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
		OFS	Offentlig finansiell styrning
		OPT	Ockuperade palestinska områden
		OSSE	Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (osce på engelska)

OSSREA	Organization for Social Science Research in Eastern and Southern Africa	SEMLA	Strengthening Environmental Management and Land Administration
PA	Personaladministration	SENSA	Swedish Environment Secretariat in Asia
PAHO	Pan American Health Organization	SEWA	Self-Employed Women's Association
PARPA	Strategy Document for the Reduction of Poverty and Promotion of Economic Growth	SGU	Sveriges Geologiska Undersökningar
PBA	Programbaserad ansats	SIANI	Swedish International Agricultural Network Initiative
PEAP	Poverty Eradication Action Plan	SHIA	Svenska handikapporganisationers internationella biståndsförening
PEDP II	Utbildningssektorprogram i Bangladesh	SIDA	Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete
PEFA	Public expenditure and financial accountability	SIPRI	Stockholm International Peace Research Institute
PEO	Avdelningen för personal- och organisationsutveckling (Sida)	SIS	Svenska standardiseringsinstitutet
PGU	Politik för global utveckling	SIWI	Stockholm International Water Institute
PMU	Interlife Pingstmissionens utvecklings-samarbete	SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
POM	Policy- och metodavdelningen (Sida)	SLMM	Sri Lanka Monitoring Mission (den freds-bevarande styrkan i Sri Lanka)
PRISED	Poverty Reduction through Integrated Small Enterprise Development	SMI	Smittskyddsinstitutet
PPP	Public-private partnership	SMR	Svenska Missionsrådet
PRS	Strategi för fattigdomsbekämpning (Poverty Reduction Strategy)	SNF	Svenska naturskyddsföreningen
REDES	UNDP:s freds- och utvecklingsprogram	SPE	Swedish Project Export
RELA	Avdelning för Latinamerika (Sida)	SPS	Avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder
RFSU	Riksförbundet för sexuell upplysning	SPV	Statens pensionsverk
RGK	Riksgäldskontoret	SRHR	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
RHSC	Reproduktive Health Security Commodities	SSATP	Sub-Saharan Africa Transport Policy Program
RNS	Riksförbundet narkotikafritt samhälle	STDF	Standard and Trade Development Facilitys
RIATT	Regional Inter-Agency Task Team	STEPS	Social Transformation and Empowerment Projects
RWI	Raoul Wallenberg-institutet	SWECO	Sustainable Engineering and Design
SADC	Southern Africa Development Community (en organisation för 14 afrikanska länder)	SWEDBIO	Swedish Biodiversity Centre
SAK	Svenska Afghanistankommittén	SWENTEC	Sveriges miljöteknikråd
SAMOUZA	Towards safer motherhood in southern Africa in the era of aids (ett projekt för att minska mödradödligheten med hänsyn till hiv/aids epidemin i Sydafrika (sa), Moçambique (mo), Uganda (u), Zambia (z) och Angola (a), vars initialbokstäver bildar projektnamnet.	SYKE	Finlands miljöcentral
SAREC	Sidas avdelning för forskningssamarbete	TACIS	EU:s stödprogram för länderna i det forna Sovjetunionen
SARK	Special Assistant to the Resident Coordinator	TCO	Tjänstemännens centralorganisation
SBS	Sektorbudgetstöd	TDR	Tropical Disease Programme (who:s program för nya vacciner och läkemedel inom både malaria och tuberkulos.)
SCB	Statistiska centralbyrån	TEC	Tsunami Evaluation Coalitions
SCSC	Sida Civil Society Centre	TI	Transparency International
SDC	Swiss Development Cooperation	TIPH	Temporary international presence in the City of Hebron
SEAL	Support to the Establishment of the Afghan Legislature	TKR	Tusen kronor
SEI	Stockholm Environment Institute	TPTCA	Trade Policy Training Centre in Africa
SEKA	Avdelning för samverkan med enskilda organisationer och humanitärt bistånd (Sida)	TRALAC	Trade Law Centre for Southern Africa
		TWAS	Third World Academy of Sciences
		TWOWS	Third World Organisation for Women in Science
		UD	Utrikesdepartementet

UK	United Kingdom	UNOPS	United Nations Office for Project Services
U-KREDITER	En typ av lån med mycket fördelaktiga villkor som kan lämnas till fattiga länder för angelägna investeringar. OECD avgör vilka länder som kan få er.	UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime (FN:s organisation mot brott och narkotika)
UN	United Nations	UNRISD	United Nations Research Institute for Social Development (FN:s organisation för social utveckling)
UNAIDS	The joint United Nations Programme on HIV/Aids (FN:s samlade program för hiv/aids-insatser)	UNRWA	United Nations Relief and Work Agency for Palestine Refugees in the Near East
UNCHR	United Nations Commission on Human Rights	UNSC	United Nations System Staff College
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development	UNTCA	United Nations Technical Cooperation Activities
UNDCP	United Nations Drug Control Programme (FN:s narkotikakontrollprogram)	UNV	United Nations Volunteers
UN-DHA	United Nations Department of Humanitarian Affairs	USAID	U.S. Agency for International Development (den amerikanska biståndsmyndigheten)
UNDP	United Nations Development Programme (FN:s utvecklingsprogram)	USD	Usa-dollar
UNECA	United Nations Economic Commission for Africa	UTV	Sekretariatet för utvärdering och intern revision (Sida)
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe (FN:s ekonomiska kommission för Europa)	UWONET	Uganda Women's Network
UNEP	United Nations Environment Programme (FN:s miljöprogram)	VL	Verksledningen
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur)	WABA	World Alliance for Breastfeeding Action
UNESCAP	United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific	WARDA	West Africa Rice Development Association
UNFPA	United Nations Population Fund (FN:s befolkningsfond)	WB	World Bank (Världsbanken)
UNHCHR	United Nations High Commissioner for Human Rights	WCO	World Custom Organization (Internationella tullorganisationen)
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (FN:s flyktingkommissariat)	WFP	World Food Programme (FN:s livsmedelsprogram)
UNICEF	United Nations Children's Emergency Fund (FN:s barnfond)	WHO	World Health Organization (Världshälsoorganisationen)
UNI	Union Network International	WIDER	World Institute for Development Economics Research (FN:s univeristet)
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization	WIEGO	Women in Informal Employment: Globalizing and Organizing
UNIFEM	United Nations Development Fund for Women (FN:s utvecklingsfond för kvinnor)	WMU	World Maritime University
UNISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction	WRI	World Resources Institute
UN-LIREC	United Nations centre for Peace, Disarmament and Development in Latinamerica and the Caribbean)	WTO	World Trade Organization (Världshandelsorganisationen)
UNMAS	United Nations Mine Action Service	WWF	Världsnaturfonden
UNOC	United Nations office for drugs and crime (FN:s kontor för narkotikakontroll och brottsbekämpning)	ZAMCOM	Flodkommissionen för Zambezifloden
UNOCHA	United Nations Office for the Coordination of Human Affairs (FN:s kontor för humanitära frågor)	ZOA	Zuid Oost Azie Refugee Care
		YEN	Youth Employment Network
		YK	Yngre konsultprogram
		ÅR	Årsredovisningen
		ÅÅK	Årsarbetskrafter
		ÖEK	Hälso- och sjukvårdens Östeuropa-kommitté

Sida arbetar på uppdrag av Sveriges riksdag och regering för att minska fattigdomen i världen. Det kräver samarbete och uthållighet. Genom utvecklingssamarbete stödjer Sverige länder i Afrika, Asien, Europa och Latinamerika. Varje land ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.



STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Adress: 105 25 Stockholm
Besök: Valhallavägen 199
Telefon: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64.
E-post: sida@sida.se www.sida.se

